

Nyhetsklipp

Ingen endringer uten at Havfisk gjør opp for seg	🌐 Fiskeribladet Fiskaren - Login	31.01.2016 17:16	4
Send Sjømatmeldinga tilbake	📄 Bladet Vesterålen	30.01.2016	6
Lager fakkeltog i skjebnetimen	🌐 Bladet Vesterålen	29.01.2016 18:51	9
Fresh insights into cod	🌐 fishnewseu.com	29.01.2016 14:56	12
Store forventninger	📄 Fiskeribladet Fiskaren	29.01.2016	13
Satser på levendelagring av fisk	🌐 Vesterålen Online	28.01.2016 10:46	15
Om bord i nye "Willassen"	🌐 Lofotposten Pluss	28.01.2016 10:00	16
- Nå skal vi seile på første klasse	🌐 Lofotposten Pluss	28.01.2016 10:00	18
Cod Quota Bonus Working as Intended	🌐 The Fish Site	27.01.2016 07:03	20
- Vi kan ikke ta lett på forpliktelsene	🌐 Bladet Vesterålen	26.01.2016 17:49	22
Slik kan forskerne se inn i fisken	🌐 Kyst.no	25.01.2016 08:45	25
Slik kan de se inn i fisken	🌐 Forskning.no	23.01.2016 05:26	27
Sandberg til Tromsø mandag og tirsdag	📄 Finnmarken	23.01.2016	29
Fiskeriministeren til Tromsø	🌐 Intrafish - Login	22.01.2016 12:34	30
Venter at politikerne skal komme til Melbu og møte dem som blir berørt	🌐 Bladet Vesterålen	22.01.2016 10:54	31
Se hvordan man uten å skjære i fisken kan detektere melaninflekker	🌐 iLaks	22.01.2016 08:15	35
Slik kan de se inn i fisken	🌐 Nofima	22.01.2016 06:51	36
Ingen analyse, ingen tiltak og en rekke feil	📄 Fiskeribladet Fiskaren	22.01.2016	38
«Feil, manglende analyser og mangel på tiltak»	📄 Bladet Vesterålen	22.01.2016	39
Skal ikke fjerne leveringsplikten - bare endre den litt	📄 Ukeavisen Ledelse	22.01.2016	44
Trål og filét i pluss	📄 Bladet Vesterålen	21.01.2016	47
Teiner åpner levendefisk-eventyret for sjarkene	📄 Fiskeribladet Fiskaren	20.01.2016	49
Frykter ikke luretorsken	📄 Fiskeribladet Fiskaren	20.01.2016	51
Workshop om kvalitet på hyse	🌐 FHL	19.01.2016 14:34	53
En konkurransekraftig sjømatnæring	🌐 Nærings- og fiskeridepartementet	19.01.2016 13:03	54
Live cod storage reaches record amount	🌐 Fish Information & Services	15.01.2016 14:33	59
Ny trend tar av: - En eksplosiv vekst	🌐 Nord24 Pluss	15.01.2016 06:26	60
Live-storage cod momentum grows	🌐 fishnewseu.com	14.01.2016 16:01	62

Rekordhøy levendefangst i 2015	🌐 Bladet Vesterålen	14.01.2016 13:53	64
Rekordfangst av levendefanget torsk	📄 Framtid i Nord	14.01.2016	67
Rekordhøg torskefangst	📄 Nationen	14.01.2016	68
Rekordhøy levendefangst i 2015	📄 Bladet Vesterålen	14.01.2016	69
Vekst for levendelagring	📄 Sunnmørsposten	14.01.2016	71
Rekord for torsk	📄 Firda	14.01.2016	72
Levende torsk	📄 Sør-Varanger Avis	14.01.2016	73
Rekordhøy levendefangst av torsk i 2015	🌐 Fiskeribladet Fiskaren - Login	13.01.2016 17:13	74
Rekordhøg levandefangst av torsk i fjor	🌐 Nett.no	13.01.2016 16:22	77
Rekordår for torsken	🌐 NRK Troms	13.01.2016 09:07	78
Rekordhøy levendelagring i 2015	🌐 Nofima	13.01.2016 08:26	79
Rekordhøy levendefangst i 2015	🌐 Kystmagasinet	13.01.2016 08:20	82
Levende torsk til tusen	🌐 Kyst og Fjord	13.01.2016 08:11	85
Rekordhøy levendefangst i 2015	🌐 MyNewsdesk	13.01.2016 07:44	88
Skeptisk til «naturstridig fiske»	📄 Fiskeribladet Fiskaren	13.01.2016	91
Bommer med levendefisken	📄 Fiskeribladet Fiskaren	13.01.2016	92
Råfisklaget tror på ny rekord og oppfisket ferskfiskbonus	📄 Fiskeribladet Fiskaren	13.01.2016	94
Myre-fiskere samarbeider om kjøp av levendefisk	📄 Fiskeribladet Fiskaren	13.01.2016	95
Optimal gevinst	📄 Fiskeribladet Fiskaren	13.01.2016	96
Forsker på optimal gevinst	🌐 Intrafish	13.01.2016 05:19	97
Forsker på optimal gevinst	🌐 Intrafish - Login	13.01.2016 05:00	98
Bommer med levendefisken	🌐 Intrafish - Login	13.01.2016 05:00	99
- Vi må ha en kommisjon	📄 Vesteraalens Avis	12.01.2016	101
- Det motsatte av å skape jobber	🌐 Bladet Vesterålen	11.01.2016 18:35	103
50 trålarar borte på 12 år	🌐 Nett.no	11.01.2016 13:57	106
Forskningsfond med på automatiseringen	📄 Fiskeribladet Fiskaren	11.01.2016	107
Konkurranseskraftig sjømatindustri	📄 Fiskeribladet Fiskaren	11.01.2016	108
Sammenligning ved sesongslutt	📄 Fiskeribladet Fiskaren	11.01.2016	111
Toppår for fisk	📄 Sunnmørsposten	11.01.2016	112
Forsker videre på fangstbegrensning i snurrevad	🌐 Fiskeribladet Fiskaren	09.01.2016 20:02	113
Skal sikre mer effektivt kjøp av levende fisk	🌐 Vesterålen Online	09.01.2016 09:00	114
- Gå gjennom pliktene før de oppheves!	🌐 Bladet Vesterålen	08.01.2016 12:09	115
Ran av kysten, sjørøveri og det verste siden nazistene brant Finnmark	🌐 Avis Nordland	07.01.2016 20:42	119
Stifter levendefiskselskap	🌐 Kyst og Fjord	07.01.2016 15:28	121
Rekordverdi på torskeeksporten	📄 Nordlys	07.01.2016	122
Sjømaten skal ikke deles i stykker	📄 Nordlys	07.01.2016	124
Spinn om leveringsplikten	📄 Fremover	07.01.2016	126
Besværlig avvikling	📄 Avis Nordland	07.01.2016	128
Røst-torsk	📄 Lofotposten	07.01.2016	130
Fiskerienes klimabidrag	📄 Fiskeribladet Fiskaren	06.01.2016	131
Om prestisje, vitenskap og ansvar Omregningsfaktorer for torsk i 2016	📄 Fiskeribladet Fiskaren	06.01.2016	134
Kvotebonus	📄 Lofot-Tidende	06.01.2016	137
Nytt rekordår for torskeeksporten	🌐 MyNewsdesk	05.01.2016 11:01	138
Skreien er kommet, men all fisken sendes rett til utlandet	🌐 NRK Troms	04.01.2016 21:01	141
Over 150 til torskekonferanse	🌐 Fiskebåt	04.01.2016 14:48	143
Fra besværlige plikter til besværlig avvikling?	📄 Fremover	02.01.2016	144
- Behold plikten	📄 Lofotposten	02.01.2016	146

Ingen endringer uten at Havfisk gjør opp for seg

🌐 Fiskeribladet Fiskaren - Login. 31.01.2016 17:16. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Hvorfor skulle jeg ha interesse av å gjøre Røkke rikere? spør fiskeriminister Per Sandberg. KRONIKK Etter en drøy måned som fiskeriminister er mine forventninger til sjømatnæringen store. Her er det muligheter, mange muligheter!

Jeg har brukt mye av mine første uker til å reise og besøke ulike deler av næringen langs kysten, snakke med fiskere, oppdrettere og produsenter, med organisasjoner og etater. Bare siste uke har jeg fartet fra Lisboa i Portugal, via Tromsø til Båtsfjord i Finnmark. Det inntrykket som fester seg aller sterkest er at det ligger et enormt potensiale i denne næringen.

Det jeg hører når jeg møter folk på kaia og i produksjonshallen står i sterk kontrast med noe av det jeg leser i aviser og på Facebook. Der er det en håndfull mennesker som utelukkende er negative og som snakker næringa ned. Vi må ikke la disse kreftene få råde og ødelegge for omdømmet til næringa.

For det jeg møter er en næring som er fremoverlente og engasjerte og som ikke nøler med å gi meg gode innspill til hvordan vi myndigheter kan bidra til økt produksjon og aktivitet. I Båtsfjord er de overbevist om at de skal klare å flytte foredling i Kina tilbake til Norge.

Ja, det er utfordringer. Det er de også klare på i Båtsfjord. I flesteparten av årets måneder er det mest lønnsomt å sende fisken ubearbeidet ut av landet. Men de har altså troen på at innovasjon og investeringer i ny teknologi kan komme til å snu dette bildet.

For en ting er helt klart. Skal vi ha foredling i Norge må den være lønnsom. Økt produksjon og sikre arbeidsplasser er målet med regjeringens forslag i stortingsmeldingen som nå ligger til behandling i Stortinget.

Ønsket om å endre på leverings- og aktivitetsplikten handler ikke om å gjøre Røkke rikere. Hvorfor skulle jeg ha interesse av det? Derimot handler det om å øke den totale verdiskapingen i sjømatnæringen. Vi skal ha gode og sikre arbeidsplasser, og mer fisk på bordet både her hjemme og i alle land vi eksporterer til.

Og la meg rydde en misforståelse av veien. Jeg skal ikke fjerne leveringsplikten, det har jeg aldri sagt. Røkkes og andre trålere med leveringsvilkår skal fortsatt ha plikt til å tilby fisk til fiskeindustrien.

Så må det skilles mellom leveringsplikt og aktivitetsplikt. I dag er det bare Havfisk ASA, selskapet til Kjell Inge Røkke, som har en slik aktivitetsplikt, og den gjelder seks industrianlegg i Nordland og Finnmark. La det være helt klart; regjeringen har ikke foreslått å oppheve Havfisk sine

forpliktelser. Men vi mener det kan være grunn til å se på om det er bedre måter å sikre aktivitet på.

Derfor har vi foreslått at det settes ned en kommisjon som ser på alternativer til hvordan lokalsamfunnene kan komme bedre ut av det, enn med dagens aktivitetsplikt. Og la det være helt klart, det blir ikke endringer uten at Havfisk gjør opp for seg.

Da disse pliktene ble innført, var målet å bidra til en lønnsom fiskeindustri som sikrer bosetting og arbeid i kystdistriktene. Å etablere en arbeidsintensiv industri i Nord-Norge framsto som en god idé på femtitallet. Men i dagens globale arbeidsmarked må Norge konkurrere med lønnsnivået i Polen eller Kina.

Da må vi våge å tenke nytt. Kanskje ligger løsningen i automatisering slik de nå legger opp til i Båtsfjord. Teknologien har tatt noen kvantesprang som lover og regler ikke har holdt følge med.

Norge trenger å utvikle nye framtidsrettede og lønnsomme arbeidsplasser. Jeg er overbevist om at mye veksten vil komme i de blå næringene. Det er politiske motsetninger om hvordan vi best kommer dit. Men da jeg møtte ordføreren i Båtsfjord, som representerer Arbeiderpartiet, var vi hjertens enige om en ting: Politikernes oppgave er å legge til rette for at næringslivet kan vokse, ikke å drive næringsvirksomhet.

For er det en ting jeg har lært meg på disse ukene, så er det at potensialet er stort. Forskerne på Havforskninga og Nofima har sist uke fortalt meg at snøkrabben kan bli like stor som dagens makrellfiske. Om de får rett i sine prognoser kan snøkrabben bli vår nest største art etter torsken innen ti år! Det er fortsatt mye å hente på bedre utnyttelse av restavfallet. Og sist, men ikke minst, er det et uoppdaget univers av ukjente arter i havet. Det står mer og mer klart framfor meg at dette er en kunnskapsnæring der samarbeid mellom forskning og aktører bare blir viktigere.

Mye har skjedd i Norge siden femtitallet. Vi har blitt en stor fiskerinasjon som eksporterer mer fisk i dag

enn besteforeldrene våre kunne drømme om. Bare i fjor eksporterte Norge fisk og sjømat for 74,5 milliarder kroner, og satte dermed en ny rekord. Det er en rekord vi skal slå i årene som kommer.

© Fiskeribladet Fiskaren - Login

Send Sjømatmeldinga tilbake

Bladet Vesterålen. 30.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 6

Hermann Hansen

Gjenreis Kystnorge::

Gjenreis Kystnorge har vært i kontakt med Kystens Tankersmie med tanke på å utarbeide merknader til Sjømatmeldinga. Vi slutter oss til vedsente melding og vil bruke den som vår merknad til høringen. Vi ber derfor om at:

- St.meld. nr. 10 (2015-23016) gir dessverre ikke et tilfredsstillende grunnlag for en strategi for å øke verdiskapingen av de marine ressursene som etter loven tilligger det norske folk i fellesskap. Meldingen bør derfor sendes tilbake til Regjeringen med bestilling av analyser og tiltak som kan øke industriens bidrag til verdiskapingen av nasjonens marine ressurser på kysten.

28. januar 2016. Merknader til Stortingsmelding om en konkurransedyktig sjømatindustri St.meld. nr. 10 (2015-2016). Av Torbjørn Trondsen og Peter Th Ørebech, Kystens Tankersmie AS.

Myndighetenes rolle er etter loven å forvalte fellesskapets eiendom. St. meld tar ikke hensyn til eller bygger på Stortingets gjentatte oppfatning av fellesskapets eiendomsrett til iske. Det må regjeringen gjøre fordi det er Stortinget som er landets lovgivende myndighet, ikke regjeringen. Rettstilstanden slik Stortinget har vedtatt den fremgår av (Innst. 253 L - 2012-2013. Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen) om endring av deltakerloven. Her heter det at «Komiteen vil påpeke at iskeressursene tilhører det norske folk, i fellesskap ... Prioriteringa av korleis ressursane skal fordelast og kven som skal kunne hauste av dei, er styresmaktene si oppgåve ... Såleis heng fellesskapet sin rett til ressursane og statens rolle som forvaltar nært saman. Staten skal i utøvinga av rollen som forvaltar ta omsyn til kva som er best for fellesskapet» (Ot.prp. nr. 20 (2007- 2008) Om lov om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova), se s. 178-179 s. 178- 179).

Kystfolket er fiskets eier Nærings- og iskeridepartementet dets forvalter. Talsmann for særinteresser som Fiskebåtredernes Forbund, Norske trålfreders forening og Pelagisk Forening representerer ikke fellesskapet. Det gjør derimot

Nyheter

Gjenreis Kystnorge:: Send Sjømatmeldinga tilbake

Gjenreis Kystnorge har vært i kontakt med Kystens Tankersmie med tanke på å utarbeide merknader til Sjømatmeldinga.

Vi slutter oss til vedsente melding og vil bruke den som vår merknad til høringen. Vi ber derfor om at:

- St.meld. nr. 10 (2015-23016) gir dessverre ikke et tilfredsstillende grunnlag for en strategi for å øke verdiskapingen av de marine ressursene som etter loven tilligger det norske folk i fellesskap. Meldingen bør derfor sendes tilbake til Regjeringen med bestilling av analyser og tiltak som kan øke industriens bidrag til verdiskapingen av nasjonens marine ressurser på kysten.

28. januar 2016. Merknader til Stortingsmelding om en konkurransedyktig sjømatindustri St.meld. nr. 10 (2015-2016). Av Torbjørn Trondsen og Peter Th Ørebech, Kystens Tankersmie AS.

Myndighetenes rolle er etter loven å forvalte fellesskapets eiendom. St. meld tar ikke hensyn til eller bygger på Stortingets gjentatte oppfatning av fellesskapets eiendomsrett til iske. Det må regjeringen gjøre fordi det er Stortinget som er landets lovgivende myndighet, ikke regjeringen. Rettstilstanden slik Stortinget har vedtatt den fremgår av (Innst. 253 L - 2012-2013. Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen) om endring av deltakerloven. Her heter det at «Komiteen vil påpeke at iskeressursene tilhører det norske folk, i fellesskap ... Prioriteringa av korleis ressursane skal fordelast og kven som skal kunne hauste av dei, er styresmaktene si oppgåve ... Såleis heng fellesskapet sin rett til ressursane og statens rolle som forvaltar nært saman. Staten skal i utøvinga av rollen som forvaltar ta omsyn til kva som er best for fellesskapet» (Ot.prp. nr. 20 (2007- 2008) Om lov om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova), se s. 178-179 s. 178- 179).

Kystfolket er fiskets eier Nærings- og iskeridepartementet dets forvalter. Talsmann for særinteresser som Fiskebåtredernes Forbund, Norske trålfreders forening og Pelagisk Forening representerer ikke fellesskapet. Det gjør derimot

fersk kvalitetsisk i markedene. Meldingen fokuserer derimot på tiltak som skal øke lønnsomheten i bedrifter med dårligst lønnsomhet. Tiltakene kan medføre ytterligere svekking av iskeindustrien - spesielt i hvitisknæringen på kysten.

Meldingen gir også til dels meget feilaktige og tendensiøse situasjonsbeskrivelser av iskeindustrien, av mulighetene for verdiskaping og myndighetenes muligheter for regulering.

Verdiskaping versus lønnsomhet Meldingen skal fremme tiltak som kan øke iskeindustriens verdiskaping. Meldingens avgrensning av denne analysen til verdiskaping til kapitalavkastning for investorer, og ikke på verdiskaping i samfunnsøkonomisk forstand (bruttoproduktet i nasjonalregnskapet) som er summen av lønnsutbetalinger og kapitalavkastning til eiere og banker.

Dette forfeilete deinisjonsmessige utgangspunktet legger deretter føringer på de fremstillinger og konklusjoner som trekkes:

- Ensidig vekt på å øke kapitalavkastningen for bedriftenes investorer gjennom konsentrasjon av kvoter på færre redere
- Reduserte leveringsforpliktelser til industrien på bekostning av verdiskapingen i foredlingsleddet.

- Fremstillingen av at verdiskaping og arbeidsplasser på kysten står i motsetning til verdiskaping for samfunnet (Side 49 punkt 7.6). Dette i en tid hvor arbeidsledigheten både i Norge og i Schengenområdet er sterkt økende.

- Ingen analyser om hvordan verdiskapingen av isken i markedet kan økes.

- Ingen analyse av hvordan verdiskaping av våre iskekvoter varierer med fangstmønster og kvotefordeling.

- Manglende analyser av verdiskaping knyttet til bedre markedstilpassingen til etterspørselen av iskeprodukter basert på fersk iskeråstoff gjennom teknologianvendelse i iske (iske med krokredskaper og levendelagring) og foredling (frysing/tining).

- Meldingen opplyser tvert imot at ferskiskpakking i form av sortering, ising, pakking og videresalg av hel fersk isk som har gitt suksess for 80% av norsk lakseeksport, ikke kan produseres av bearbeidingspliktig råstoff! Slike regler om bearbeidingsplikt bidrar mer til ulønnsomhet i

industrien enn bearbeidingsplikten i seg selv! • Når ferskiskpakking ikke aksepteres som bearbeiding, bidrar dette ytterligere til at de leveringspliktige trålerne fryser isken om bord for salg utenom de tilgodesette foredlingsbedrifter og brukes som begrunnelse for å lytte leveringsplikten fra steder til fylker er at bedriftene ikke kan tvinges til å produsere ulønnsomt.

Usanne juridiske begrunnelser for regulering av råstofftilførselene Meldingen villeder Stortinget med usanne juridiske påstander om Departementets muligheter for styring som begrunnelse for å overføre mulighetene for styring av fordelingen av iskekvote til utvalgte redere, pkt. 8.4.5, s. 52: Det er en klar hjemmel for styring av fangstlevering etter forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse av 12 september 2003 nr. 1131 i § 3 om at fangsten «skal leverast til tilverking» og «skal leverast til ein bestemt bruk eller i ein bestemt tilstand». Departementet har allerede gitt slike tyngende vilkår i konsesjonene som er tildelt trålerrederiene iht. § 11. «Leveringspliktige fangster skal leveres ferske» (Konsesjon gitt til Havisk ASA, på M/S Gadus Neptun - vedtak i Fiskeridepartementet av 4 mars 2014 s. 7).

Regulering av kvoteåret Regjeringen ser ut til å støtte redernes synspunkter med udokumenterte påstander om den islandske erfaringen med endring av kvoteåret fra kalenderår til sommer-sommer som jevner ut fangstene og bedre markedstilførslene for fersk isk over året (se pkt. 5.3.2.4 s. 35): Faktum er at endring av kvoteåret på Island fra 1/8-31/7 (fra om lag 1990) har hatt et positivt bidrag til utjevning av iskelandingene slik at relativt mer isk landes om høsten.

- I tillegg motiverer de islandske ferskiskkauksjoner til å trekke ut sesongene for å oppnå de høyeste markedsprisene selv om fangstkostnadene er noe høyere i lavsesonger. Norske iskere har dessverre ikke dette insentivet når de får samme minstepris uavhengig av sesong og kvalitet, med tapte markedsmuligheter som resultat.

Regjeringens forslag svekker fiskeindustriens verdiskaping Meldingen foreslår ytterligere å svekke kystfolkets kontroll over eiendomsretten til isken og bedriftenes råstofftilgang gjennom å regionalisere leveringsplikten, fjerne bearbeidingsplikten og sette

ned en kommisjon med henblikk på å avvikle aktivitetsplikten (pkt. 8.7, s. 55). Forslagene vil føre til at enda mer av retten til nasjonenes iskekvoter overføres til trålerredere.

Følgende forslag bør vurderes: • Overføring av kvoter til fartøyer som leverer fersk isk. Trålstigen er ikke hellig og ressurseier må sørge for at isk alltid går til best betalende anvendelse. Leveringspliktige kvoter som er tildelt trålerlåten som ikke leveres med en ferskhetsgrad som tilfredsstillende verdiskaping i iskeindustrien, overføres til andre fartøytyper som kan levere fersk isk. Det bør vurderes etablering av et statlig Ressursselskap som kan leie ut kvotene på kortsiktige og langsiktige kontrakter til de tilgodesette regioner.

• Konsentrasjon av kvoter på stadig større og færre fartøyer må opphøre. Den minste kystiskelåten gir større bidrag til verdiskapingen (bruttoproduktet i nasjonalregnskapet) av iskeressursene per salgskrone og kun en tredjedel av klimagassutslippene enn haviskelåten. • Dagens regler tillater overføring av kystiskekvoter fra fartøy ned til 11 meter til snurrevadtrålere opp til 65 meter som fryser fangstene ombord. Dette bidrar til sanering av den helårsdrevne kystiskelåten som leverer fersk isk til mange av småsamfunnene langs kysten. Dette innebærer overføring av kvoter isket på miljøvennlige passive redskaper til aktiv snurrevandtrål.

Omlaggingen fører til en økning i klimagassutslippene som er tre ganger høyere for trålere enn for kystiskefartøyer som isker med passive redskaper.

Mens de ordinære trålerne er henvist utenfor seksmilsgrensa og den havgående autolinelåten utenfor iremilsgrensa, tillates snurrevadtrålerne å iske helt inn til fjordlinja. Resultatet er overbeskatning av kysttorskene og gir i tillegg forverrede driftsforhold for den mindre kystiskelåten som leverer fersk isk med ressursvennlige redskaper nært land. Overføring av kvoter fra kystiskelåten til større haviskefartøyer resulterer også til at en økende andel av den isken eksporteres ubearbeidet frosset utenom landindustrien - ut av landsdelen og også ut av landet som helhet. Dette reduserer ferskisktilgangen som sakte men sikkert fjerner driftsgrunnlaget for den landsiden som lever av fersk superior vare til best

betalende anvendelse i utlandet. Økte kvantum isk på hver kjøp som er resultatet av struktureringen tenderer også til landinger av større mengder lav-kvalitetsisk, stikk i strid med målsettingen om isk til best betalende anvendelse. • Kvoteariet lyttes fra kalenderåret til sommer-sommer. Dette vil som på Island, bidra til å jevne ut råstofftilførselene til industrien.

• Ferskiskpakking aksepteres som industriell bearbeiding på lik linje med annen verdiskapende foredling.

• Minsteprisordningen må revideres slik at den i større grad premierer etterspurt førsteklasses kvalitet.

• Det gis ekstra kvoteandeler til fartøy som kan sikre markedene tilførsel av topp fersk kvalitetsisk større deler av året. Dette gjelder i særlig grad teknologi for krokiske, teineiske, levendelagring og ny teknologi for frysing og tining uten tap av fersk kvalitet.

• St.meld. nr. 10 (2015-23016) gir dessverre ikke et tilfredsstillende grunnlag for en strategi for å øke verdiskapingen av de marine ressursene som etter loven tilligger det norske folk i fellesskap.

Meldingen bør derfor sendes tilbake til Regjeringen med bestilling av analyser og tiltak som kan øke industriens bidrag til verdiskapingen av nasjonens marine ressurser på kysten.

© Bladet Vesterålen

Lager fakkeltog i skjebnetimen

Bladet Vesterålen. 29.01.2016 18:51. Profil: Diverse - Klippfisk

Tor Johannes Jensen

HADSEL: - Det er være eller ikke være for filéten på Melbu, sier Ellinor Dyveke Jenssen fra Melbu og omegn lokalutvalg. Om tre uker håper hun folk fyller gatene i fakkeltog for fisken.

Søndag 21. februar ber Melbu og omegn lokalutvalg alle som er opptatt av fiskerettigheter til å stille opp i fakkeltog med krav om at Røkkes trålerrederi Havfisk ikke skal slippe unna forpliktelsene til å levere fangster til filétfabrikken på Melbu, og at det fortsatt skal være forpliktet til å ha industri-aktivitet her, og at Norway Seafoods skal ha en forpliktelse til å bearbeide en viss andel av trålfisken bedriften kjøper.

Det er regjeringas sjømatindustrimelding som foreslår å løse opp disse forpliktelsene.

- Kan bli historie

- Vi mener arbeidsplassene henger på forpliktelsene Havfisk og Norway Seafoods er pålagt. Vi tror at hvis Røkke får disponere trålfisken som han vil, er filéten historie i løpet av noen år. Men det er ikke sunn fornuft at råstoffet skal sendes til Kina, sier nestleder i lokalutvalget, Ellinor Dyveke Jenssen, til Bladet Vesterålen.

Kjempeviktig

Derfor dar lokalutvalget i gang et nytt fakkeltog, to år etter at det samlet over 400 mennesker til en solid markering for at Melbu skal nyte godt av råstoffet Røkke i sin tid forpliktet seg til å skaffe fabrikk.

- Jeg håper alle stiller opp. Det er kjempeviktig at folk kommer og at vi markerer dette. Det kan nesten ikke understrekes nok hvor viktig det er at folk blir med, sier Jenssen. Det kommer også til å bli appeller og ei samling etter fakkeltog, men her er ikke alle navn klare ennå. Være eller ikke være

- Filéten har vært en hjørnesteinsbedrift på Melbu i

alle år, og det er veldig viktig at Stortinget ikke fjerner pliktene som Røkke har til Melbu. Det er jo på grunn av Melbu at han sitter så godt i det, for det var her han kom først. De kan ikke gjøre om på det han forpliktet seg til. Det er hundre mennesker i arbeid her nede. Det har tilsvarende betydning som om 25.000 arbeidsplasser var satt i spill i Oslo. Eller ramaskriket i oljeindustrien i Stavanger. Det skal noe til å starte hundre nye arbeidsplasser i Hadsel, understreker Ellinor Dyveke Jenssen.

- Dette er en skjebnetime. Vi står overfor et være eller ikke være, tilføyer hun.

Image info:

Fakkeltog på Melbu samlet 400 mennesker for to år siden. Lokalutvalget håper på stor oppslutning igjen, den 21. februar.

Fact-box:

Sjømatindustrimeldinga

Antallet norske bedrifter med filet som viktigste produksjonsform er ifølge Sintef redusert fra 100 bedrifter til 10 bedrifter med 800 årsverk siden 1970-tallet.

Driftsundersøkelsen for fiskeindustrien viser at filetindustrien bare har hatt positivt resultat i to av de siste 12 år, ca. 0,3 % inntjening i 2012.

Stortingsmeldinga En konkurransekraftig sjømatindustri tar for seg både kvitfiskindustri, oppdrett og pelagisk (sild og lodde).

Dette er noen av hovedpunktene:

Fjerne forbud mot ombordproduksjon for torsketrålere uten leveringsplikt

Regionalisere leveringsplikten for industrieide trålere til fylker i stedet for lokalsamfunn.

Fjerne bearbeidingsplikten for industrieide trålere.

Opprette en kommisjon for å se på kompensasjon ved å avvikle aktivitetsplikten.

Opprettholde fiskesalgslagene enerett til førstehåndsomsetning av fisk, men skape en mer balansert markeds plass for villfisk.

Modernisere salgslagsloven. Det innebærer blant annet å fra ta salgslagene eneretten til å fastsette minstepris på fisk. Fiskeriministeren vil også at partene skal finne løsninger for pris og omsetningsform i fellesskap.

Økt satsing på forskning og innovasjon.

Videre forbedring av markedsadgang.

Fact-box:

Trålerne forpliktelser

Deltagerloven krever at bare aktive fiskere får ha fiskerettigheter.

Noen industriselskap har likevel dispensasjon fra kravet om å være aktiv fisker, og har fått konsesjoner for torsketråling for å kunne forsyne landanleggene sine med råstoff.

Disse konsesjonene er gitt med bestemte betingelser. Dette er betingelsene som nå er foreslått endret og fjernet.

Leveringsplikten skal sikre bestemte anlegg på bestemte steder tilførsel av råstoff fra selskapets trålere. Tilbudsplikt framkommer av forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrål tillatelse, hvor det heter at eieren skal tilby fartøyets fangst i overensstemmelse med de vilkårene som er fastsatt i konsesjonsvilkårene for det enkelte fartøy. Av totalt 37 torsketrålkonsesjoner som er tildelt i Norge, er 21 tildelt med leveringsplikt, og av dem er 16 disponert av industriselskap.

Bearbeidingsplikten er landanleggenes plikt til å bearbeide fisk kjøpt av trålere med leveringsplikt. Kravet er at 70 prosent av fangsten som kjøpes i henhold til leveringsplikten skal bearbeides med filétering, panering eller fritering, røyking, eller tilvirkning til tørrfisk, saltfisk eller klippfisk.

Aktivitetsplikten er selskapets plikt til å drive industriell drift på stedet, og er et selvstendig vilkår som selskapet må oppfylle. Den omtales også som industriplikt. Rederiet Havfisk ASA er det eneste som har aktivitetsplikt, som forplikter selskapet til å ha aktivitet på landanleggene i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Kjøllefjord og Bålfjord. Andre rederi har fått fritak fra aktivitetsplikten etter å ha inngått avtaler med kommunen aktivitetsplikten var knyttet til.

Det er et begrenset antall foretak som har fått

tillatelse for torsketraå lere med dispensasjon fra deltakerloven. Tre av dem er datterselskaper under Havfisk ASA, som eier Melbutrålerne. I tillegg er det Nergård AS. Traå lerne til disse konsernene har leveringsplikt til egne fiskeindustrieanlegg, men også til andre anlegg eller distrikter.

Havfisk ASA har fiskerett til mer enn hver tiende torsk i Norge. Rederiet eier blant annet også landanleggene på Melbu og i Stamsund, og leier dem ut til Norway Seafoods AS, som driver industrien.

Nergård AS har fiskerett til rundt hver tyvende torsk som fiskes i Norge, og har anlegg blant annet i Bø og på Værøy.

Trålerne med leveringsplikt har ikke noe forbud mot å levere frossen fisk i stedet for fersk. Dermed kan alle ferskfisktraå lere i utgangspunktet bygges om til eller skiftes ut med frysetraå lere. Men filetanleggene har behov for ferskt råstoff. Ved å legge om til en ren frysetraå ler kan leveringsplikten til bedrifter som bare kan ta imot fersk fisk derfor bli illusorisk.

Kilde: Nordland fylkeskommune, Fiskeridirektoratet

© Bladet Vesterålen

Fresh insights into cod

fishnewseu.com. 29.01.2016 14:56. Profil: Nofima int, Nofima

NEW techniques that use hyperspectral cameras to analyse the freshness and blood content of cod are being trialled by researchers at Nofima. "This is of great interest to players who deliver and receive fresh fish.

We are working to make it possible in the future to examine all fish when it arrives at the quay," says Nofima's Karsten Heia. Researchers have previously used the technology to look for nematodes, and are now developing monitoring methods for further quality parameters. Normal colour photos are composed of three colour channels with red, green and blue light, but using a specially designed camera from Norsk Elektro Optikk they can take pictures across a huge 216 channels. The camera can also detect visible and infra-red light. Combined, this opens up a spectrum of different analyses – as long as you know what you're looking for. "It's called imaging spectroscopy. The technology was developed to examine fillets, such as finding the blood content in the fish meat and looking for nematodes," Heia says. Norsk Elektro Optikk created their first hyperspectral camera in 2003 – on assignment from Nofima. The machinery is adapted for a conveyor belt speed of 40 cm per second. In other words, an average cod per second. "This is the speed of current filleting facilities, and it has been important to us to have real working conditions from the outset. With the information provided by spectroscopy, one can save a lot of unnecessary sorting work all the way from the quay to processing. If one could discard fish that is unsuitable for fillet production, one could exploit capacity at filleting facilities far more efficiently," Heia says. The research project on cod and salmon was initiated a year ago, with funding from the Regional Research Fund North. The industry is represented by Norway Seafoods on white fish, and Cermaq on salmon. This is an extension of several projects that were funded by the Fishery and Aquaculture Industry Research Fund, where focus was on measuring remaining shelf life, identifying blood and melanin stains in salmon fillet, and identifying nematodes, black membrane, skin

remains and blood stains in white fish. "Going forward, we will take what we have learned on white fish and apply it to red fish," Heia says. "It is particularly issues related to melanin stains that are of interest to the salmon industry. Some producers of smoked salmon purchase up to 20 per cent more salmon than required to compensate for fish that during filleting proves to require trimming for blood and melanin stains. If they can avoid this, they can save substantial amounts of money". In time the Nofima researchers hope the research can find commercial application. Now they are working with Marel, which supplies machinery to the fish processing industry. The goal is to develop a commercial solution in order for the sorting of white fish fillet, based on images that detect quality faults such as nematodes, blood, black membrane and splitting, to become a part of fillet production. Assessing the shelf life of fish using spectroscopy is another possibility, but was not a part of this project. "There is the opportunity, if the players want to take part. During storage, proteins in the blood change. Blood oxidises, and the composition of information we get from the images can provide retailers with information on how long one can expect the fish to stay fresh, with an accuracy of plus/minus one day," Heia reflects.

© fishnewseu.com

Store forventninger

□ Fiskeribladet Fiskaren. 29.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig. Side: 20

Etter en drøy måned som fiskeriminister er mine forventninger til sjømatnæringen store. Her er det muligheter, mange muligheter!

Jeg har brukt mye av mine første uker til å reise og besøke ulike deler av næringen langs kysten, snakke med fiskere, oppdrettere og produsenter, med organisasjoner og etater. Bare siste uke har jeg fartet fra Lisboa i Portugal, via Tromsø til Båtsfjord i Finnmark.

Det inntrykket som fester seg aller sterkest er at det ligger et enormt potensiale i denne næringen.

Det jeg hører når jeg møter folk på kaia og i produksjonshallen står i sterk kontrast med noe av det jeg leser i aviser og på Facebook. Der er det en håndfull mennesker som utelukkende er negative og som snakker næringa ned. Vi må ikke la disse kreftene få råde og ødelegge for omdømmet til næringa.

For det jeg møter er en næring som er fremoverlent og engasjerte og som ikke nøler med å gi meg gode innspill til hvordan vi myndigheter kan bidra til økt produksjon og aktivitet. I Båtsfjord er de overbevist om at de skal klare å flytte foredling i Kina tilbake til Norge.

Ja, det er utfordringer. Det er de også klare på i Båtsfjord. I flesteparten av årets måneder er det mest lønnsomt å sende fisken ubearbeidet ut av landet. Men de har altså troen på at innovasjon og investeringer i ny teknologi kan komme til å snu dette bildet.

For en ting er helt klart. Skal vi ha foredling i Norge må den være lønnsom. Økt produksjon og sikre arbeidsplasser er målet med regjeringens forslag i stortingsmeldingen som nå ligger til behandling i Stortinget .

Ønsket om å endre på leverings- og aktivitetsplikten

20 FREDAGSLOTTEN

FREDAG 29. JANUAR 2015 FISKERIBLADET/FISKAREN

KRONIKK

PER SANDBERG, FISKERIMINISTER

BÅTSFJORD: Fiskeriminister Per Sandberg har møtt en fremoverlent sjømatnæring under sitt besøk i Båtsfjord denne uken. Der har folk tro på at ny teknologi skal flytte foredling i Kina tilbake til Norge. LL FOTO

Store forventninger

Etter en drøy måned som fiskeriminister er mine forventninger til sjømatnæringen store. Her er det muligheter, mange muligheter!

Jeg har brukt mye av mine første uker til å reise og besøke ulike deler av næringen langs kysten, snakke med fiskere, oppdrettere og produsenter, med organisasjoner og etater. Bare siste uke har jeg fartet fra Lisboa i Portugal, via Tromsø til Båtsfjord i Finnmark.

Det inntrykket som fester seg aller sterkest er at det ligger et enormt potensiale i denne næringen.

Det jeg hører når jeg møter folk på kaia og i produksjonshallen står i sterk kontrast med noe av det jeg leser i aviser og på Facebook. Der er det en håndfull mennesker som utelukkende er negative og som snakker næringa ned. Vi må ikke la disse kreftene få råde og ødelegge for omdømmet til næringa.

For det jeg møter er en næring som er fremoverlent og engasjerte og som ikke nøler med å gi meg gode innspill til hvordan vi myndigheter kan bidra til økt produksjon og aktivitet. I Båtsfjord er de overbevist om at de skal klare å flytte foredling i Kina tilbake til Norge.

Ja, det er utfordringer. Det er de også klare på i Båtsfjord. I flesteparten av årets måneder er det mest lønnsomt å sende fisken ubearbeidet ut av landet. Men de har altså troen på at innovasjon og investeringer i ny teknologi kan komme til å snu dette bildet.

For en ting er helt klart. Skal vi ha foredling i Norge må den være lønnsom. Økt produksjon og sikre arbeidsplasser er målet med regjeringens forslag i stortingsmeldingen som nå ligger til behandling i Stortinget .

Ønsket om å endre på leverings- og aktivitetsplikten handler ikke om å gjøre Røkke rikere. Hvorfor skulle jeg ha interesse av det? Derimot handler det om å øke den totale verdiskapingen i sjømatnæringen. Vi skal ha gode og sikre arbeidsplasser, og mer fisk på bordet både her hjemme og i alle land vi eksporterer til.

Og la meg rydde en misforståelse av veien. Jeg skal ikke fjerne leveringsplikten, det har jeg aldri sagt. Røkkens og andre trålere med leveringsvilkår skal fortsatt ha plikt til å tilby fisk til fiskeindustrien.

Så må det skilles mellom leveringsplikt og aktivitetsplikt. I dag er det bare Havfisk ASA, selskapet til Kjell Inge Røkke, som har en slik aktivitetsplikt, og den gjelder seks industrianlegg i Nordland og Finnmark. La det være helt klart: regjeringen har ikke foreslått å oppheve Havfisk sine forpliktelser. Men vi mener det kan være grunn til å se på om det er bedre måter å sikre aktivitet på.

Derfor har jeg foreslått at det settes ned en kommisjon som ser på alternativer til hvordan jobbskapingen kan komme bedre ut av det, enn med dens aktivitetsplikt. Og det være helt klart, det blir ikke endringer uten at Havfisk gjør opp for seg.

Da disse pliktene ble innført var målet å bidra til en innøst fiskeriminister som sikrer bosetting og arbeid i kystdistriktene. Å etablere en arbeidstansett industri i Nord-Norge framsto som en god idé på femtallet. Men i dagens globale arbeidsmarked må Norge konkurrere med lønnsnivået i Polen eller Kina.

Ønsket om å endre på leverings- og aktivitetsplikten handler ikke om å gjøre Røkke rikere. Hvorfor skulle jeg ha interesse av det?

Da må vi våge å tenke nytt. Kanakje ligger lønningen i sammatnæringa så høyt at det ligger opp til Båtsfjord. Teknologien har tatt noen kvartaler, og dette dermed en ny rekord. Det er en rekord vi skal stå i inne som kommer.

Mange har skjødd i Norge siden femtallet. Vi har hatt en stor fiskerinasjon som eksporterte mer fisk i dag enn besteforeldrene våre i gamle dager. Om flere for eksporterte Norge fisk og sjømat for 40 milliarder kroner og dette dermed en ny rekord. Det er en rekord vi skal stå i inne som kommer.

Mange har skjødd i Norge siden femtallet. Vi har hatt en stor fiskerinasjon som eksporterte mer fisk i dag enn besteforeldrene våre i gamle dager. Om flere for eksporterte Norge fisk og sjømat for 40 milliarder kroner og dette dermed en ny rekord. Det er en rekord vi skal stå i inne som kommer.

Kronikkforfatter: Elisabeth Aspaker, Alf Håkan Hoel, Solve Dahle, Geir Hømmeland, Karoline Andur, Sven-Roald Nyste, Ingrid Hegge, Pål Førstad

Derfor har vi foreslått at det settes ned en kommisjon som ser på alternativer til hvordan lokalsamfunnene kan komme bedre ut av det, enn med dagens aktivitetsplikt. Og la det være helt klart, det blir ikke endringer uten at Havfisk gjør opp for seg.

Da disse pliktene ble innført var målet å bidra til en lønnsom fiskeindustri som sikrer bosetting og arbeid i kystdistriktene. Å etablere en arbeidsintensiv industri i Nord-Norge framsto som en god idé på femtitallet. Men i dagens globale arbeidsmarked må Norge konkurrere med lønnsnivået i Polen eller Kina.

Da må vi våge å tenke nytt. Kanskje ligger løsningen i automatisering slik de nå legger opp til i Båtsfjord. Teknologien har tatt noen kvantesprang som lover og regler ikke har holdt følge med.

Norge trenger å utvikle nye framtidsrettede og lønnsomme arbeidsplasser. Jeg er overbevist om at mye veksten vil komme i de blå næringene. Det er politiske motsetninger om hvordan vi best kommer dit. Men da jeg møtte ordføreren i Båtsfjord, som representerer Arbeiderpartiet, var vi hjertens enige om en ting: Politikernes oppgave er å legge til rette for at næringslivet kan vokse, ikke å drive næringsvirksomhet.

For er det en ting jeg har lært meg på disse ukene, så er det at potensialet er stort. Forskerne på Havforskninga og Nofima har sist uke fortalt meg at snøkrabben kan bli like stor som dagens makrellfiske. Om de får rett i sine prognoser kan snøkrabben bli vår nest største art etter torsken innen ti år! Det er fortsatt mye å hente på bedre utnyttelse av restavfallet. Og sist, men ikke minst, er det et uoppgadet univers av ukjente arter i havet. Det står mer og mer klart framfor meg at dette er en kunnskapsnæring der samarbeid mellom forskning og aktører bare blir viktigere.

Mye har skjedd i Norge siden femtitallet. Vi har blitt en stor fiskerinasjon som eksporterer mer fisk i dag enn besteforeldrene våre kunne drømme om. Bare i fjor eksporterte Norge fisk og sjømat for 74,5

milliarder kroner, og satte dermed en ny rekord. Det er en rekord vi skal slå i årene som kommer.

Kronikkskribenter:

BÅTSFJORD: Fiskeriminister Per Sandberg har møtt en fremoverlent sjømatnæring under sitt besøk i Båtsfjord denne uken. Der har folk tro på at ny teknologi skal flytte foredling i Kina tilbake til Norge.

ILL.FOTO

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Satser på levendelagring av fisk

© Vesterålen Online. 28.01.2016 10:46. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur

Thor Anders Angelsen

Myre Havbruk AS får tillatelse til å etablere tre nye mellomlagringsanlegg for levendefangst. Det omfatter lokalitetene Flatholmen, Hornet og Krabbneset i Steinlandsfjorden og Romsetfjorden i Øksnes kommune.

Kystverket skriver i sitt tilsagn:

"Kystverket har vurdert de ferdsels- og sjøsikkerhetsmessige konsekvensene ved etableringen av de tre anleggene.

Så lenge anleggene merkes i henhold til våre krav og plasseres som omsøkt, kan vi ikke se at endringen vil få vesentlig negativ betydning for ferdselen i området."

Kystverket krever at tiltakshaver retter seg etter samme merkekrav som til en hver tid gjelder anlegg som faller innenfor definisjonen akvakultur.

© Vesterålen Online

The screenshot shows a news article on the website vol.no. The article title is "Satser på levendelagring av fisk" (Betting on live storage of fish). The sub-headline reads: "Myre Havbruk AS får tillatelse til å etablere tre nye mellomlagringsanlegg for levendefangst." (Myre Havbruk AS is granted permission to establish three new intermediate storage facilities for live catch). The article is written by Thor Anders Angelsen. The main image shows a fishing boat with a large net being hoisted by a crane. Below the image, there are several smaller images and text snippets: "Det omfatter lokalitetene Flatholmen, Hornet og Krabbneset i Steinlandsfjorden og Romsetfjorden i Øksnes kommune." (It includes the locations Flatholmen, Hornet and Krabbneset in Steinlandsfjorden and Romsetfjorden in Øksnes municipality.), "Kystverket skriver i sitt tilsagn:" (The Coast Guard writes in its decision:), "rydde-salg" (clearance sale), and "LESER NÅ: Frakket til Tromsø i luftambulansse etter fallulykke i barnehage" (Transported to Tromsø in an air ambulance after a fall accident in a kindergarten).

Om bord i nye "Willassen"

Lofotposten Pluss. 28.01.2016 10:00. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur

Ingvil Valberg

Onsdag formiddag kommer Hans og Otto Willassen heim med sin nye båt. Med sine drøye 120 fot er "Willassen" en av Lofotens aller største kystfiskebåt. Familiens kvinner utgjør velkomstkomiteen.

Brødrene selger "Hanna W" og "Willassen Senior" og har kjøpt en større båt fra Møre. Den nye båten får navnet "Willassen".

Med norsk flagg og ivrig vinking fra brødrene Willassen legger båten til kai.

Båten het opprinnelig MS "Sildaskjær".

Otto Willassen hilser fra rorhuset.

En ny fiskebåt er på plass under Svolvæргеita.

"Gratulerer med mer gjeld!" hilses det spøkefullt fra en av de frammøtte på kaia. Båten innebærer ei investering på vel 40 millioner kroner for rederiet.

Du kan lese mer om planene for båten og fisket i Lofotposten fredag.

Mor Karin Willassen flankert av tvillingene Hans og Grete Kristin, og Otto.

Romslig rorhus med mye utstyr deriblant sonarer og navigasjonsutstyr. På veggen henger også en hjertestarter.

Røykfritt rorhus.

Utstyret er bygd inn i interiøret også i taket, slik at rorhuset kan minne om en enorm flycockpit.

Rolls Royce!

Hver kvadratmeter om bord er utnyttet. Her er vaskerommet.

Chiefen Svein Schjølberg i maskinrommet.

Det er høyt støynivå når denne motoren går, men ingen ulyder!

Det er mye elektronikk i et moderne fiskefartøy.

Ett av de mange instrumentene chiefen har kontroll over.

I messa er det både dagslys... ..og en skjerm som viser hvor på kartet båten befinner seg hvis det er mørkt ute.

Tv og stereoanlegg står klar hvis noen mot formodning har tid å slå ihjel.

Byssa serverer marsipankake i dag.

Kjøleskap med isbitmaskin og kaffemaskin i bakgrunnen.

God plass på lugarene.

Cognac-glassene har passende fortøyning i glasskapet.

Båten er rigget for flere typer fiske. Her fra fabrikken om bord.

Om det skulle oppstå en nødsituasjon, kan brannvesen og nødretter finne en detaljert plan over båten i dette "røret".

Willassen-brødrene har valgt å legge kvalfangsten på hylla - foreløpig. Hans håper på bedre eksportavtaler slik at lønnsomheten går opp.

"Willassen" skal som før bidra i oljevernberedskapen i Barentshavet tre måneder hvert år.

Fangst av levendefisk vil være en viktig del av virksomheten om bord.

Sild, sei, torsk, hyse og makrell er blant fiskeslagene "Willassen" skal hente.

Kake hører med når man kjøper ny båt!

© Lofotposten Pluss

- Nå skal vi seile på første klasse

Lofotposten Pluss. 28.01.2016 10:00. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur

John-Arne Storhaug (tekst) og Ingvil Valberg (foto)

- Vi bestemte oss, Hans og jeg, for at nå skulle vi seile på 1. klasse. Denne båten holder i vår tid.

Otto Willassen (58) klarer ikke å skjule stoltheten; han har nettopp klappet til kai med sin nyeste Willassen - en 123 fot lang og ikke minst moderne kystbåt. Her ved kaia til Lofoten Sveiseindustri i Svolvær skal tidligere Sildaskjær de nærmeste fjorten dagene rigges for det meste en fiskebåt på dette nivå kan brukes til.

- Selvfølgelig skal vi fiske torsk og øvrige hvitfiskarter, sild, reker og øvrige tilgjengelige fiskeslag. Men spør ikke for mye om kvoter. Det blir for innfløkt. Vi selger to mindre båter og skal derfor ha noen overføringer. Vi hadde 700 tonn rund torsk i fjor, og skal ha mer nå, sier Hans Willassen.

Du har ikke nevnt kvalen?

- Nei, til å være en Willassen er kanskje det litt rart. Vi har ikke sagt farvel til vågekvalfangsten. Imidlertid bør det skje noe nytt på eksportsiden før vi monterer tønne og kanon, sier han. Og her kommer bror Hans (56) til:

Levende fisk

- Grunnen til at vi har lagt kvalen på vent er at sesongen kræsjet med våre leveranser av levendefisk som har blitt stadig mer omfattende. Jeg er den av oss to som minst ønsker å slutte med kvalfangsten. Akkurat nå er jeg litt mer optimistisk enn ellers, siden russerne har planer om å gjenstarte en fangst de sluttet med for mange år siden. Det gir drahjelp for andre nasjoner som Island, Japan og Norge, sier Hans.

Så langt fiskeripolitikk; denne flotte januardagen gjelder det først og fremst å vise seg frem. Selvsagt er den 37 meter lange båten rød, slik en Willassen med klasse skal være. Mens Lofotpostens

The screenshot shows a news article on the Lofotposten website. The main headline is '- Nå skal vi seile på første klasse'. Below the headline, it says 'Av JOHN-ARNE STORHAUG (TEKST) OG INGVIL VALBERG (FOTO)'. The article text is partially visible, starting with '- Vi bestemte oss, Hans og jeg, for at nå skulle vi seile på 1. klasse. Denne båten holder i vår tid.' There is a photo of three people on a boat. To the right of the article, there is a sidebar with a loan offer: 'Lån 5000-400 000 få svar på dagen Velg lånebeløp 0 kr'. At the top of the page, there are banners for '2 for 45' and 'EXTRA'.

medarbeidere åler seg forbi mamma Karin, Hans'tvillingsøster Grete Kristin og konene til de to skipperne, byder dekket seg frem. En 120 kubikk stor bunge står klar når snurrevad og not for alvor kommer i drift og sørger for at 12 fiskere og deres familier i Alta, Gjesvær, Vardø, Kabelvåg, Svolvær, Digermulen, Fredvang og andre kystsamfunn får sine inntekter fra havet.

40 millioner

- Går sesongene bra, når vi som er fiskere ombord opp i 650.000-700.000 kroner, sier Stefan Dahl og tviler ikke et sekund på at de to skipperbrødrene har noe mer.

- Det koster å ha god båt, sier Otto og lander på cirka 40 millioner i kjøpspris den dagen alt er på plass. Han glemmer ikke replikken fra en gammel kjenning da

Willassen la til kai, - gratulerer med mer gjeld, sa kaillen.

Skroget på Willassen er fra 2004. Ellers er det meste nytt. RSW-anlegget er skiftet, det samme gjelder hjelpemotorer og alt av elektrisk anlegg. Det er så rent i motorrommet at enhver kan bevege seg i strømpelesten.

- Vi har det nyeste nye av brannvarsling. Blant annet blir det ved brann omgående lokalisert hvor det ligger folk i de til sammen syv lugarene, sier maskinsjef Svein Schjølberg, opprinnelig fra Bø og mann til Grete Kristin.

Navnevalg

Sikkerheten fikk andre dimensjoner da Willassens nineeleven fikk sin ubønnhørlige betydning; det var nemlig 11. september 2007 at Willassen Senior ble hevet ved kaia til Knut Krogstad og hans Lofoten Sveiseindustri. En gruppe som kalte seg Agenda 21 senket den stolte skuta 30. august for å markere sin motstand mot norsk kvalfangst.

- Dette er den direkte årsaken til at vi for en gangs skyld ikke følger pappa Hans sitt ønske om å kalle nybåten for Willassen Senior, sier brødrene alvorlig.

Hva betyr hendelsen i dag?

- Ikke så mye. Å levere levendefisk til både Melbu og Båtsfjord i tillegg til andre kystsamfunn, er viktig for vår framtid. Å være en del av beredskapsapparatet på kysten, gir oss en rolle i den store sammenhengen. Å være arbeidsgivere for takknemlige avløsermannskap, hører til i vår hverdag. Enten karene skal bruke tida på land til Sydenferie, fotballkamp i England eller til viktige møter i barnehagen, får de sjansen gjennom vårt system som primært går ut på å være en måned ombord, en måned i land. Det får vi til, selv om vi i fjor var oppe i 260 driftsdøgn, sier Otto og Hans Willassen.

Image info:

Velkomst: Mor Karin Willassen, flankert av barna Hans Willassen (tv), Grete Kristin og Otto Willassen. Se 40 bilder fra båten på lofotposten.no. Foto: Ingvil Valberg

Navneskifte: Båten fra Møre bytter navn fra Sildaskjer til Willassen.

Stolte: Familien møtte fram på kaia for å ta imot den nye investeringen. F.v. Ann-Kristin, Grete Kristin, Karin og Helen.

Havn: Nye Willassen legger til kai i Svolvær for første gang.

© Lofotposten Pluss

Cod Quota Bonus Working as Intended

The Fish Site. 27.01.2016 07:03. Profil: Nofima int, Nofima

NORWAY - Never before have such large quantities of cod been held in live storage in Norway. Scientist Øystein Hermansen from Nofima said that this demonstrates that the “quota bonus” that was introduced in 2013 is working as intended.

In brief, the quota bonus means that each tonne of cod delivered to live storage corresponds to only half a tonne from the fisherman's quota, which means that he or she can, in theory, take twice as much fish on the current quota. In practice, however, no-one can fill their complete quota with live fish. This is not only because there is insufficient demand, but also because some of the fish are injured during the capture process and are slaughtered during on-board sorting. Live storage of fish secures a better supply of fresh fish, and in this way gives greater opportunities for obtaining higher market prices. “Furthermore, the quality of cod kept in live storage is very high. Most of it is sold as gutted and packed in ice, before being placed straight onto the fish counter,” explains Mr Hermansen. 15 producers – 6,000 tonnes Around 15 commercial producers have purchased cod for live storage during 2015, and the amount they have acquired has grown explosively. From a level of just under 2,000 tonnes kept in live storage in 2013, the amount had grown to nearly 6,000 tonnes last year. The cod is normally kept in the cages for 8-12 weeks, and both the producers and the scientists are slowly gaining experience with the storage of wild-caught cod and the marketing opportunities that this method gives – which is, of course, the purpose of the quota bonus. “Several different incentives for increasing the amount of fish kept in live storage have been introduced in the past. The quota bonus was tried for the first time in 2008 and resulted in an increase in activity, but this year's increase has been greater. At that time, the quota was reduced by 80% of the amount kept in live storage. This year we have applied much more powerful incentives, which has resulted in some boats becoming extremely active and several new producers starting trials with the

method,” says Mr Hermansen. “There is a large variation between producers, both in their geographical distribution and in the amounts they purchase. The greatest amount purchased in 2015 was 1,000 tonnes, by a producer who had many years' experience.” But there is a wide variation: some have used live storage for as little as 50-60 tonnes, and are trying out the method for the first time. More experience needed “Live storage is still at the research stage, and we need someone to pioneer the way and gain experience, so that we can make sensible decisions in the long term. At the moment, for example, we don't know accurately how profitable the method is,” says Øystein Hermansen. “We need more insight into the costs, but the greatest uncertainty is probably associated with the potential for income. The producers are seeking to exploit several sources of value. Having fish available when the weather is unsuitable for traditional fishing gives higher prices. Further, extending the period during which fish are available beyond the relatively short capture season means that it is possible to take advantage of rising prices when the supply of fish falls. And, finally, the improvement in quality that is achieved from live storage means that a greater fraction of the fish can be sold on markets that pay best.” Mr Hermansen points out that uncertainty in the supply of fish has contributed to the difficulties experienced by the suppliers concerning long-term contracts and campaigns with supermarket chains and other sales channels. “Live storage makes it easier to meet customer requirements for predictability. And another important aspect is being able to calculate the degree to which added value can be gained as a consequence of the security of supply achieved in this way. Experience has also suggested that a certain period is required to change customer awareness and behaviour. It is for this reason important that fish from live storage are available on the market for some years,” says Mr Hermansen. It was initially intended that the quota bonus system would be in effect until the end of 2017, but it has now been decided to extend it. More than 12 weeks “Most

producers are currently allowed to store live fish for up to 12 weeks. The aquaculture facilities are located as close as possible to the fishing site, in order to have simple access to the fish no matter what the weather. When purchasing fish, a small boat is despatched that collects the quantity that has been ordered," explains Mr Hermansen. A certain degree of relaxation of the regulations allows producers to obtain permission to store fish alive longer relatively easily, but so far no-one has applied for such permission. Based on Øystein Hermansen's conclusions so far, several producers desire to store live cod for longer than 12 weeks. This is associated with the fact that the price of cod increases significantly after the summer holidays in Norway. The current capture season extends from March to May, and live storage for 12 weeks does not extend the season sufficiently to be able to exploit this market. "There seem to be two main reasons that aquaculture facilities do not apply for permission that would allow them to exploit this increase in price. The first is that it is difficult to find suitable facilities for the storage, and the second is uncertainty about the regulations. If the aquaculture licence sets stringent requirements for slaughter and the collection of water with blood, significant investment will be required in the slaughter facility. So far, no-one has seen their way to undertaking this," explains Mr Hermansen. Since the regulations have not yet been tested in practice, some uncertainties remain. It will be necessary for the Directorate of Fisheries and the Norwegian Food Safety Authority to get involved and determine how cod that has been stored in cages for more than 12 weeks is to be slaughtered. "Apart from this, it appears that the regulations are functioning very well, and it is only details that may need to be changed," says Mr Hermansen. TheFishSite News Desk

© The Fish Site

- Vi kan ikke ta lett på forpliktelsene

Bladet Vesterålen. 26.01.2016 17:49. Oppdatert 21:20. Profil: Diverse - Klippfisk

HADSEL: - Har man kjøpt noe med forpliktelser, hører forpliktelsene med, sier Pål Farstad (V). Han sitter kanskje på nøkkelen til framtida for trålerrettighetene på Melbu.

Høyre og Frp er avhengig av støtte fra samarbeidspartiene for å få gjennom Sjømatindustrimeldinga med forslagene om å løse bandene mellom fiskeindustrien og de industrielle trålerne. Som Venstres næringspolitiske talsmann på Stortinget er Farstad og Venstre viktige for sluttresultatet Stortinget vedtar i mars.

Glad han kom til Melbu

Tirsdag besøkte han Hadsel, møtte tillitsvalgte og andre engasjerte på Melbu og ordfører Siv Dagny Aasvik (Ap).

- Jeg er glad jeg kom hit. Det er viktig å sikre at vi får bredest mulig informasjon, sier han.

Fikk klart bilde fra de tillitsvalgte

Farstad forteller at de tillitsvalgte hos Norway Seafoods Melbu ga et klart bilde av hvilke konsekvenser de ser for seg dersom leveringsplikten blir regional, og bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten oppheves.

- De som står midt oppe i det, har sine gode grunner, sier Venstre-politikeren.

Strikken er tøyd

- Hvordan vil du si at trålernes forpliktelser har fungert?

- Jeg har sett at strikken er tøyd. Og man har fått anledning til å tøye den. Det er jo en grunn til at det er blitt så stor oppmerksomhet om dette, svarer Farstad.

Nedleggingsfare krever respekt

Vesterålen Tips: red@vstn.no

Bladet Vesterålen

TRÅLERNE 26. JANUAR 2016 17:49

HADSEL FISKER FISKERI OG HAVERUK NØHETER INDUSTRI

- Vi kan ikke ta lett på forpliktelsene

Av TOR JOHANNES JENSEN 26. januar 2016 kl. 17:49

HADSEL: - Har man kjøpt noe med forpliktelser, hører forpliktelsene med, sier Pål Farstad (V). Han sitter kanskje på nøkkelen til framtida for trålerrettighetene på Melbu.

DEL: Høyre og Frp er avhengig av støtte fra samarbeidspartiene for å få gjennom Sjømatindustrimeldinga med forslagene om å løse bandene mellom fiskeindustrien og de industrielle trålerne. Som Venstres næringspolitiske talsmann på Stortinget er Farstad og Venstre viktige for sluttresultatet Stortinget vedtar i mars.

Glad han kom til Melbu

Tirsdag besøkte han Hadsel, møtte tillitsvalgte og andre engasjerte på Melbu og ordfører Siv Dagny Aasvik (Ap).

- Jeg er glad jeg kom hit. Det er viktig å sikre at vi får bredest mulig informasjon, sier han.

Fikk klart bilde fra de tillitsvalgte

Farstad forteller at de tillitsvalgte hos Norway Seafoods Melbu ga et klart bilde av hvilke konsekvenser de ser for seg dersom leveringsplikten blir regional, og bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten oppheves.

- De som står midt oppe i det, har sine gode grunner, sier Venstre-politikeren.

Strikken er tøyd

- Hvordan vil du si at trålernes forpliktelser har fungert?

SJØMATINDUSTRIMELDINGA

Antallet norske bedrifter med fløt som viktigste produksjonsform er fjerde størst redusert fra 130 bedrifter til 11 bedrifter med 800 årsverk siden 1970-tallet.

- Stortingsmeldinga sier rett ut at det vil bli nedlagt anlegg dersom aktivitetsplikten blir borte. Hva tenker du om det?

- Det er rimelig sannsynliggjort at det vil komme nedleggelse. Derfor må vi gå inn i dette med største respekt. Her er det forpliktelser som er trukket opp, og de kan vi ikke ta lett på. Har noen kjøpt noe med forpliktelser, hører forpliktelsene med.

Håper på bredt forlik i Stortinget

Den tidligere daglige lederen for daglig leder i Nordmøre Fiskebåt og Nordmøre Fiskarlag kjenner næringa fra innsida, og han understreker overfor Bladet Vesterålen at han håper på et bredt forlik.

Han synes det er naturlig at det er satt fokus på lønnsomheten i fiskeindustrien.

Enige om 90 prosent

- Vi er jo enige om 90 prosent av innholdet i meldinga, som forskning og utvikling, markedsadgang og utnyttelse av hele fisken. Det er jo langt mer enn filéten som er verdifull. Noen problemstillinger kan det bli, og de må vi løse, sier Farstad. Han viser til at Stortinget kom til en bred enighet om havbruksmeldinga og en nasjonal jordvernstrategi.

Kommisjon

- Hva tenker du om en kommisjon for å se på avvikling av trålerrederienes forpliktelse til å skape aktivitet i industrien på land?

- Jeg har ikke landet helt om en kommisjon også bør se på samfunnsmessige konsekvenser av å endre de industrieide trålerrederienes forpliktelser, svarer Farstad.

Det var tema både i samtalene han hadde med Hadsel Venstres Arne Ivar Mikalsen og ordfører Siv Dagny Aasvik (Ap).

- Det er en del forhold vi ikke kjenner konsekvensene av. Men Næringskomiteen har ikke begynt arbeidet sitt ordentlig. Vi har høring om Sjømatindrimeldinga til uka, og så setter vi i gang arbeidet for alvor, poengterer stortingsrepresentanten.

Forstår

Men han sier til Bladet Vesterålen at han langt på vei både forstår og følger resonnementene han har fått framført fra fiskeindustriarbeidere, ordfører og partifelle Arne Ivar Mikalsen i løpet av Hadsel-besøket.

- Så må jeg gjøre mine vurderinger, og vi skal drøfte det i partiets fiskeripolitiske utvalg og stortingsgruppa også. Men jeg er tryggere på den videre behandlingen etter i dag. Samtidig er det viktig å understreke at jeg møter mange andre i ukene

framover og skal sette brikkene i hop til slutt, understreker Pål Farstad.

- Dette er ei sak der vi kjenner at det er viktig at vi trør rett, legger han til.

Image info:

Venstres næringspolitiske talsmann Pål Farstad kan sitte på nøkkelen til et forlik om Sjømatindrimeldinga. Tirsdag besøkte han Melbu sammen med Hadsel Venstres Arne Ivar Mikalsen.

Fact-box:

Sjømatindrimeldinga

Antallet norske bedrifter med filet som viktigste produksjonsform er ifølge Sintef redusert fra 100 bedrifter til 10 bedrifter med 800 årsverk siden 1970-tallet.

Driftsundersøkelsen for fiskeindustrien viser at filetindustrien bare har hatt positivt resultat i to av de siste 12 år, ca. 0,3 % inntjening i 2012.

Stortingsmeldinga En konkurransekraftig sjømatindustri tar for seg både kvitfiskindustri, oppdrett og pelagisk (sild og lodde).

Dette er noen av hovedpunktene:

Fjerne forbud mot ombordproduksjon for torsketrålere uten leveringsplikt

Regionalisere leveringsplikten for industrieide trålere til fylker i stedet for lokalsamfunn.

Fjerne bearbeidingsplikten for industrieide trålere.

Opprette en kommisjon for å se på kompensasjon ved å avvikle aktivitetsplikten.

Opprettholde fiskesalgslagenes enerett til førstehåndsomsetning av fisk, men skape en mer

balansert markedsplass for villfisk.

Modernisere salgslagsloven. Det innebærer blant annet å fra ta salgslagene eneretten til å fastsette minstepris på fisk. Fiskeriministeren vil også at partene skal finne løsninger for pris og omsetningsform i fellesskap.

Økt satsing på forskning og innovasjon.

Videre forbedring av markedsadgang.

Fact-box:

Trålernes forpliktelser

Deltagerloven krever at bare aktive fiskere får ha fiskerettigheter.

Noen industriselskap har likevel dispensasjon fra kravet om å være aktiv fisker, og har fått konsesjoner for torsketråling for å kunne forsyne landanleggene sine med råstoff.

Disse konsesjonene er gitt med bestemte betingelser. Dette er betingelsene som nå er foreslått endret og fjernet.

Leveringsplikten skal sikre bestemte anlegg på bestemte steder tilførsel av rå stoff fra selskapets trålere. Tilbudspflicht framkommer av forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse, hvor det heter at eieren skal tilby fartøyets fangst i overensstemmelse med de vilkårene som er fastsatt i konsesjonsvilkårene for det enkelte fartøy. Av totalt 37 torsketrålkonsesjoner som er tildelt i Norge, er 21 tildelt med leveringsplikt, og av dem er 16 disponert av industriselskap.

Bearbeidingsplikten er landanleggenes plikt til å bearbeide fisk kjøpt av trålere med leveringsplikt. Kravet er at 70 prosent av fangsten som kjøpes i henhold til leveringsplikten skal bearbeides med filétering, panering eller fritering, røyking, eller tilvirkning til tørrfisk, saltfisk eller klippfisk.

Aktivitetsplikten er selskapets plikt til å drive industriell drift på stedet, og er et selvstendig vilkår som selskapet må oppfylle. Den omtales også som industriplikt. Rederiet Havfisk ASA er det eneste som har aktivitetsplikt, som forplikter selskapet til å ha aktivitet på landanleggene i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Kjøllefjord og Båltsfjord. Andre rederi har fått fritak fra aktivitetsplikten etter å ha inngått avtaler med kommunen aktivitetsplikten var knyttet til.

Det er et begrenset antall foretak som har fått tillatelse for torsketrålere med dispensasjon fra deltagerloven. Tre av dem er datterselskaper under Havfisk ASA, som eier Melbutrålerne. I tillegg er det Nergård AS. Trålerne til disse konsernene har leveringsplikt til egne fiskeindustrieanlegg, men også til andre anlegg eller distrikter.

Havfisk ASA har fiskerett til mer enn hver tiende torsk i Norge. Rederiet eier blant annet også landanleggene på Melbu og i Stamsund, og leier dem ut til Norway Seafoods AS, som driver industrien.

Nergård AS har fiskerett til rundt hver tyvende torsk som fiskes i Norge, og har anlegg blant annet i Bø og på Værøy.

Trålerne med leveringsplikt har ikke noe forbud mot å levere frossen fisk i stedet for fersk. Dermed kan alle ferskfisketrålere i utgangspunktet bygges om til eller skiftes ut med frysetrålere. Men filetanleggene har behov for ferskt råstoff. Ved å legge om til en ren frysetråler kan leveringsplikten til bedrifter som bare kan ta imot fersk fisk derfor bli illusorisk.

Kilde: Nordland fylkeskommune, Fiskeridirektoratet
© Bladet Vesterålen

Slik kan forskerne se inn i fisken

🌐 Kyst.no. 25.01.2016 08:45. Oppdatert 11:20. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Med sitt hyperspektrale kamera kan forskerne på Nofima fortelle hva som befinner seg under torskeskinnet. Av: Redaksjon - Dette er kjempeinteressant for aktører som leverer og mottar ferskfisk.

Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Karsten Heia i Nofima.

Forskerne har tidligere brukt teknologien for å lete etter kveis, og utvikler nå målemetoder for flere kvalitetsparametere - for eksempel blodinnhold og holdbarhet- uten å måtte gjøre mer enn å ta bilde av den.

Stor analysemulighet

Vanlige fargebilder er sammensatt av tre fargekanaler med rødt, grønt og blått lys, men med et spesiellaget kamera fra Norsk Elektrooptikk kan de ta bilder over hele 216 kanaler. Kameraet kan også detektere både synlig og infrarødt lys. Til sammen åpner dette for en et spekter av ulike analyser - så lenge man vet hva man ser etter.

- Det kalles avbildende spektroskopi. Teknologien er utviklet for å gjøre målinger på fileter, blant annet finne blodmengde i fiskekjøttet og se etter kveis, sier Heia.

Norsk elektrooptikk lagde det første hyperspektrale kameraet sitt i 2003 - på oppdrag fra Nofima.

Tilpasset industrien fra start

Maskineriet er tilpasset en samlebåndsfart på 40 cm per sekund. Med andre ord en gjennomsnittlig torsk i sekundet.

- Det er dette som er hastigheten på filetanlegg i dag, og det har vært viktig for oss å ha med reelle arbeidsforhold fra begynnelsen av.

Slik kan forskerne se inn i fisken

Med sitt hyperspektrale kamera kan forskerne på Nofima fortelle hva som befinner seg under torskeskinnet.

Av: Redaksjon

- Dette er kjempeinteressant for aktører som leverer og mottar ferskfisk. Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Karsten Heia i Nofima.

Forskerne har tidligere brukt teknologien for å lete etter kveis, og utvikler nå målemetoder for flere kvalitetsparametere - for eksempel blodinnhold og holdbarhet- uten å måtte gjøre mer enn å ta bilde av den.

Stor analysemulighet

Vanlige fargebilder er sammensatt av tre fargekanaler med rødt, grønt og blått lys, men med et spesiellaget kamera fra Norsk Elektrooptikk kan de ta bilder over hele 216 kanaler. Kameraet kan også detektere både synlig og infrarødt lys. Til sammen åpner dette for en et spekter av ulike analyser - så lenge man vet hva man ser etter.

- Det kalles avbildende spektroskopi. Teknologien er utviklet for å gjøre målinger på fileter. Blant annet finne blodmengde i fiskekjøttet og se etter kveis, sier Heia.

Norsk elektrooptikk lagde det første hyperspektrale kameraet sitt i 2003 - på oppdrag fra Nofima.

Tilpasset industrien fra start

Med informasjonen spektroskopien gir, kan man spare mye unødig sorteringsarbeid helt fra kaikant til prosessering.

- Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Heia.

Hyperspektral avbildning av laksefilet. Foto: Marius Fiskum

Interesse for analyse

Blodmønsteret i fisk har ikke alltid vært Heias fokus. I 1996 fullførte han sin doktorgrad i fysikk ved Universitetet i Tromsø. Som fysiker har han arbeidet med tidevannsanalyser ved fjernmåling av havet - sett fra et atmosfærisk perspektiv. At han nå har tatt på seg mikrolinsen for å se på en av havets viktigste matressurser, bunner ut i samme engasjement for

naturvitenskapens analysemuligheter.

- Å skjønne hvordan ting er bygd opp, hvorfor det blir som det blir, det interesserer meg. Ved hjelp av all informasjonen som kan fås ut av i de apparatene vi bruker, blir vi med riktige algoritmer i stand til å se inn i fisken med nye øyne.

Både hvit og rød fisk

Forskningsprosjektet på torsk og laks ble startet opp for ett år siden, med finansiering fra Regionalt forskningsfond Nord. Næringa representeres ved Norway Seafoods på hvitfisk, og Cermaq på laks. Dette er en videreføring av flere prosjekter som var finansiert av Fiskeri- og Havbruksnæringas Forskningsfond, hvor fokus var å måle restholdbarhet, påvise blod og melaninflekker i laksefilet, og påvise kveis, svarthinne, skinnrester og blodflekker hos hvitfisk.

- I det videre arbeidet skal vi ta det vi har lært om hvitfisk og bruke det på rødfisk, sier Heia.

- Det er særlig problematikk relatert til melaninflekker som er av interesse for laksenæringen. Enkelte produsenter av røykelaks kjøper inn opp mot 20 prosent mer laks enn nødvendig, for å kompensere for fisk som under filetering viser seg å måtte trimmes for blod og melaninflekker. Kan de unngå dette, vil de spare mye penger.

Kommersiell anvendelse

På sikt håper forskerne på Nofima at forskningen skal ha en kommersiell anvendelse. Nå jobber de med utstyrsleverandøren Marel, som leverer maskiner til blant annet fiskeindustrien. Målet er å utvikle en kommersiell løsning for at sortering av hvitfiskfilet, basert på bilder som avslører kvalitetsfeil som kveis, blod, svarthinne og spalting, kan bli en del av filetproduksjonen.

Det å vurdere fiskens holdbarhet med spektroskopi er en reell mulighet, men var ikke en del av dette

prosjektet.

- Men muligheten er der, hvis aktørene er med. Gjennom lagringsforløpet endres nemlig formen på proteiner i blodet. Blod oksideres, og sammensetningen av informasjon vi får fra bildene kan gi forhandlere informasjon om hvor lenge man kan forvente at fisken er holdbar, med nøyaktighet på pluss/minus én dag.

© Kyst.no

Slik kan de se inn i fisken

Forskning.no. 2 like treff. 23.01.2016 05:26. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima

Med sitt hyperspektrale kamera kan forskere fortelle hva som befinner seg under torskeskinnet uten å måtte røre en kniv.

Christina Svanstrøm

journalist En artikkel fra Nofima

- Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Nofima-forsker Karsten Heia.

Tidligere er teknologien brukt for å lete etter innvollsormen kveis. Nå utvikler forskerne målemetoder for blant annet blodinnhold og holdbarhet - uten å måtte gjøre mer enn å ta bilde av fisken.

Fra 3 til 216

Vanlige fargebilder er sammensatt av tre fargekanaler med rødt, grønt og blått lys, men med et spesiallaget kamera fra Norsk Elektrooptikk kan de ta bilder over hele 216 kanaler.

Kameraet kan også oppdage både synlig og infrarødt lys. Til sammen åpner dette for et spekter av ulike analyser - så lenge man vet hva man ser etter.

- Det kalles avbildende spektroskopi. Teknologien er utviklet for å gjøre målinger på fileter, blant annet finne blodmengde i fiskekjøttet og se etter kveis, sier Heia.

Tilpasset industrien fra start

Maskineriet er tilpasset en samlebåndsfart på 40 centimeter per sekund. Med andre ord en gjennomsnittlig torsk i sekundet.

- Det er dette som er hastigheten på filetanlegg i dag, og det har vært viktig for oss å ha med reelle arbeidsforhold fra begynnelsen av.

Med informasjonen spektroskopien gir, kan man spare mye unødig sorteringsarbeid helt fra kaikant til prosessering.

- Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon, kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Heia.

- Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Karsten Heia. (Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen, Nofima)

Både hvit og rød fisk

Forskningsprosjektet på torsk og laks ble startet opp for ett år siden, med finansiering fra Regionalt forskningsfond Nord.

- I det videre arbeidet skal vi ta det vi har lært om hvit fisk og bruke det på rød fisk, sier Heia.

Det er særlig problematikk relatert til melaninflekker som er av interesse for laksenæringen.

- Enkelte produsenter av røykelaks kjøper inn opp mot 20 prosent mer laks enn nødvendig for å kompensere for fisk som under filetering viser seg å måtte trimmes for blod og melaninflekker. Kan de unngå dette, vil de spare mye penger.

Holdbarhet

Nå jobber Nofima-forskerne med utstysleverandøren Marel, som leverer maskiner til blant annet fiskeindustrien. Målet er å utvikle en kommersiell løsning for at sortering av hvitfiskfilet, basert på bilder som avslører kvalitetsfeil som kveis, blod, svarthinne og spalting, kan bli en del av filetproduksjonen.

Det å vurdere fiskens holdbarhet med spektroskopi er en reell mulighet, men var ikke en del av dette prosjektet.

- Men muligheten er der. Gjennom lagringsforløpet endres nemlig formen på proteiner i blodet. Blod oksideres, og sammensetningen av informasjon vi får fra bildene, kan gi forhandlere informasjon om hvor lenge de kan forvente at fisken er holdbar, med nøyaktighet på pluss-minus én dag, sier Heia.

Med informasjonen spektroskopien gir, kan man spare mye unødig sorteringsarbeid helt fra kaikant til prosessering. (Foto: Marius Fiskum)

© Forskning.no

Oversikt over like treff

Slik kan de se inn i fisken

Nofima - 22.01.2016 06:51

Kan bli vanlig i filetnæringen

Kyst og Fjord - 22.01.2016 07:36

Sandberg til Tromsø mandag og tirsdag

□ Finnmarken. 23.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Konkurrenter - Havforskningsinstituttet, Nofima. Side:

11

Vår nye fiskeriminister, Per Sandberg (Frp), har ikke akkurat hatt det travelt med å besøke Finnmark. Men mandag og tirsdag er han på plass i Tromsø.

Sandberg skal markere byggestarten av kunnskapssenteret Fram II. Videre skal han holde foredrag på konferansen Arctic Frontiers, besøke verdens første el-sjark og dessuten ha flere møter.

Finnmark må vente til 9. februar med første besøk fra Sandberg. Da skal fiskeriministeren en snartur innom den nasjonale laksekonferansen. Dit kommer også klima- og miljøminister Vidar Helgesen.

Sistnevnte er også på plass i Tromsø mandag og tirsdag. De to statsrådene skal sammen legge ned grunnsteinen for Fram II mandag. Før det skjer skal Sandberg møte NOFIMA og Tromsø-avdelingen til Havforskningsinstituttet.

Tirsdag skal Sandberg møte Norges Råfisklag, USAs spesialutsending for arktiske saker og til slutt Norges sjømatråd.

Mellom møtene rekker han foredrag på Arctic Frontiers og besøket om bord i den spennende fiskebåten MK «Karoline. » Den drives kun med elektrisitet.

© Finnmarken

NYHETEN 23. JANUAR 2016
NYHET 11

Sandberg til Tromsø mandag og tirsdag

Vår nye fiskeriminister, Per Sandberg (Frp), har ikke akkurat hatt det travelt med å besøke Finnmark. Men mandag og tirsdag er han på plass i Tromsø.

BESØKER EL-SJARK: Fiskeriminister Per Sandberg skal markere byggestarten av kunnskapssenteret Fram II i Tromsø.

Fram II. Videre skal han holde foredrag på konferansen Arctic Frontiers, besøke verdens første el-sjark og dessuten ha flere møter.

Finnmark må vente til 9. februar med første besøk fra Sandberg. Da skal fiskeriministeren en snartur innom den nasjonale laksekonferansen. Dit kommer også klima- og miljøminister Vidar Helgesen.

Sistnevnte er også på plass i Tromsø mandag og tirsdag. De to statsrådene skal sammen legge ned grunnsteinen for Fram II mandag. Før det skjer skal Sandberg møte NOFIMA og Tromsø-avdelingen til Havforskningsinstituttet.

TRENGER IKKE LIVBOYE: Havnesejef Bjørn Tore Sjøstad forsikrer at Berlevåg havn ikke trenger livboye for å klare seg, men det er mange utfordringer. Havneseidslaget benytter et flott 1,5 årsværk.

Et spennende år for Berlevågs havnesjef

Havnesejef Bjørn Tore Sjøstad i Berlevåg ser fram til et år med store utbygginger, men han må også rydde opp i tidligere tiders synder.

ALF HELGJE JENSEN
@fjellmannen

BERLEVÅG: Tidligere i uka kom meldingen Sjøstad og alle andre i fiskerivertskapet på Berlevåg. De pengene de har søkt om til tolv meter indrekal på vestsida inntrekk i indre havn. Et prosjekt til 20 millioner. Nesten halvparten får de i større fra staten.

Og fin fe hadde de fått til bygger på østida i havn. 40 liggerassen er beregnet til 2,5 millioner.

I 2007 er løpet å starte med liggerkal mellom museet og slipp.

Har utfordringer

Tidligere har havna vært en del av kommunens oppgaver, men i 2004 overtok man eget havneselskap, Berlevåg havn, som eies av kommunen. I mars 2015 begynte Bjørn Tore Sjøstad (S) som havnesjef. Han er opprinnelig fra Ålesund. Tidligere har han blant annet vært fiskejef i Bødørene Aarsæther og etterfølgende Fiskerikompetanse.

Sjøstad kom ikke akkurat til dekket bord. Rystverket har konkludert med at havna ikke har godkjent regulativ for innkveving. Ems så lenge får de ikke kreve inn opplyst, men taper halvparten løst. Sjøstad er nå i ferde med å lage nytt som blir vedtatt i februar. Da kan de igjen kreve inn anspargift på vanlig måte.

Stem til fiskeflåten har imidlertid havna lagt mye penger på. I for subsidierte man flåten med 100.000 kroner i stedet for å tjene penger på strømanlegg. Båtleiing hadde til sammenlagt 600.000 i inntekt i fire på stemmen de leverte. Sjøstad er nå i ferde med å få på plass nødvendige målere.

De som nå får stem i indre havn, får også faktura.

Desverre har det ikke vært såkalt positivt opplegg, tidligere, men snart er det best slutt på å subsidiere stem til fiskeflåten. Det styrker økonomien til havneselskapet, sier Sjøstad.

Hurtigrute-krangel

Berlevåg er en av mange havner som Hurtigruten krever penger fra. De mener å ha betalt for mye i avgift. Sakene havner i retten, den første mellom Hurtigruten og Bodo havn, Sjøstad tror ikke havnene vil tape saken, men usikkert kommer ikke Berlevåg havn dærlig ut, beroliger Sjøstad.

Han jobber også med å få på plass et større anlegg for kveving av diesel til fiskeflåten og andre båter. Skunkeroll har i dag en tank på 50 kubikkm, men har bebudet å trekke seg ut.

Havnesjefen har vi fått dem på andre tanker gjennom å tilby et samarbeid. De kommer med et langt større tank, kanskje så mye som 1000 kubikkm. Så skal vi så for salg. Med en så stor tank kan vi levere til alt av båter, så der har vi en annen framtidig inntektskilde, sier Sjøstad.

Han gløder og til å ha fast på de mange oppgaver.

... Hva for spennende prosjekt å jobbe med, men desverre også mye gummeklipp i rydde-opp i. Og det er fiskerivende, sier havnesjef Bjørn Tore Sjøstad.

Fiskeriministeren til Tromsø

© Intrafish - Login. 22.01.2016 12:34. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Konkurrenter - Havforskningsinstituttet,

Nofima, Nofima faglig

Fiskeriminister Per Sandberg. Fiskeriministeren til Tromsø Fiskeriminister Per Sandberg reiser til Tromsø mandag 25. og tirsdag 26. januar. Der skal han markere byggestarten av kunnskapsenteret Fram II, og tale på Arctic Frontiers.

Og han skal besøke verdens første el-sjark, melder Nærings- og fiskeridepartementet.

Mandag skal Sandberg i møte med Nofima og Havforskningsinstituttet, før han sammen med klima- og miljøminister Vidar Helgesen skal legge ned grunnsteinen for Fram II, og markere byggestarten for det nye kunnskapsenteret.

Tirsdag skal han i møte med Norges Råfisklag og USAs spesialutsending for arktiske saker, før han holder tale på Arctic Frontiers. Sandberg avslutter dagen med besøk ombord på den elektriske fiskerbåten "MK Karoline" og møte med Norges Sjømatråd.

Print

© Intrafish - Login

The screenshot displays the IntraFish website interface. At the top, there are logos for 'norwell' and 'IntraFish', along with the date 'fredag 22 januar 2016'. A navigation bar includes links for 'Hjem', 'Fiske', 'Bare', 'Kommentar', 'Arkiv', 'Sjått', 'IntraFish-nyheter', 'Kjøltryk', and 'Kalender'. The main content area features a large photo of Fiskeriminister Per Sandberg on a boat, with the headline 'Fiskeriministeren til Tromsø'. Below the photo, there is a login section with fields for 'Brukernavn' and 'Passord', and a 'Login' button. The right sidebar contains several widgets, including a 'Sjått' section with a list of items, a 'Fag-ansvarlig forebyggende ernæring' advertisement, and a 'Sjått' section with a list of items. The bottom of the page shows a 'Sjått' section with a list of items.

Venter at politikerne skal komme til Melbu og møte dem som blir berørt

Bladet Vesterålen. 22.01.2016 10:54. Oppdatert 13:46. Profil: Konkurrenter - SINTEF, Diverse - Klippfisk

HADSEL: De nordnorske stortingspolitikere har fått utfordringen fra Vesterålen om å få leveringsplikt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt i fiskeindustrien til å virke bedre, i stedet for å fjerne dem.

Regionrådsleder Siv Dagny Aasvik venter at Næringskomiteen kommer til Melbu for å møte dem som blir berørt av saka.

Aasvik møtte Nord-Norges-benken på Stortinget torsdag. Da understreket hun at fiskeressursene tilhører fellesskapet, at rettighetene i trållerrederiene ble gitt under bestemte vilkår, og at målet var mest mulig verdiskaping og bearbeiding.

Hun ber Stortinget sette ned en kommisjon for å se hvordan man kan få plikter som fungerer etter hensikten og bedre handheving av dem.

Helhet

- Målet må være samfunnsmessige forsvarlige løsninger som ivaretar framtida til kystsamfunnene. Pliktene selskapene har for å skape aktivitet og verdiskaping i kystsamfunnene må ikke fjernes, men tilpasses og gjøres bedre, sa hun til de nordnorske politikerne. Aasvik ønsker at også kommunene og lokalsamfunnene og arbeidstagerorganisasjonene blir ivaretatt i en slik kommisjon.

- Den bør altså ikke bare se på juridiske forhold, men ta for seg et helhetlig samfunnshensyn. Representanter fra kystsamfunnene som er berørt av pliktene bør være med, understreket Aasvik, som påpekte at hun har et samlet regionråd med ordførere både fra Ap og H i ryggen.

Forventer besøk

- Jeg var veldig tydelig på at vi forventer at de kommer på besøk til Hadsel. Når dette er en av

kommunene som vil bli hardest rammet, er det oppsiktsvekkende om de ikke skulle komme. Det er viktig at de får se i øynene de ansatte som er berørt, sier hun til Bladet Vesterålen. Det opplevde hun at hun ikke fikk noe klart svar på torsdag.

Regionrådslederen holdt fram at det er en rød tråd gjennom norsk fiskeriforvaltning at ressursene skal komme fellesskapet til gode, og at høsting av ressursene skal skje under bestemte regelverk for å gi verdiskaping langs kysten med bærekraft.

Samfunnsansvar

Hun pekte også på at Røkke og daværende Norway Seafoods fikk rettigheter til å fange ti prosent av all kvitfisk i Norge under forutsetninger om at de tok på seg et samfunnsansvar.

- Røkke og Aker skulle sikre råstoff til industrien som trålerne hadde leveringsplikt til. Det har ikke på noe tidspunkt vært noen tvil om forutsetningene.

Koblingen mellom sjø og land hadde fungert godt, med stabil råstofftilgang, lite permitteringer og stabil økonomi. Det endret seg etter at Ludvigsen endret leveringsplikten til tilbudsplikt, sa Aasvik i møte med Nord-Norges-benken.

Nytt kapittel

Så slo hun fast at de siste årene har trålerrederiet Havfisk gått med store overskudd, mens landanleggene til Norway Seafoods har gått med underskudd.

- Pengene og lønnsomheten er helt åpenbart tilstede i familien, problemet er at den ene søstera sultefører den andre, la hun til.

- Det man bør bruke tida på nå, er ikke å diskutere tall og hva som har skjedd, men framtida - om rettighetene skal samles på færre hender, og om det skal gis noe tilbake i form av aktivitet på land. Går man bort fra det, vil det være et nytt kapittel i Norges forvaltning av fiskeressursene, sier Aasvik til Bladet Vesterålen.

Advarte

På møtet med stortingspolitikere advarte lederen i regionrådet mot regjeringas forslag om å regionalisere leveringsplikta:

- Det vil innebære at selskapet ikke trenger å forholde seg til alle anleggene lenger, det vil først bli ett anlegg i hvert fylke, til slutt ett i landsdelen, sa hun.

Hun advarte likeledes mot å fjerne bearbeidingsplikta industrien har på råstoff som kjøpes fra leveringspliktige trålere:

- Markedet alene kan ikke ivareta målene i norsk fiskeripolitikk, sa Aasvik og tok til orde for heller å øke fleksibiliteten, som å se på lengre varighet av

bearbeidingsplikten - for eksempel over en måned, og se på råstoffutveksling anleggene imellom, slik at de eventuelt kan spesialisere seg.

Dessuten slo hun fast at forslaget om å sette ned en kommisjon for å fjerne aktivitetsplikten også bør legges vekk:

- Den må ikke fjernes. Regjeringen sier jo selv at aktivitetsplikten bidrar til å opprettholde industrivirksomhet. Se heller på bedre utforming av den, sa hun.

Venstre

Siv Dagny Aasvik legger ikke skjul på at Venstres Pål Farstad blir en viktig person i Stortingets næringskomité.

- Jeg setter også min lit til at Venstres sentralstyremedlem Arne Ivar Mikalsen fra Hadsel framfører et klart budskap, legger hun til.

Image info:

Lisbeth Berg Hansen (AP), ordfører i Vestvågøy Remi Solberg, Frank Bakke Jensen (H), Martin Henriksen (AP), ordfører i Hadsel Siv Dagny Aasvik (Ap), Tor Arne Ljunggren (AP), varaordfører i Hammerfest Marianne Næss (AP), Margunn Ebbesen (H), Janne Sjelmo Nordås (SP) og Kent Gudmundsen (H). (Foto: Innsendt)

Fact-box:

Trålernes forpliktelser

Deltagerloven krever at bare aktive fiskere får ha fiskerettigheter.

Noen industriselskap har likevel dispensasjon fra kravet om å være aktiv fisker, og har fått konsesjoner for torsketråling for å kunne forsyne landanleggene sine med råstoff.

Disse konsesjonene er gitt med bestemte betingelser. Dette er betingelsene som nå er foreslått endret og fjernet.

Leveringsplikten skal sikre bestemte anlegg på bestemte steder tilførsel av rå stoff fra selskapets trålere. Tilbudspått framkommer av forskrift om leveringspått for fartøy med torsketrål tillatelse, hvor det heter at eieren skal tilby fartøyets fangst i overensstemmelse med de vilkårene som er fastsatt i konsesjonsvilkårene for det enkelte fartøy. Av totalt 37 torsketrålkonsesjoner som er tildelt i Norge, er 21 tildelt med leveringspått, og av dem er 16 disponert av industriselskap.

Bearbeidingspått er landanleggenes pått til å bearbeide fisk kjøpt av trålere med leveringspått. Kravet er at 70 prosent av fangsten som kjøpes i henhold til leveringspått skal bearbeides med filetering, panering eller fritering, røyking, eller tilvirkning til tørrfisk, saltfisk eller klippfisk.

Aktivitetspått er selskapets pått til å drive industriell drift på stedet, og er et selvstendig vilkår som selskapet må oppfylle. Den omtales også som industripått. Rederiet Havfisk ASA er det eneste som har aktivitetspått, som forplikter selskapet til å ha aktivitet på landanleggene i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Kjøllefjord og Baltsfjord. Andre rederi har fått fritak fra aktivitetspått etter å ha inngått avtaler med kommunen aktivitetspått var knyttet til.

Det er et begrenset antall foretak som har fått tillatelse for torsketrålere med dispensasjon fra deltakerloven. Tre av dem er datterselskaper under Havfisk ASA, som eier Melbutrålere. I tillegg er det Nergård AS. Trålerne til disse konsernene har leveringspått til egne fiskeindustribygg, men også til andre anlegg eller distrikter.

Havfisk ASA har fiskerett til mer enn hver tiende torsk i Norge. Rederiet eier blant annet også landanleggene på Melbu og i Stamsund, og leier dem ut til Norway Seafoods AS, som driver industrien.

Nergård AS har fiskerett til rundt hver tyvende torsk som fiskes i Norge, og har anlegg blant annet i Bø og på Værøy.

Trålerne med leveringspått har ikke noe forbud mot å levere frossen fisk i stedet for fersk. Dermed kan alle ferskfisktrålere i utgangspunktet bygges om til eller skiftes ut med frysetrålere. Men filetanleggene har behov for ferskt råstoff. Ved å legge om til en ren frysetråler kan leveringspått til bedrifter som bare kan ta imot fersk fisk derfor bli illusorisk.

Kilde: Nordland fylkeskommune, Fiskeridirektoratet

Fact-box:

Sjømatindustrimeldinga

Antallet norske bedrifter med filet som viktigste produksjonsform er ifølge Sintef redusert fra 100 bedrifter til 10 bedrifter med 800 årsverk siden 1970-tallet.

Driftsundersøkelsen for fiskeindustrien viser at filetindustrien bare har hatt positivt resultat i to av de siste 12 årene, ca. 0,3 % inntjening i 2012.

Stortingsmeldinga En konkurransekraftig sjømatindustri tar for seg både kvitfiskeindustri, oppdrett og pelagisk (sild og lodde).

Dette er noen av hovedpunktene:

Fjerne forbud mot ombordproduksjon for torsketrålere uten leveringspått

Regionalisere leveringspått for industrieide trålere til fylker i stedet for lokalsamfunn.

Fjerne bearbeidingspått for industrieide trålere.

Opprette en kommisjon for å se på kompensasjon ved å avvikle aktivitetspått.

Opprettholde fiskesalgslagenes enerett til

førstehåndsomsetning av fisk, men skape en mer balansert markeds plass for villfisk.

Modernisere salgslagsloven. Det innebærer blant annet å fra ta salgslagene eneretten til å fastsette minstepris på fisk. Fiskeriministeren vil også at partene skal finne løsninger for pris og omsetningsform i fellesskap.

Økt satsing på forskning og innovasjon.

Videre forbedring av markedsadgang.

© Bladet Vesterålen

Se hvordan man uten å skjære i fisken kan detektere melaninflekker

📍 iLaks. 22.01.2016 08:15. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

En av utfordringene i lakseindustrien er melaninflekker og små blodrester, som ikke synes på utsiden av fileten, men først kommer til syne når laksen skjæres etter røyking.

Nå kan et nytt system hjelpe til med å detektere slike kvalitetsproblemer og dermed detektere fisk som ikke er egnet til filetproduksjon, før den behandles videre.

Nyheter 22.01.2016 Av redaksjonen

Både forbrukere og matprodusenter ønsker mat med topp kvalitet. Lys kan brukes for å sikre kvaliteten, også på innsiden av matvaren. Nofima har jobbet med spektroskopiske metoder hvor de bruker lys på ulike frekvenser for å se hvordan kvaliteten er.

Lengst har man kanskje kommet på hvitfisk.

Med sitt hyperspektrale kamera kan forskerne på Nofima fortelle hva som befinner seg under torskeskinnet - uten å måtte røre en kniv, melder Nofima.

- Dette er kjempeinteressant for aktører som leverer og mottar ferskfisk. Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Karsten Heia i Nofima.

Nå skal dette også kunne tilpasses laksenæringen i større grad.

Forskningsprosjektet på torsk og laks ble startet opp for ett år siden, med finansiering fra Regionalt forskningsfond Nord. Næringa representeres ved Norway Seafoods på hvitfisk, og Cermaq på laks. Dette er en videreføring av flere prosjekter som var finansiert av Fiskeri- og Havbruksnæringas Forskningsfond, hvor fokus var å måle restholdbarhet, påvise blod og melaninflekker i laksefilet, og påvise kveis, svarthinne, skinnrester og blodflekker hos hvitfisk.

- I det videre arbeidet skal vi ta det vi har lært om hvitfisk og bruke det på rødfisk, sier Heia.

- Det er særlig problematisk relatert til melaninflekker som er av interesse for laksenæringen. Enkelte produsenter av røykelaks kjøper inn opp mot 20 prosent mer laks enn nødvendig, for å kompensere for fisk som under filetering viser seg å måtte trimmes for blod og melaninflekker. Kan de unngå dette, vil de spare mye penger.

© iLaks

Slik kan de se inn i fisken

Nofima. 2 like treff. 22.01.2016 06:51. Oppdatert 23.01.2016 10:56. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Med sitt hyperspektrale kamera kan forskerne på Nofima fortelle hva som befinner seg under torskeskinnet - uten å måtte røre en kniv. - Dette er kjempeinteressant for aktører som leverer og mottar ferskfisk.

Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Karsten Heia i Nofima.

Forskerne har tidligere brukt teknologien for å lete etter kveis, og utvikler nå målemetoder for flere kvalitetsparametere - for eksempel blodinnhold og holdbarhet- uten å måtte gjøre mer enn å ta bilde av den.

Stor analysemulighet

Vanlige fargebilder er sammensatt av tre fargekanaler med rødt, grønt og blått lys, men med et spesiallaget kamera fra Norsk Elektrooptikk kan de ta bilder over hele 216 kanaler. Kameraet kan også detektere både synlig og infrarødt lys. Til sammen åpner dette for en et spekter av ulike analyser - så lenge man vet hva man ser etter.

- Det kalles avbildende spektroskopi. Teknologien er utviklet for å gjøre målinger på fileter, blant annet finne blodmengde i fiskekjøttet og se etter kveis, sier Heia.

Norsk elektrooptikk lagde det første hyperspektrale kameraet sitt i 2003 - på oppdrag fra Nofima.

Tilpasset industrien fra start

Maskineriet er tilpasset en samlebåndsfart på 40 cm per sekund. Med andre ord en gjennomsnittlig torsk i sekundet.

- Det er dette som er hastigheten på filetanlegg i dag, og det har vært viktig for oss å ha med reelle arbeidsforhold fra begynnelsen av.

Slik kan de se inn i fisken

Med sitt hyperspektrale kamera kan forskerne på Nofima fortelle hva som befinner seg under torskeskinnet - uten å måtte røre en kniv.

- Dette er kjempeinteressant for aktører som leverer og mottar ferskfisk. Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Karsten Heia i Nofima.

Forskerne har tidligere brukt teknologien for å lete etter kveis, og utvikler nå målemetoder for flere kvalitetsparametere - for eksempel blodinnhold og holdbarhet - uten å måtte gjøre mer enn å ta bilde av den.

Stor analysemulighet

Vanlige fargebilder er sammensatt av tre fargekanaler med rødt, grønt og blått lys, men med et spesiallaget kamera fra Norsk Elektrooptikk kan de ta bilder over hele 216 kanaler. Kameraet kan også detektere både synlig og infrarødt lys. Til sammen åpner dette for en et spekter av ulike analyser - så lenge man vet hva man ser etter.

- Det kalles avbildende spektroskopi. Teknologien er utviklet for å gjøre målinger på fileter, blant annet finne blodmengde i fiskekjøttet og se etter kveis, sier Heia.

Norsk elektrooptikk lagde det første hyperspektrale kameraet sitt i 2003 - på oppdrag fra Nofima.

Tilpasset industrien fra start

Maskineriet er tilpasset en samlebåndsfart på 40 cm per sekund. Med andre ord en gjennomsnittlig torsk i sekundet.

- Det er dette som er hastigheten på filetanlegg i dag, og det har vært viktig for oss å ha med reelle arbeidsforhold fra begynnelsen av.

Med informasjonen spektroskopien gir, kan man spare mye unødig sorteringsarbeid helt fra kaikant til prosessering.

- Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Heia.

Kontaktperson

Karsten Heia
Saksbehandler
95 44 42 12 127
karsten.heia@nofima.no

Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Heia.

Med informasjonen spektroskopien gir, kan man spare mye unødig sorteringsarbeid helt fra kaikant til prosessering.

- Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Heia.

Med informasjonen spektroskopien gir, kan man spare mye unødig sorteringsarbeid helt fra kaikant til prosessering. Foto: Marius Fiskum - Hvis man kan sortere ut fisk som ikke er egnet for filetproduksjon kan man utnytte kapasiteten på fileteringsanlegget langt bedre, sier Karsten Heia. Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen/Nofima På sikt håper forsker Karsten Heia at forskningen skal ha en kommersiell anvendelse. Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen/Nofima

Interesse for analyse

Blodmønsteret i fisk har ikke alltid vært Heias fokus. I 1996 fullførte han sin doktorgrad i fysikk ved Universitetet i Tromsø. Som fysiker har han arbeidet med tidevannsanalyser ved fjernmåling av havet - sett fra et atmosfærisk perspektiv. At han nå har tatt på seg mikrolinsen for å se på en av havets viktigste matressurser, bunner ut i samme engasjement for naturvitenskapens analysemuligheter.

- Å skjønne hvordan ting er bygd opp, hvorfor det blir som det blir, det interesserer meg. Ved hjelp av all informasjonen som kan fås ut av i de apparatene vi bruker, blir vi med riktige algoritmer i stand til å se inn i fisken med nye øyne.

Både hvit og rød fisk

Forskningsprosjektet på torsk og laks ble startet opp for ett år siden, med finansiering fra Regionalt forskningsfond Nord. Næringa representeres ved Norway Seafoods på hvitfisk, og Cermaq på laks. Dette er en videreføring av flere prosjekter som var finansiert av Fiskeri- og Havbruksnæringas Forskningsfond, hvor fokus var å måle restholdbarhet, påvise blod og melaninflekker i laksefilet, og påvise kveis, svarthinne, skinnrester og blodflekker hos hvitfisk.

- I det videre arbeidet skal vi ta det vi har lært om hvitfisk og bruke det på rødfisk, sier Heia.

- Det er særlig problematikk relatert til melaninflekker som er av interesse for laksenæringen. Enkelte produsenter av røykelaks kjøper inn opp mot 20 prosent mer laks enn nødvendig, for å kompensere for fisk som under filetering viser seg å måtte trimmes for blod og melaninflekker. Kan de unngå dette, vil de spare mye penger.

Kommersiell anvendelse

På sikt håper forskerne på Nofima at forskningen skal ha en kommersiell anvendelse. Nå jobber de

med utstyrsleverandøren Marel, som leverer maskiner til blant annet fiskeindustrien. Målet er å utvikle en kommersiell løsning for at sortering av hvitfiskfilet, basert på bilder som avslører kvalitetsfeil som kveis, blod, svarthinne og spalting, kan bli en del av filetproduksjonen.

Det å vurdere fiskens holdbarhet med spektroskopi er en reell mulighet, men var ikke en del av dette prosjektet.

- Men muligheten er der, hvis aktørene er med. Gjennom lagringsforløpet endres nemlig formen på proteiner i blodet. Blod oksideres, og sammensetningen av informasjon vi får fra bildene kan gi forhandlere informasjon om hvor lenge man kan forvente at fisken er holdbar, med nøyaktighet på pluss/minus én dag.

Sjømatindustri

- Dette er kjempeinteressant for aktører som leverer og mottar ferskfisk. Vi jobber for at all fisk i fremtiden kan bli målt når den kommer på kaia, sier Karsten Heia i Nofima. Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen/Nofima

Kontaktperson

Karsten Heia

Seniorforsker Tlf.: +47 412 12 127

karsten.heia@nofima.no

© Nofima

Oversikt over like treff

Kan bli vanlig i filetneringen

Kyst og Fjord - 22.01.2016 07:36

Slik kan de se inn i fisken

Forskning.no - 23.01.2016 05:26

Ingen analyse, ingen tiltak og en rekke feil

□ Fiskeribladet Fiskaren. 22.01.2016. Profil: Diverse - Klippfisk. Side: 6

Ingen analyse av hvorfor lønnsomheten har vært svak, og ingen tiltak for å sikre tilgang på mer fersk råstoff selv om flere høringsinstanser peker på dette som det viktigste tiltaket for å bedre lønnsomheten.

På toppen av det hele en rekke feile påstander som bidrar til at «når utgangspunktet er som galest, blir resultatet som fatalest».

Dette er hovedankepunktene fra FiFor og NSL mot sjømatindustrialmeldingen. «Derimot kommer den med en rekke tiltak som vil føre til det motsatte og dermed rive bort grunnlaget for mange bedrifter og samfunnene som er avhengige av disse. Fjerning av bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten og forbudet mot ombordproduksjon på trålere vil forverre konkurransesituasjonen for sjømatindustrien», hevdes det i motmeldingen.

Eliassen har mange ganger tidligere påpekt at næringa etter hans mening er på feil kurs med en stadig større andel frossenfisk. Med unntak av for en del av klippfiskindustrien, så er ikke dette lønnsomt for fiskerinasjonen Norge, hevder Eliassen & Co.

I motmeldingen har han klare forslag til tiltak som han og miljøet rundt Kystens Tankesmie mener vil kunne gi konkrete bidrag til økt verdiskaping og lønnsomhet i hvitfiskindustrien. Ett av dem er kvotebonus til lineflåten med krav om minste driftstid og egning på land. Et annet er forslaget om gradvis tilbakeføring av kvoter fra trålerne til kystflåten, men da på en slik måte at man sikrer seg at fisken bringes fersk på land i de områdene der kvotene opprinnelig hørte hjemme.

Et tredje forslag er å styrke ferskfiskordningen med fisk som tas fra trålerne og gis til fartøy som er i stand til å levere fisken fersk. Et fjerde forslag er å bygge en moderne, elektrifisert jernbane fra nord til sør i landet og å styrke veivedlikeholdet med flere titalls milliarder kroner.

6 NYHETER

FREDAG 22. JANUAR 2016 FISKERIBLADET/FISKAREN

Motmelding med ferskfokus

SJØMATMELDING

Større fokus på ferske landinger av fisk, og den forbindelse ei gradvis overføring av trålvotene til kystflåten. Det er medisin for en mer lønnsom hvitfiskindustri.

Terje Jensen

Foto: P. Høi

Fiskeproduktene Forening (FiFor) og Norske Sjømatbedrifters Landsforbund (NSL) står bak motmeldingen som nå er ute. Den skal overleveres styret i FiFor. Steinar Eliassen, disse tankene til stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen (H). Bakke Jensen er sakordfører for Sjømatindustrialmeldingen, og skal lese den gjennom Stortinget i løpet av våren. Det første skolelaget skal i Stortinget allerede 2. februar når alle med syn på saken skal få legge sine tanker frem for komiteemøtet i Næringskomiteen.

Nær-tilfellet

Eliassen og Fiskeproduktene Forening har vært rimelig klare i sine ankepunkter. Et opplegg i lasseleksjonen Nordlys karantenerom i Norge, direktøren sjømatindustrialmeldingen som det første som har skjedd kysten siden maristene svaiet av kysten under andre verdenskrig.

Det er tross all gledelighet at Eliassen og Kystens Tankesmie, som han er en del av, nå tar demokratiske virkemidler i bruk og kommer med innspill i en høringsprosess heller enn så å om seg med tvilsomme karaktéristatistikker i media, sier sakordfører Bakke Jensen i denne meldingen.

De to brukte mye av tirsdagen denne uka på å diskutere saken, først på NRK Troms og deretter en time tid på kontoret til Eliassen.

Det ble straks nær konstruktiv, mener Høyre-politikeren som vil overlevere motmeldingen til resten av komiteemøtterne så snart det er.

«Derimot kommer den med en rekke tiltak som vil føre til det motsatte og dermed rive bort grunnlaget for mange bedrifter og samfunnene som er avhengige av disse. Fjerning av bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten og forbudet mot ombordproduksjon på trålere vil forverre konkurransesituasjonen for sjømatindustrien», hevdes det i motmeldingen.

Eliassen har mange ganger tidligere påpekt at næringa etter hans mening er på feil kurs med en stadig større andel frossenfisk. Med unntak av for en del av klippfiskindustrien, så er ikke dette lønnsomt for fiskerinasjonen Norge, hevder Eliassen & Co.

I motmeldingen har han klare forslag til tiltak som han og miljøet rundt Kystens Tankesmie mener vil kunne gi konkrete bidrag til økt verdiskaping og lønnsomhet i hvitfiskindustrien. Ett av dem er kvotebonus til lineflåten med krav om minste driftstid og egning på land. Et annet er forslaget om gradvis tilbakeføring av kvoter fra trålerne til kystflåten, men da på en slik måte at man sikrer seg at fisken bringes fersk på land i de områdene der kvotene opprinnelig hørte hjemme.

Et tredje forslag er å styrke ferskfiskordningen med fisk som tas fra trålerne og gis til fartøy som er i stand til å levere fisken fersk. Et fjerde forslag er å bygge en moderne, elektrifisert jernbane fra nord til sør i landet og å styrke veivedlikeholdet med flere titalls milliarder kroner.

OVERSEKSELSE: Frank Bakke Jensen (t.h.) tar i mot fiskejapornens motmelding fra Steinar Eliassen, leder i Fiskeproduktene Forening. FOTO: P. Høi

Eliassens budskap er vel at vi må satse på kvalitet og de fortrinnsene vi har med nærhet til hvitfiskressursene. Ingen er vel egentlig uenig i dette. Sjømatindustrialmeldingen tar de også opp mye av dette med stor vekt på kvalitetsfremmende tiltak og blant annet forslag om å utvide enda kvotene.

Til Island

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

offensivt til verks. – Det har vi notert oss. Men det er vel forberedt slik at kystflåten ikke kan levere fersk råstoff utenfor hele året, og at trålerne fortsatt har en misjon, mener Bakke Jensen.

«Når det gjelder trålere og leveringsplikten, skal komiteen på reise både til Finnmark, Troms og Nordland samt til Danmark og Island for de styr sammen trålerne og prøver å bli enige om et forslag.

«Målet er å få til et så bredt forlik som mulig. Signaturene fra registerne jeg at man i motmeldingen ender å gi mye mer

«Feil, manglende analyser og mangel på tiltak»

Bladet Vesterålen. 22.01.2016. Profil: Diverse - Klippfisk. Side: 8-9

Sjømatindustrimeldinga som foreslår regional leveringsplikt og avvikling av bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten for trålerredene, er beheftet med feil, manglende analyser av årsakene til dårlig lønnsomhet i fiskeindustrien, og mangel på tiltak som kan sikre industrien råstoff.

Det mener Fiskekjøpernes Forening, som har skrevet ei motmelding til stortingsmeldinga.

Bladet Vesterålen trykker motmeldinga her.

Motmelding til Meld. St. 10 (2015-2016) - En konkurransekraftig sjømatindustri, av Fiskekjøpernes Forening - Fifor Norske Sjømatbedrifters Landsforening - NSL Norsk sjømatindustri som baserer seg på bunnfiskarter som torsk, hyse, sei med flere, har et stort uforløst potensial, selv om industrien som helhet ikke har spesielt dårlig lønnsomhet. Ifølge NOU 2014: 16 «Sjømatindustriens rammevilkår s. 43», har den «under sju pst.» avkastning på investert kapital, mens næringsmiddelindustri i europeiske land har «i gjennomsnitt vel seks pst. i samme periode» (s. 45). Med de helt spesielle naturgitte fortrinn som Norge rår over, kan og bør imidlertid lønnsomheten bli langt bedre. Rammebetingelsene må legges til rette og tilpasse seg moderne distribusjonen. Det innebærer først og fremst tilpasning til et marked som i stadig større grad etterspør fersk fisk. Lønnsomheten i sjømatindustrien er kraftig forbedret siste par år. Samlet driftsresultat for nordnorsk hvitfiskindustri økte med ca 230 millioner kroner fra 2013 til 2014. (Næringsrapport 5/6 2015). Dette skjer samtidig som pris til fisker for torsk er steget med nesten hundre prosent i løpet av 24 måneder fra januar 2014 til desember 2015. (Ref. Norges Råfisklags statistikk.) Forklaringen er at kvotene for torsk har vært rekordstore og markedene for de forskjellige torskeproduktene er etter hvert kommet i balanse. Markedet for torsk tar unna et rekordhøyt kvantum til god pris. Det vil være svært optimistisk å forvente at torskekvota skal forbli på samme høye nivå. Desto knappere ressursen er, desto viktigere er det å kanalisere den slik at verdiskapinga blir størst.

1. Svakheterne i Meld. St.

10 (2015-2016) - «En konkurransekraftig sjømatindustri». Den største svakheten i sjømatmeldinga er at den mangler en grunnleggende analyse av hvorfor lønnsomheten ikke har vært så god som den bør være. Meldingen refererer flere høringsinstanser som «mener det viktigste tiltaket for økt lønnsomhet i sjømatindustrien er at industrien får tilgang på mer ferskt råstoff.» Siden tilgang på fersk kvalitetsfisk er det eneste unike konkurransefortrinnet som norsk fiskeindustri har, er det lett å skjønne at denne meningen råder hos mange. Men meldingen peker ikke på ett eneste tiltak som vil øke tilgangen på ferskt råstoff ut over dagens situasjon. Derimot kommer den med en rekke tiltak som vil føre til det motsatte og dermed rive bort grunnlaget for mange bedrifter og samfunnene som er avhengige av disse bedriftene. Fjerning av bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten og forbudet mot ombordproduksjon på trålere vil forverre konkurransesituasjonen for sjømatindustrien. I tillegg inneholder meldingen direkte feilaktige fremstillinger på enkelte punkt. At konklusjonene da også må bli feil, er selvsagt.

2. Grunnleggende Det er ingen uenighet om at vi har et høyt lønns- og kostnadsnivå i Norge sammenlignet med de fleste andre land. Hvis vi skal konkurrere, må vi enten være svært effektive i produksjonen for å holde lønnsandelen lav, eller vi kan sørge for å selge produktene dyrt. Selges fisken for en høy pris, vil andelen som går til lønn kunne holdes lav, selv om timelønna er høy. En høy salgpris vil også kunne gi margin til fortjeneste og gjøre det mulig å dekke inn

høy pris for råstoff og øvrige kostnader. Råstoff som er fryst på sjøen kan derimot fraktes verden rundt for å finne veien dit produksjons- og distribusjonskostnadene er lavest. Fraktes fisken til Kina eller Vietnam vil lønnskostnader være svært lave, men kostnaden for å få ferdigvaren frem til kunden vil være høyere enn om produksjonen skjer i Litauen, Polen, Storbritannia eller Portugal. Særlig i de to sistnevnte landene vil kostnadene til distribusjon være lave, siden det dreier seg om store hjemmemarked. Lønnskostnadene er fortsatt betydelig lavere enn i Norge.

Det kan ikke understrekes sterkt nok at torsken er vårt viktigste fiskeslag. Prisforskjellen mellom fersk kvalitetsfisk og fryst torsk er stor. (Dersom det dreier seg om ukegammel trålfisk, er derimot prisforskjellen ikke stor mellom fersk og fryst fisk.) Noen eksempler for torskeprodukt viser prisforskjellene klart.

Eksportprisen for fersk torskefilet var i 2015 femti prosent, det vil si 24 kroner pr kg, høyere enn for fryst. For Skrei®, som selges fersk i perioden når tilbudet på fisk er størst, var prisen 25 prosent høyere enn for fryst torsk. Klippfisk som er laget av fersk fisk, selges til høyere priser enn når det er laget av fryst råstoff, vanligvis 2-3 Euro høyere pr kg i portugisiske supermarked. Vårt eldste eksportprodukt, tørrfisken, som i høst er solgt til Italia for opp mot 200 kroner pr kg, kan ikke produseres av annet enn fersk fisk. Skal man oppnå så stor verdi som mulig av den meget knappe ressursen som torsken utgjør, må så mye som mulig landes fersk. Ikke minst viktig: den må landes med best mulig kvalitet. Å fryse fisken på sjøen virker dermed stikk imot sin hensikt siden sjømatindustrien dermed får mindre tilgang på råstoff, eller i beste fall, et mindre verdifullt råstoff. Dette er desto mer alarmerende siden den norske kvota for torsk ikke utgjør mer enn omtrent en tredjedel av vår produksjon av oppdrettslaks

3. Svingningene i torskekvote siden 1990 Når en ser på svingningene i kvotene for torsk - det desidert viktigste fiskeslaget - de siste 25 årene, kan en skjønne at sjømatindustrien har hatt utfordringer når det gjelder lønnsomhet. (Se figur 1).

De store variasjonene i kvantum har hatt stor innvirkning på fiskeprisen. Små kvoter har drevet

prisen på fisken i været, mens store kvoter har hatt motsatt effekt. (se figur 2, utarbeidet av professor Terje Vassdal).

Rundt 1990 var kvotene ekstremt lave og selv om prisene steg, var det ikke nok for å kompensere for nedgangen i kvoter. Dette fikk store negative konsekvenser i form av konkurser både på sjø og land. Allerede i 1996 og 1997 var torskekvoteene igjen steget kraftig, (i 1997 var torskekvota 5,3 ganger høyere enn i 1990). Pris til fisker var lav men det ble kompensert av høyt kvantum. For industrien falt markedsprisen mer enn råstoffprisen siden denne ensidig kunne fastsettes av fiskernes salgslag. Fra 1999 til 2008 var torskekvoteene i Barentshavet lave, ca. 400 000 tonn i året. I nyere tid har de aldri vært så lave over en så lang periode. I tillegg ble en stadig større andel av fisken frosset på sjøen. Resultatet ble at aldri før har så lite egnet torsk, det vil si fersk torsk, vært tilgjengelig for norsk fiskeindustri over en så lang periode som i tidsperioden 1999 til 2008. Pris til fisker steg imidlertid til rekordhøye nivåer og de ble dermed kompensert for de lave kvotene. For industrien var det derimot nærmest umulig å drive lønnsomt med lite råstoff og knapt noen margin. En rekke bedrifter ble følgelig tvunget til å legge ned i denne perioden. At forskerne bommet kraftig med sine kvoteforslag er et problem i seg selv. Industrien og deres ansatte måtte betale kostnaden for denne feilvurderingen.

Fra 2008 til 2009 økte kvotene for torsk i Barentshavet igjen kraftig, hele 21 prosent (95 000 tonn). Igjen opplevde industrien at markedsprisen falt mer enn råstoffprisen, slik det skjedde i 1996, og kom i en umulig økonomisk skvis. I 2010 og 2011 økte torskekvote med 15 prosent i året og i 2012 med bare sju prosent. En skulle vente bedre markedsforhold når den sterke stigningen i kvoter avtok. Men i 2012 var den norske krona sterkere enn noen gang - 7,47 kroner mot én Euro og eksportprisene regnet i kroner falt sterkt.

Det neste store sjokket kom i 2013 med ei kvoteøkning på torsk på hele 250 tusen tonn. Det tilsvarte 33 prosent. For første gang opplevde man at torskekvote i Barentshavet oversteg én million tonn. Og igjen falt markedsprisene mer enn råstoffprisen. Å

få til lønnsomhet i industrien var en umulighet, på redelig vis.

Den del av sjømatindustrien som baserer seg på villfanget råstoff lever av den marginen den klarer å oppnå mellom kostnaden for råstoff og prisen på det ferdige produktet. Når kvotene er svært lave, økes konkurransen om råstoffet så sterkt at det er vanskelig å få igjen råstoffprisen i markedet. Stiger derimot kvotene kraftig, faller markedsprisene hurtigere enn råstoffprisen. I begge tilfeller skvises industriens marginer mot et nivå som ikke gir lønnsomhet. Alternativet til lav lønnsomhet er å legge ned virksomheten. Selv om mange sjømatbedrifter har gjort dette, tar ikke de fleste små og mellomstore bedriftene en slik avgjørelse. De er som regel hjørnesteinsbedrifter som mange småsamfunn er helt avhengige av. Over tid er heller ikke lønnsomheten dårligere enn i europeisk næringsmiddelindustri, slik som NOU 2014: 16 påpeker.

4. Frysing av fisk på sjøen I tillegg til at kvotene har variert med en faktor større enn én til fem på det meste (1990-1996), har også en stadig større andel av fisken blitt landet og eksportert etter å ha blitt fryst på sjøen. Med unntak av en del av klippfiskindustrien er det ikke lønnsomt for norsk sjømatindustri å bearbeide fryst råstoff. Årsaken er at det ferdige produktet må tines og fryses på nytt, og ender da opp i et lavere betalt kvalitetssegment enn fisk som er fryst én gang. Et annet alternativ er å tine fisken og ikke fryse ferdigproduktet på nytt, såkalt «refreshed». Dette produktet har lavere holdbarhet og oppnår ikke samme pris som fisk som aldri har vært fryst. Lang distribusjonsvei og -tid gjør at produsenter som ligger nær konsumenten, vinner i denne konkurransen.

Som en følge av at det har vært mulig å samle stadig flere kvoter på én båt, og at både havfiskefartøyer og kystflåten har vokst i størrelse, har det vært lønnsomt for fiskebåtrederne heller å satse på stort kvantum enn på høy kvalitet og høy pris. Det er da effektivt å være ute i fiske lenge av gangen for å kunne lande størst mulig fangster. Det ligger i sakens natur at det blir motsetning mellom en fiskebåtreder som har store kvoter sin interesse i å drive mest mulig lønnsomt, og fiskeindustriens behov for ferskt råstoff av best mulig kvalitet. Dersom det i større grad tillates å produsere

filet om bord på trålere, vil enda mindre råstoff bli tilgjengelig for landindustrien. Trålerne vil i tillegg produsere i konkurranse med en produksjon på land siden blant annet en del fryst filetblokk er et uunngåelig biprodukt ved produksjon av fersk filet. Arbeidstid og andre bestemmelser om arbeidsmiljø har langt strengere bestemmelser på land enn til havs. I tillegg blir energien som havfiskeflåten bruker for å produsere om bord subsidiert gjennom refusjon av mineraloljeavgiften. Utbyttekontrollen er opplagt vanskelig til havs. Alle disse faktorene gir filétproduksjon til havs en urimelig konkurransefordel.

Stortrålerne manglende evne til å bringe på land det beste råstoffet. Aller klarest ser en motsetningen mellom interessene til fiskebåtrederne og sjømatindustrien når det gjelder trålerne forpliktelse. At trålerne opprinnelig fikk sine kvoter fra kystflåten for å forsyne den fremvoksende filetindustrien, respekteres ikke i dag. Fryst råstoff, eller i beste fall ukegammel fersk fisk, er det i liten grad mulig å bearbeide på en lønnsom måte i norsk fiskeindustri. Dette gjelder i enda større grad fordi minsteprisen på auksjon settes til den samme for fisk fra trålerne som det som betales for fisk av god, fersk kvalitet.

5. Konkrete feil i Meld.

St. 10

5.1 Størrelse og lønnsomhet På side 20 i meldingen står det at store bedrifter er mest lønnsomme. Dette er positivt galt. Det er i denne sammenheng nok å vise til at den største norske sjømatprodusenten, Norway Seafoods AS (NS), ikke klarer å drive lønnsomt, til tross for at bedriften er en del av et helintegret konsern. (Ref. deres kvartalsrapport for 3. kvartal). Dette skjer til tross for at NS slipper å betale leie for anleggene, ifølge kvartalsrapporten for 3. kvartal fra Havfisk AS.

Klippfisk- og tørrfiskindustrien trekkes frem som positive eksempler når det gjelder lønnsomhet. Klippfiskbedriftene har i gjennomsnitt en omsetning på bare vel 100 millioner kroner (s. 23).

Tørrfiskprodusentene er i gjennomsnitt langt mindre.

5.2 Bearbeiding. Det er misvisende når meldingen i en graf på side 22 fremstiller det som om bearbeidingen av torskeråstoff er redusert. I perioden 2008 til 2013 er bearbeidet torskeråstoff økt fra ca.

140.000 til 254.000 tonn. Det innebærer en økning på over 80 prosent, noe som må kunne hevdes å være meget respektabelt.

5.3 Regionalisering av trålkvoten.

Det finnes ikke data som tilsier at en regionalisering av leveringspliktige trålkvoter vil gjøre råstoffsituasjonen bedre for fiskeindustrien. Fra Norges Råfisklags auksjoner kan en observere at bedrifter som har hatt mulighet til å by på fisk, likevel ikke gjør dette. I Fiskeribladet/Fiskaren har dette blitt forklart med at minste auksjonspris, som er den samme som betales for fisk av god, fersk kvalitet, har medført at fryst eller ukegammel fersk trålfisk, ikke har vært verd den prisen som kreves. Trålrederiet blir dermed sittende med fisken selv, til tross for at det «teoretisk» har oppfylt tilbudsplikten. En regionalisering vil i enda større grad - og en kan frykte at det vil bli endelig - kutte ansvaret den konsesjonsbelagte trålflåten har for å sørge for lønnsom aktivitet på kysten av Nord-Norge.

5.4 Aktivitetsplikten. En vurdering av aktivitetsplikten med sikte på å erstatte den med en kompensasjon - la det som har vært gjennomført for Hasvik og Skjervøy, vil høyst sannsynlig ikke på noen måte kunne erstatte verdien av å bringe på land fersk fisk. Er det mulig å finne lønnsomme aktiviteter å bruke eventuelle midler på?

5.5 «Juridiske bommerter» en kommentar fra professor Peter Th. Ørebech. «Myndighetene har i dag ikke hjemmel til å pålegge fartøyeier å levere fangsten fersk.», heter det på side 52 i meldingen.

Etter forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse av 12 september 2003 nr. 1131 heter det i § 3 om leveringsplikten:

«Eier av fartøy som nevnt i § 2 skal tilby fartøyets fangst, jf. § 4, i overensstemmelse med de vilkår som er fastsatt i konsesjonen for fartøyet». Bestemmelsen er hjemlet i Lov om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) av 6 juni 2008 nr. 37, § 11 (om nasjonal kvote, gruppekvote og distriktskvote). Her heter det «Departementet kan fastsette at ein del av den nasjonale kvoten eller ein del av gruppekvoten for ei eller fleire fartøygrupper skal leverast til tilverking ved landanlegg i bestemte distrikt (distriktskvote). Departementet kan fastsette forskrifter

om fordeling av og vilkår for utnytting av distriktskvoten.

Departementet kan fastsette at ein del av den nasjonale kvoten eller ein del av gruppekvoten for ei eller fleire fartøygrupper skal leverast til ein bestemt bruk eller i ein bestemt tilstand». Dette er klare ord: «skal leveres til tilverking» og «skal leverast til ein bestemt bruk eller i ein bestemt tilstand». Her må statsråd Aspaker være forblindet av egne ideologiske briller for å konkludere med at nei da, noen hjemmel finnes ikke.

Iht § 11 er det fastsatt tyngende vilkår i konsesjonene som tildeles trållerederiene. Sammenlign for eksempel statsråd Aspakers vedtak til fordel for Havfisk AS: «Leveringspliktige fangster skal leveres ferske» (Konsesjon gitt til Havfisk ASA, på MS Gadus Neptun - vedtak i Fiskeridepartementet av 4 mars 2014 s. 7). I og med at departementet må være klinkende klar over jussen her, kan en lure på om de kan ha noe annet motiv enn å ønske å villedde Stortinget? Det er mer enn betimelig at Stortinget utber seg en forklaring på at slike bastante og feilaktige uttalelser som presenteres som «Departementets vurdering».

6. Tiltak for økt lønnsomhet for industrien Fiske med line er den fangstmetoden som kan drives med rimelig godt resultat over størsteparten av året. Linedrift gjør det også mulig å ta vare på fisken på en slik måte at kvaliteten blir best mulig siden en enkelt fisk kommer om bord av gangen. I tillegg er fiske med line skånsomt mot miljøet ved at det er selektivt, det vil si at arter som en ikke ønsker å fange, i liten grad blir fanget eller påvirket. Linefiske skader heller ikke vegetasjon og liv på havbunnen. Det er lite energikrevende. Det slipper dermed ut minimalt med CO2 og NOx. Dermed er det linefiske som best er i stand til å skaffe sjømatindustrien råstoff av høy kvalitet over store deler av året i tillegg til å være mest miljøvennlig. Det bør derfor legges til rette for at en større del av råstoffet blir fanget med line. Den mest effektive måten å gjøre dette på, er å gi bonus til båter som fisker med line og leverer fangsten fersk på land. Dette er noe man for lengst har oppdaget og gjennomført på Island. En del forutsetninger bør vurderes. Det bør settes krav til en minste driftstid

over året og at lina egnest på land slik det praktiseres på Island.

En gradvis tilbakeføring av kvoter fra trålerne til kystflåten må gjennomføres dersom en skal kunne øke verdien av de norske fiskeressursene. Den delen av markedet som er mest krevende og består av de mest betalingsvillige konsumentene, karakteriseres ved at det etterspør ferske produkter. Kvotene må tilbakeføres fra trålerne på en slik måte at en sikrer seg at fisken bringes fersk på land og med topp kvalitet i de områdene på kysten der kvotene opprinnelig hørte hjemme. Skrei eksporteres i første uke av januar i år for en pris som er dobbelt så høy som det trålfisk eksporteres for. Det vil si en merpris på kr 34 pr kilo, uten at gjennomsnittsprisen avspeiler topp-prisen som torsken ble solgt for. Potensialet for økt verdiskapning av vår knappe torskeressurs er teoretisk en to- til tredobling.

Ferskfiskordningen er en ordning som gir ekstra kvoter av torsk for innblandingsfiske etter andre fiskeslag. Primært skjer fisket under denne ordningen for fiske i andre halvår. Ordningen har fungert godt. Prisene for fersk torsk stiger hvert år kraftig i andre halvår når fangstene reduseres. Fersk kvalitetstorsk oppnår ofte mer enn dobbelt så høy pris ut fra Norge som fryst trålfisk. Ordningen bør derfor utvides ved å overføre kvoter fra trålerne til en flåte som er i stand til å levere fisken fersk og dermed gjøre at ressursene utnyttes på en måte som er mer lønnsom både for industrien og for samfunnet.

Kommunikasjoner Dersom en fersk fisk skal beholde sin verdi, er det selvsagt at den bør hurtigst mulig frem til markedet. Over den lange stekningen fra der fisken landes i nord og frem til der de fleste konsumentene befinner seg, vil en moderne, elektrifisert jernbane være overlegen både med hensyn til tid og hensyn til miljøet. Dette demonstreres allerede i dag med det såkalte Aretoget som går fra Narvik til

Oslo. Dette til tross for at omveien gjennom Sverige på ingen måte er ideell. Veivedlikeholdet både på riks- og fylkesveinettet ligger tilbake med flere titalls milliarder. Det er opplagt at dette er en belastning for transportbrukerne og det er i stor grad sjømatindustrien det gjelder. Utbygging av bredband

er en annen nødvendighet på samme måte som telegrafene var det for 150 år siden.

© Bladet Vesterålen

Skal ikke fjerne leveringsplikten - bare endre den litt

Ukeavisen Ledelse. 22.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 28

Fiske og sjømatl sin første offisielle opptreden som forskerminister avviste Per Sandberg at han vil gå inn for å fjerne den såkalte leveringsplikten for fiskere. Men endringer blir det.

Tall fra fiskeridirektoratet viser at fiskermantallet talte 29 000 fiskere i 1989, men bare 19 000 i 2001. I 2010 var det kun 13 000 registrerte igjen. Også fiskebrukene er blitt færre. I boka «Kvotebaronar. Privat rikdom - utarma fiskevær» skriver forfatter og journalist Gunnar Grytås at antallet fiskebruk fra Nordmøre og nordover gikk ned fra 449 i 1990 til bare 178 i 2013.

Utviklingen har husert kraftig med den tidligere fiskeribygda Ersfjord.

- Ersfjorden er ikke lenger et fiskevær. Her er nesten ikke fiskere igjen, og fiskebruket er blitt kafé.

Kvoteordningen og nye EU-krav til hygiene ble nådestøttet, også for fiskebruket, som ble lagt ned i 1995. Vi leverer nå fisk i Tromvik, en totimers tur sjøveien herfra. Jeg vil si at Ersfjorden er et godt eksempel på det kvotepolitikken har ført til, og dette har skjedd på mange steder langs kysten, sier han.

Mellom Det er ingen armod. Hansen understreker at han ikke kommer med noen elendighetsbeskrivelse og at mange av hans kolleger og mange kystsamfunn er aktive og livskraftige.

- Det er litt opp til en selv om det går an å leve av kvotene i åpen gruppe. En del fiskere er driftige og lever greit av kvotene i denne gruppa. Det kreves mindre investeringer, men det er også mindre forutsigbart. Selv blir jeg ikke rik, men jeg klarer meg. Andre ønsker seg kvote i lukket gruppe for å kunne tjene mer penger, ha større forutsigbarhet og mulighet til å utvide virksomheten, sier han.

I lukket gruppe følger kvotene båtene, ikke fiskerne. Det har ført til at kvotene er blitt omsettelige. Hansen

28 Samfunn
Nr. 3 fredag 22 januar 2016 Ukeavisen Ledelse

Fiske og sjømat

Tall fra fiskeridirektoratet viser at fiskermantallet talte 29 000 fiskere i 1989, men bare 13 000 i 2010. I 2010 var det kun 13 000 registrerte igjen. Også fiskebrukene er blitt færre. I boka «Kvotebaronar. Privat rikdom - utarma fiskevær» skriver forfatter og journalist Gunnar Grytås at antallet fiskebruk fra Nordmøre og nordover gikk ned fra 449 i 1990 til bare 178 i 2013.

Utviklingen har husert kraftig med den tidligere fiskeribygda Ersfjord.

- Ersfjorden er ikke lenger et fiskevær. Her er nesten ikke fiskere igjen, og fiskebruket er blitt kafé. Kvotepolitikken og nye EU-krav til hygiene ble nådestøttet, også for fiskebruket, som ble lagt ned i 1995. Vi leverer nå fisk i Tromvik, en totimers tur sjøveien herfra. Jeg vil si at Ersfjorden er et godt eksempel på det kvotepolitikken har ført til, og dette har skjedd på mange steder langs kysten, sier han.

Mellom
Det er ingen armod. Hansen understreker at han ikke kommer med noen elendighetsbeskrivelse og at mange av hans kolleger og mange kystsamfunn er aktive og livskraftige.

- Det er litt opp til en selv om det går an å leve av kvotene i åpen gruppe. En del fiskere er driftige og lever greit av kvotene i denne gruppa. Det kreves mindre investeringer, men det er også mindre forutsigbart. Selv blir jeg ikke rik, men jeg klarer meg. Andre ønsker seg kvote i lukket gruppe for å kunne tjene mer penger, ha større forutsigbarhet og mulighet til å utvide virksomheten, sier han.

I lukket gruppe følger kvotene båtene, ikke fiskerne. Det har ført til at kvotene er blitt omsettelige. Hansen beskriver handelen med fiskekvoter slik:

- Fagfolk har ikke omsettelige kvoter i Norge, men det er flere måter å omgå dette på. Måten å skaffe seg en kvote på, er å kjøpe en båt med tilhørende kvote, sier han.

Hva koster så fiskekvoter? For pengesterke redere er de nok ikke spesielt kostbare, men for I sin tale under Sjømatdagene på Hell sa fiskeriminister Per Sandberg at han vil gå inn for å fjerne den såkalte leveringsplikten for fiskere. Men endringer blir det.

Han mener det allerede har vært tendenser til yngre forverring og beskjære av de store akkerer, slik at pengestemme går i enda færre hender enn nå.

Mellom
Han mener det allerede har vært tendenser til yngre forverring og beskjære av de store akkerer, slik at pengestemme går i enda færre hender enn nå.

Mellom
Hans mener det allerede har vært tendenser til yngre forverring og beskjære av de store akkerer, slik at pengestemme går i enda færre hender enn nå.

Skal ikke fjerne leveringsplikten - bare endre den litt

I sin første offisielle opptreden som forskerminister avviste Per Sandberg at han vil gå inn for å fjerne den såkalte leveringsplikten for fiskere. Men endringer blir det.

Han mener det allerede har vært tendenser til yngre forverring og beskjære av de store akkerer, slik at pengestemme går i enda færre hender enn nå.

Hans mener det allerede har vært tendenser til yngre forverring og beskjære av de store akkerer, slik at pengestemme går i enda færre hender enn nå.

Per Sandberg under sin første offisielle opptreden som forskerminister på Sjømatdagene på Hell.

leveringsplikten. Det har jeg aldri sagt. Men det kan hende at den bør endres, sa den ferske statsråden.

Regjeringen har foreslått å regionalisere leveringsplikten, ikke fjerne den, understreket Sandberg. .

- Det betyr at torsketralerne ikke lenger vil være pålagt å tilby fisk til ett bestemt lokalsamfunn, men til et gitt fylke. Fisken forsvinner altså ikke fra Finnmark, sa Sandberg i sin tale til sjømatindustrien.

Regjeringens politikk ligger fast Per Sandberg understreket også at regjeringens fiskeripolitikk ligger fast, også med ham ved roret:

kystfiskere som driver i det små er prisene stive nok. En båt på åtte meter selges for rundt 800.000 kroner. En båt på ti meter med kvote går for rundt 1,2 millioner kroner. Kvoter for større fartøy koster følgelig mye mer, og det er i dag tillatt å samle flere kvoter på en båt hvis båten er større enn 11 meter.

Mellom Det er dette som har gitt opphav til uttrykk som «kvotebaroner». Pengesterke redere har etter 2005 med loven i hånd kunnet kjøpe opp kvoter og samle dem på et fåtall store fartøy. Mange fiskere har på denne måten solgt egne kvoter og forlatt fiskerinæringen, noe som er en av forklaringene på at fiskermanntallet teller færre navn enn tidligere. Og mange småsteder og fiskevær har på denne måten måttet se fiskekvoter forsvinne fra kommunen, noe som har bidratt til at antallet fiskefartøy og fiskebruk har sunket så voldsomt som det har gjort enkelte steder.

Torbjørn Trondsen, professor ved Norges fiskerihøgskole ved UiT Norges arktiske universitet i Tromsø, er ikke nådig mot kommersialiseringen av fiskeriene her i landet.

- Effekten av å tillate kjøp og salg av kvoter er åpenbar, nemlig at fiskerettigheter og penger kommer på færre og færre hender. Vi har fått en voldsom konsentrasjon der få familier etter hvert styrer hele

butikken. Det er den veien det går. Vi ser at det samme skjer i land som Danmark, Færøyene, Russland og Chile, sier han.

Professoren minner om at det faktisk er lovfestet at ressursene i havet tilhører folket og skal komme hele samfunnet, ikke bare enkelte aktører, til gode.

Mellom Fisken i havet er fellesskapets eiendom og forvaltningen av den skal sørge for arbeidsplasser og bosetning langs kysten. Norsk fiskeripolitikk, drevet fram både av partier på høyre- og venstresida i poli- Jeg har merket meg de forskjellige forventningene til meg som fiskeriminister. Derfor vil jeg først som sist gjøre en sak klar. Selv om jeg er ny som fiskeriminister, ligger plattformen for regjeringens fiskeripolitikk fast. Hovedmålet er å bedre verdiskapingen i alle deler av næringen. Dette arbeidet vil jeg fortsette. bDa må vi øke konkurransekraften for å klare den omstillingen Norge trenger. Her er sjømatnæringen en næring å satse på, sa Sandberg.

Selv om sjømatnæringen går godt om dagen, erkjenner fiskeriministeren at deler av den har store utfordringer.

- Spesielt er det filet og saltfisk i hvitfisknæringa som har svake resultater. For sjømatindustrien er det en utfordring når den ikke kan regne med å få ferskt råstoff gjennom hele året. Det blir som bakeren uten mel, som en kjent industrimann på Myhre så treffende har sagt, sa Per Sandberg.

- Regjeringen vil bidra til jevnere råstofftilgang gjennom hele året. Det gjør vi ved å videreføre kvotebonus for levendelagring og ferskfiskordningen. Dessuten foreslår vi å utrede om kvoteåret kan endres, sa fiskeriministeren.

tikken, tar ikke hensyn til dette, mener Trondsen.

- Fiskeripolitikken er lagt opp etter behovene til rike redere. Behovene til mindre samfunn langs kysten blir systematisk oversett, sier professoren.

I et arbeidsnotat presenterer han hittil upubliserte tall for hvordan den såkalte strukturpolitikken, som i praksis er kjøp og salg av kvoter for fartøy under 28 meter, har slått ut etter 2004. Tallene viser at Troms har hatt en økning i antall kvoter, mens både Finnmark og Nordland har måttet tåle en nedgang i denne perioden.

På kommunenivå varierer utviklingen voldsomt i våre tre nordligste fylker. Noen steder har kvotene økt, mens andre kystkommuner ikke har en eneste fisker igjen.

Professor Torbjørn Trondsen sier at kritikk av landets fiskeripolitikk er upopulært. Han og flere kolleger ved Norges fiskerihøgskole har en rekke ganger kritisert kommersialiseringen av fiskerinæringen i mediene, men fiskeribyråkratene i hovedstaden ser ikke ut til å lytte.

- Vi har sagt fra i mange år, men det er dessverre lite offentlig oppmerksomhet rundt dette. Det henger ikke sammen med hvilket parti som styrer landet, siden Arbeiderpartiet med enkelte unntak har ført den samme politikken som Høyre. I tillegg ser vi at byråkratiet er vevet sammen med næringsinteressene ved at folk fra redersjiktet på Vestlandet jobber som fiskeribyråkrater i Oslo. Det foregår også en utstrakt lobbyvirksomhet fra rederienes side, sier Trondsen, som tror at utviklingen vil fortsette.

- Jeg tror dessverre det ligger an til enda mer monopolisering og beskyttelse av de store aktørene, slik at pengestrømmene går i enda færre lommer enn i dag.

Mellom Han mener det allerede har vært tendenser til ytterligere forverring. Et eksempel er det regjeringsoppnevnte Tveteråsutvalgets rapport, som

© Ukeavisen Ledelse

Trål og filét i pluss

Bladet Vesterålen. 21.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Klippfisk, Nofima. Side: 8

TOR JOHANNES JENSEN

HADSEL: Summen av Røkkes trålerdrift og filétproduksjon gir stødige positive tall i regnskapet. Men inntjeninga har ikke vært til å hoppe i taket for.

Førrige mandag besøkte Aps nestleder Trond Giske, fiskeripolitisk talskvinne Ingrid Heggø og fylkesrådsleder Thomas Norvoll Norway Seafoods på Melbu, sammen med ordfører i Hadsel Siv Dagny Aasvik.

Etter møtet med ledelse og tillitsvalgte slo Ap-toppen fast at de ikke aksepterer isolerte påstander om at fiskeindustrien ikke tjener penger. - Slik vi definerer det, er denne virksomheten lønnsom, sa Norvoll i Bladet Vesterålens tirsdagsutgave.

Faktasjekk Bladet Vesterålen har gjort en faktasjekk av lønnsomheten i den samlede virksomheten som omfatter Norway Seafoods Group AS og Havfisk ASA.

Minus på land I 2014 hadde Norway Seafoods Group AS et årsunderskudd på 72 millioner kroner. Året før gikk det med 46 millioner i minus, og i 2012 med 70 millioner i underskudd igjen, og før det henholdsvis 30 millioner i underskudd og 2 millioner kroner i overskudd.

Pluss på havet De samme årene hadde trålerrederiet Havfisk ASA, årsresultat på henholdsvis 195 millioner kroner, -73 millioner, 61 millioner kroner, 47 millioner og 46 millioner. Det er Havfisk ASA disponerer trålkonsesjonene knyttet til blant annet Melbu, og eier dessuten selve filétanleggene blant annet på Melbu.

Positiv sum Ser man resultatene mot hverandre, blir nettoen et overskudd på 123 millioner kroner i 2014, underskudd på 119 millioner i 2013, underskudd på 9 millioner i 2012, overskudd på 17 millioner i 2011 og 48 millioner i overskudd i 2010.

Summen av nettoresultater for hav- og landsida gjennom disse årene er altså 60 millioner kroner. Målt i forhold til ei samlet omsetning på 5,95 milliarder kroner i de to selskapene gjennom femårsperioden, gir det ikke noen voldsom margin, men summen er

Nyheter Bladet Vesterålen Tirsdag 21. januar 2016

Trål og filét i pluss

HADSEL: Summen av Røkkes trålerdrift og filétproduksjon gir stødige positive tall i regnskapet. Men inntjeninga har ikke vært til å hoppe i taket for.

For Dagsavisen **Arne**

Førrige mandag besøkte Aps nestleder Trond Giske, fiskeripolitisk talskvinne Ingrid Heggø og fylkesrådsleder Thomas Norvoll Norway Seafoods på Melbu, sammen med ordfører i Hadsel Siv Dagny Aasvik.

Etter møtet med ledelse og tillitsvalgte slo Ap-toppen fast at de ikke aksepterer isolerte påstander om at fiskeindustrien ikke tjener penger. - Slik vi definerer det, er denne virksomheten lønnsom, sa Norvoll i Bladet Vesterålens tirsdagsutgave.

Faktasjekk
Bladet Vesterålen har gjort en faktasjekk av lønnsomheten i den samlede virksomheten som omfatter Norway Seafoods Group AS og Havfisk ASA.

Minus på land
I 2014 hadde Norway Seafoods Group AS et årsunderskudd på 72 millioner kroner. Året før gikk det med 46 millioner i minus, og i 2012 med 70 millioner i underskudd igjen, og før det henholdsvis 30 millioner i underskudd og 2 millioner kroner i overskudd.

Pluss på havet
De samme årene hadde trålerrederiet Havfisk ASA, årsresultat på henholdsvis 195 millioner kroner, -73 millioner, 61 millioner kroner, 47 millioner og 46 millioner. Det er Havfisk ASA disponerer trålkonsesjonene knyttet til blant annet Melbu, og eier dessuten selve filétanleggene blant annet på Melbu.

Positiv sum
Ser man resultatene mot hverandre, blir nettoen et overskudd på 123 millioner kroner i 2014, underskudd på 119 millioner i 2013, underskudd på 9 millioner i 2012, overskudd på 17 millioner i 2011 og 48 millioner i overskudd i 2010.

Summen av nettoresultater for hav- og landsida gjennom disse årene er altså 60 millioner kroner. Målt i forhold til ei samlet omsetning på 5,95 milliarder kroner i de to selskapene gjennom femårsperioden, gir det ikke noen voldsom margin, men summen er like fullt positiv.

Driftsmarginen
Ser man bare på driftsmarginen så er lønnsomheten gjennom disse årene blitt positiv. Havfisk ASA har hatt et samlet driftsoverskudd på 122 millioner i perioden, og Norway Seafoods har hatt et driftsoverskudd på 33 millioner. Netto driftsresultat for de to selskapene under ett var dermed 89 millioner i pluss gjennom de fem årene, eller 17,5 millioner kroner årlig fra 2010 til 2014.

Driftsmarginen på 1,47 prosent er ikke mye å skryte av, men underskudd var det ikke.

Det finnes ikke lenger egne tall for Norway Seafoods Melbu. Regnskapstallene for Norway Seafoods endrer dermed ut utlegg i Norge og tre i Danmark.

Klippfisk og tørrfisk
Sammenligner man med klippfiskeindustrien, hadde den en driftsmargin på 3,9 prosent i gjennomsnitt for de fem årene fra 2007 til 2011. Tørrfiskeindustrien lå på samme nivå. Saltfiskeproduksjonen hadde i samme tidsrom negativ driftsmargin med 1,94 prosent. Og fiskeindustrien som helhet sto på 2,5 prosent.

Slik behandles Sjømatindustriremidlinga
Sjømatremidlinga om Sjømatindustrien ble lagt fram av davarende fiskeriminister Erling Stenrokk i 2011. Nå pågår forhandlinger, og Sjømatremidlinga er nå i gang med sin behandling i Stortinget. Prøve fiskeindustrien (FI) som aksepterte, og kommission vil utarbeide en egen betingelse om åpen betingelse om

Pluss på havet
De samme årene hadde trålerrederiet Havfisk ASA, årsresultat på henholdsvis 195 millioner kroner, -73 millioner, 61 millioner kroner, 47 millioner og 46 millioner. Det er Havfisk ASA disponerer trålkonsesjonene knyttet til blant annet Melbu, og eier dessuten selve filétanleggene blant annet på Melbu.

Positiv sum
Ser man resultatene mot hverandre, blir nettoen et overskudd på 123 millioner kroner i 2014, underskudd på 119 millioner i 2013, underskudd på 9 millioner i 2012, overskudd på 17 millioner i 2011 og 48 millioner i overskudd i 2010.

Driftsmarginen
Ser man bare på driftsmarginen så er lønnsomheten gjennom disse årene blitt positiv. Havfisk ASA har hatt et samlet driftsoverskudd på 122 millioner i perioden, og Norway Seafoods har hatt et driftsoverskudd på 33 millioner. Netto driftsresultat for de to selskapene under ett var dermed 89 millioner i pluss gjennom de fem årene, eller 17,5 millioner kroner årlig fra 2010 til 2014.

Driftsmarginen på 1,47 prosent er ikke mye å skryte av, men underskudd var det ikke.

Det finnes ikke lenger egne tall for Norway Seafoods Melbu. Regnskapstallene for Norway Seafoods endrer dermed ut utlegg i Norge og tre i Danmark.

Klippfisk og tørrfisk
Sammenligner man med klippfiskeindustrien, hadde den en driftsmargin på 3,9 prosent i gjennomsnitt for de fem årene fra 2007 til 2011. Tørrfiskeindustrien lå på samme nivå. Saltfiskeproduksjonen hadde i samme tidsrom negativ driftsmargin med 1,94 prosent. Og fiskeindustrien som helhet sto på 2,5 prosent.

Slik behandles Sjømatindustriremidlinga
Sjømatremidlinga om Sjømatindustrien ble lagt fram av davarende fiskeriminister Erling Stenrokk i 2011. Nå pågår forhandlinger, og Sjømatremidlinga er nå i gang med sin behandling i Stortinget. Prøve fiskeindustrien (FI) som aksepterte, og kommission vil utarbeide en egen betingelse om åpen betingelse om

VI LAGER NYE TANNPROTESER

KUNLEKSE TANNTEKNIKK
Sjette Frydenkrans 14 B • 8420 Sorbø
Tlf. 78 12 87 87 • Mobil 915 81 878
hb@frydenkrans.no • www.frydenkrans.no

Ring oss for time til gratis konsultasjon.

Saltfiskprodusentene hadde i samme tidsrom negativ driftsmargin med -1,94 prosent. Og filétindustrien som helhet sneik seg på plussida med 0,4 i driftsmargin, alt ifølge driftsundersøkelsen Nofima publiserte i 2013. Det er de ferskeste tallene for industrien vi har fått tak i.

- Relevant oppsett - Det er absolutt relevant å se regnskapene i sammenheng i og med at Havfisk sine trålerkonsesjoner er knyttet til de enkelte Aker-anleggene med leveringsplikt som Norway Seafoods leier til sin produksjon, understreker professor ved Norges Fiskerihøgskole, Torbjørn Trondsen, overfor Bladet Vesterålen.

Utredningen fra Sjømatindustriutvalget forteller at klippfiskindustrien på Vestlandet - den mest lønnsomme delen av fiskeindustrien - i flere år har brukt råstoff fra trålere med leveringsplikt i Nord-Norge.

- Hva forteller disse tallene deg?

- At det er mer lønnsomt med den flåtestrukturen Røkke har investert i, å produsere på havet enn på land. Men det sier jo ikke noe om mulighetene for lønnsom produksjon på land om kvotene har vært fisket billigere med andre typer fartøy.

- Hvordan vurderer du den totale driftsmarginen sett i forhold til bransjen for øvrig? - Sammenligning av driftsmarginene er et dårlig mål og fanger ikke opp kapitalkostnader, bare salgsinntekter minus variable driftskostnader, påpeker Trondsen.

Han viser til at selskap med så store investeringer som for eksempel Havfisk må ha en betydelig større driftsmargin enn selskap med mindre investeringer, for å dekke sine investeringskostnader. Derfor viser han heller til overskudd av total kapital som et bedre mål.

Felles eier

Norway Seafoods AS er eid med 11,9 prosent av Marine Harvest ASA, og med 73,6 prosent av Aker Capital II AS - som igjen er eid med 90 prosent av Aker ASA.

Havfisk ASA er eid med 73,25 prosent av Aker Capital AS - som igjen er heleid av det Røkke-kontrollerte Aker ASA.

Og i Aker ASA er det Røkke-eide The Resource Group TRG AS den helt dominerende eieren.

© Bladet Vesterålen

Teiner åpner levendefisk-eventyret for sjarkene

Fiskeribladet Fiskaren. 20.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 14

Teinedrift kan åpne levendefiskeeventyret for sjarkflåten. - Interessen er stor, og resultatene lovende, forteller fisker Roger Hay fra Sortland. Terje Jensen Harstad

Hay er en av flere fiskere i ei ressurggruppe for teinedrift. Han fikk mye mediaomtale da han i 2014 «vant» majoritetseierskapet i 35-fotingen «Maja I» som fiskerigründeren Pål Krüger fikk bygget, i første rekke for å lande taskekrabbe i Lofoten.

Maja har flat bunn, og er godkjent av Mattilsynet for å føre levendefisk. Hay har allerede prøvd med teinene på flere fiskeslag, og med stort hell. Men han er samtidig helt klar på at den store «testen» først kommer til vinteren. Da kaster han seg på levendefisk-eventyret og prøver med teinene etter torsk.

Testen

- Dette er den ultimate utfordringen. Går dette bra, vil også den mindre kystflåten kunne nyttiggjøre seg de mulighetene som åpner seg med landinger av levendefisk, forteller Sortlands-fiskeren.

Fram til nå har dette nærmest vært forbeholdt den største kystflåten. I potten ligger ikke minst en kvotebonus på hele 50 prosent, det vil si at årets timeterskvote på 70 tonn rund fisk kan strekkes langt over 100 tonn med levende fisk.

«Cool»

- Den store fordelingen med teiner er at fisken ikke blir stresset under fangsten. Det kan gi en unik kvalitet, forteller teine-entusiastene som har et forlokkende eksempel å vise til.

Da han høsten 2014 fisket sildtorsk i Kaldfjorden utenfor Tromsø, hadde han med seg noen lenker med teiner som han dro innimellom torskefisket. Det endte med 1600 - 1700 kilo sløyd brosme på 60 teiner som

14 NYHETER ONSDAG 20. JANUAR 2016 FISKERIBLADET FISKAREN

Teiner åpner levendefisk-eventyre

TEINEFISKE
Teinedrift kan åpne levendefiskeeventyret for sjarkflåten.

- Interessen er stor, og resultatene lovende, forteller fisker Roger Hay fra Sortland.

Terje Jensen Harstad

Hay er en av flere fiskere i ei ressurggruppe for teinedrift. Han fikk mye mediaomtale da han i 2014 «vant» majoritetseierska-

pet i 35-fotingen «Maja I» som fiskerigründeren Pål Krüger fikk bygget, i første rekke for å lande taskekrabbe i Lofoten. Maja har flat bunn, og er godkjent av Mattilsynet for å føre levendefisk. Hay har allerede prøvd med teinene på flere fiskeslag, og med stort hell. Men han er samtidig helt klar på at den store «testen» først kommer til vinteren. Da kaster han seg på levendefisk-eventyret og prøver med teinene etter torsk.

«Cool»

- Dette er den ultimate utfordringen. Går dette bra, vil også den mindre kystflåten kunne nyttiggjøre seg de mulighetene som åpner seg med landinger av levendefisk, forteller Sortlands-fiskeren.

Fram til nå har dette nærmest vært forbeholdt den største kystflåten. I potten ligger ikke minst en kvotebonus på hele 50 prosent, det vil si at årets timeterskvote på 70 tonn rund fisk kan strekkes langt over 100 tonn med levende fisk.

«Cool»

- Den store fordelingen med teiner er at fisken ikke blir stresset under fangsten. Det kan gi en unik kvalitet, forteller teine-entusiastene som har et forlokkende eksempel å vise til.

Da han høsten 2014 fisket sildtorsk i Kaldfjorden utenfor Tromsø, hadde han med seg noen lenker med teiner som han

dro innimellom torskefisket. Det endte med 1600 - 1700 kilo sløyd brosme på 60 teiner som han leverte i Oldervika.

Stor brosme

En ting var at han fikk 14 kroner kiloet, på ei tid da minsteprisen var ni kroner. Enda mer interessant var tilbakemeldingene fra kundene. De reagerte på at de hadde fått linefanget brosme i leveransen. Den holdt på langt nær samme kvaliteten.

- I tillegg ser det ut til at vi får mye mer stor brosme med teiner enn på annet bruk. Hvorfor vet vi ikke. Men vi kan kanskje spekulere i at den store brosmaskremmer bort den mindre i kampen om agnet, og at den mindre brosmen dermed ikke tør nærme seg. I hvert fall opplevde vi å få flere mellom ti og tyve kilo. Andre har fått snittvekt på linefanget brosme på nesten fem kilo, forteller Hay til Fiskeribladet Fiskaren.

Havteiner

En så lenge fisker han med slike havteiner med to kammer. Men de er etter Hays mening både for svake og for tungvinte å håndtere. Gjennom ressurggruppen, hvor blant annet Frøyvald Fiskevev er representert, prøver de derfor å få utviklet bedre teiner som passer bedre for denne type drift i nord.

Teinedrift var tidligere svært vanlig sør på øst-nord. Men

han leverte i Oldervika.

Stor brosme

En ting var at han fikk 14 kroner kiloet, på ei tid da minsteprisen var ni kroner. Enda mer interessant var tilbakemeldingene fra kundene. De reagerte på at de hadde fått linefanget brosme i leveransen. Den holdt på langt nær samme kvaliteten.

- I tillegg ser det ut til at vi får mye mer stor brosme med teiner enn på annet bruk. Hvorfor vet vi ikke. Men vi kan kanskje spekulere i at den store brosmaskremmer bort den mindre i kampen om agnet, og at den mindre brosmen dermed ikke tør nærme seg. I hvert fall opplevde vi å få flere mellom ti og tyve kilo. Andre har fått snittvekt på teinefanget brosme på nesten fem kilo, forteller Hay til Fiskeribladet Fiskaren.

Havteiner

Enn så lenge fisker han med såkalte havteiner med to kammer. Men de er etter Hays mening både for svake og for tungvinte å håndtere. Gjennom ressursgruppa, hvor blant annet frøystad Fiskevegn er representert, prøver de derfor å få utviklet bedre teiner som passer bedre for denne type drift i nord.

Teinedrifta var tidligere mye vanlige sørpå enn nordpå. Men i sør har dette gått tilbake i takt med tilbakegangen i kystfisket generelt.

Fiskerimessa

Hay for sin del ble oppmerksom på mulighetene på fiskerimessa i 2014, den samme messa hvor han innledet samarbeidet med Krüger på Ballstad.

Nå skal han prøve seg i fjordene i Vesterålen og Sør-Troms hvor det i tillegg til brosme også er mulig å få fint med sjøkreps. Etter dette skal han fiske med lina etter hyse på nyåret, før han tar fatt på den store testen til vinteren på torsk.

terje.jensen@fbfi.no

Telefon: 77 05 90 21

TEINEFISKE: Roger Hay fra Sortland er en av stadig flere fiskere nordpå som prøver seg på teinefiske. Til vinteren tar Hay «syretesten» etter torsken. ALLE FOTO: TERJE JENSEN SAMARBEID: Roger Hay har et godt samarbeid med Ole Johnny Nilsen hos J.M.Nilsen på Nordmela. LÆRLING: Elias Ledang (t.h.) har blitt lærling hos Roger Hay på «Maja I» av Sortland. Her sammen med Bjørn-Willy Hansen fra opplæringskontoret. Sortland, Nordland

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Frykter ikke luretorsken

□ Fiskeribladet Fiskaren. 20.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig. Side: 12

Nye kreative løsninger for å selge fryst torsk som fersk byr på problemer for den ekte ferskfisken.
Arne Fenstad Tromvik

Store mengder fersk torsk med adresse Europa går på samlebånd i Tromvik like ved Tromsø. Utenfor Norway Seafoods-mottaket står formann Erling Robertsen og sjekker alle fangstene fra kystflåten. Han er opptatt av å få best mulig pris i markedet.

- Det er viktig for oss at kundene i Europa vet at vi kan levere, sier han.

Men det er langt fra den bitende kulda og januarmørket i nord, til markedet i Frankrike. Og på den kronglete veien viskes ofte skillet mellom fersk- og tint torsk ut, et problem som kan bli større framover.

Saltlake

Tint torsk, refreshed, er sett på som et dårligere produkt enn fersk. Derfor har EU innført en regel om at fisk må merkes med refreshed i butikken for å tydeliggjøre skillet mellom fersk og tint. Unntaket er om den blir behandlet i lake etter at den er tint. Da slipper produsentene unna merkeordningen.

I utgangspunktet er EU-regelen et konkurransefortrinn for ferskfisknæringa, men effekten blir motsatt når forbrukerne ikke vet om det er tint eller fersk torsk de spiser, ifølge forbrukerforsker i Nofima, Bjørg Helen Nøstvold.

- Særlig i markeder hvor de er opptatt av ferske produkter, som i Frankrike, kan dette ha betydning. Problemet er at man ikke trenger å merke fisken som fryst om den blir behandlet i for eksempel saltlake. En del produsenter lakebehandler derfor fisken for å unngå å opplyse om at den har vært fryst. Vi har gjort en god del intervjuer med innkjøpere i Europa som sier dette er en utfordring, sier Nøstvold.

12 NYHETER ONSDAG 20. JANUAR 2016 FISKERIBLADET FISKAREN

Frykter ikke luretorsken

MARKED

Nye kreative løsninger for å selge fryst torsk som fersk byr på problemer for den ekte ferskfisken.

Arne Fenstad
Tromvik

Store mengder fersk torsk med adresse Europa går på samlebånd i Tromvik like ved Tromsø. Utenfor Norway Seafoods-mottaket står formann Erling Robertsen og sjekker alle fangstene fra kystflåten. Han er opptatt av å få best mulig pris i markedet.

- Det er viktig for oss at kundene i Europa vet at vi kan levere, sier han.

Men det er langt fra den bitende kulda og januarmørket i nord, til markedet i Frankrike. Og på den kronglete veien viskes ofte skillet mellom fersk- og tint torsk ut, et problem som kan bli større framover.

Saltlake

Tint torsk, refreshed, er sett på som et dårligere produkt enn fersk. Derfor har EU innført en regel om at fisk må merkes med refreshed i butikken for å tydeliggjøre skillet mellom fersk og tint. Unntaket er om den blir behandlet i lake etter at den er tint. Da slipper produsentene unna merkeordningen. I utgangspunktet er EU-regelen et konkurransefortrinn for ferskfisknæringa, men effekten blir motsatt når forbrukerne ikke vet om det er tint eller fersk torsk de spiser, ifølge forbrukerforsker i Nofima, Bjørg Helen Nøstvold.

FAKTA: TINT FISK

Et EU har fått strengere regler for merking av refreshed, eller tint fisk, som leverer et fint fisk merkes tydeligere til konsumentene om fisken blir behandlet etter den er tint, for eksempel i saltlake.

En del produsenter lakebehandler fisken for å unngå å opplyse om at den har vært fryst. Vi har gjort en god del intervjuer med innkjøpere i Europa som sier dette er en utfordring.

Særlig i markeder hvor de er opptatt av ferske produkter som i Frankrike, kan dette ha betydning. Problemet er at man ikke trenger å merke fisken som fryst om den blir behandlet i for eksempel saltlake. En del produsenter lakebehandler derfor fisken for å unngå å opplyse om at den har vært fryst. Vi

har gjort en god del intervjuer med innkjøpere i Europa som sier dette er en utfordring, sier Nøstvold.

Uheldig

Det er ikke ulovlig å lakebehandle fisken for å unngå å merke den som tint.

- Men det er uheldig for sjømatnæringa som helhet.

Forbrukerne får et dårligere produkt, sier Nøstvold.

- Fra vår ferskfiskproduksjonene gjøres?

- Det håper jo at de merker enda tydeligere at fisken faktisk er fersk.

Ukjent

Robertsen er foreløpig ikke bekymret, og smiler når han hører om saltlakefisken i Europa.

- Refresh er noe som er akseptert i markedet, men jeg har ikke hørt om at noen legger fersk torsk i lake for å unngå å merke den for.

Foreløpig har de ingen planer om nye merkeordninger for å skille ferskfisken fra luretorsken, men han utelukkende ikke at det kommer i fremtiden.

VAAGLAND

BÅTER FRA 90 FOT TIL 90 METER

6832 Vaagland | tlf: 71 55 99 00 | faks: 71 55 99 01 | vaagland@vaagland.no | www.vaagland.no

Vaagland Båtbyggeri er en tradisjonsrik og solid bedrift i Halså på Nordmøre. Vi utvikler og produserer fartøy for fiske og fraktfart og andre service- og spesialskip. Vi har en effektiv produksjons- og optimale arbeidsforhold i overbygd tørrdock. Det gir våre håndverkere rom for skikkelig fagarbeid med stor nøyaktighet. Vaagland er et integrert verk, som kan garantere alle ledd i prosessen, fra planlegging til innveiling.

- Uheldig
- Det er ikke ulovlig å lakebehandle fisken for å unngå å merke den som tint.
- Men det er uheldig for sjømatnæringa som helhet. Forbrukerne får et dårligere produkt, sier Nøstvold.
- Hva bør ferskfiskprodusentene gjøre?
- Jeg håper jo at de merker enda tydeligere at fisken faktisk er fersk.
- Ukjent
- Robertsen er foreløpig ikke bekymret, og smiler når han hører om saltlakefisken i Europa.
- Refresh er noe som er akseptert i markedet, men jeg har ikke hørt om at noen legger torsk i lake for å

unngå å merke den før.

© Fiskeribladet Fiskaren

Foreløpig har de ingen planer om nye merkeordninger for å skille ferskfisken fra luretorsken, men han utelukker ikke at det kommer i framtiden. I Tromvik er det mer nære problemer som brenner, som at torsken er full av sild og at veien til mottaket er smal og kronglete.

Skrei

At det er en flytende overgang mellom hva som står på forpakningen i Europa og hva forbrukerne faktisk kjøper, er en kjent problemstilling i Tromvik. På kaia går debatten hett om når skreien inntar kysten. Robertsen har allerede begynt å velge ut den beste torsken og merke den som skrei. Han mener det beviselig er skrei i torskefangstene allerede i starten av januar. Fiskerne mener på sin side at det er fin kysttorsk, men at den er av like god kvalitet. Feilmerket skrei byr likevel ikke på samme problem som lakefisken.

- Alle i Europa er enige om at Skrei-merket er en suksesshistorie, sier Nøstvold.

arne.fenstad@fbfi.no

Mobil: 930 58 868

ERFAREN: Erling Robertsen har mange år bak seg i bransjen, og har prøvd å få garnfiskerne til å legge om til linedrift.

ALLE FOTO: ARNE FENSTADKull: Erling Robertsen er foreløpig ikke bekymret for juksetorsken.

Skrei: Erling Robertsen mener bestemt det er skrei i fangstene utenfor Troms. Torsken har sterkere muskler på ryggen og ser finere ut. Fersk: At lakebehandlet og tint torsk selges som fersk, er en utfordring for den egentlige ferske fisken. Norway Seafoods Tromvik, robertsen Erling Robertsen. tromvik torsk tromvik, troms

@text2

Workshop om kvalitet på hyse

🌐 FHL. 19.01.2016 14:34. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Oppdragsgivere - Fiskeri- og havbruksnærings forskningsfond (FHF), Nofima, Nofima faglig

sjømatnorge.no

FHF og Nofima inviterer til en workshop i Tromsø med fokus på utfordringer og potensialet som ligger i å heve kvaliteten på hyse, slik at fisken egner seg til videre prosessering og økt verdiskaping.

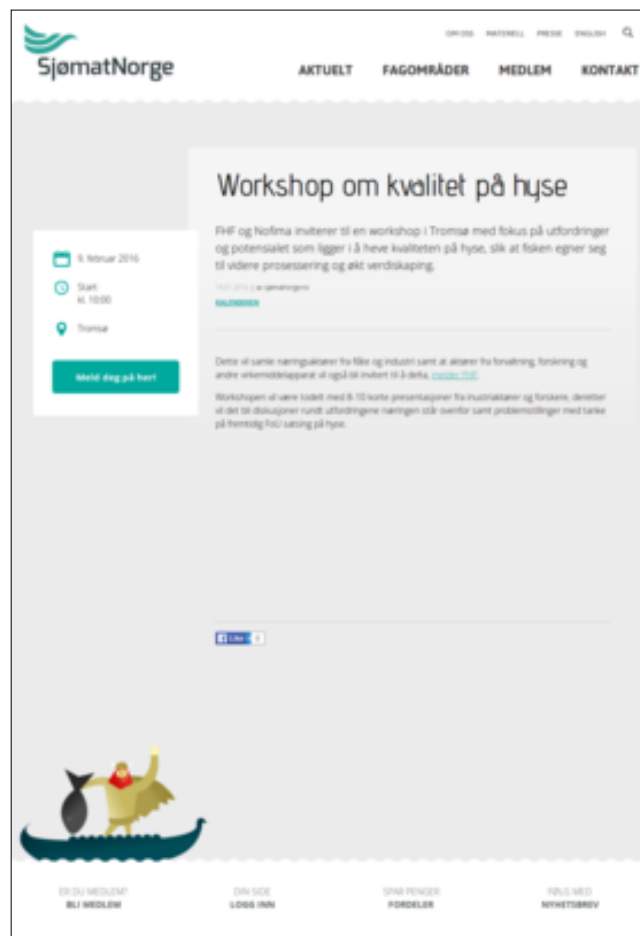
Se tid, sted og påmelding

Dette vil samle næringsaktører fra flåte og industri samt at aktører fra forvaltning, forskning og andre virkemiddelapparat vil også bli invitert til å delta, melder FHF.

Workshopen vil være todelt med 8-10 korte presentasjoner fra industriaktører og forskere, deretter vil det bli diskusjoner rundt utfordringene næringen står ovenfor samt problemstillinger med tanke på fremtidig FoU satsing på hyse.

Tweet

© FHL

The screenshot shows the SjømatNorge website with a navigation menu (AKTUELT, FAGOMRÅDER, MEDLEM, KONTAKT) and a search bar. The main content area features a workshop announcement titled "Workshop om kvalitet på hyse". The announcement includes the date "9. januar 2016", start time "kl. 10:00", and location "Tromsø". A green button labeled "Meld deg på her!" is visible. The text describes the workshop's focus on quality improvement for salmon and invites various stakeholders. At the bottom of the page, there are four buttons: "ER DU MEDLEM? BLI MEDLEM", "DIN SIDE LOGG INN", "DINE PENGER FORDELER", and "TILSIKREDE NYHETSBRØY". A small illustration of a fisherman in a boat is also present.

En konkurransekraftig sjømatnæring

🌐 Nærings- og fiskeridepartementet. 19.01.2016 13:03. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Konkurrenter - Havforskningsinstituttet, Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig

Sjømatdagene på Hell, Trondheim Sjekkes mot fremføring Jeg vil begynne med å ønske alle et godt nytt sjømatår! Jeg vet det er mange som er spent på fiskeriministeren Per Sandberg.

Selv om jeg i dag bor i tyngdepunktet for fiskerinæringen, på Senja i Troms, så skal jeg være forsiktig med å si at jeg kjenner næringa, men jeg er i gang.

Fiskeriministerrollen og den viktige sjømatnæringa

Å ha fått rollen som fiskeriminister er en stor glede for meg. Det føles meningsfullt å ha en jobb som bidrar til både å skape flere arbeidsplasser her hjemme og produsere sunn mat til verden.

Resultatene for fjorårets eksport viste med all tydelighet at norsk fiskeri - og oppdrettsnæring er et milliardeventyr. Hver femte verdensborger spiser norsk laks i løpet av ett år. Og i utlandet er de ville etter norsk torsk.

Lille Norge er rett og slett en stormakt når det kommer til sjømat.

Læringskurven min er bratt, men spennende. Jeg er godt i gang med å møte alle de engasjerte aktørene på merdkanten, i fiskebåtene og i industrien. I embetsverket er jeg dessuten så heldig å være omgitt av flinke medarbeidere. Så dette blir bra!

All denne kunnskapen og perspektivet på sjømatnæringa prøver jeg å få ut til folk flest. Å fremsnakke næringa er et viktig mål for meg.

Jeg har merket meg de forskjellige forventningene til meg som fiskeriminister. Derfor vil jeg først som sist gjøre en sak klar.

Selv om jeg er ny som fiskeriminister, ligger plattformen for regjeringa sin fiskeripolitikk fast.

The screenshot shows a news article on the website 'Regjeringen.no'. The article title is 'En konkurransekraftig sjømatnæring' (A competitive seafood industry) and it is attributed to 'Av fiskeriminister Per Sandberg'. The article content is partially visible, starting with 'Sjømatdagene på Hell, Trondheim' and 'Sjekkes mot fremføring'. The text continues with 'Jeg vil begynne med å ønske alle et godt nytt sjømatår!' and 'Jeg vet det er mange som er spent på fiskeriministeren Per Sandberg. Selv om jeg i dag bor i tyngdepunktet for fiskerinæringen, på Senja i Troms, så skal jeg være forsiktig med å si at jeg kjenner næringa, men jeg er i gang.' The article also includes a sub-heading 'Fiskeriministerrollen og den viktige sjømatnæringa' and discusses the role of the minister and the importance of the industry, mentioning export results and the global demand for Norwegian seafood.

Hovedmålet er å bedre verdiskapinga i alle deler av næringa. Dette arbeidet vil jeg fortsette.

Da må vi øke konkurransekrafta for å klare den omstillinga Norge trenger. Her er sjømatnæringa ei næring å satse på.

Og ett er i all fall sikkert: Ressursene fra havet gir oss kjempemuligheter til økt verdiskaping.

Sjømatnæringa er ei fantastisk næring hvor Norge har alle nøklene som kan åpne mulighetene denne næringa har: Verdensledende forskning, forvaltning og teknologi.

For to uker siden holdt NHO årskonferansen sin. Jeg er glad for at også Sintef brukte denne anledningen til å snakke om de store mulighetene vi som nasjon har til å skape verdier både fra fisk og skjell og helt ned til

det mikroskopiske livet i havet.

Markedsadgang

Som fiskeriminister vil jeg gjerne sette spor etter meg.

En ting jeg er opptatt av, det er å jobbe for bedre markedsadgang. Tollbarrierer kan være hindre for økt verdiskaping. Vi ser i økende grad en handelspolitikk som er i endring. Vi må arbeide på flere måter for å sikre markedsadgangen og på den måten konkurransekrafta.

Regjeringa vil fortsette det systematiske arbeidet for at sjømatnæringa skal ha fri markedsadgang til EU-markedet. Når nye forhandlinger blir innledet, vil vi også legge vekt på land der vi ser det er rom for økt norsk sjømateksport.

Jeg ser veldig frem til å besøke viktige markeder for norsk fisk. I morgen drar jeg til Portugal og flere land står for tur. Det er ikke til å legge skjul på at det er utfordringer i eksporten med noen land, så her gjelder det å jobbe både hardt og klokt. I det hele tatt blir dette uhyre spennende.

Hovedutfordringa vår er jo et luksusproblem; at etterspørselen etter mye av den norske sjømaten er så stor at vi ikke greier å levere nok.

Sjømatindustrimeldinga, leveringsplikten og aktivitetsplikten

Selv om sjømatnæringa går godt, så har vi utfordringer, og enkelte er større enn andre. Særlig gjelder det vår egen sjømatindustri. Spesielt er det filet og saltfisk i hvitfisknæringa som har svake resultater.

For sjømatindustrien er det en utfordring når de ikke kan regne med å få ferskt råstoff gjennom hele året. Det blir som bakeren uten mel, som en kjent industrimann på Myhre så treffende har sagt. Særlig gjelder dette for hvitfisksektoren.

Tilgang og kontroll på råstoffet får følger for produksjonsmuligheter, maskiner og arbeidskraft. I tillegg til muligheten til å kunne tilby stabile leveranser til markedene.

Regjeringa vil bidra til jevnere råstofftilgang gjennom hele året. Det gjør vi ved å videreføre kvotebonus for levendelagring og ferskfiskordninga. Dessuten foreslår vi å utrede om kvoteåret kan endres.

I sjømatindustrimeldinga foreslår regjeringa en rekke tiltak som skal bidra til å styrke konkurransekrafta, blant annet endringer i leveringsplikt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt.

Når det gjelder leveringsplikten, må jeg få rydde en misforståelse av veien. Jeg skal ikke fjerne leveringsplikten. Det har jeg aldri sagt. Men det kan hende at den bør endres.

Regjeringa har foreslått å regionalisere leveringsplikten.

Det betyr at torsketrålerne ikke lenger vil være pålagt å tilby fisk til ett bestemt lokalsamfunn, men til et gitt fylke. Fisken forsvinner altså ikke fra Finnmark.

Så er det nødvendig å rydde opp i sammenblandinga av leveringsplikt og aktivitetsplikt. Kravet om aktivitet skal sikre produksjon på gitte steder. I dag er det bare ett selskap som har aktivitetsplikt, og plikten gjelder i alt seks anlegg.

Da pliktene ble innført, var målet å sikre aktivitet og dermed bosetting og sysselsetting i kystdistriktene. Da må vi spørre oss: bidrar pliktene til det i dag?

Det er ikke akkurat slik at sjømatindustrien har gått med heidundrende overskudd fram til nå. Det viser jo også Nofima sin driftsundersøkelse for fiskeindustrien. Uten lønnsomhet er verken bosetting eller sysselsetting sikret. Og en ting kan vi alle være enige om: Vi vil ha størst mulig avkastning fra fisken, som er vår felles ressurs.

Derfor vil regjeringa endre leveringsplikten og fjerne bearbeidingsplikten. Vi vil også sette ned en kommisjon som kan vurdere kostnader og verdier knyttet til aktivitetsplikten.

Underveis skal de legge til rette for dialog med de partene som blir berørte. Dessuten skal kommisjonen se på regionale konsekvenser. Målet er å avvikle aktivitetsplikten.

Det er altså ikke slik at det blir bedre dersom myndighetene får detaljstyre. Vi kan ikke ha det slik at staten skal fortelle hver enkelt båt nøyaktig hvilken fabrikk de skal levere til, eller hva den enkelte fabrikk skal produsere. Regjeringa vil gi fiskerne og industrien friheten til sammen å finne de beste løsningene.

Vi har også foreslått at ei ekspertgruppe skal se på forenklinga og forbedringa i minsteprissystemet.

Veksten innenfor tradisjonelt fiskeri er naturlig begrenset av de kvotene som til enhver tid fastsettes. Slik må det være. Men jeg vil legge til at det er store muligheter til å hente ut økte verdier.

Blant annet gjennom å bruke ny teknologi som kan sikre både bedre kvalitet og økt bruk av hele fisken. Også de delene av fisken som tidligere ble kastet.

Nå ligger Sjømatindustrimeldinga i næringskomitéens hender. Jeg har respekt for Stortinget, og vil ikke blande meg inn i deres behandling. Men jeg håper på en god dialog og konstruktiv debatt slik at næringa kan få rammebetingelser som står seg over tid.

Kvalitet i alle ledd

Skal vi kunne anvende det marine råstoffet på en bedre måte, kreves at det tenkes kvalitet i alle ledd. Råstoffet må behandles på best mulig måte gjennom alle ledd i verdikjeda. Bare slik kan vi utnytte hele fisken. Jeg vil derfor videreføre prøveordninga med kvalitetstilsyn i Råfisklagets distrikt, og sørge for å

evaluere effekten av tilsynet.

Og så var det veiene. Vinterstid kjøres ofte to trailere med halvfull last fordi én fullasta ikke kommer seg opp islagte bakker. Da snakker vi ikke om verdiskapning, men om produksjonstap. For hvor stort er potensialet når vi klarer å levere så mye på tross av elendige veier? Disse veiene må ha like høy prioritet som Europaveiene.

Infrastruktur er viktig for næringa. Jeg representere Sør-Trøndelag; Hitra, Frøya, Vikan og Flatanger, men som bosatt på Senja, ser jeg ofte hvilke elendige veier fisken fraktes på.

Kvalitetsfisk som landes på kaia, taper seg når den fraktes på smale, humpete bilveier.

Havbruksnæringa

Når det gjelder havbruksnæringa, fortsetter vi å følge opp stortingsmeldinga om vekst i lakse- og ørretoppdrett. Stortinget har vedtatt at det skal etableres et system med produksjonsområder og handlingsregel basert på miljøindikatorer. Da må det anerkjennes at Stortinget har bestemt hvordan ting skal være.

Vi er nå i en fase hvor vi jobber med å gjennomføre det Stortinget har bestemt.

Næringa må være sitt ansvar bevisst og anerkjenne sin påvirkning på miljøet. Det tar som kjent lang tid å bygge opp et godt omdømme, men å rive det, kan skje over natta.

Vi må også klare å utvikle tilgang på fremtidsrettet fôr, og vi må klare å løse de kortsiktige miljøproblemene, som lakselus og rømning.

Det er ikke lusa som skal bestemme over laksenæringa. Men det nytter ikke å gi blaffen i luseproblematikk og sykdom. Da går vi i samme fella som Chile. Både vi, næringa og forskerne tror det er mulig å finne reguleringer som gjør fremtidsrettet

vekst mulig.

Men klarer ikke næringa å løse problemene med lus, medisiner og sykdom, så klarer vi heller ikke veksten.

Og dette er jeg dønn ærlig på: Det blir ikke en betydelig vekst i næringa i årene som kommer, om ikke luseproblemet blir løst.

Derfor har Mattilsynet skjerpet kontrollen med medikamentbruk. De krever redusert produksjon på lokaliteter som over lang tid har vist at de ikke har kontroll med lakselusa.

I fjor måtte nesten 30 lokaliteter halvere produksjonen. I 2016 vil Mattilsynet kjøre en tilsynskampanje om legemiddelbruk i oppdrett.

Jeg er optimist på vegne av næringa. Regjeringa har ambisjoner om vekst innenfor havbruksnæringa. Gjennom det nye vekst-systemet legger vi til rette for det. Tidlig i 2017 blir sannsynligvis første vurdering etter det nye systemet. Vi har allerede lagt et løp for å nå det målet.

Nå er vi i gang med å få på plass produksjonsområdene.

Havforskningsinstituttet har utarbeidet forslag. Vi tar sikte på å sende departementet sitt forslag på høring nå i vinter. Samtidig kommer det også forslag til forvaltningsregler, blant annet om fleksibiliteten mellom produksjonsområdene. Det blir viktig å se alt i sammenheng.

Havforskningsinstituttet, Veterinærinstituttet og andre med relevant kompetanse vil videreutvikle modellen som skal ligge til grunn for trafikkløysene. I første omgang skal systemet testes våren 2016.

Utviklingstillatelser

Det var litt om planen for innføringa av trafikkløys-systemet.

For å kunne løse de miljø- og arealutfordringene som næringa står overfor, vil vekst også være avhengig av at det utvikles ny teknologi.

Derfor er det så viktig at vi har fått i gang ordninga med utviklingstillatelser, slik at bedriftene kan prøve ut nye teknologier. Vi ønsker innovasjon og en ny generasjon oppdrettsanlegg.

Salmars havmerd, Helixir fra Måsøval Fiskeoppdrett og Nordlaks oppdrettsskip har allerede søkt Fiskeridirektoratet, men vi vil ha flere. Her kan vi skape mange trygge, gode arbeidsplasser langs kysten.

Utviklingsprosjekter vil også kunne gi muligheter for norsk leverandørnæring internasjonalt. For hvor kan vi hente kunnskapen fra?

Jo, blant annet fra andre havnæringer. I olje- og gassnæringa ligger det enormt mye kompetanse som kan overføres til utprøving av ny teknologi i havbruksnæringa. Det å utvide anvendelsesområdet for ny teknologi er også innovasjon.

Næringsutvikling og grønt skifte

Vi hører stadig at det skal skje revolusjoner, paradigmeskifter og generasjonsskifter.

Men for samfunnet som helhet, er det ofte snakk om mer gradvise endringer.

Norske bedrifter må i økende grad finne lønnsomhet utenfor petroleumssektoren. Ny teknologi vil prege og endre industribedriftene.

Regjeringa har en ny stortingsmelding om industriens rammevilkår på beddingen. Meldinga vil ta for seg sentrale tema for konkurransekrafta i norsk industri på lang sikt.

Industriens rolle i overgangen til lavutslippssamfunnet vil være et hovedtema. Vi må

utvikle nye produkter, som både er mindre ressurskrevende og mer miljøvennlige.

Norge trenger mer effektiv, lønnsom og fremtidsrettet bruk av blant annet de marine bioråvarene vi rår over. Derfor jobber vi også med en Bioøkonomistrategi som skal bidra til næringsutvikling og et grønt skifte.

Å utvikle nye miljøvennlige løsninger dreier seg ikke om veldedig arbeid. Det ligger store forretningsmessige muligheter innenfor klima- og miljøvennlig teknologi.

Derfor satser regjeringa stort på blant annet Innovasjon Norges miljøteknologiordning. Den støtter bedrifter som utvikler ny, miljøvennlig teknologi.

Sjømatnæringa vil være en motor som bare vil bli viktigere i norsk næringsliv framover. Og enda viktigere blir den med betydelige utfordringer i olje og offshore.

Optimismen er stor både i næringa og blant oss politikere. Vår oppgave er ikke å regulere så mye. Kanskje er det bare små endringer i rammevilkåra som må til for å utløse mer av de store mulighetene som ligger i denne næringa.

Takk for oppmerksomheten!

© Nærings- og fiskeridepartementet

Live cod storage reaches record amount

🌐 Fish Information & Services. 15.01.2016 14:33. Profil: Nofima int, Nofima

Wild cod being transferred to 'fish hotel'.

(Photo: Tor Evensen/Nofima) NORWAY Friday, January 15, 2016, 21:00 (GMT + 9) Around 15 commercial producers have purchased cod for live storage during 2015, and the amount they have acquired has grown explosively. From a level of just under 2,000 tonnes kept in live storage in 2013, the amount had grown to nearly 6,000 tonnes last year, Nofima informed. Storage of live fish secures a better supply of fresh fish, and gives greater opportunities for obtaining higher market prices as its quality is higher. Besides, each tonne of cod delivered to live storage, corresponds to only half a tonne from the fisherman's quota. This is called quota bonus, and it means that fishermen can, in theory, take twice as much fish on the current quota. In practice, however, no one can fill their complete quota with live fish. This is not only because there is insufficient demand, but also because some of the fish are injured during the capture process and are slaughtered during on-board sorting. Another advantage is that "Most of it is sold as gutted and packed in ice, before being placed straight onto the fish counter," explains Scientist Øystein Hermansen of Nofima. "The quota bonus was tried for the first time in 2008 and resulted in an increase in activity, but this year's increase [2015] has been greater. At that time, the quota was reduced by 80 per cent of the amount kept in live storage. This year we have applied much more powerful incentives, which has resulted in some boats becoming extremely active and several new producers starting trials with the method," Hermansen points out. However, live storage is still at the research stage. "At the moment, for example, we don't know accurately how profitable the method is," the scientist explains. The greatest uncertainty is associated to costs and the potential for income. By further extending the period during which fish are available beyond the relatively short capture season means that it is possible to take advantage of rising prices when the supply of fish falls. On the other hand, a fraction of the fish can be sold on markets that pay best. According

to Nofima's researcher, several producers desire to store live cod for longer than 12 weeks. This is associated with the fact that the price of cod increases significantly after the summer holidays in Norway. The current capture season extends from March to May, and live storage for 12 weeks does not extend the season sufficiently to be able to exploit this market. "There seem to be two main reasons that aquaculture facilities do not apply for permission that would allow them to exploit this increase in price. The first is that it is difficult to find suitable facilities for the storage, and the second is uncertainty about the regulations. If the aquaculture licence sets stringent requirements for slaughter and the collection of water with blood, significant investment will be required in the slaughter facility. So far, no-one has seen their way to undertaking this," explains Hermansen. In his opinion, the Directorate of Fisheries and the Norwegian Food Safety Authority should get involved in the issue to determine how cod that has been stored in cages for more than 12 weeks is to be slaughtered. "Apart from this, it appears that the regulations are functioning very well, and it is only details that may need to be changed," says Hermansen. editorial@fis.com www.fis.com

© Fish Information & Services

Ny trend tar av: - En eksplosiv vekst

🌐 Nord24 Pluss. 1 like treff. 15.01.2016 06:26. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima

Linda Vaeng Sæbbe

Nå fanger fiskere torsken levende, mens mottakene holder den i innhegninger nærmere land. Levendelagringen av fisk er tredoblet på tre år, melder Nofima. - Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands.

Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kan fiske dobbelt opp

Kvotebonusen går ut på at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota.

- Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår om bord, framgår det av pressemeldinga fra Nofima.

Enkelt fortalt handler dette om å fange torsken levende på havet - og oppbevare den i innhegninger nærmere land. På den måten kan anleggene holde seg med råstoff på dårlige dager eller når det er for dårlig vær på havet.

Tilgang til markedet

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet. De fleste aktørene som driver med dette har bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker.

- Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis, forklarer Hermansen i

Nofima.

Han sier at kvaliteten på levendelagret torsk er meget bra.

- Det meste av den selges som blankisa, det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge. Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

Tilgang på fisk når markedet betaler for den

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å

ingå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler. Med levendelagring av fisk, får markedet tilgang på fersk fisk når det ønsker det - og frigjør seg fra naturkreftene.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret.

Oppbevaring

Dette husdyrholdet av fisken er i dag tillat bare opp til 12 uker av gangen, men flere aktører ønsker å forlenge oppbevaringsperioden. Det skal være en relativt enkel sak å få tillatelse til å oppbevare fisken lengre enn 12 uker, men foreløpig er det ingen som har søkt. Selv om prisen som regel er langt høyere etter sommeren.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slakting og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

Kan fiske dobbelt opp: Forsker Øystein Hermansen ved Nofima. (Foto: Nofima)

Forsker Øystein Hermansen ved Nofima

Her driver en levendefangst og lagring

© Nord24 Pluss

Oversikt over like treff

Rekordhøy levendefangst i 2015

Bladet Vesterålen - 14.01.2016 13:53

Live-storage cod momentum grows

fishnewseu.com. 14.01.2016 16:01. Profil: Nofima int, Nofima

NEVER before have such large quantities of cod been held in live storage in Norway, as fishermen are making the most of the “quota bonus” that was introduced in 2013 to improve research into the idea.

The system means that each tonne of cod delivered to live storage corresponds to only half a tonne from the fisherman's quota, which means that he or she can, in theory, take twice as much fish on the current quota. In practice, however, no-one can fill their complete quota with live fish. This is not only because there is insufficient demand, but also because some of the fish are injured during the capture process and are slaughtered during on-board sorting. Live storage of fish secures a better supply of fresh fish, and in this way gives greater opportunities for obtaining higher market prices. Nofima scientist Øystein Hermansen, who has been studying the impact of the bonus, explains: “Furthermore, the quality of cod kept in live storage is very high. Most of it is sold as gutted and packed in ice, before being placed straight onto the fish counter.” Around 15 commercial producers have purchased cod for live storage during 2015, and the amount they have acquired has grown explosively. From a level of just under 2,000 tonnes kept in live storage in 2013, the amount had grown to nearly 6,000 tonnes last year. The cod is normally kept in the cages for 8-12 weeks, and both the producers and the scientists are slowly gaining experience with the storage of wild-caught cod and the marketing opportunities that this method gives – which is, of course, the purpose of the quota bonus. “Several different incentives for increasing the amount of fish kept in live storage have been introduced in the past. The quota bonus was tried for the first time in 2008 and resulted in an increase in activity, but this year's increase has been greater. At that time, the quota was reduced by 80% of the amount kept in live storage. This year we have applied much more powerful incentives, which has resulted in some boats becoming extremely active and several new producers starting trials with the method,” says

Hermansen. “There is a large variation between producers, both in their geographical distribution and in the amounts they purchase. The greatest amount purchased in 2015 was 1,000 tonnes, by a producer who had many years' experience.” But there is a wide variation: some have used live storage for as little as 50-60 tonnes, and are trying out the method for the first time. “Live storage is still at the research stage, and we need someone to pioneer the way and gain experience, so that we can make sensible decisions in the long term. At the moment, for example, we don't know accurately how profitable the method is,” says Hermansen. “We need more insight into the costs, but the greatest uncertainty is probably associated with the potential for income. The producers are seeking to exploit several sources of value. Having fish available when the weather is unsuitable for traditional fishing gives higher prices. Further, extending the period during which fish are available beyond the relatively short capture season means that it is possible to take advantage of rising prices when the supply of fish falls. And, finally, the improvement in quality that is achieved from live storage means that a greater fraction of the fish can be sold on markets that pay best.” Hermansen points out that uncertainty in the supply of fish has contributed to the difficulties experienced by the suppliers concerning long-term contracts and campaigns with supermarket chains and other sales channels. “Live storage makes it easier to meet customer requirements for predictability. And another important aspect is being able to calculate the degree to which added value can be gained as a consequence of the security of supply achieved in this way. Experience has also suggested that a certain period is required to change customer awareness and behaviour. It is for this reason important that fish from live storage are available on the market for some years,” says Hermansen. It was initially intended that the quota bonus system would be in effect until the end of 2017, but it has now been decided to extend it. “Most producers are currently allowed to store live fish for up to 12 weeks. The aquaculture facilities are

located as close as possible to the fishing site, in order to have simple access to the fish no matter what the weather. When purchasing fish, a small boat is despatched that collects the quantity that has been ordered,” explains Hermansen. A certain degree of relaxation of the regulations allows producers to obtain permission to store fish alive longer relatively easily, but so far no-one has applied for such permission. Based on Hermansen’s conclusions so far, several producers desire to store live cod for longer than 12 weeks. This is associated with the fact that the price of cod increases significantly after the summer holidays in Norway. The current capture season extends from March to May, and live storage for 12 weeks does not extend the season sufficiently to be able to exploit this market. “There seem to be two main reasons that aquaculture facilities do not apply for permission that would allow them to exploit this increase in price. The first is that it is difficult to find suitable facilities for the storage, and the second is uncertainty about the regulations. If the aquaculture licence sets stringent requirements for slaughter and the collection of water with blood, significant investment will be required in the slaughter facility. So far, no-one has seen their way to undertaking this,” explains Hermansen. Since the regulations have not yet been tested in practice, some uncertainties remain. It will be necessary for the Directorate of Fisheries and the Norwegian Food Safety Authority to get involved and determine how cod that has been stored in cages for more than 12 weeks is to be slaughtered. “Apart from this, it appears that the regulations are functioning very well, and it is only details that may need to be changed,” Hermansen concludes.

© fishnewseu.com

Rekordhøy levendefangst i 2015

Bladet Vesterålen. 1 like treff. 14.01.2016 13:53. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig

Fredrik Sørensen

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende.

Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som blankisa, det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får

The screenshot shows a news article from the newspaper 'Vesterålen'. The headline is 'Rekordhøy levendefangst i 2015'. The author is Fredrik Sørensen, and the date is 14 January 2016 at 13:53. The article discusses the record high in live catch of cod in 2015, attributing it to the quota bonus introduced in 2013. It mentions that 15 different business entities bought live cod, and the total catch reached nearly 6000 tons, a significant increase from 2000 tons in 2013. The article also notes that the catch is primarily sold as 'blankisa' (chilled cod) and is used in fish markets. A photo of a fishing boat is included in the article.

både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

- Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i fjor. Den gang ble kvoten fratrukket 80 prosent av levendefangsten. I 2015 har vi hatt et mye sterkere virkemiddel, hvilket har resultert i at noen båter har vært veldig aktive og at flere nye aktører har begynt å prøve dette ut, sier Hermansen.

Det er stor variasjon på aktørene, både på hvor de ligger geografisk og på hvor mye de kjøper. Den som har kjøpt mest har tatt imot 1000 tonn i år, og har flere

års erfaring med dette. Ellers er det stor variasjon. Enkelte har bare lagret mellom 50 og 60 tonn, og prøver ut levende lagring for første gang.

Trenger mer erfaring

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

- Vi trenger mer kunnskap om kostnadene, men kanskje først og fremst er det usikkerhet knyttet til inntekspotensialet. Aktørene søker å utnytte flere kilder til verdi. Å ha fisk tilgjengelig under uværperioder i det tradisjonelle fisket har vist seg å gi høyere priser. Å utvide perioden der man har fisk tilgjengelig ut over den relativt korte fangstsesongen, fører til at man kan utnytte stigende priser når tilbudet av fisk faller. Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å inngå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler.

Forutsigbarhet

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker

- I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker. Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis, forklarer Hermansen.

En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsk ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slakting og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsk som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen. (Pressemelding)

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. (Foto: Innsendt) (Foto: (Foto: Innsendt))

© Bladet Vesterålen

Oversikt over like treff

Ny trend tar av: - En eksplosiv vekst

Nord24 Pluss - 15.01.2016 06:26

Rekordfangst av levendefanget torsk

□ Framtid i Nord. 14.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima. Side: 8

Nofima skriver i en pressemelding at det har vært en stor vekst i innkjøpet av levende torsk fra ulike næringsaktører. I 2013 ble det kjøpt i underkant av 2.000 tonn levendelagret torsk. I fjor var tallet 6.000 tonn.

– Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, sier forsker Øystein Hermansen ved Nofima i pressemeldingen.

Rundt 15 ulike næringsaktører kjøpte levende torsk i fjor. Nofima viser til at levendelagring sørger for bedre tilgang på fersk fisk.

– I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som «blankisa», det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, sier Hermansen.

© Framtid i Nord

8 Torstags 14. januar 2016 Nyhet

Rekordfangst av levendefanget torsk

Nofima skriver i en pressemelding at det har vært en stor vekst i innkjøpet av levende torsk fra ulike næringsaktører. I 2013 ble det kjøpt i underkant av 2.000 tonn levendelagret torsk. I fjor var tallet 6.000 tonn.

Rekordfangst av levendefanget torsk

– Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, sier forsker Øystein Hermansen ved Nofima i pressemeldingen.

Rundt 15 ulike næringsaktører kjøpte levende torsk i fjor. Nofima viser til at levendelagring sørger for bedre tilgang på fersk fisk.

I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som «blankisa», det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, sier Hermansen.

Får møte Kongen

29 ÅR SOM KONGE: 17. januar har Kong Harald vært Norges konge i 29 år.

Kristoffer Pedersen er en av regjeringens æresgjester når kong Harald skal feire 25 år som konge.

MANNDALEN: 24. åringen fra Mannsdaleen vet nøyaktig hvor lange kong Harald har vært konge av Norge. Han ble nemlig født samme dato som kong Harald overtok tronen etter sin nylig avdøde far Olav - 17. januar 1991. Nå blir sinnsbarnefarens invitert nedover av regjeringen nettopp fordi hans liv sammenfaller nøyaktig med kong Haralds regjeringstid.

– Selv om jeg ikke akkurat hadde forventet en slik invitasjon, så har jeg bestandig vært klar over at det er noe spesielt opp fori hans liv sammenfaller nøyaktig med kong Haralds regjeringstid.

– Jeg ble spurt om jeg hadde lyst å komme opp på scenen og synge på noen spesiell fra 1991.

Festforestilling
En fra hver tittel, som er ferdig 17. januar, er invitert nedover.

– Vi er blant annet invitert til en festforestilling i Universitetets aula. Og så skal det være en musikalsk regjeringens representasjonsbolig etterpå, sier Pedersen, som til daglig jobber som maskinfører. Festforestillingen er et ledd i regjeringens store 25-års feiring av kong Haralds fødsel 25 år på tronen. I tillegg blir det seremoni og ulike aktiviteter på Universitetet, parken og Skotsholmen.

– Ja, det er klart det er spennende. Jeg har ikke møtt noen av dem før. Det nærmer seg vel da jeg hilser på kronprins Haakon på Lyngsetet da han var der med kongekipet, sier Pedersen.

Ikke på scenen
Den snart 25-årige etbarne-pappaen har til og med fått tilbud om å stå i toren berøgende ved i aulalen til helgen.

– Jeg ble spurt om jeg hadde lyst å komme opp på scenen og synge på noen spesiell fra 1991.

NYTTER: Kristoffer Pedersen fra Mannsdaleen, har med sønnen Jørgen Eide (1) er rett på samme dag som Norge fikk ny konge. Nå sørger arrangementet for at han får se en tur til Oslo.

Solberg. Men jeg takket hellig net til det, smiler Pedersen.

Dressen klar
Hans drar nedover lørdag sammen med Kålfjord-råd-mann Einar Pedersen. Dresskoden har Kristoffer kontroll på.

– Har du pakket smokingen, sier Eide.

– Hehe. Nei, jeg satser på at det holder med dress.

Publikum i Oslo
2015 124 - legemiddelindustri-

NATIONEN

NATIONEN

Rekordhøg torskefangst

□ Nationen. 14.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig. Side: 11-12

TORSK. Aldri før har så mange tonn torsk vore levandefanga i Noreg som i 2015. - Det viser at kvotebonusen som blei innført i 2013 verkar som han skal, seier forskar Øystein Hermansen ved Nofima til Fiskeribladet Fiskaren.

Gjennom kvotebonusordninga blir fiskaren trekt eit halvt tonn av kvoten for kvart tonn levandefangst som blir levert. Slik kan fiskarane levere dobbelt så mykje på kvoten sin.

©NPK

Artikkel:

Sandberg varsla endringar

FISK. - Det kjem til å bli endringar i fiskeripolitikken i mi tid, varsla fiskeriminister Per Sandberg då han vitja bedrifter i fiskerinæringa i Ålesund onsdag. Målet var å gjere seg kjent med det nye arbeidsområdet og få innspel til den nye havbruksmeldinga.

Sandberg peikte på at regjeringa vil ha vekst i næringa, og innan tradisjonelt fiske opnar han for større kvotar. Han trur at teknologien gjer at kvaliteten på fisken som blir henta opp blir betre, skriv NRK.

©NPK

© Nationen

Rekordhøy levendefangst i 2015

Bladet Vesterålen. 14.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima. Side:

10

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefangst her til lands.

Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som «blankisa», det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i fjor. Den gang ble kvoten

10
Nyheter
Bladet Vesterålen, torsdag 14. januar 2016

Rekordhøy levendefangst i 2015

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefangst her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som «blankisa», det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

— Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i fjor. Den gang ble kvoten fratrukket 80 prosent av levendefangsten. I 2015 har vi hatt et mye sterkere virkemiddel, hvilket har resultert i at noen båter har vært veldig aktive og at flere nye aktører har begynt å prøve dette ut, sier Hermansen.

Det er stor variasjon på aktørene, både på hvor de ligger geografisk og på hvor mye de kjøper. Den som har kjøpt mest har tatt imot 1000 tonn i år, og har flere års erfaring med dette. Ellers er det stor variasjon. Enkelte har bare lagret mellom 50 og 60 tonn, og prøver ut levende lagring for første gang.

Trenger mer erfaring - Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaring, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

— Vi trenger mer kunnskap om kostnadene, men kanskje først og fremst er det usikkerhet knyttet til inntektpotensialet. Aktørene søker å utnytte flere

Norges mest solgte ladbare hybrid.

5 ÅRS GARANTIFRETT

AUTO 3000
SERTIFIKERT AS TR. 76 11 93 90

kilder til verdi. Å ha fisk tilgjengelig under uværperioder i det tradisjonelle fisket har vist seg å gi høyere priser. Å utvide perioden der man har fisk tilgjengelig ut over den relativt korte fangstsesongen, fører til at man kan utnytte stigende priser når tilbudet av fisk faller. Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å inngå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet.

Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker - I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker.

Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis, forklarer Hermansen. En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsken ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter

for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slaktning og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsken som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen. (Pressemelding)

© Bladet Vesterålen

Vekst for levendelagring

☐ Sunnmørsposten. 14.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima,

Nofima faglig. Side: 18

FISKE

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6.000 tonn torsk som er blitt levende lagret i sjøen.

- Kvotebonussen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, sier forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

© Sunnmørsposten

18 SUNNMØRSPOSTEN Tirsdag 14. januar 2016

FISKE
Vekst for levendelagring

1.2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6.000 tonn torsk som er blitt levende lagret i sjøen.

- Kvotebonussen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, sier forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

NÆRINGSBLIV

Tips oss: 95 400 400 nyheter@smp.no

Førstereisgutt får opplæring

• En lærevillig fiskeriminister Per Sandberg møtte fiskerinæringa

POLITIKK

-Lærekurven er bratt. Jeg suger bare til meg kunnskapen fra dem som har erfaring, sier Per Sandberg (Frp).

Den ferske fiskeriministeren fikk et møte med næringsaktører i fiskeri-Sunnmøre, da han besøkte ulike bedrifter i Ålesund, på Ellingsøy og Vigra.

Med Mare Codfish som anlegg på Ellingsøy trakk ministeren i påkrevet antrekk, og fikk undervegi i den moderne fabrikk en visuell forelesning om klippfiskproduksjon. Salte og tørkede torsk er delikatesse både i Portugal, Brasil, USA, Afrika og en rekke andre land.

Økt vekst. - Målte vært er at vi skal få ut mer, kjennsom og trygge arbeidsplasser innenfor tradisjonell fiskeri og oppdrett, sier Sandberg, som ser fram til videre arbeid med HAVRUK-meklinga og industrimeldinga om sjømat, som ligger til behandling i Stortinget. Han mener det er full enighet om at fiskeriet blir veldig viktig i tiden framover.

- Det betyr ikke at vi er i ferd med å fise ut olje og gass. Det betyr også at vi er i ferd med å sette på et spørsmål viktig. Under kontrollerte forhold skal vi ha vekst. Da må arbeidsplassene gjøres lønnsomme. For meg er lønnsomme arbeidsplasser også trygge arbeidsplasser, sier Sandberg.

Hva med konflikten mellom fiskeri og oljevirksomhet?

- Jeg ser ingen konflikter mellom oljeutvinning og fiskeri. De to næringene har gått hånd i hånd gjennom mange år. Det vil de fortsette å gjøre, mener han.

Daglig leder Nils Helge Aarseth i Gustav Stokke AS, som sier AS Mare Codfish Comp og flere datterselskaper, sier til Sunnmørsposten at han er glad at den ferske fiskeriministeren kommer på besøk i startfasen av jobben.

- Du kan vi kanskje lettere snakke, mener Aarseth, som er faglig leder for ministerbefugte orienterte om bedriften.

Klippfisk. - Hva er dere opptatt av å få fram til politikere?

Klippfiskbransjen er en bransje som eksisterer på tross av og ikke på grunn av norsk politikk. Vi har ingen støtteordninger, men som eiere må vi ta ut stillinger fra bedriften for å betale formuesskatt. Det er penger vi eiere ville ha brukt på å bygge opp bedriften. Jeg tror

MINISTERBESØK

- Per Sandberg (Frp) er fiskeriminister og besøkte Sunnmøre onsdag.
- Presentasjon på internasjonasjonasjonen Fisakabli.
- Presentasjon og omvisning på M-LA Voldstad.
- Besøk på Mare Codfish.
- Presentasjon og omvisning på Farnesh og Langnes.
- Besøk på bedrifta Rindalnes på Vigra.

- Jeg ser ingen konflikter mellom oljeutvinning og fiskeri

FISKE

Frp-politikeren første det, smiler Torstein Aarseth, som forteller om en bransje som spranger langt. I en periode har problemet vært konkurransen om råstoffet.

Fiskeriminister Per Sandberg startet sitt besøk på Sunnmøre hos Fisakabli, som er interesse- og arbeidsgiverorganisasjonen for den norske havfiskeflåten.

- Vi har hatt en veldig interessen fiskeriminister. Vi har fått vite at fiskeriet i Norge er mer enn i ferd. Den kystgjende flåten står for 80 prosent av oppdrett kvantitet og 71 prosent av verdien i norsk fiskeri. Det

KLIPPFISKE: Fiskeriminister Per Sandberg (Frp) på besøk på den familieeide klippfiskbedriften Mare Codfish på Ellingsøy. Fra venstre: Susanne Tandford Aarseth, Agnete Tandford Aarseth, fiskeriminister Per Sandberg og Nils Helge Stokke Aarseth.

VOLDSTAD: Fiskeriminister Per Sandberg (Frp) får orientering om fiskeriet om bord i fiskekrytteren Voldstad av fabrikkjef Frode Simonsd. Bak L. og Eivind Voldstad.

er ikke fordi vi får dårligere pris for fisken enn andre, men fordi havfiskeflåten fisker på billigere fiskelag, sier administrerende direktør Audun Maråk i Fisakabli til Sunnmørsposten.

- Hvilken betydning har det at fiskeriministeren kommer fra et område av landet der kystflåten betyr mer enn den havfiskeflåten og havfiskeflåten er langt på vei historisk. De er ikke vituper og det er plass til begge, sier Maråk.

På brua om bord i fiskekrytteren Voldstad i Gangstørka fikk Sandberg en solid orientering om de tekniske hjelpemidlene

som kaptein Birger Tomren har foran seg på brua.

- Er det ikke vanskelig å følge med i teknologiviklingen? ville fiskeriministeren vite. Men kapteinen hadde ingen problemer med teknologien. Tvert om gjorde det lettere å være sjemann.

- Jeg hadde ikke trodd at en fiskeribedrift hadde så gode fasiliteter. Det er interessant å snakke med folk som har lang erfaring i jobben, sier en imponert Per Sandberg.

OSLO (NTB)
jnt@nordnett.no

SMÅL BILDE FOTO
medarbeider

Side 71 av 147

Rekord for torsk

□ Firda. 14.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima. Side: 6

LEVANDEFANGST

FISKERI: Aldri før har så mange tonn torsk vore levandefanga i Norge som i 2015. - Det viser at kvotebonusen som blei innført i 2013 verkar som han skal, seier forskar Øystein Hermansen ved Fiskeribladet Fiskaren. I 2013 blei det fanga knapt 2000 tonn, medan det i 2015 blei fanga nær 6000 tonn torsk som er blitt levande lagra. Det betrar tilgangen på fersk fisk og gir slik betre moglegheit til å utnytte ein marknad som betaler godt for det, fortel avisa. (©NPK)

© Firda

5 NYHEITER
Torsdag 14. januar 2016
FIRDA

LEVANDEFANGST

Rekord for torsk

FISKERI: Aldri før har så mange tonn torsk vore levandefanga i Norge som i 2015. - Det viser at kvotebonusen som blei innført i 2013 verkar som han skal, seier forskar Øystein Hermansen ved Fiskeribladet Fiskaren. I 2013 blei det fanga knapt 2000 tonn, medan det i 2015 blei fanga nær 6000 tonn torsk som er blitt levande lagra. Det betrar tilgangen på fersk fisk og gir slik betre moglegheit til å utnytte ein marknad som betaler godt for det. Fortel avisa. (©NPK)

KINESARAR KJØPER SEG OPP I NORGE

Designvatn for 1 milliard

NERINGSLIV: Ein kinesisk selskap blir opp ein milliard kroner for å bli hovudagrar i fjellvevingsindustrien i Voss og Høyanger, som set grunnvatn frå lavaland i Aust-Agder tappt ut designfiskar. Christianstøper Harald og handelsmannen Ole Christian Sandberg satte 300.000 kroner på å starte selskapet for tjuu år sidan. Etter den tid har Harlem spoytt rundt 40 millionar kroner i fisk egenkapital, og han får no med seg rundt 70 millionar kroner når han set ein del av aksjane sine til det kinesiske investeringsselskapet Beijingwood, skriv Dagens Næringsliv.

Voss i Norway set lavalandsvatn som i 155 land med USA i spissen, men har tappt rundt 570 millionar kroner sidan starten. Med den kinesiske Red Bull-designbutikken på laget, kan det opne seg nye moglegheit. (©NPK)

SER MOT HAFSI: Et steinløst fôr huset ser Atle Indenøy over til kommunegrensene mot Askvoll og Fjaler. Det ville han helst hatt veikke. **ALLE FOTO: OLE JOHANNES ØVRETVET**

Skeptisk til samanslåing av Hyllestad, Høyanger og Balestrand:

Atle ser helst mot Fjaler

SKIVENESET: Heilt vest mot havet ser Hyllestadbuane få fordeelar ved ein stor kommune som strekker seg 162 kilometer innover Sognefjorden.

OLE JOHANNES ØVRETVET
ole.johannes.ovretvet@firda.no
310 04 143

- Ei samanslåing mot Fjaler ville gitt både om å rekkje skular og barnehagar i Ytre, meiner Atle Indenøy.

Han er oppraksen på Skivene, Hyllestads vestlegaste fastlandsoppsamling.

- For i tida, då sjøen var hovudvegen, var det Høyanger vi hadde mest tilnytning til. Eg hugsar bestefar min låg på sjøkanten der inne. Skulle vi handlar noko anna enn det vi fekk på butikane her, drog vi gjerne til Børgen. Det var jo den gang fjordbåtane gikk, og sambandet til Børgen var ganske godt, meiner Indenøy.

Ikke snakk om Førde

- Det var ikkje snakk om Førde og Samnørd for oss. Skulle vi til handelen måtte vi til Lavik. Han er oppraksen på Skivene, Hyllestads vestlegaste fastlandsoppsamling, gikk til tannlegen og så heile dagen og venta på at bussen skulle gå tilbake.

- Men no er det Førde som er «byen» for folk i Hyllestad.

- Vi venter oss mot Førde når vi skal handla. Eg kan ikkje seie når det kjørde, men det fall vel saman med at vi fekk sentral- og lokale buss og nokon bette vegar inn då, meiner han.

Frå stovveglet ser han kommunegrensene til Fjaler rett over fjorden. Helst ville han at den grensa vart veikke.

- Det er ei vanskeleg avgjerd. Valdige tenkte eg at det ville vore best om Hyllestad stod alene. Det er så usikkert kva vi får. Vi veit kva vi har, men jo færre innbyggjarar kommunen får, dess dårlegare tid får vi jo. Nei, og vi vil sammede ikkje...

Blir gløymde

Indenøy frykter det vel ti innbyggjarane på Skiveneet blir gløymde i ein større kommune.

- Det er det største problemet. Vi som er frå innbyggjarar får like å seie i ein stor kommune. Snakkar du om Førde vil vi ikkje få noko som helst innflytelse. Og Høyanger... Eg føler ikkje noka tilnytning den veggen. Då ville eg heller gått for ein halsmodell. Vi har t.d. sku-

len på Våge som vi kanskje kunne brukte staden for å pendle til Hyllestad. No snakkar det om å hogge ned barnehagar der inne og, kanskje kunne derje vore redning? Ei samanslåing minner fjorden vil ikkje gje oss nokon slike fordelar.

Aldri til Høyanger

Til ein eventuel kommunemøte i Høyanger blir det ni mill å karene frå Skiveneet, godt ved halsmannen time.

- Når var du sist i Høyanger?

- Det er mange år sidan. Eg var der på ein jobb ein gang, men eg er aldri i Høyanger. Aldi.

Side 72 av 147

Levende torsk

☐ Sør-Varanger Avis. 14.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 5

I fjor ble det levert i alt 6000 tonn levendefanget torsk til i alt 15 næringslivsaktører. Året før var totalfangsten 2000 tonn. I 2013 ble det innført en kvotebonus for de som leverer levende torsk.

Fiskerne kan for hvert tonn de leverer, trekke et halvt tonn fra kvota.

© Sør-Varanger Avis

SØR-VARANGER AVIS

Levende torsk

I fjor ble det levert i alt 6000 tonn levendefanget torsk til i alt 15 næringslivsaktører. Året før var totalfangsten 2000 tonn. I 2013 ble det innført en kvotebonus for de som leverer levende torsk. Fiskerne kan for hvert tonn de leverer, trekke et halvt tonn fra kvota.

Emilie Nicolas avlyser

-Sjøsnes det er trist å måtte si høyt konserter, det blir det ikke denne vinteren. Emilie Nicolas avlyser sine konserter på Fiskeværet i Sør-Varanger. Emilie Nicolas skulle ha debutkonsert på Odisa Arena fredag under Business Spectakel.

Gift

Stenger deler av Gallok for skuterkjøring

Fylkesmannen i Finnmark opplyser i et brev til kommunen at disse beholderne må tatt vare på gjennom at de som allerede har dispensasjon for skuterkjøring i området kan søke dispensasjon fra det midlertidige motorveifordbuds som nå gjelder.

Utnytte belte

Fylkesmannen skriver også som et supplement for forordningsrådet at utnyttelsen i dette området er mikroskopiske for rennedele og et delvis utnyttet område av skuterkjøring. Dette er derfor viktig at fylkesmannen som i tillegg til å ha belte. Forordningen kan medføre at rennen trekker sammen slik at belte ikke blir utnyttet optimalt. Fylkesmannen i Finnmark opplyser i et brev til kommunen at disse beholderne må tatt vare på gjennom at de som allerede har dispensasjon for skuterkjøring i området kan søke dispensasjon fra det midlertidige motorveifordbuds som nå gjelder.

men

ten til for å gjøre inn angiften på brennstoffet, og således ikke bli løst. Dette vil også være en del av det som er viktig for å gjøre inn angiften på brennstoffet. Dette vil også være en del av det som er viktig for å gjøre inn angiften på brennstoffet.

Ikke kravstøve

Neogard mener at de fleste skuterkjøring, skuterkjøring er viktig for å gjøre inn angiften på brennstoffet. Dette vil også være en del av det som er viktig for å gjøre inn angiften på brennstoffet.

Han tror at kjøperne vil bli mer bevisst med dette tilrettelegging og beltekjøring.

At vi for eksempel kan få flere skuterkjøring er viktig for å gjøre inn angiften på brennstoffet. Dette vil også være en del av det som er viktig for å gjøre inn angiften på brennstoffet.

GALLOK: Området som stenger midlertidig skuterkjøring ligger sør for Gallok. Kartet er fra Fylkesmannen i Finnmark.

Rekordhøy levendefangst av torsk i 2015

Fiskeribladet Fiskaren - Login. 4 like treff. 13.01.2016 17:13. Profil: Nofima/Akvaforisk/Fiskeriforsk, Nofima

Jørn Mikael Hagen

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands som i fjor. - Det viser at kvotebonusen som ble innført i 2013 definitivt virker etter hensikten. Det forteller forsker Øystein Hermansen ved Nofima til fbfi.

Gjennom kvotebonusordningen trekkes fiskeren kun et halvt tonn av kvota for hvert tonn levert levendefangst. Med andre ord kan fiskeren altså levere dobbelt så mye på sin eksisterende kvote.

Men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende, sier Hermansen. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

- Skaffe lønnsomhet

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som blankisa, det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

Levendelagring av torsk prøves ut av stadig flere. Selvsagt er aksepten fortsatt varierende, men særlig blant næringsaktørene er positiviteten stor for å prøve ut ordningen.

- De største utfordringene er å skaffe lønnsomhet. Det koster ekstra både å fange og lagre fisken

levende, sier Hermansen.

- Men gjennom levendelagring får man forlenget sesongen og fisk vil være tilgjengelig selv om det aktive fisket må stoppes grunnet uvær. Et annet poeng er at det blir lettere å inngå langsiktige avtaler med kjøper dersom man vet at man har levende fisk på lager, fortsetter han.

- Men det er kanskje fiskerne selv som er det største motstanderne?

- Mange fiskere er tradisjonsbundet, men vi ser at flere ønsker å prøve ut nye ting og antall fartøy har økt betydelig. Kvotebonusordningen bidrar veldig til at motstanden er relativt liten, forteller Hermansen.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret.

Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

Trenger mer erfaring

- Men fremdeles er levendelagring på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe ytterligere erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. For eksempel er det, som nevnt, vanskelig å spå lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

- Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte de ulike markedenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at det ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker

- I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker. Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis,

forklarer Hermansen.

- En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsken ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slaktning og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

- I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsken som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes. Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, sier Hermansen.

Forskerkollegaer av deg i Nofima snakket i høst varmt om fremtiden for oppdrett av torsk. Tror du vi vil se mer torskeoppdrett i fremtiden dersom levendelagring blir en suksess?

Gjennombrudd for torskeoppdrett

- Torskeoppdrett står også foran flere utfordringer. Blant annet det samme som med levendelagring; det må bli lønnsomt. Det foregår mye forskning på temaet, men vi må nok først se om det er lønnsomt for næringa å drive levendelagring av torsk før næringa våger satse mer på torskeoppdrett, avslutter

Hermansen.

© Fiskeribladet Fiskaren - Login

Oversikt over like treff

Rekordhøy levendefangst i 2015

Kystmagasinet - 13.01.2016 08:20

Rekordhøy levendelagring i 2015

Nofima - 13.01.2016 08:26

Levende torsk til tusen

Kyst og Fjord - 13.01.2016 08:11

Rekordhøy levendefangst i 2015

MyNewsdesk - 13.01.2016 07:44

Rekordhøg levandefangst av torsk i fjor

Ⓜ Nett.no. 13.01.2016 16:22. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Aldri før har så mange tonn torsk vore levandefanga i Noreg som i 2015. (NPK): - Det viser at kvotebonusen som blei innført i 2013 verkar som han skal, seier forskar Øystein Hermansen ved Nofima til Fiskeribladet Fiskaren.

© Nett.no

Rekordår for torsken

🌐 NRK Troms. 13.01.2016 09:07. Profil: Nofima/Akvaforforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig

13. januar 2016 kl. 08:27 **Rekordår for torsken Aldri før har det blitt fanget så mye torsk som har blitt lagret levende.**

Tall fra Nofima viser at det i fjor ble fanget nesten 6000 tonn levendelagret torsk, mot bare i underkant av 2000 tonn to år tidligere. Levendelagring sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og bedre kvalitet på fisken.

© NRK Troms

The screenshot shows the NRK Troms website interface. At the top, there is a navigation bar with 'Troms' selected. Below the navigation bar, a news article is featured with the headline '13. januar 2016 kl. 08:27 Rekordår for torsken'. The article text states: 'Aldri før har det blitt fanget så mye torsk som har blitt lagret levende. Tall fra Nofima viser at det i fjor ble fanget nesten 6000 tonn levendelagret torsk, mot bare i underkant av 2000 tonn to år tidligere. Levendelagring sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og bedre kvalitet på fisken.' Below the article, there are social media sharing icons for Facebook, Twitter, and YouTube. Underneath, there is a section titled 'NÅ ANBEFALER' with two featured articles: 'Åtvarer jøder mot å bruke kippa' and '– Mange tror de kan -ta for seg-kvinner'. Further down, there are three more article thumbnails: 'Se Nordnytt igjen', 'Her radio direkte', and 'Se Tromsø akkurat nå'. At the bottom, there is a section titled 'SISTE NYTT FRA NRK TROMS' with three more article thumbnails: 'Tromsø fri til nabokommuner for å få hjelp', '– Trenger ikke utredning for å vise Forsvarets betydning i nord', and 'Slik har kommunenes gjeld eksplodert i det skjulte'.

Rekordhøy levendelagring i 2015

Nofima. 4 like treff. 13.01.2016 08:26. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendelagret her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torskens skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

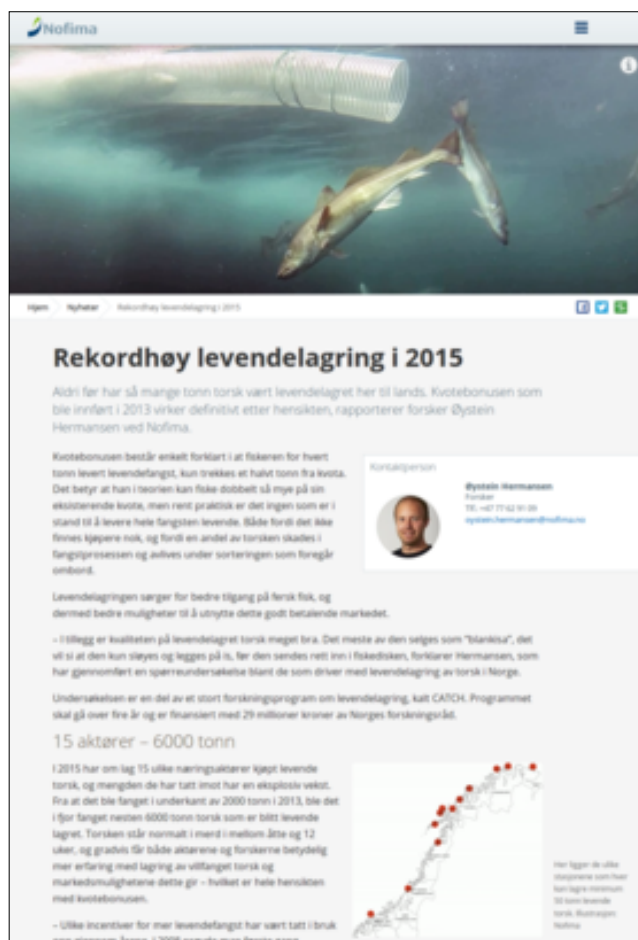
- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som "blankisa", det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

Her ligger de ulike stasjonene som hver kan lagre minimum 50 tonn levende torsk. Illustrasjon: Nofima

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får

Rekordhøy levendelagring i 2015

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendelagret her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torskens skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som "blankisa", det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

- Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk som eksempelvis årets i 2008 og de siste årene.

både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

- Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i år. Den gang ble kvoten fratrukket 80 prosent av levendefangsten. I fjor har vi hatt et mye sterkere virkemiddel, hvilket har resultert i at noen båter har vært veldig aktive og at flere nye aktører har begynt å prøve dette ut, sier Hermansen.

Det er stor variasjon på aktørene, både på hvor de ligger geografisk og på hvor mye de kjøper. Den som har kjøpt mest har tatt imot 1000 tonn i fjor, og har flere års erfaring med dette. Ellers er det stor variasjon. Enkelte har bare lagret mellom 50 og 60 tonn, og prøver ut levende lagring for første gang.

Trenger mer erfaring

Graf som viser fangst og prisutvikling. Fangsten i de blå søylene, prisutvikling som rød kurve. Illustrasjon: Nofima

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

- Vi trenger mer kunnskap om kostnadene, men kanskje først og fremst er det usikkerhet knyttet til inntekspotensialet. Aktørene søker å utnytte flere kilder til verdi. Å ha fisk tilgjengelig under uværperioder i det tradisjonelle fisket har vist seg å gi høyere priser. Å utvide perioden der man har fisk tilgjengelig ut over den relativt korte fangstsesongen, fører til at man kan utnytte stigende priser når tilbudet av fisk faller. Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å inngå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker

- I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker. Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis, forklarer Hermansen.

En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsk ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slaktning og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsk som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen.

Fangstbasert akvakultur Næring og bedrift

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Foto: Tor Evensen/Nofima

Kontaktperson

Øystein Hermansen

Forsker Tlf.: +47 77 62 91 09

oystein.hermansen@nofima.no

© Nofima

Oversikt over like treff

Rekordhøy levendefangst i 2015

Kystmagasinet - 13.01.2016 08:20

Rekordhøy levendefangst av torsk i 2015

Fiskeribladet Fiskaren - Login - 13.01.2016 17:13

Levende torsk til tusen

Kyst og Fjord - 13.01.2016 08:11

Rekordhøy levendefangst i 2015

MyNewsdesk - 13.01.2016 07:44

Rekordhøy levendefangst i 2015

🌐 Kystmagasinet. 4 like treff. 13.01.2016 08:20. Oppdatert 10:22. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torskens skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

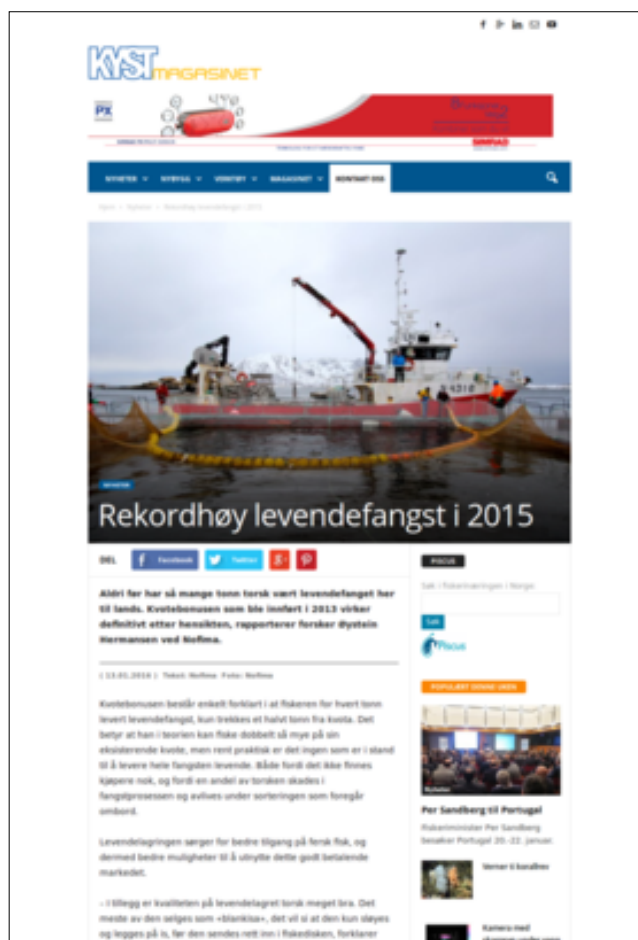
Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som blankisa, det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele

hensikten med kvotebonusen.

- Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i fjor. Den gang ble kvoten fratrukket 80 prosent av levendefangsten. I 2015 har vi hatt et mye sterkere virkemiddel, hvilket har resultert i at noen båter har vært veldig aktive og at flere nye aktører har begynt å prøve dette ut, sier Hermansen.

Det er stor variasjon på aktørene, både på hvor de ligger geografisk og på hvor mye de kjøper. Den som har kjøpt mest har tatt imot 1000 tonn i år, og har flere års erfaring med dette. Ellers er det stor variasjon. Enkelte har bare lagret mellom 50 og 60 tonn, og prøver ut levende lagring for første gang.

Trenger mer erfaring

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

- Vi trenger mer kunnskap om kostnadene, men kanskje først og fremst er det usikkerhet knyttet til inntekspotensialet. Aktørene søker å utnytte flere kilder til verdi. Å ha fisk tilgjengelig under uværsperioder i det tradisjonelle fisket har vist seg å gi høyere priser. Å utvide perioden der man har fisk tilgjengelig ut over den relativt korte fangstsesongen, fører til at man kan utnytte stigende priser når tilbudet av fisk faller. Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å inngå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker

- I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker. Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis,

forklarer Hermansen.

En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsken ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

Prishopp på levendefangst

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slaktning og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsken som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen.

© Kystmagasinet

Oversikt over like treff

Rekordhøy levendefangst av torsk i 2015

Fiskeribladet Fiskaren - Login - 13.01.2016 17:13

Rekordhøy levendelagring i 2015

Nofima - 13.01.2016 08:26

Levende torsk til tusen

Kyst og Fjord - 13.01.2016 08:11

Rekordhøy levendefangst i 2015

MyNewsdesk - 13.01.2016 07:44

Levende torsk til tusen

🌐 Kyst og Fjord. 4 like treff. 13.01.2016 08:11. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima

Siden kvotebonusen ble innført, har det aldri vært levert så mye levende torsk til kjøper som i fjor. Kvotebonusen fungerer, mener forsker.

Foto: Dag Erlandsen

Tweet

- Det viser at kvotebonusen virker etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen i Nofima til nettstedet nofima.no.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som blankisa, det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av

2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

- Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i fjor. Den gang ble kvoten fratrukket 80 prosent av levendefangsten. I 2015 har vi hatt et mye sterkere virkemiddel, hvilket har resultert i at noen båter har vært veldig aktive og at flere nye aktører har begynt å prøve dette ut, sier Hermansen.

Det er stor variasjon på aktørene, både på hvor de ligger geografisk og på hvor mye de kjøper. Den som

har kjøpt mest har tatt imot 1000 tonn i år, og har flere års erfaring med dette. Ellers er det stor variasjon. Enkelte har bare lagret mellom 50 og 60 tonn, og prøver ut levende lagring for første gang.

Trenger mer erfaring

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

- Vi trenger mer kunnskap om kostnadene, men kanskje først og fremst er det usikkerhet knyttet til inntektspotensialet. Aktørene søker å utnytte flere kilder til verdi. Å ha fisk tilgjengelig under uværperioder i det tradisjonelle fisket har vist seg å gi høyere priser. Å utvide perioden der man har fisk tilgjengelig ut over den relativt korte fangstsesongen, fører til at man kan utnytte stigende priser når tilbudet av fisk faller. Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å inngå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker

- I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker. Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis, forklarer Hermansen.

En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsken ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slaktning og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsken som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen.

© Kyst og Fjord

Oversikt over like treff

Rekordhøy levendefangst i 2015

Kystmagasinet - 13.01.2016 08:20

Rekordhøy levendefangst av torsk i 2015

Fiskeribladet Fiskaren - Login - 13.01.2016 17:13

Rekordhøy levendelagring i 2015

Nofima - 13.01.2016 08:26

Rekordhøy levendefangst i 2015

MyNewsdesk - 13.01.2016 07:44

Rekordhøy levendefangst i 2015

MyNewsdesk. 4 like treff. 13.01.2016 07:44. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som blankisa, det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og

Rekordhøy levendefangst i 2015

13.01.2016 07:44 CET

Aldri før har så mange tonn torsk vært levendefanget her til lands. Kvotebonusen som ble innført i 2013 virker definitivt etter hensikten, rapporterer forsker Øystein Hermansen ved Nofima.

Kvotebonusen består enkelt forklart i at fiskeren for hvert tonn levert levendefangst, kun trekkes et halvt tonn fra kvota. Det betyr at han i teorien kan fiske dobbelt så mye på sin eksisterende kvote, men rent praktisk er det ingen som er i stand til å levere hele fangsten levende. Både fordi det ikke finnes kjøpere nok, og fordi en andel av torsken skades i fangstprosessen og avlives under sorteringen som foregår ombord.

Levendelagringen sørger for bedre tilgang på fersk fisk, og dermed bedre muligheter til å utnytte dette godt betalende markedet.

- I tillegg er kvaliteten på levendelagret torsk meget bra. Det meste av den selges som «blankisa», det vil si at den kun sløyes og legges på is, før den sendes rett inn i fiskedisken, forklarer Hermansen, som har gjennomført en spørreundersøkelse blant de som driver med levendelagring av torsk i Norge.

Undersøkelsen er en del av et stort forskningsprogram om levendelagring, kalt CATCH. Programmet skal gå over fire år og er finansiert med 29 millioner kroner av Norges forskningsråd.

15 aktører - 6000 tonn

I 2015 har om lag 15 ulike næringsaktører kjøpt levende torsk, og mengden de har tatt imot har en eksplosiv vekst. Fra at det ble fanget i underkant av 2000 tonn i 2013, ble det i fjor fanget nesten 6000 tonn torsk som er blitt levende lagret. Torsken står normalt i merd i mellom åtte og 12 uker, og gradvis får både aktørene og forskerne betydelig mer erfaring med lagring av villfanget torsk og markedsmulighetene dette gir - hvilket er hele hensikten med kvotebonusen.

- Ulike incentiver for mer levendefangst har vært tatt i bruk opp gjennom årene. I 2008 prøvde man første gang kvotebonus og dette sendte aktiviteten opp, men ikke så kraftig som i fjor. Den gang ble kvoten fratrukket 80 prosent av levendefangsten. I 2015 har vi hatt et mye sterkere virkemiddel, hvilket har resultert i at noen båter har vært veldig aktive og at flere nye aktører har begynt å prøve dette ut, sier Hermansen.

Det er stor variasjon på aktørene, både på hvor de ligger geografisk og på hvor mye de kjøper. Den som har kjøpt mest har tatt imot 1000 tonn i år, og har flere års erfaring med dette. Ellers er det stor variasjon. Enkelte har bare lagret mellom 50 og 60 tonn, og prøver ut levende lagring for første gang.

Trenger mer erfaring

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt. Per nå vet man for eksempel ikke helt lønnsomheten i dette, påpeker forskeren.

- Vi trenger mer kunnskap om kostnadene, men kanskje først og fremst er det usikkerhet knyttet til inntekspotensialet. Aktørene søker å utnytte flere kilder til verdi. Å ha fisk tilgjengelig under uværsperioder i det tradisjonelle fisket har vist seg å gi høyere priser. Å utvide perioden der man har fisk tilgjengelig ut over den relativt korte fangstsesongen, fører til at man kan utnytte stigende priser når tilbudet av fisk faller. Kvalitetsforbedringen man oppnår gjennom lagringsprosessen fører også til at en større del av fisken kan selges i de best betalende markedene.

Hermansen påpeker hvordan usikkerhet i tilførselen av fisk har bidratt til at det er vanskelig for aktørene å inngå langsiktige avtaler og kampanjer med supermarkedkjeder og andre salgskanaler.

- Med et levendelager er man bedre i stand til å møte disse kundenes behov for forutsigbarhet. Det er også et viktig moment å finne ut av i hvilken grad man kan oppnå merverdier som følge av slik leveringssikkerhet. Erfaring tyder også på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og adferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, sier Hermansen.

I utgangspunktet skulle kvotebonusen vare ut 2017 - nå er det besluttet at ordningen videreføres ut over dette, men at den ikke skal være permanent.

Lengre enn 12 uker

- I dag har de fleste aktørene bare tillatelse til å lagre fisken inntil 12 uker. Anleggene ligger så nært fiskebruket som mulig for å ha enkel tilgang til fisken

uansett vær. Ved salg sender man ut en liten båt som henter opp det bestilte antallet på ordinært vis, forklarer Hermansen.

En oppmykning i regelverket gjør at aktørene relativt enkelt kan få tillatelse for å lagre fisken lengre, men så langt har ingen valgt å søke om slik tillatelse, sier forskeren.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsk ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slaktning og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren.

I og med at ingen har testet regelverket, er det heller ikke avklart. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsk som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen.

Om Nofima

Matforskningsinstituttet Nofima driver forskning og utvikling for akvakulturnæringen, fiskerinæringen og matindustrien.

Instituttet har om lag 350 ansatte og en årlig omsetning på rundt 530 millioner kroner.

Nofima AS har hovedkontor i Tromsø, og forskningsvirksomhet i Bergen, Stavanger, Sunndalsøra, Tromsø og på Ås.

© MyNewsdesk

Oversikt over like treff

Rekordhøy levendefangst i 2015

Kystmagasinet - 13.01.2016 08:20

Rekordhøy levendefangst av torsk i 2015

Fiskeribladet Fiskaren - Login - 13.01.2016 17:13

Rekordhøy levendelagring i 2015

Nofima - 13.01.2016 08:26

Levende torsk til tusen

Kyst og Fjord - 13.01.2016 08:11

Skeptisk til «naturstridig fiske»

□ Fiskeribladet Fiskaren. 13.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 7

Tidligere Fiskarlags-formann Reidar Nilsen roser fabrikkplanene til Geir Wilhelm Wold på Sortland. Men han er klar på at det vil være dødfødt å tvinge kystflåten til å fiske i perioder av året hvor det er lite fisk å få.

Wold bygger en fiskefabrikk hvor kvaliteten på fisken og type fisk til en hver tid bestemmer anvendelse og pris. Planen er å kombinere dette med minoritetseierskap i flåte og omfattende levedelagring.

- Veldig interessant og ei prisverdig satsing. Jeg ønsker ham på alle måter lykke til. Men dette med å periodisere fisket og kvoter i tre perioder har jeg liten sans for. Dette har vært forsøkt gjentatte ganger før uten at man har fått det til. Årsaken er naturligvis at dette er direkte naturstridig. Det blir som å be bonden høste gras en gang hvert kvartal. Eller å påby bærplukking i januar. Naturen er som den er. Det må være utgangspunktet for enhver satsing, mener Nilsen som nå skal drive som speedsjarkfisker fra hjemsplassen i Hasvik.

Ex-formannens råd til Wold i så henseende er å få trålerne i tale.

- Det må gå an å sette seg til bordet også med de som fisker langt til havs for å prøve å finne løsninger, mener Nilsen.

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

FISKERIBLADET FISKAREN ONSDAG 13. JANUAR 2016
NYHETER 7

Rett straff – feil lovbrudd...

KRABBEFISKET

Boten hadde han ingen innvendinger mot, men politiets beskrivelse av lovbruddet godtok ikke Kjøllefjord-fisker Gudmund Vevang.

Jon Eirik Olsen
Harstad

– Jeg tar min straff når jeg har gjort en feil. Men da forventer jeg at lovens håndheverer også oppmerksomme på mine feil. Jeg har ikke vært der de først bevidst at feilretningen ble begått, og jeg har heller ikke gjort den straffbare handlingen jeg fikk bot for, oppsummerer Vevang.

Det var under kongekrabbe-fiske med spjeter i Høghakkem- i april i fjor at han valgte en elektrisk løsnings- ved å sette krabbe i en samletetne ved flytehytta i Dyfjord. Der Vevang har hjemmehavn, ikke lang unna Kjøllefjord. Tattene var verken merket eller merket inn til Kystvakstasjonen. Det er ikke tilfud med forskriftene, og det gikk ikke lenge før Kystvaksten – på nyprøst via. fiske Vevang – ble klar over hva som hadde foregått.

For meg var saken ille nok, om jeg ikke også skulle endt opp med helt feilaktige opplysninger på rullebladet

Gudmund Vevang, sjarkfisker

Uten dramatik

– Kystvaksten hadde skillett seg fullt overrakt over situasjonen, og mitt kontakt med meg i Kjøllefjord. Der var jeg med bilene for å levere annen fisk akkurat da. «Arrestasjonen» foregikk uten dramatik, for å si det sånn. Kystvakstolkene var huggelige færr og vi kom raskt til meg; het om hva som hadde skjedd og hvordan oppfølgingen ville bli. Møtet med Kystvaksten var en positiv erfaring, forteller sjarkfiskeren.

Men god stemming til tross, det var som nevnt ingen tvil blant de involverte om at tein i Dyfjord ville forårsake anmeldelse og bot for bruk av elektriske redskaper for kongekrabbe-fiske.

– Utan noen god forklaring måtte jeg nok bare akseptere fakta. Og da det senere kom et forelegg fra politimesteren i Øst-Finmark, syntes jeg en bot på 8.000 kroner var til å leve med, sier Vevang, som betalte umiddelbart.

Vest for 26-graderen...

– Men så jeg bestemte gjennom forelegget fra politiet så jeg og jeg faktisk hadde betalt bot for et helt annet lovbrudd enn det Kystvaksten hadde tatt meg for: forteller Kjøllefjord-fiskeren, og viser til at han skulle ha «gjemtatt levende eller levende krabbe». Ingen matstørrelser og økonomisk sone vest for 26 grader søt, og at han skal ha satt «samletene for krabbefangst i Dyfjorden i strid med frosningsbestemmelser».

Vevang kommenterer at det er svært lenge siden han i det hele tatt har satt sine bær vest for 26-graden, og at det enkelte kongekrabbe-fiske, altså ikke foregikk i frosningstida. Som Kystvaksten også vil kunne hevne.

På rullebladet

– For meg var saken ille nok, om jeg ikke også skulle endt opp med helt feilaktige opplysninger på rullebladet. Dette kunne trolig vært ordnet mellom politiet og meg, men jeg valgte å fortelle om saken i avisen som en påminning til andre om å ikke bare utkrisk godta det som kommer fra politiet. Også deri går den gjøres det feil, fastslår Vevang.

Feil forskrift

Å få oppklart misforståelsen viste seg midlertidig å være litt mer komplisert enn Vevang hadde tenkt seg. Først etter flere telefon samtaler, partigrø og e-post, kom det svar fra

FISK BOT. Kjøllefjord-fisker Gudmund Vevang håper nå at han og politiet er kommet til enighet om hva slags lovbrudd som egentlig ble begått 13. april i fjor. FOTO: PIRVAT

Østfinmark Politidistrikt (fra årsakert en del av Finmark Politidistrikt). Vevang hadde fått et forelegg med riktig juridisk grunnlag men hvor det hadde kommet inn en feil forklaring. Forelegget er nå rettet opp ved at i sender han et nytt tilgjengelig, betaler det en kortfattet reddegjørelse fra politiovervakt John-Kåre Olsen.

– Grett nok det, sier Vevang, som etter godt og vel to måneder nå har fått avklart at boten på 8.000 kroner skyldes at han hadde umått å «rapportere om samletene til Kystvakstasjonen og oppbevare samletene uten at dette bruket var tilstrekkelig merket tydelig med det røyte registreringsmerke eller navn».

Ny bot?

– Dette ser korrekt ut, forteller Vevang, etter at nytt forelegg er mottatt og gjennomlest.

– Nå gjelder det bare å se om politiet har registrert at boten er betalt. I det nye forelegget blir jeg enda en gang bitt om å volda boten. Jeg tror jeg venter og ser om de har kontroll på saken nå, sier Vevang, som i midtstid fall risikerer fengsel i 12 dager og sakansholdninger til det offentlig, som det heter i forelegg.

joeh@td.no
talen. 7 05 20 22

Skeptisk til «naturstridig fiske»

Tidligere Fiskarlags-formann Reidar Nilsen roser fabrikkplanene til Geir Wilhelm Wold på Sortland. Men han er klar på at det vil være dødfødt å tvinge kystflåten til å fiske i perioder av året hvor det er lite fisk å få.

Wold bygger en fiskefabrikk hvor kvaliteten på fisken og type fisk til en hver tid bestemmer anvendelse og pris. Planen er å kombinere dette med minoritetseierskap i flåte

og omfattende levedelagring – Veldig interessant og ei prisverdig satsing. Jeg ønsker ham på alle måter lykke til. Men dette med å periodisere fisket og kvoter i tre perioder har jeg liten sans for. Dette har vært forsøkt gjentatte ganger før uten at man har fått det til. Årsaken er naturligvis at dette er direkte naturstridig. Det blir som å be bonden høste gras en gang hvert kvartal. Eller å påby bærplukking i januar. Naturen er som den er. Det må være utgangspunktet for enhver satsing, mener Nilsen som nå skal drive som speedsjarkfisker fra hjemsplassen i Hasvik.

TORSKEFISKERE

VELKOMMEN TIL MYRE OG SPJOLVER

Vi kjøper både skuld, rund og levende torsk.

Vi kan tilby fordelaktige leveringsvilkår. Kontakt:

☎ Går 985 20 380 ☎ Lasse 901 76 849

Side 91 av 147

Bommer med levendefisken

□ Fiskeribladet Fiskaren. 1 like treff. 13.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima. Side: 4

Levendefiskbonus og ferskfiskordning skal øke utbudet av torsk om høsten når ferskfiskprisen er best. Men da er allerede 80 - 90 prosent av denne fisken solgt. Terje Jensen Harstad

«Det er til nå ikke særlig sammenheng mellom intensjonen bak satsingen og faktisk gjennomføring», konkluderer ferskfiskeksportøren Terje Kjølåsøy i Aalesundfisk. Uttalelsen kom under et seminar om levendelagret torsk i regi av Fiskeriparken i Vesterålen før jul.

- Alle, ikke minst myndighetene, snakker om de store markedsmulighetene om høsten. Det er målet med både ferskfiskordningen og levendefiskbonusen. Men i praksis er det ikke da denne fisken blir solgt, konstaterer Ålesund-eksportøren.

Bommer

Regnestykker han har gjort, indikerer at potensialet for lønnsomhet på levendelagret torsk (kostpris kontra salgspris) er størst i september og oktober. Men 90 prosent av ferskfiskordningen og over 80 prosent av levendelagringsvolumet er allerede solgt ved utgangen av august. Slik var det i hvertfall i 2015.

- Det stemmer ikke med intensjonene. Men det betyr ikke uten videre at det vi gjør nå er helt feil. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utenom sesongen slik vi er nødt til dersom potensialet i levendefiskordningen på 8000 tonn skal tas ut i september/oktober, sier Kjølåsøy.

«Alt er mulig»

Han solgte selv levendelagret torsk i februar i fjor, med fortjeneste.

- Alt er mulig hvis man har en god plan, og hvis man tar hensyn til alle variabler. Det er for eksempel ikke uten videre gitt at man vil kunne tjene mer på en

4 NYHETER

ONS DAG 13. JANUAR 2016 FISKERIBLADET/FISKAREN

SKJEVT UT: Det meste av levendelagret torsk selges om våren og sommeren, mens rekorderne i markedet etter EU-ferien i august er målet. IL FOTO: IAN TORP FORBERG/NOFIMA

LEVENDE: Her fra levendelagring ved Sjøfisk Bjerkøy. IL FOTO: TERJE JENSEN

Bommer med levendefisken

LEVENDEFANGST
Levendefangst av torsk er et tiltak som skal øke verdiskapningen og lønnsomheten i ferskfiskordningen. Men det betyr ikke uten videre at det vi gjør nå er helt feil. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utenom sesongen slik vi er nødt til dersom potensialet i levendefiskordningen på 8000 tonn skal tas ut i september/oktober, sier Kjølåsøy.

Terje Jensen Harstad
«Det er til nå ikke særlig sammenheng mellom intensjonen bak satsingen og faktisk gjennomføring», konkluderer ferskfiskeksportøren Terje Kjølåsøy i Aalesundfisk. Uttalelsen kom under et seminar om levendelagret torsk i regi av Fiskeriparken i Vesterålen før jul.

Terje Kjølåsøy
Regnestykker han har gjort, indikerer at potensialet for lønnsomhet på levendelagret torsk (kostpris kontra salgspris) er størst i september og oktober. Men 90 prosent av ferskfiskordningen og over 80 prosent av levendelagringsvolumet er allerede solgt ved utgangen av august. Slik var det i hvertfall i 2015.

- Det stemmer ikke med intensjonene. Men det betyr ikke uten videre at det vi gjør nå er helt feil. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utenom sesongen slik vi er nødt til dersom potensialet i levendefiskordningen på 8000 tonn skal tas ut i september/oktober, sier Kjølåsøy.

Bommer
Regnestykker han har gjort, indikerer at potensialet for lønnsomhet på levendelagret torsk (kostpris kontra salgspris) er størst i september og oktober. Men 90 prosent av ferskfiskordningen og over 80 prosent av levendelagringsvolumet er allerede solgt ved utgangen av august. Slik var det i hvertfall i 2015.

- Det stemmer ikke med intensjonene. Men det betyr ikke uten videre at det vi gjør nå er helt feil. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utenom sesongen slik vi er nødt til dersom potensialet i levendefiskordningen på 8000 tonn skal tas ut i september/oktober, sier Kjølåsøy.

«Alt er mulig»
Han solgte selv levendelagret torsk i februar i fjor, med fortjeneste.

- Alt er mulig hvis man har en god plan, og hvis man tar hensyn til alle variabler. Det er for eksempel ikke uten videre gitt at man vil kunne tjene mer på en

FAKTA: LEVENDEFANGST
Levendefangst av torsk er et tiltak som skal øke verdiskapningen og lønnsomheten i ferskfiskordningen. Men det betyr ikke uten videre at det vi gjør nå er helt feil. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utenom sesongen slik vi er nødt til dersom potensialet i levendefiskordningen på 8000 tonn skal tas ut i september/oktober, sier Kjølåsøy.

«Alt er mulig»
Han solgte selv levendelagret torsk i februar i fjor, med fortjeneste.

- Alt er mulig hvis man har en god plan, og hvis man tar hensyn til alle variabler. Det er for eksempel ikke uten videre gitt at man vil kunne tjene mer på en

størrelse i 2016, i et område hvor det per i dag ikke finnes anlegg med akvakultur godkjennelse slik at de kan holde fisken i merd mer enn 12 uker, forklarer Ålesund-eksportøren.

Endrer
Når det gjelder ferskfiskordningen, så har myndighetene utsatt oppstarten fra begynnelsen av april til begynnelsen av mai i år.

Også når det gjelder levendefiskbonusen, så hadde myndighetene intensjonen om å forskyve oppstarten, i dette tilfellet fra 1. januar til 1. mars. Men det måtte man gå bort fra fordi flere eksportører allerede hadde innlagt kontrakter både med leverandører og kunder som leveranser først på året.

Balanse
«Det er idag et utfordring å finne balansen mellom kostnadsnivå, markedspriser, tidspunkt og volum», opplyser Terje Kjølåsøy under seminaret Tromsø Lønnsomhetsravnene både i fisket og i lagringsperioden til når man satser på et godt betaltende bostemarked.

- Men samtidig må man være oppmerksom på at det blir nødvendig å utvide markedet dersom oppstarten på et godt betaltende bostemarked er forsinket. Ellers risikerer vi å oppleve det samme som lakseferinga har gjort ved flere anledninger, sier han. I 2002, da salgspriisen gikk langt under kostpris, og mange gikk konkurs, sier Kjølåsøy til Fiskeribladet.

- Potensialet er stort med ferskfiskordningen og levendefiskbonusen. Men det forutsetter at vi utvikler de rette markedene og vil utfordre myndighetene. Jeg tror potensialet fortsatt er stort i perioden august til november, konkluderer han.

saksjeførst på telefon 77 05 90 21

Myre-fiskere samarbeider
Myre-fiskerne Andre Reinholdsen og Mikal Steffensen har tilfittet selskapet W&A Arctic Seafood som skal operere som kjøper av levendefangst. Tanken er at Myre Havbruk

fortsett skal bruke torsk i merd, mens slakt og pakking seltes ut til det anlegget som måtte tilby de beste betingelsene.

Andre Reinholdsen er en av pionerene når det gjelder levendelagring av torsk med «forskobed» både på Myre, på Meløy og i Nordvåg i Finnmark på våren. Mikal Steffensen regnes som landets største kjøper med en kvote på 200 tonn.

Råfisklaget tror på ny rekord
Råfisklagets mann på levendefisk, Charles Aas, har god tro på at både ferskfiskbonusen vil bli utnyttet i 2016. Det innebærer 8000 tonn til levendelagring og 4000 tonn ekstra kvote til de fartsyene som satser denne veien.

- 8000 tonn er nok en ambisiøs prognose. Men vi har et klart inntrykk av at intensjonen for dette fisket er akkurat, og at stadig flere planlegger slik akkurat i 2016. Eksakt hvor mange vet vi ikke per i dag, og med at fiskerne bare behøver å møde seg på like før de går i gang med fisket, forklarer Aas.

I fjor ble det landet 5800 tonn levende av drøye 20

levendelagret finnmarkstorsk på 1- 2 kilo om høsten enn det man gjør på en levendelagret lofottorsk på 6 - 8 kilo i april - mai. Derfor er det ikke uten videre gitt at vi vil få mer verdiskaping av å flytte oppstartdatoen på ferskfiskordningen slik myndighetene nå har gjort. Resultatet er i hvert fall at mer kommer til å bli fisket på Finnmarka som mindre størrelser i 2016, i et område hvor det per i dag ikke finnes anlegg med akvakultur godkjennelse slik at de kan holde fisken i merd mer enn 12 uker, forklarer Ålesund-eksportøren.

Endrer

Når det gjelder ferskfiskordningen, så har myndighetene utsatt oppstarten fra begynnelsen av april i fjor til begynnelsen av mai i år.

Også når det gjelder levendefiskbonusen, så hadde myndighetene intensjoner om å forskyve oppstarten, i dette tilfellet fra 1. januar til 1. mars. Men det måtte

man gå bort fra fordi flere eksportører allerede hadde inngått kontrakter både med leverandører og kunder om leveranser først på året.

Balanse

«Det er i dag ei utfordring å finne balansen mellom kostnadsnivå, markedspriser, tidspunkt og volum», oppsummerte Kjølsøy under seminaret Tromsø.

Lønnsomhetskravene både i fisket og i lagringsperioden tilsier at man satser på et godt betalende høstmarked.

- Men samtidig må man være oppmerksom på at det blir nødvendig å utvide markedet dersom vi skal beholde prisnivået om høsten. Ellers risikerer vi å oppleve det samme som laksenæringa har gjort ved flere anledninger, siste gang i 2002, da salgsprisen gikk langt under kostpris, og mange gikk konkurs, sier Kjølsøy til Fiskeribladet Fiskaren.

- Potensialet er stort med ferskfiskordningen og levendefiskbonusen, Men det forutsetter at vi utvikler de rette markedene og at vi treffer markedsмесиг. Jeg tror potensialet totalt sett er størst i perioden august til november, konkluderer han.

terje.jensen@fbfi.no

Telefon: 77 05 90 21

SKJEVT UT: Det meste av levendelagret torsk selges om våren og sommeren, mens rekordprisene i markedet etter EU-ferien i august er målet.

ILL.FOTO: BJØRN TORE FORBERG/NOFIMA

FBFI 30.desember 2015

Levende: Her fra levendelagring ved Sjøfisk Bjarkøy.

ILL.FOTO: TERJE JENSEN

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Oversikt over like treff

Bommer med levendefisken
Intrafish - Login - 13.01.2016

Råfisklaget tror på ny rekord og oppfisket ferskfiskbonus

□ Fiskeribladet Fiskaren. 13.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 4

Råfisklagets mann på levendefiske, Charles Aas, har god tro på at hele ferskfiskbonusen vil bli utnyttet i 2016. Det innebærer 8000 tonn til levendelagring, og 4000 tonn ekstra kvote til de fartøyene som satser denne veien.

- 8000 tonn er nok en ambisiøs prognose. Men vi har et klart inntrykk av at interessen for dette fisket er økende, og at stadig flere planlegger slik aktivitet i 2016. Eksakt hvor mange vet vi ikke per i dag i og med at fiskerne bare behøver å melde seg på like før de går i gang med fisket, forklarer Aas.

I fjor ble det landet 5800 tonn levende av drøye 20 fartøy. I år blir det etter alle solemerker en håndfull flere, og også både større aktivitet og bedre overleving hos de som allerede har holdt på ei stund.

- Skal vi nå målet om 8000 tonn, så er vi nok avhengig av brukbare værforhold utover vinteren slik at det kan tas et visst kvantum utenfor Vesterålen og Troms. Mye avhenger også av hvordan fiskerne responderer på de gode prisene som de nå får for vanlig torsk med langt over 20 kroner for garnfisk her i Tromsø-området og helt opp i 30 kroner i Lofoten først på året. «I verste fall» velger noen av de som har satset på levendefiske å fiske på vanlig måte hvis prisene skulle holde seg ei stund til, sier Aas.

Når det gjelder tidspunktet for salg, så følger Aas Kjøløys resonnement i forhold til at mesteparten selges før markedsprisen er på topp.

- Men det er gode priser også i mai, juni og tildels i juli da det meste ble solgt i fjor. Sånn sett bidrar ordningen til å oppfylle intensjonene om å strekke sesongen. Dessuten er denne fisken viktig i forhold til å gjøre leverandørene leveringsdyktige de dagene det er dårlig vær og lite ordinær fisk å få tak i i første halvår. Det skal heller ikke undervurderes, mener Aas.

4 NYHETER ONS DAG 13. JANUAR 2016 FISKERIBLADET/FISKAREN

LEVENDE: Her fra levendelagring ved Sjøfisk Bjarkøy. LL.FOTO: TERJE BJENSEN

Bommer med levendefisken

LEVENDEFANGST
Levendefangst og ferskfiskordning skal øke utbudet av torsk om høsten når ferskfiskprisen er best. Men da er allerede 80 - 90 prosent av denne fisken solgt.

Terje Jensen
Harstad

«Det er til nå ikke særlig sammenheng mellom utsetningen bak selstangen og faktisk gjennomføring for skildere i p o r t e r e n Fjere Kjøløy i Alesundfisk. Uttakelsen kom under et seminar om levendefangst torsk i regi av Fiskeripartiet i Vesterålen for jul.

«Alle, ikke minst myndighetene, snakker om de store markedsmulighetene om høsten. Det er målet med både ferskfiskordningen og levendefiskbonusen. Men i praksis er det ikke de samme fisken blir solgt, konstaterer Alesundfiskerierne.

Bømmer
Bøgestykker har har gjort inddikere på potensialet for lønnsomhet på levendefangst torsk (kontrakt salg) og oktober. Men 90 prosent av ferskfiskordningen og over 80 prosent av levendefangstprisen er allerede solgt ved utgangen av august. Slik var det i hvertfall i 2015.

«Det stemmer ikke med in-

FAKTA: LEVENDEFANGST
Ifølge Levendefangst av torsk er et tiltak som skal øke verdiskapningen og lønnsomheten i torskesektoren.

Ifølge utgangspunktet har det vært større størrelser som har hatt kapasitet og fasiliteter til å fange og fersklegge levende. Ifølge Mottaksanleggene har vært oppbyggingen av tilknyttet fiskeindustribygg eller i form av abisler der fisken holdes i smilt slakt.

Ifølge fiskerne ligger det en gevinst i ordningen gjennom egen kvotebonus når torsk levendefangst.

Ifølge produsenter og eksportører ender å strekke sesongen og bedre tilgangen på fiskeråstoff av høy kvalitet ut over vintermånedene.

trønsjøen. Men det betyr ikke uten videre at det vil gå mer enn halv full. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utsetningen enn torsk. Ifølge Levendefangst er 8000 tonn skal tas ut i september-betribelse sier Kjøløy.

«Alt er mulig»
Han selgte selv levendefangst torsk i februar i fjor, med store tjenerne.

«Alt er mulig hvis man har en god plan, og hvis man tar hensyn til alle variabler. Det er for eksempel ikke uten videre gitt at man vil kunne tjene mer på en levendefangst fiskemarkertorsk på 2 kilo om høsten enn det man gjør på en levendefangst løfttorsk på 6 kilo i april - mai. Derfor er det ikke uten videre gitt at vi vil få mer verdiskapning av å flytte oppstartstiden på ferskfiskordningen slik myndighetene nå har gjort. Resultatet er i hvert fall at mer kommer til å bli fisk på Finnmarka som mindre

størrelser i 2016, i et område hvor det per i dag ikke finnes så mange med akvakulturgodkjennelse slik at de kan holde fiskene i mer enn 12 uker, forklarer Alesundfiskerierne.

Ender
Når det gjelder ferskfiskordningen, så har myndighetene utsett oppstarten fra begynnelsen av april i fjor til begynnelsen av mai i år.

Også når det gjelder levendefiskbonusen, så hadde myndighetene intensjonen om å forskyve oppstarten, i dette tilfellet fra 1. januar til 1. mars. Men det måtte man gå bort fra fordi flere eksportører allerede hadde inngitt kontrakter både med leverandører og kunder om leveranser før på året.

Balanse
«Det er idag et utfordring å finne balansen mellom kostnadsnivå, markedspriser, tidspunkt og volum», opplyser Terje Jensen under seminaret Tromsø Levendefangst torsk. Både i fisket og i lagringsperioden tilsier at man satser på et godt betaltende bostemarked.

«Men samtidig må man være oppmerksom på at det blir nødvendig å utvide markedet dersom vi skal beholde prisen på høsten. Ellers risikerer vi å oppføre det samme som lakseferinga har gjort ved flere anledninger, siste gang i 2002, da salgprisen gikk langt under kostpris, og mange gikk konkurs, sier Kjøløy til Fiskeribladet Fiskaren.

«Potensialet er stort med ferskfiskordningen og levendefiskbonusen. Men det forventer at vi utvikler de rette markedene og vi trenger markedsføring. Jeg tror potensialet fortsatt er stort i perioden august til november, konkluderer han.

sebjørnsen@nif.no
Telefon: 77 55 922

SKJEVTV UT: Det meste av levendefangst torsk selges om våren og sommeren, mens rekorder oppnås i markedet etter EU-ferien i august er målet. LL.FOTO: BJØRN TORE FORBERG/NOFIMA

Myre-fiskere samarbeider

Myre-fiskerne Andre Reinholdsen og Mikal Steffensen har stiftet selskapet W&H Arctic Seafood som skal operere som kjøper av levendefangst torsk.

«Tanken er at Myre Havbruk fortsatt skal bruke torsk i merd, mens slakt og pakking settes ut til det anlegget som måtte tilby de beste betingelsene.

Andre Reinholdsen er en av pionerene når det gjelder levendefangst av torsk med «fiskekoder» både på Myre, på Meløy og i Nordfjorden i Finnmark på våren.

Mikal Steffensen regnes som landets største kjøpfisker med en kvoteopptid på

Råfisklaget tror på ny rekord

Råfisklagets mann på levendefiske, Charles Aas, har god tro på at hele ferskfiskbonusen vil bli utnyttet i 2016. Det innebærer 8000 tonn til levendelagring, og 4000 tonn ekstra kvote til de fartøyene som satser denne veien.

- 8000 tonn er nok en ambisiøs prognose. Men vi har et klart inntrykk av at interessen for dette fisket er økende, og at stadig flere planlegger slik aktivitet i 2016. Eksakt hvor mange vet vi ikke per i dag i og med at fiskerne bare behøver å melde seg på like før de går i gang med fisket, forklarer Aas.

I fjor ble det landet 5800 tonn levende av drøye 20 fartøy. I år blir det etter alle solemerker en håndfull flere, og også både større aktivitet og bedre overleving hos de som allerede har holdt på ei stund.

- Skal vi nå målet om 8000 tonn, så er vi nok avhengig av brukbare værforhold utover vinteren slik at det kan tas et visst kvantum utenfor Vesterålen og Troms. Mye avhenger også av hvordan fiskerne responderer på de gode prisene som de nå får for vanlig torsk med langt over 20 kroner for garnfisk her i Tromsø-området og helt opp i 30 kroner i Lofoten først på året. «I verste fall» velger noen av de som har satset på levendefiske å fiske på vanlig måte hvis prisene skulle holde seg ei stund til, sier Aas.

Når det gjelder tidspunktet for salg, så følger Aas Kjøløys resonnement i forhold til at mesteparten selges før markedsprisen er på topp.

- Men det er gode priser også i mai, juni og tildels i juli da det meste ble solgt i fjor. Sånn sett bidrar ordningen til å oppfylle intensjonene om å strekke sesongen. Dessuten er denne fisken viktig i forhold til å gjøre leverandørene leveringsdyktige de dagene det er dårlig vær og lite ordinær fisk å få tak i i første halvår. Det skal heller ikke undervurderes, mener Aas.

@text2

Myre-fiskere samarbeider om kjøp av levendefisk

□ Fiskeribladet Fiskaren. 13.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 4

Myre-fiskerne Andre Reinholdtsen og Mikal Steffensen har stiftet selskapet Wild Arctic Seafood som skal operere som kjøper av levendefangst.

Tanken er at Myre Havbruk fortsatt skal huse torskene i merd, mens slakting og pakking settes ut til det anlegget som måtte tilby de beste betingelsene.

Andre Reinholdtsen er en av pionerene når det gjelder levendelagring av torsk med «torskhotell» både på Myre, på Melbu og i Nordvågen i Finnmark på våren.

Mikal Steffensen regnes som landets største kystfisker med en kvoteportefølje på torsk i størrelsesorden 3500 tonn. Planene for det nye selskapet er å øke volumet gjennom Myre Havbruk fra 1800 tonn i 2015 til opp mot 3000 tonn i 2016.

- Dette dreier seg først og fremst om sikkerhet for store verdier, forteller Mikal Steffensen.

- I dag får vi ikke lov til å forsikre fisken i den tiden den står «på hotell» mens vi som fiskere fortsatt eier den. Det utgjør en stor risiko. I verste fall risikerer vi at hundrevis av tonn rømmer med de enorme tapene det ville medføre. Som kjøper stiller dette seg annerledes. Da er fisken omsatt, og det finnes penger i systemet som forsikringen kan ta utgangspunkt i.

Steffensen mener etableringen de nå gjør, er ett av flere nødvendige skritt i retning av å få det som kan bli ei stor næring inn i ordende former.

- Enn så lenge er det for mye «cowboy-virksomhet» som ingen er tjent med i det lange løp.

For sin egen del tar Steffensen sikte på å levere så mye som mulig av torsk kvotene sine levende.

- Men når vi etter hvert får finansiering og forsikring på plass, så tar vi også sikte på å kjøpe fra andre. I

ONS DAG 13. JANUAR 2016 FISKERIBLADET/FISKAREN

4 NYHETER

LEVENDE: Her fra levendelagring ved Sjøfisk Bjørkøy. LL.FOTO: TERJE BÅNEN

Bommer med levendefisken

LEVENDEFANGST
Levendefangst av torsk er et tiltak som skal øke verdikjeden og lønnsomheten i torskesektoren.

FAKTA: LEVENDEFANGST
Levendefangst av torsk er et tiltak som skal øke verdikjeden og lønnsomheten i torskesektoren.

Terje Jensen
Havbruk

«Det er til nå ikke særlig sammenheng mellom utsetningen bak slakting og faktisk gjennomføring av fiskerier. For å få det på plass er det viktig å ha en god plan, og hvis man tar hensyn til alle variabler. Det er for eksempel ikke uten videre gitt at man vil kunne tjene mer på en levendefangst enn på en fangst av fisk som skal selges på 6-8 kilo i april - mai. Derfor er det ikke uten videre gitt at vi vil få mer verdiskaping av å flytte oppstartstiden på ferskfiskordningen slik myndighetene nå har gjort. Resultatet er i hvert fall at mer kommer til å bli fisk på Finnmarka som mindre...

Balase
«Det er idag et utfordring å finne balansen mellom kostnadsnivå, markedspriser, tidspunkt og volum, og spesielt er kjøpsvolumet under seminaret Tromsø. Leveandelen i torsk er både i fisket og i lagringsperioden tilsier at man satser på et godt betaltende bostemåte. Men samtidig må man være oppmerksom på at det blir nødvendig å utvide markedet dersom vi skal beholde prisen på den høsten. Ellers risikerer vi å oppleve det samme som lakseindustrien har gjort ved flere anledninger, siste gang i 2002, da salgspriisen gikk langt under kjøpspris, og mange gikk konkurs, sier Kjølsøy til Fiskeribladet.

- Det er et stort og viktig spørsmål om det er riktig å sette ut fisk i merd og utvikler de rette markedene og utvikler markedene. Jeg tror potensialet fortsatt er stort i perioden august til november, konkluderer han.

selskapsnett.no
telefon: 77 55 90 21

SKJEVT UT: Det meste av levendefangst av torsk selges om våren og sommeren, mens rekonstruksjon i markedet etter EU-ferien i august er målet. LL.FOTO: ØRN TORSE FORBERG/NOFIMA

Myre-fiskere samarbeider

Myre-fiskerne Andre Reinholdtsen og Mikal Steffensen har stiftet selskapet Wild Arctic Seafood som skal operere som kjøper av levendefangst. Tanken er at Myre Havbruk fortsatt skal huse torskene i merd, mens slakting og pakking settes ut til det anlegget som måtte tilby de beste betingelsene. Andre Reinholdtsen er en av pionerene når det gjelder levendelagring av torsk med «torskhotell» både på Myre, på Melbu og i Nordvågen i Finnmark på våren. Mikal Steffensen regnes som landets største kystfisker med en kvoteportefølje på...

Mikal Steffensen

forstått skal huse torskene i merd, mens slakting og pakking settes ut til det anlegget som måtte tilby de beste betingelsene. Andre Reinholdtsen er en av pionerene når det gjelder levendelagring av torsk med «torskhotell» både på Myre, på Melbu og i Nordvågen i Finnmark på våren. Mikal Steffensen regnes som landets største kystfisker med en kvoteportefølje på...

Charles Aas

Råfisklaget tror på ny rekord
Råfisklaget mener på levendefisk. Charles Aas, har god tro på at hele ferskfiskebussens vil bli styrket i 2016. Det innebærer 8000 tonn til levendelagring og 4000 tonn ekstra kvote til de fartøyene som satser denne veien. - 8000 tonn er nok en ambisiøs prognose. Men vi har et klart inntrykk av at interessen for dette fisket er økende, og at stadig flere planlegger slik aktivitet i 2016. Eksakt hvor mange vet vi ikke per i dag (og med at fiskerne bare behøver å møde seg på bleke før de går i gang med fisket, forklarer Aas. I fjor ble det landet 5800 tonn levende av drøye 20...

tillegg ønsker vi å prøve ut oppføring av et mindre kvanta for å forske på blant annet tilvekst og eventuelle sykdommer, forteller Steffensen.

@text2
© Fiskeribladet Fiskaren

Optimal gevinst

□ Fiskeribladet Fiskaren. 13.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig. Side: 5

Et stort forskningsprosjekt ledet av Nofima i Tromsø prøver å knekke koden for å få optimal gevinst av levendelagring av torsk. - Per i dag vet vi for lite både om kostnadene, og ikke minst inntekspotensialet, hevder forsker Øystein Hermansen

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt, mener han. I Catch-programmet deltar flere sentrale aktører, blant annet Nergård og Myre Havbruk. I tillegg deltar flere forskningsmiljøer i inn- og utland. Programmet startet i fjor og skal pågå helt fram til 2018.

- Vi trenger at noen går først i løypa og skaffe erfaringer, Erfaring tyder på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og atferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, mener forskeren som er fornøyd med at ordningen med kvotebonus allerede er besluttet videreført fram til og med 2018.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med i prosjektet, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsk ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slakting og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren. I og med at ingen har testet regelverket, er dette heller ikke avklart.

FISKERIBLADET FISKAREN 13. JANUAR 2016
NYHETER 5

om kjøp av levendefisk

torsk i størrelsesorden 3500 tonn. Planen for det nye selskapet er å øke volumet gjennom Myre Havbruk fra 1800 tonn i 2015 til opp mot 3000 tonn i 2016.

- Dette dreier seg først og fremst om sikkerhet for store verdier, forteller Mikal Sherfensha.

- I dag får vi ikke lov til å forklare fisken i den tiden den står på hotellet mens vi som fiskere fortsatt er ute. Det utgjør en stor risiko. I verste fall risikerer vi at handtervis av tonn rammer ned de enorme lagene det ville medføre. Som kjøper stiller det seg spørsmål. Da er fisken omsatt, og det finnes penger i systemet som forklaringen kan ta utgangspunkt i.

Sherfensha mener etableringen de nå går, er ett av flere nødvendige skritt i retning av å få det som kan bli et stort nærings inn i ordende former.

Optimal gevinst

Et stort forskningsprosjekt ledet av Nofima i Tromsø prøver å knekke koden for å få optimal gevinst av levendelagring av torsk.

- Per i dag vet vi for lite både om kostnadene, og ikke minst inntekspotensialet, hevder forsker Øystein Hermansen.

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt, mener han. I Catch-programmet deltar flere sentrale aktører, blant annet Nergård og Myre Havbruk. I tillegg deltar flere forskningsmiljøer i inn- og utland. Programmet startet i fjor og skal pågå helt fram til 2018.

- Vi trenger at noen går først i løypa og skaffe erfaringer, Erfaring tyder på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og atferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, mener forskeren som er fornøyd med at ordningen med kvotebonus allerede er besluttet videreført fram til og med 2018.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med i prosjektet, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsk ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtillatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtillatelse stilles strenge krav vedrørende slakting og oppsamling av blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren. I og med at ingen har testet regelverket, er dette heller ikke avklart.

Forsker på optimal gevinst

Intrafish. 13.01.2016 05:19. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig

Et stort forskningsprosjekt ledet av Nofima i Tromsø prøver å knekke koden for å få optimal gevinst av levendelagring av torsk.

null

© Intrafish

The screenshot shows the IntraFish website interface. At the top, there is a navigation menu with links for 'Hjem', 'Priser', 'Nors', 'Kommunikasjon', 'Eldre', 'Ettling', 'Industripartner', 'Eggesing', 'Kvalitet', and 'IntraFish.com'. The main content area features a large image of salmon swimming in the water, with the article title 'Forsker på optimal gevinst' and a sub-headline 'Torsk (Fisk) Norges sjømat'. Below the article title, there is a login section with fields for 'Brukernavn' and 'Passord', and a 'Logg inn' button. To the right of the main article, there is a sidebar with several advertisements, including one for 'FISKEHELSE og hus', 'NY GENERASJON PRODUKTER', 'HAYBRUK', and 'Vi søker Fagansvarlig forebyggende ernæring'. The bottom of the page shows a small image of a stack of Norwegian 5000 kr banknotes.

Forsker på optimal gevinst

Intrafish - Login. 13.01.2016 05:00. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima, Nofima faglig

Torsk. (Foto: Norges sjømatråd) Forsker på optimal gevinst Et stort forskningsprosjekt ledet av Nofima i Tromsø prøver å knekke koden for å få optimal gevinst av levendelagring av torsk.

User

- Per i dag vet vi for lite både om kostnadene, og ikke minst inntekspotensialet, hevder forsker Øystein Hermansen

- Levendelagring er på forskningsstadiet og vi er nødt til å få noen til å gå først i løypa og skaffe erfaringer, slik at det er mulig å treffe fornuftige beslutninger på sikt, mener han. I Catch-programmet deltar flere sentrale aktører, blant annet Nergård og Myre Havbruk. I tillegg deltar flere forskningsmiljøer i inn- og utland. Programmet startet i fjor og skal pågå helt fram til 2018.

- Vi trenger at noen går først i løypa og skaffe erfaringer, Erfaring tyder på at det tar en viss tid å endre kundenes oppmerksomhet og atferd. Det er derfor viktig at markedet blir tilbudt fisken over noen år, mener forskeren som er fornøyd med at ordningen med kvotebonus allerede er besluttet videreført fram til og med 2018.

Ut fra det Hermansen foreløpig kan konkludere med i prosjektet, så er det flere aktører som ønsker å lagre torsk ut over 12 uker. Dette har sammenheng med at prisen på torsk øker betydelig etter sommerferien. Dagens fangstperiode strekker seg hovedsakelig fra mars til mai, og lagring i 12 uker strekker ikke sesongen slik at man utnytter dette markedet.

- Det at man ikke søker om akvakulturtilatelse for å utnytte dette prishoppet, virker å ha to hovedårsaker: For det første er det vanskelig å finne gode lokaliteter for lagringen. For det andre er det stor usikkerhet om regelverket. Dersom det i en akvakulturtilatelse stilles strenge krav vedrørende slakting og oppsamling av

blodvann, vil det kreve betydelige investeringer i slakteri som ingen så langt ser mulighet til å påta seg, forklarer forskeren. I og med at ingen har testet regelverket, er dette heller ikke avklart.

Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vil måtte inn å avklare hvordan torsken som er lagret i merd lenger enn 12 uker skal slaktes.

- Ut over dette synes de fleste at regelverket fungerer meget bra, de har kun småting de eventuelt vil endre på, sier Hermansen.

© Intrafish - Login

Bommer med levendefisken

Intrafish - Login. 1 like treff. 13.01.2016 05:00. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima

Torsk som er fanget levende samles i mærer. Her lagres fisken til den skal selges.

(Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen/Nofima)

Bommer med levendefisken

Levendefiskbonus og ferskfiskordning skal øke utbudet av torsk om høsten når ferskfiskprisen er best. Men da er allerede 80 - 90 prosent av denne fisken solgt.

User

Det er til nå ikke særlig sammenheng mellom intensjonen bak satsingen og faktisk gjennomføring, konkluderer ferskfiskeksportøren Terje Kjølåsøy i Aalesundfisk. Uttalelsen kom under et seminar om levendelagret torsk i regi av Fiskeriparken i Vesterålen før jul.

- Alle, ikke minst myndighetene, snakker om de store markedsmulighetene om høsten. Det er målet med både ferskfiskordningen og levendefiskbonusen. Men i praksis er det ikke da denne fisken blir solgt, konstaterer Ålesund-eksportøren.

Bommer Regnestykker han har gjort, indikerer at potensialet for lønnsomhet på levendelagret torsk (kostpris kontra salgpris) er størst i september og oktober. Men 90 prosent av ferskfiskordningen og over 80 prosent av levendelagringsvolumet er allerede solgt ved utgangen av august. Slik var det i hvertfall i 2015.

- Det stemmer ikke med intensjonene. Men det betyr ikke uten videre at det vi gjør nå er helt feil. På mange måter er det enklere å selge 20 prosent mer torsk i sesongen enn å selge 80 prosent mer utenom sesongen slik vi er nødt til dersom potensialet i levendefiskordningen på 8000 tonn skal tas ut i september/oktober, sier Kjølåsøy.

The screenshot shows the IntraFish website interface. At the top, there are banners for 'aqkva-konferansen 2016 på Stord 21. januar' and 'Øk eksponeringen på ledige stillinger'. The main header features the IntraFish logo and navigation links. The central content area displays a large image of a boat on a body of water, with the article title 'Bommer med levendefisken' and a sub-headline 'Torsk som er fanget levende samles i mærer. Her lagres fisken til den skal selges.' Below the image, there is a login section and a sidebar with various news items and advertisements, including one for 'Sjematrådet innrisset' and another for 'Vi søker Fag-ansvarlig forebyggende ernæring'.

Alt er mulig Han solgte selv levendelagret torsk i februar i fjor, med fortjeneste.

- Alt er mulig hvis man har en god plan, og hvis man tar hensyn til alle variabler. Det er for eksempel ikke uten videre gitt at man vil kunne tjene mer på en levendelagret finnmarkstorsk på 1- 2 kilo om høsten enn det man gjør på en levendelagret lofottorsk på 6 - 8 kilo i april - mai. Derfor er det ikke uten videre gitt at vi vil få mer verdiskaping av å flytte oppstartdatoen på ferskfiskordningen slik myndighetene nå har gjort. Resultatet er i hvert fall at mer kommer til å bli fisket på kysten av Finnmark som mindre størrelser i 2016, i et område hvor det per i dag ikke finnes anlegg med akvakulturgodkjennelse slik at de kan holde fisken i merd mer enn 12 uker, forklarer Ålesund-eksportøren.

Endrer Når det gjelder ferskfiskordningen, så har myndighetene utsatt oppstarten fra begynnelsen av april i fjor til begynnelsen av mai i år.

Også når det gjelder levendefiskbonusen, så hadde myndighetene intensjoner om å forskyve oppstarten, i dette tilfelle fra 1. januar til 1. mars. Men det måtte man gå bort fra fordi flere eksportører allerede hadde inngått kontrakter både med leverandører og kunder om leveranser først på året.

Balanse Det er i dag ei utfordring å finne balansen mellom kostnadsnivå, markedspriser, tidspunkt og volum, oppsummerte Kjøløy under seminaret Tromsø.

Lønnsomhetskravene både i fisket og i lagringsperioden tilsier at man satser på et godt betalende høstmarked.

- Men samtidig må man være oppmerksom på at det blir nødvendig å utvide markedet dersom vi skal beholde prisnivået om høsten. Ellers risikerer vi å oppleve det samme som laksenæringa har gjort ved flere anledninger, siste gang i 2002, da salgsprisen gikk langt under kostpris, og mange gikk konkurs, sier Kjøløy til Fiskeribladet Fiskaren.

- Potensialet er stort med ferskfiskordningen og levendefiskbonusen, Men det forutsetter at vi utvikler de rette markedene og at vi treffer markedsmessig. Jeg tror potensialet totalt sett er størst i perioden august til november, konkluderer han.

© Intrafish - Login

Oversikt over like treff

Bommer med levendefisken

Fiskeribladet Fiskaren - 13.01.2016 06:02

– Vi må ha en kommisjon

☐ Vesteraalens Avis. 12.01.2016. Profil: Diverse - Klippfisk. Side: 6

Geir Bjørn Nilsen | 932 56 165 – geir@vesteraalensavis.no –

Arbeiderpartiets ledelse var på Stokmarknes og Melbu i går med ett budskap: Norge trenger enighet om fiskeripolitikken. Vi trenger en kommisjon.

Ap-troikaen Trond Giske (nestleder i Ap), Ingrid Heggø (fiskeripolitisk talsperson) og Tomas Norvoll (fylkesrådsleder i Nordland) kom mandag ettermiddag til Hadsel.

Ingrid Heggø sier til VA at hennes viktigste budskap er at Norge trenger bred enighet om fiskeripolitikken fremover. Regjeringen Solberg har lagt fram en sjømatmelding, som tar til orde for at trålerens plikter, «leveringsplikt», aktivitetsplikt og bearbeidingsplikt. Aktivitetsplikten skal utredes av en kommisjon.

Vil reversere

– Regjeringen vil liberalisere først og deretter sette ned en kommisjon. Vi vil sette ned en kommisjon og vurdere innstramminger i stedet, sier Ingrid Heggø til VA.

– Gjeninnføre leveringsplikten som ble en tilbudsplikt da Svein Ludvigsen var fiskeriminister?

– Jeg er ikke fremmed for det. Vi er alle enige om at dagens ordning ikke fungerer. Da må vi treffe tiltak som gjør at det fungerer. Meningen med å gi trålkonsesjoner var at de skulle sikre råstofftilgang året rundt. Det har ordningen ikke bidratt til. Jeg er spent å høre med Norway Seafoods om hva som er årsaken til at de ikke får ferskt råstoff.

– Kan dere tvinge trålerne til å levere ferskt råstoff igjen?

– Per i dag sier leveringsvilkårene ikke noe om at trålerne har plikt til å levere verken fersk eller fryst råstoff. Vi ser etter ulike løsninger, som kan fungere på ulikt vis, sier Heggø.

6 Vesteraalens Avis
Matvareprisene falt tre prosent
 Svinaktig lave priser på enkelte juleprodukter, eksempelvis vinstribbe og surkål, bidro til at prisene på mat falt med 3,0 prosent fra november til desember, viser forvare tall fra Statistisk sentralbyrå. Men fra året under er, har matvarer steget med 2,4 prosent, som er 6,1 prosentpoeng mer enn den totale prisstigningen for alle varer og tjenester. Kultur og fritid steg mest i løpet av fjoråret, da stigningen var på 4,2 prosent.

Fisker i «Opprørt hav»
 Zöllner's FSH melder at de er klar med en ny kabarett. Den har fått navnet «Opprørt hav». Kabarettens premieren er i dag.

Kulda gir høyere strømpriser
 Kulis var på høyere strømpriser. 2015 var preget av rekordlave strømpriser, men spøringskulis i januar har senket prisene oppover. Spøringskulis kan sørge for prisstigning på strømmening for januar.

Julige leder for markedet
 Høgland Kraft, Elin Westvik, er likvel ikke prisene unormalt høye for årets jul.

Horeddraaken til den økte prisene på julemat
 Horeddraaken til den økte prisene på julemat. Horeddraaken til den økte prisene på julemat. Horeddraaken til den økte prisene på julemat.

Ser vi prisene på samme tid i fjor
 Ser vi prisene på samme tid i fjor. Ser vi prisene på samme tid i fjor.

– Vi må ha en k

Arbeiderpartiets ledelse var på Stokmarknes og Melbu i går med ett budskap: Norge trenger enighet om fiskeripolitikken. Vi trenger en kommisjon.

Ap-troikaen Trond Giske (nestleder i Ap), Ingrid Heggø (fiskeripolitisk talsperson) og Tomas Norvoll (fylkesrådsleder i Nordland) kom mandag ettermiddag til Hadsel.

Ingrid Heggø sier til VA at hennes viktigste budskap er at Norge trenger bred enighet om fiskeripolitikken fremover. Regjeringen Solberg har lagt fram en sjømatmelding, som tar til orde for at trålerens plikter, «leveringsplikt», aktivitetsplikt og bearbeidingsplikt. Aktivitetsplikten skal utredes av en kommisjon.

Vil reversere
 Regjeringen vil liberalisere først og deretter sette ned en kommisjon. Vi vil sette ned en kommisjon og vurdere innstramminger i stedet, sier Ingrid Heggø til VA.

Gjeninnføre leveringsplikten som ble en tilbudsplikt da Svein Ludvigsen var fiskeriminister?
 Jeg er ikke fremmed for det. Vi er alle enige om at dagens ordning ikke fungerer. Da må vi treffe tiltak som gjør at det fungerer. Meningen med å gi trålkonsesjoner var at de skulle sikre råstofftilgang året rundt. Det har ordningen ikke bidratt til. Jeg er spent å høre med Norway Seafoods om hva som er årsaken til at de ikke får ferskt råstoff.

Kan dere tvinge trålerne til å levere ferskt råstoff igjen?
 Per i dag sier leveringsvilkårene ikke noe om at trålerne har plikt til å levere verken fersk eller fryst råstoff. Vi ser etter ulike løsninger, som kan fungere på ulikt vis, sier Heggø.

– Vi kan enten sette bedriftene i stand til å håndtere fryst råstoff, som i så fall vil gi adgang til fisk året rundt

Hadsel har et rikt kulturliv, som Vesteraalens Avis ønsker å dekke på en enda bedre måte. Vi søker derfor etter:

KULTURJOURNALIST (FRILANS)

Arbeidsoppgavene består i å dekke tradisjonelle og moderne kultur. Vi forventer at du skal dekke like stadig om store artister som opptrer på Hadselens Hus som lokale amatører. Oppdragsoppdrag vil være varierende.

DU:
 - Har lyst til å drive en kultur Vesteraalens Avis.
 - Er skrevet innen musikk, eller har erfaring for kor og/eller orkester.
 - Språk ditt er artig å å bilde.
 - Er trygg på deg selv.
 - Kan drive engasjerte tekster.
 - Er villig til å jobbe i helgene.

VI:
 - Tillyr konkurranseedyktige betingelser.
 - Muligheten for å utvikle deg innover i stort mediekonsern.

Send kort CV og CV til geir@vesteraalensavis.no

Vesteraalens Avis

Søknadsfrist: 24. januar

– Vi kan enten sette bedriftene i stand til å håndtere fryst råstoff, som i så fall vil gi adgang til fisk året rundt så sant bedriften har et fryselager (som de har på Melbu).

- Men tvinge til å levere fersk fisk?

– Det kan vi godt diskutere, men det som er rett for den ene, er ikke rett for den andre. Brødrene Sperre er et eksempel på det. Vestlandsbedriften etablerer seg i nord og bruker fryst råstoff til å produsere klippfisk, sier Heggø.

Hun understreker at en kommisjon bør se på alternativene før man vedtar noe politikk. I dette ligger det også andre vurderinger, påpeker Aps fiskeripolitisk talsperson.

–Kommisjonen må også se på alternativer. Kvoteene kan bli liggende på kaikanten, eller det kan bli gitt en økonomisk kompensasjon. Det behøver ikke å bli en regel for alt, sier Heggø til VA.

Nektet

Da VA gikk i trykken mandag ettermiddag var situasjonen den at Ap-ledelsen ikke fikk ta med seg pressen inn til Norway Seafoods på Melbu.

May Kristin Westeng skriver i en e-post til VA dette:

– Bedriften skal ikke være en arena hvor det skal drives politisk aktivitet. Vi tar gjerne imot politikere og andre besøkende, men intervjuer og bilder av disse ønsker vi at skal foregå utenfor bedriftens områder.

I september i 2014 besøkte Jonas Gahr Støre Norway Seafoods på Melbu med pressen på slep. – Jeg trodde at media skulle være med, men respekterer at de vil ha fortrolige samtaler, sier Heggø til VA.

Oppdrett

Ap-ledelsen besøkte også Nordlaks. Ingrid Heggø sier at hun applauderer Nordlaks sin søknad om utviklingskonsesjoner.

– Det søkes om store volum?

– Det høres veldig stort ut, men skal du prøve det ut i stor skala, må du prøve det ut i stor skala, ellers kommer man ikke videre, sier Heggø til VA.

© Vesteraalens Avis

- Det motsatte av å skape jobber

Bladet Vesterålen. 11.01.2016 18:35. Oppdatert 12.01.2016 22:40. Profil: Diverse - Klippfisk

Tor Johannes Jensen

HADSEL: - Sjømatindustrimeldinga gjør det stikk motsatte av å skape jobber av råstoffet og felleskapsverdiene, sier Trond Giske, nestleder i Ap.

Sammen med fiskeripolitisk talskvinne i Ap Ingrid Heggø, fylkesrådsleder i Nordland Thomas Norvoll og Hadsel-ordfører Siv Dagny Aasvik besøkte Giske Norway Seafoods Melbu mandag ettermiddag.

Her møtte de både ledelse og tillitsvalgte for å diskutere regjeringas sjømatmelding. Den foreslår å regionalisere trålernes leveringsplikt, oppheve industriens bearbeidingsplikt for tråleråstoffet, og å sette ned en kommisjon som skal se på avvikling av trålerrederiets forpliktelse til å ha industrivirksomhet på Melbu.

Se på forpliktelsene

Som 25.000 arbeidsplasser i Oslo

HADSEL: Kampen for filét-arbeidsplassene og trålernes forpliktelser på Melbu er som om 25.000 arbeidsplasser skulle være i spill i Oslo.

- Vi fikk informert om ståa, hvordan forpliktelsene fungerer, og hvor viktige de er. Arbeiderpartiet vil se på hvordan forpliktelsene er utformet, hvordan de handheves og hvordan de kan forbedres, sier ordføreren i Hadsel.

- Det er leit at regjeringa har lagt fram ei melding uten å konsekvensutrede hva det vil si for et sted som Melbu å avvikle trålernes forpliktelser, mener Ingrid Heggø.

Kommisjon i forkant

- Nå ryker sikkerheten vår

HADSEL: Hovedtillitsvalgt hos NNN på Melbu, Nina

The screenshot shows a news article from the newspaper 'Vesterålen'. The headline is '«Vi vil ikke handle først og tenke etterpå»'. The article is by Tor Johannes Jensen, dated 11. januar 2016, kl. 18:35. The main text discusses the impact of the seafood industry's report on job creation and the responsibilities of the fishing fleet. It mentions that the report suggests regionalizing the delivery obligations for trawling raw materials, abolishing the processing obligation for trawling raw materials, and setting up a commission to look at the termination of the fleet's obligation to have industrial activity in Melbu. A photo shows a group of people, including the author and several industry representatives, standing in front of a building. A small advertisement for '6 UTGAVER KUN KR 269' is visible in the bottom right corner of the screenshot.

Hanssen, håpet på mer helårige arbeidsplasser. Nå frykter hun det motsatte

Hun satte pris på å høre fra ledelse og tillitsvalgte på Melbu hvordan de ser på framtida for anlegget hvis forslagene fra sjømatindustrimeldinga blir gjennomført.

- Da ser det ikke lyst ut på Melbu, konkluderer Heggø, som slår fast at Ap er imot regionalisering av leveringsplikt.

- Vi vil ha en kommisjon i forkant for å se på dette fra A til Å ut fra intensjonene man hadde den gangen da leveringsplikt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt ble innført.

Godt kjent

Trond Giske understreker at ledelsen i Ap har fått god anledning til å bli kjent med saka:

- Siv har vært på tråden helt fra hun ble ordfører og sagt tydelig fra. Og fylkespartiet i Nordland har vært aktivt om denne saka på landsmøtet i partiet, legger han til.

- Alle politiske parti snakker varmt om å skape jobber av råstoffet og de felles verdiene. Men forslaget fra regjeringa går i stikk motsatt retning. Det er mulig det passer for fiskeriminister Per Sandberg å handle fort og tenke etterpå. Men vi vil ikke dra konklusjoner på forhånd, tilføyer Giske.

Råvarenasjon

Lederen i fylkesrådet i Nordland, Thomas Norvoll, understreker at saka ikke bare er viktig for lokalsamfunnene Melbu og Stamsund.

- Det er spørsmål om vi skal ha en industri bygd på denne ressursen, eller om vi skal være en råvarenasjon, mener han.

- Vi håper vi kan hindre endringene regjeringa foreslår. De vil ha store konsekvenser for Hadsel, sier Siv Dagny Aasvik.

Trålernes forpliktelser

Deltagerloven krever at bare aktive fiskere får ha fiskerettigheter.

Noen industriselskap har likevel dispensasjon fra kravet om å være aktiv fisker, og har fått konsesjoner for torsketråling for å kunne forsyne landanleggene sine med råstoff.

Disse konsesjonene er gitt med bestemte betingelser. Dette er betingelsene som nå er foreslått endret og fjernet.

Leveringsplikten skal sikre bestemte anlegg på bestemte steder tilførsel av råstoff fra selskapets trå-

lere. Tilbudspunkt framkommer av forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrål tillatelse, hvor det heter at eieren skal tilby fartøyets fangst i overensstemmelse med de vilkårene som er fastsatt i konsesjonsvilkårene for det enkelte fartøy. Av totalt 37 torsketrålkonsesjoner som er tildelt i Norge, er 21 tildelt med leveringsplikt, og av dem er 16 disponert av industriselskap.

Bearbeidingsplikten er landanleggenes plikt til å bearbeide fisk kjøpt av trålerne med leveringsplikt. Kravet er at 70 prosent av fangsten som kjøpes i henhold til leveringsplikten skal bearbeides med filétering, panering eller fritering, røyking, eller tilvirkning til tørrfisk, saltfisk eller klippfisk.

Aktivitetsplikten er selskapets plikt til å drive industriell drift på stedet, og er et selvstendig vilkår som selskapet må oppfylle. Den omtales også som industriplikt. Rederiet Havfisk ASA er det eneste som har aktivitetsplikt, som forplikter selskapet til å ha aktivitet på landanleggene i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Kjøllefjord og Bålfjord. Andre rederi har fått fritak fra aktivitetsplikten etter å ha inngått avtaler med kommunen aktivitetsplikten var knyttet til.

Det er et begrenset antall foretak som har fått tillatelse for torsketrålere med dispensasjon fra deltakerloven. Tre av dem er datterselskaper under Havfisk ASA, som eier Melbutrålerne. I tillegg er det Nergård AS. Trålerne til disse konsernene har leveringsplikt til egne fiskeindustribygg, men også til andre anlegg eller distrikter.

Havfisk ASA har fiskerett til mer enn hver tiende torsk i Norge. Rederiet eier blant annet også landanleggene på Melbu og i Stamsund, og leier dem ut til Norway Seafoods AS, som driver industrien.

Nergård AS har fiskerett til rundt hver tyvende torsk som fiskes i Norge, og har anlegg blant annet i Bø og på Værøy.

Trålerne med leveringsplikt har ikke noe forbud mot å levere frossen fisk i stedet for fersk. Dermed kan alle

ferskfisktråler i utgangspunktet bygges om til eller skiftes ut med frysetråler. Men filetanleggene har behov for ferskt råstoff. Ved å legge om til en ren frysetråler kan leveringsplikten til bedrifter som bare kan ta imot fersk fisk derfor bli illusorisk.

Kilde: Nordland fylkeskommune, Fiskeridirektoratet

Nestleder i NNN-klubben hos Norway Seafoods Melbu Svein Are Rasch, fylkesrådsleder Thomas Norvoll, tillitsvalgt på kaia Hans Andreas Thorsen, fiskeripolitisk talskvinne i Ap Ingrid Heggø, ordfører Siv Dagny Aasvik, sekretær i klubben Ibrahim Kalfa, hovedtillitsvalgt Nina Hanssen, nestleder i Ap Trond Giske og varaordfører i Hadsel Kurt Jenssen.

Sjømatindustrimeldinga

Antallet norske bedrifter med filet som viktigste produksjonsform er ifølge Sintef redusert fra 100 bedrifter til 10 bedrifter med 800 årsverk siden 1970-tallet.

Driftsundersøkelsen for fiskeindustrien viser at filetindustrien bare har hatt positivt resultat i to av de siste 12 årene, ca. 0,3 % inntjening i 2012.

Stortingsmeldinga En konkurransekräftig sjømatindustri tar for seg både kvitfiskindustri, oppdrett og pelagisk (sild og lodde).

Dette er noen av hovedpunktene:

Fjerne forbud mot ombordproduksjon for torsketrålere uten leveringsplikt

Regionalisere leveringsplikten for industrieide trålere til fylker i stedet for lokalsamfunn.

Fjerne bearbeidingsplikten for industrieide trålere.

Opprette en kommisjon for å se på kompensasjon ved å avvikle aktivitetsplikten.

Opprettholde fiskesalgslagenes enerett til

førstehåndsomsetning av fisk, men skape en mer balansert markeds plass for villfisk.

Modernisere salgslagsloven. Det innebærer blant annet å fra ta salgslagene eneretten til å fastsette minstepris på fisk. Fiskeriministeren vil også at partene skal finne løsninger for pris og omsetningsform i fellesskap.

Økt satsing på forskning og innovasjon.

Videre forbedring av markedsadgang.

© Bladet Vesterålen

50 trålarar borte på 12 år

Ⓢ Nett.no. 11.01.2016 13:57. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Ogne Øyehaug

Torsketråflåten er meir enn halvert etter årtusenskiftet. Kan bli enda mindre. I løpet av tolv år - frå utgangen av 2002 til slutten av 2014 - blei den havgåande torsketråflåten redusert frå 86 til 36 aktive farty.

© Nett.no

Forskningsfond med på automatiseringen

□ Fiskeribladet Fiskaren. 11.01.2016. Profil: Oppdragsgivere - Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 8

Flere prosjekt er nå under utviking for å forbedre ombordproduksjon av fisk på torsketrålere. Det handler både om å få bedre sluttprodukt og mer automatisert og kostnadsbesparende produksjon i fabrikkene.

- Jeg tror ombordproduksjon kommer tilbake, sier Roar Pedersen som er involvert i flere prosjekt for bedre og mer effektiv ombordproduksjon av fisk. Pedersen er fagsjef i fartøYTEKNOLOGI ved FHF (Fiskeri- og Havbruksnæringens Forskningsfond).

FHF er aktør i et utviklingsarbeid for pumping, levendelagring, bedøvelse og bløgging av trålfangster. Det er vanlig at det tar opp mot en time fra trålfangsten er dratt inn før fisken bløgges og den tiden gjør noe med kvaliteten på fisken sammenlignet med fiske som blir bløgget umiddelbart etter at den dras inn, blant annet linefisk.

Automatisering er virkemidlet og økt lønnsomhet og bedre sluttprodukt, er målene gjennom det utviklingsarbeidet som pågår. Prosjektet skal gi svar på en utfordring som Nergård har gitt etter at FHF i fjor utlyste midler til prosjekt for automatisering av ombordproduksjon på trålere. Flere aktører ønsker svar på noen av de samme utfordringer.

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

8 NYHETER

MANDAG 11. JANUAR 2016 FISKERIBLADETIKASEREN

Forskningsfond med på automatiseringen

Flere prosjekt er nå under utviking for å forbedre ombordproduksjonen på torsketrålere. Det handler både om å få bedre sluttprodukt og mer automatisert og kostnadsbesparende produksjon i fabrikkene.

FHF er aktør i et utviklingsarbeid for pumping, levendelagring, bedøvelse og bløgging av trålfangster. Det er vanlig at det tar opp mot en time fra trålfangsten er dratt inn før fisken bløgges og den tiden gjør noe med kvaliteten på fisken sammenlignet med

fiske som blir bløgget umiddelbart etter at den dras inn, blant annet linefisk. Automatisering er virkemidlet og økt lønnsomhet og bedre sluttprodukt, er målene gjennom det utviklingsarbeidet som pågår. Prosjektet skal gi svar på en utfordring

som Nergård har gitt etter at FHF i fjor utlyste midler til prosjekt for automatisering av ombordproduksjon på trålere. Flere aktører ønsker svar på noen av de samme utfordringer.

Skjærer superfilet på sjøen

TEKNOLOGI
Nye «Ramoens» blir den første fabrikktråleren som tar i bruk en ny teknologi med maksimal utnyttelse ved automatisert skjæring av skinn- og beintri filet.

Einar Lindbæk
Herald

Fabrikktråleren blir først til å ta i bruk en ny teknologi med maksimal utnyttelse ved automatisert skjæring av skinn- og beintri filet.

Et år før forsknings- og utviklingsarbeid, gir nå resultatene for en tråler med ombordproduksjon. Teknologien er tatt i bruk både ved norske og islandske landindustriplanleggninger.

Bedre enn håndarbeid
Teknologien er nå så godt utviklet at resultatet av den automatiserte fileringsprosessen blir bedre enn håndarbeid utført av drøtt arbeidere på tråleren, sier Alle Vartdal i redieriet som er først til å ta teknologien til

havs. «Vi er en havgående fabrikk på havet, men gjennomsnittet har vi fått øve på at det som fungerer på land også gjør det på sjøen, sier Vartdal.

Det er særlig grunnen med bedre utnyttelse av råstoffet ved automatisert skjæring hvor skarpe kniver blir erstattet av vann med høyt trykk og beintri bein lokaliseres med røntgenteknologi. Utfordringen med å fjerne planarbeidet automatisk er omfangs løst. Resultatet forventes å gi åtte-ti prosent mer

AUTOMATISERT: Her er den automatiserte fillettskjæreren som skal sørge for et stort framskritt på trålere, først på «Ramoens».

FOTO: VALKA (UTSTYRPRODUSJENT FRA ISLAND)

bein og skinntri produkt enn det man har gjort å si ut til nå.

Økt verdi
«Det blir ikke nødvendigvis færre bønder i fabrikkene fordi vi så får muligheter til å produsere løns og kuttede portjansstykker av fiskens som vil kreve mer manuell arbeidskraft. Gjennomsnittet skal føre og fremover hentes ut i større verdiskapning, sier Vartdal.

forskningsarbeidet gjennom FHF (2009) som har ledet til denne automatiserte produksjonen. Det er blant annet blitt gjort forsøk med å få til automatisert uttrekk av beinene, men dette lykkes ikke fordi beinene setter godt fast i fiskekjøttet på så liten fisk, som det er vanlig å behandle på trålere og i skinnindustrien på land.

Russene leverer
Selv om «Ramoens» blir først

med både teknologien til sjøs og automatisert produksjon av lions og kuttede produkt, har markedet allerede fått slike produkt fra havet. Russiske fabrikktrålere, med mange flere ansatte enn norske og med mye mer manuell arbeid med fisken, leverer allerede slike skinn- og beintri produkt til markedet. «Ramoens» er under bygging i Spania og forventes levert til redieriet i sommeren. Redieriet håper å kunne ta fabrikktråleren i bruk fra august i år. Det forhandles nå med et annet rederi om å bygge til med å fiske årets kvoter for «Ramoens».

Det er den islandske utstyrprodusenten Valka som produserer fillettskinneren til «Ramoens». Sammen med Marel, også den produsenten islandske, har disse to produsentene utviklet slike utstyr.

© Einar Lindbæk
Møbl. 532 56323

God start for nye «Leinebris»

Nye «Leinebris» lever opp til forventningene etter å være autolindredrift med både HØ (sløyd) og avansert fileringsdug. Anstiltbåten, som kom i august og er en storstasjon fra to redier i Herøy og Åre, er fisket for 20-25 millioner i løpet av de 11 første ukene i drift. Samlet fanget er notert til 1200 tonn. Båten har allerede rasket to konsolideraturer med 20 tonn godt betalt

fillet på hver av turene. Det mente er først HØ. «Vi er svært fornøyd med både drift og det vi har fått til så langt. All er blitt bedre med miljøbåten, sier redier Paul Harald Leinebr.

Effektiviteten omfatter blant annet skyting og haling av line. Innvingen med drøgeboen, produksjonen og setningen på den grønne prillen.

«Vi har fått ned drivstoff-

kostnaden med 30 prosent og har et drivstoffbruk som er lavere enn vi hadde regnet med.

«Båten går over 11 mil bære med bruk av en maskin. Maskinstasjonen har vært særdeles vellykket.

«Det er god etteroppsett av de produkt vi lager i fabrikk og vi ønsker å bygge opp verdiskapningen på det gode råstoffet som vi får inn, sier Leinebr.

FABRIKK: Nye «Leinebris» er en autolindredrift med avansert fabrikk for posjonsakke midlagre etter som frysas kort tid etter at fisken er dratt inn levende. FOTO: EINAR LINDBÆK

Konkurranseskraftig sjømatindustri

Fiskeribladet Fiskaren. 11.01.2016. Profil: Konkurrenter - Havforskningsinstituttet. Side: 16

Administrerende direktør i Norges Sildesalgslag, Paul Magnus Oma, har skrevet en kronikk om Sildelagets rolle i anledning stortingsmeldingen om en konkurranseskraftig sjømatindustri.

Etter nesten ett år med intens fiskeripolitisk debatt la Regjeringen i november frem en melding til Stortinget om en konkurranseskraftig sjømatindustri. Norges Sildesalgslag (Sildelaget) hilser denne Stortingsmeldingen velkommen. En stor fiskeri- og sjømatnasjon som Norge har behov for en ambisiøs og fremtidsrettet sjømatpolitikk. Sildelaget er en sentral aktør i den pelagiske verdikjeden, og vi er opptatt av å øke førstehåndsverdien på pelagisk fisk (sild, makrell, lodde, kolmule etc.) Dette ønsker vi å oppnå gjennom å bidra til økt verdiskaping og lønnsomhet i hele den pelagiske verdikjeden.

Ressursgrunnlag - Sildelagets engasjement

Kunnskapsbasert og bærekraftig fiskeriforvaltning er fundamentet for vår næring. Derfor er Sildelaget glad for at Regjeringen i Stortingsmeldingen signaliserer en økt satsning på bestandsforskning.

De siste årene har det vært stor diskusjon mellom fiskere og forskere om hvorvidt kunnskapsgrunnlaget til forskerne som gir sine kvoteråd er godt nok, spesielt for norsk vårgytende sild. For å bedre kunnskapsgrunnlaget har Sildelaget på vegne av sildefiskerne bidratt med ca. 5 millioner kroner til Havforskningsinstituttets gytefeltstokt i 2015 og 2016. Dette har vært avgjørende for gjennomføringen av toktet i 2015 og for utvidet områdedekning i 2016. Gjennom Sildelaget bidrar fiskerne til forskningstøtte for andre fiseslag også. Svingninger i fiskeribestandene har næringen alltid levd med, men målet må være å høste disse på den mest bærekraftige måten.

Ressurskontroll - Sildelagets bidrag

Kontroll med ressursuttaket er også en integrert del

16 DEBATT

Innlegg sendes Fiskeribladet Fiskaren E-ga: fiskeribladet@nif.no Telefon: 55 21 33 01 Adresse: Sandblomstun 7, 5002 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimert 1.000 tegn (ca. 700 ord). Sideinnlegg/reaksi: Maksimert 500 tegn (ca. 350 ord). Fiskeribladet Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Uønskede forbehold: i visse tilfeller til å lagre innlegg.

MANDAG 11. JANUAR 2016 FISKERIBLADET/FISKAREN

SILD: Det blir økt satsning på bestandsforskning. I: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Administrerende direktør i Norges Sildesalgslag, Paul Magnus Oma, har skrevet en kronikk om Sildelagets rolle i anledning stortingsmeldingen om en konkurranseskraftig sjømatindustri.

Konkurranseskraftig sjømatindustri

Innlegg Fiskeindustri

Paul Magnus Oma er administrerende direktør ved Norges Sildesalgslag.

FAKTA: SILDLAGET
Norges Sildesalgslag omfatter alle funksjoner av pelagisk fisk som lander i Norge og som norske fiskere tar med seg til land.

En stor fiskeri- og sjømatnasjon som Norge har behov for en ambisiøs og fremtidsrettet sjømatpolitikk

12 årsværk i Sildelaget er knyttet opp mot ressurskontroll og kvoterforvaltning, inkludert fremtidsrettet ressurskontroll. I tillegg vil ressurskontrollen og kvalitetskontrollen av råstoffet som våre fiskere bringer til land.

Enne kontrollvirksomheten finansieres i sin helhet av de pelagiske fiskerne gjennom sildesalgslaget. Dette betyr at på 0,75 prosent av førstehåndsomsetningen som er inntrukne midler.

Vår påstand er at dette er en svært kostnadseffektiv måte å sikre ressurskontroll og kvalitetskontroll på. Dette betyr at på 0,75 prosent av førstehåndsomsetningen som er inntrukne midler.

Markedsarbeid - behov for større innsats
I mange markeder kreves det at sjømaten skal være miljømerket. Bærekraftig forvaltning gir dermed et konkurransefortrinn. Dette vil bli et viktig tema i fremtiden.

Ressurskontroll - Sildelagets bidrag
Kontroll med ressursuttaket er også en integrert del av en bærekraftig fiskeriforvaltning. Fiskekvaliteten har en viktig rolle i norsk fiskerikontrull, noe også Regjeringen står fast i Stortingsmeldingen.

Ar disse er det kan Ukraina som Norge har en frihandelsavtale med. På grunn av politisk og finansiell risiko i mange de nye markeder som Norge mer avhengig av vilt- og sjømatmarkeder. I tillegg er det norske sild og makrell kollektivt og opp til 15. Frihandelsavtale med EU for pelagisk fisk vil være det desidert viktigste tiltaket for å bedre lønnsomheten i pelagisk sjømatnæring. Desverre har ingen regjeringer siden 1984 tatt opp spørsmålet om frihandel med sjømat med EU. Det er nå på høy tid at dette blir prioritert av Solberg regjeringen. Vi kan ikke vente på at det norske finansielle bidraget til EØS skal reflekteres for fullt ut for pelagisk fisk sektor på dagens. Sildelaget forventer at fiskeriminister Sandberg og europaminister Aspaker følger opp dette spørsmålet.

Markedsplanen - dynamiske tiltak og terminmarkert
Driften av verdens største markedsplan for pelagisk fisk er et av Sildelagets viktigste oppgaver. I 2015 omfattet Sildelagets omsetning på ca. 7 milliarder kroner. 1,5 milliarder kroner stammer fra utendørs salgslager i Norge. I tillegg på store kvanta ransett gjennom Sildelaget.

Målingene for markedsplanen er å sikre norske fiskerne en markedsmessig riktig pris. Vi ønsker klarere markedsplaner og kjøperkostnadseffektive måter. 75 av omsetningen i Sildelaget omsettes på aukasjon, resten er på leveringsavtale og avtaler på mindre kvantum fra mindre fartøy der aukasjonsprisen brukes som en markedspris indikator. Sildelaget ønsker å bidra til forutsetningene i verdikjeden. Innføres en dynamisk minisjøs for norsk vårgytende sild (motsvarende er til enhver tid 80 % av aukasjonsprisen) er det viktigste tiltaket, og vi har håp om at dette vil bli viktigste tiltaket minisjøsforhandlinger for alle våre viktigste pelagiske arter.

Åpenhet om kvantum og priser bidrar til å maksimere

verdien på råstoffet. Derfor ønsker vi å diskutere med Sjømat Norge hvordan vi kan få til dette på en god måte. Vi ønsker også å diskutere med Sjømat Norge våre planer om å etablere et terminmarked for fram sin innstilling i 2014, og i Stortingsmeldingen foreslår Regjeringen å etablere salgslagene rolle når det gjelder bestandsforskning og ressurskontroll og minisjøsforhandlinger. Vi ønsker med å se at dette kan bidra til lønnsomhet for sjømatindustrien.

Vi som driver en markedsplan har behov for de stabile ramme som duges fiskerisalgslager. Vi ønsker å etablere verdikjeder og å etablere verdikjeder og å etablere verdikjeder og å etablere verdikjeder.

Det sikrer også at vi får mest mulig av våre pelagiske ressurer i hele verdikjeden. Vi i Sildelaget er berettiget på at det å ha enerett til førstehåndsomsetningen er et privilegium. Men med dette privilegiet følger det et stort ansvar. Dette ansvar har vi forvaltet under varierende rammevilkår siden 1987.

Dette har bidratt til å sikre fiskeriet og verdensledende innen teknologi, forvaltning, kvalitet og bærekraft. Vi har ansvaret også i fremtiden. Vi setter oss til å bidra i Stortinget sin behandling av Stortingsmeldingen om fiskerikontrull og en viktig rolle i verdikjeden for den viktigste sjømatnæringen i Norge, og at de fortsatt vil i fiskekvaliteten dette ansvar.

I mange markeder kreves det at sjømaten skal være miljømerket. Bærekraftig forvaltning gir dermed et konkurransefortrinn. Dette vil bli enda viktigere i fremtiden hvor det også vil bli stilt krav om miljøsertifiserte innsatsfaktorer i lakseforet for å få miljømerket oppdrettslaksen. I et slikt perspektiv vil det å få på plass en helhetlig forvaltning av kolmule også være avgjørende. Sildelaget er både en pådriver og økonomisk støttespiller i arbeidet med å få miljømerket våre pelagiske fiskeressurser.

Sildelaget bidrar også med egne midler til markedsarbeid for å bygge nye markeder sammen med eksportører og sammen med Norges Sjømatråd. I denne sammenheng må vi beklage at markedsavgiften for pelagisk sektor ble satt ned fra 0,75% til 0,6% fra 1 jan 2016. Sildelaget stiller seg undrende til at markedsavgiften ble satt ned bare to måneder etter at departementet hadde vedtatt at den skulle videreføres etter en grundig høringsrunde som blant annet Sildelaget deltok i.

Etter Sildelagets vurdering er det et potensiale til å forbedre samhandlingen mellom eksportører og Norges Sjømatråd for å øke markedsandeler på pelagisk fisk.

Krav om fri markedsadgang til EU

Sammen med de andre fiskesalgslagene og kjøperorganisasjonene er Sildelaget med i Sjømatalliansen. Dette er et initiativ som bidrar til en felles virkelighetsforståelse i hele sjømatnæringen på sjø og land. En samlet sjømatnæring står bak kravet om å gi prioritet til frihandel med sjømat i Norges handelspolitikk.

Stabile rammer for eksporten av pelagisk fisk er avgjørende for å kunne vedlikeholde eksisterende markeder og bygge nye markeder. Selv om Norge eksporterer pelagisk fisk til ca. 70 land over hele verden er det et fåtall markeder som har dominerende betydning; EU, Japan, Kina, Nigeria, Ukraina og Russland. Av disse er det kun Ukraina som Norge har en frihandelsavtale med.

På grunn av politisk og finansiell risiko i mange de nevnte markedene er vi blitt mer avhengig av vårt «hjemmemarked» EU. Her møter norsk sild og makrell tollsatser på opptil 25 %. Frihandel med EU for pelagisk fisk ville vært det desidert viktigste tiltaket for å bedre lønnsomheten i pelagisk sjømatnæring. Dessverre har ingen regjeringer siden 1994 tatt opp spørsmålet om frihandel med sjømat med EU. Det er nå på høy tid at dette gis prioritet av Solberg-regjeringen. Vi kan ikke vente sju år til det norske finansielle bidraget til EØS skal reforhandles før tollfrihet for pelagisk fisk settes på dagsorden. Sildelaget forventer at fiskeriminister Sandberg og europaminister Aspaker følger opp dette spørsmålet.

Markedsplassen - dynamiske minstepriser og terminmarked

Driften av verdens største markedsplasse for pelagisk fisk er selvsagt Sildelagets viktigste oppgave. I 2015 endte Sildelagets omsetning på ca. 7 mrd. kroner. Omlag 1,5 mrd kroner stammer fra utenlandske landinger i Norge. Norsk pelagisk industri får mao. tilgang på store kvanta råstoff gjennom Sildelaget.

Målsettingen for markedsplassen er å sikre norske fiskerne en markedsmessig riktig pris. Vår auksjon klarer markedet på den mest kostnadseffektive måten. 78 % av omsetningen i Sildelaget omsettes på auksjonen, resten er på leveringsavtaler og avtaler på mindre kvantum fra mindre fartøy der auksjonsprisen brukes som en markedspris indikator.

Sildelaget ønsker å bidra til forutsigbarhet i verdikjeden. Innføringen av dynamisk minstepris for norsk vårgytende sild (minstepris er til enhver tid 80 % av auksjonspris) er i så måte et viktig bidrag, og vi har håp om at dette på sikt skal erstatte minsteprisforhandlinger for alle våre viktigste pelagiske arter.

Åpenhet om kvantum og priser bidrar til å maksimere verdien på råstoffet. Derfor ønsker vi å diskutere med Sjømat Norge hvordan vi kan få til dette på en god

måte. Vi ønsker også å diskutere med Sjømat Norge våre planer om å etablere et terminmarked for pelagisk fisk. Dette mener vi har potensiale til å bidra til større vertikal koordinering i verdikjeden, som er noe av det som etterlyses i Regjeringens stortingsmelding.

Fiskesalgslagsloven - salgslagsansvar i snart 90 år

Fiskesalgslagsloven har vært et av de mest debatterte temaene etter at Tveterås-utvalget la fram sin innstilling i 2014, og i Stortingsmeldingen foreslår Regjeringen å endre salgslagenes rolle når det gjelder fastsettelse av minstepriser og forretningsvilkår. I Norges Sildesalgslag har vi vansker med å se at dette kan bidra til økt lønnsomhet for sjømatindustrien.

Vi som drifter en markeds plass har behov for de stabile rammene som dagens fiskesalgslagslov gir. Vi drøfter våre forretningsvilkår med Sjømat Norge og andre aktuelle organisasjoner jevnlig, og vi jobber kontinuerlig med å utvikle minsteprismodeller som virker. Men for å kunne løse det samfunnsoppdraget vi har for fiskere og storsamfunn er det viktig at vi i enkelte tilfeller kan skjære gjennom å fastsette et regelverk som sikrer like vilkår for alle kjøpere i Norge. Det sikrer også at vi får mest mulig ut av våre pelagiske ressurser i hele verdikjeden.

Vi i Sildelaget er bevisste på at det å ha enerett til førstehåndsomsetningen er et privilegium. Men med dette privilegium følger det et stort ansvar. Dette ansvaret har vi forvaltet under varierende rammevilkår siden 1927. Dette har bidratt til at norsk fiskeri er verdensledende innen teknologi, forvaltning, kvalitet og bærekraft. Vi tar ansvaret også i fremtiden. Vi setter vår lit til at Stortinget i sin behandling av Stortingsmeldingen ser fiskesalgslagenes viktige rolle i verdikjeden for den voksende sjømatnæringen i Norge, og at de fortsatt vil gi fiskesalgslagene dette ansvaret. Fakta: Sildelaget

Norges Sildesalgslag omsetter alle fangster av pelagisk fisk som landes i Norge og som norske

fartøyer lander i utlandet.

De viktigste pelagiske artene er sild, makrell, lodde, brisling, tobis og kolmule.

Lagets omsetning i 2015 var nesten 7 milliarder NOK og 1,5 millioner tonn. Omsetningen foregår hovedsakelig over auksjon. Norges Sildesalgslag eies av de norske fiskerne som omsetter sine fangster gjennom laget.

SILD: Det blir økt satsning på bestandsforskning.

ILL.FOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Sammenligning ved sesongslutt

Fiskeribladet Fiskaren. 11.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig. Side: 13

Når årets vintersesong er avsluttet vi forskningsinstituttet Nofima kunne presentere et sammenligningsgrunnlag for Fiskeridirektoratets foreslåtte kyst-omregningsfaktor.

I disse dager gjøres de siste forberedelser før det mye omtalte forsøket med nye veie- og sløyvesystemer skal kjøres i gang ved to fiskebruk på kysten.

- Ved å kartlegge veid og sløyd vekt på fisken som leveres ved de to brukene skal vi etterpå kunne presentere en detaljert oversikt over den reelle vektforskjellen på rund og sløyd fisk. Og registreringene gir oss også data for når i sesongen torsken er tatt, og på hvilket redskap, forteller seniorforsker Silje Kristoffersen ved Nofima.

Kristoffersen har ansvaret for Nofimas overvåking av prosjektet, og hun vil i løpet av kort tid gi det formelle startsignalet. Først ved Hovden Fiskeindustri i Vesterålen, og deretter ved Tøbbø Fisk i Havøysund.

Prosjektet er fiskekjøper Jon-Edvard Johnsen kongstanke, der målet er å kunne gi kjøperne og fiskerne de mottaks- og seddelrutiner de ønsker, samtidig som kontrollinstansene skal kunne få direkte overført alle data de måtte ønske fra mottaksprosessen, i et digitalt system som ikke kan manipuleres underveis eller i ettertid.

@text2
© Fiskeribladet Fiskaren

FISKERIBLADET/FISKAREN MANDAG 11. JANUAR 2016

Foto: Jørn Erik Olsen

NSL ber om utsettelse

- Denne saken er svært omfattende og konsekvensene er for alvorlige til at vi kan komme med klare konklusjoner innen 20. januar. Vi trenger mer tid, sier Meinerth, og slutter seg samtidig til ønsket fra andre hold om å utsette en eventuell leveringsfrist for faktorer inntil videre.

- Det er uansett ikke noe som hastet akutt når det gjelder torskebestanden, og vi er så langt over betraktning at en mulig ny faktor bare skal behandles en del av tiden. Men vi foreløpig ikke kommet så langt at vi har fått regnet ut de reelle konsekvensene her.

- Når det gjelder direktoratets behov for det som beskrives som kontrollressursuttak, så er det også her flere forhold som spiller en rolle. 20 anslag over torskebestanden vil alltid innebære store nummer-tall. Vi mener for eksempel ikke det reelle utslaget i verten, fridagsfisket, turtdfisket eller det som gir med i private husholdninger. Over tid blir det derfor viktigere å ha en stabil faktor enn en helt riktig faktor, sier Meinerth.

Sammenligning ved sesongslutt

Når årets vintersesong er avsluttet vil forskningsinstituttet Nofima kunne presentere et sammenligningsgrunnlag for Fiskeridirektoratets foreslåtte kyst-omregningsfaktor. I disse dager gjøres de siste forberedelser før det mye omtalte forsøket med nye veie- og sløyvesystemer skal kjøres i gang ved to fiskebruk på kysten.

- Ved å kartlegge veid og sløyd vekt på fisken som leveres ved de to brukene skal vi etterpå kunne presentere en detaljert oversikt over den reelle vektforskjellen på rund og sløyd fisk. Og registreringene gir oss også data for når i sesongen torsken er tatt, og på hvilket redskap, forteller seniorforsker Silje Kristoffersen ved Nofima.

Kristoffersen har ansvaret for Nofimas overvåking av prosjektet, og hun vil i løpet av kort tid gi det formelle startsignalet. Først ved Hovden Fiskeindustri i Vesterålen, og deretter ved Tøbbø Fisk i Havøysund.

Prosjektet er fiskekjøper Jon-Edvard Johnsen kongstanke, der målet er å kunne gi kjøperne og fiskerne de mottaks- og seddelrutiner de ønsker, samtidig som kontrollinstansene skal kunne få direkte overført alle data de måtte ønske fra mottaksprosessen, i et digitalt system som ikke kan manipuleres underveis eller i ettertid.

- Faktoren har vært feil

- Vi må tenke på nytt i denne saken. Omregningsfaktoren har vært feil, så blir den riktige, sier Per Mjelva. Han leder firmaet Marine Sales i Alverndal, som blant annet driver to fiskefaktorer i sør og samtidig eksporterer fisk.

- Og så i våre områder gir torsken et betydelig vinstrekk, og vi har i utgangspunktet tilregnet på fiskefaktoren råtstoff fra bakdelene her i sesongen. Men skal vi kunne holde topp kvalitet og sende slik med fisk til våre kunder, så må vi ha fisken levert raskt. Med dagens faktorer vil det være mange fiskere som leveringsproblemer, og vi taper betydelige mengder råtstoff, sier Mjelva.

På Fiskeridirektoratets møte om omregningsfaktoren representerte Ima organisasjonen Norske Sjømatbedrivere Landsforening, men Mjelva understreket at hans høringsuttale om faktoren her er hans eget syn, som ikke er bindende.

Organisasjonen NSL er forebyggingskontroll til ny faktor og har i løpet av januar beriget fra tre direktoratets faktorer og leveringsforlag.

nnglass

FAKTA: OMREGNING

11 Norge og Russland er enig om et felles tall faktor for omregning av sløyd fisk til rund torske, primært til bruk i kvoter og eksport, der alle tvoder er tilsluttet i form av rund fisk.

12 Faktoren, som i dag er 1,5, brukes også i beregningen av fiskepris.

13 Her legger utgangspunktet for et detaljert oppsett på neste hånd for sløyd fisk kontra rund fisk, og om 1,5 gir et riktig bilde av forskjellen.

14 Prosjektet er en del av et større arbeid som skal løse torsken i løpet av året. Løst har rettet også en pakke med nye faktorer: «Når torsken blir forsket på i laboratoriet, da har den en biomassebestemmelse av kjøtt, bein og innmat og det er denne biomassen som må legges til grunn for estimeringen av kvoten. Hvor mye torsken spiser av sløyd og lodde og utvikler regn og melke på turen fra fiskefaktoren og til gyltetilene må være likegyldig»

publisert på Fiskaren 7.7.05 90.22

Vil holde fast på 1,5- faktoren

«Vi forstår hvorfor fiskekjøperne har satt fokus på denne saken, men myndighetene med fiskefaktorkontrollen i sjøen har overvurdert og sådd saken helt feil», heter det i et vedtak fra Flakstad Fisking i Lofoten.

Flakstadsfiskerne mener omregningsfaktoren i kvotereguleringen bør holdes på 1,5, slik det har vært enighet med nasjonen som siden 1992. I tillegg mener lokalene at det blir helt feil å forsøke å håndtere årlige gruppe i denne saken - spesielt når de fisker på de samme fiskene.

Laget har rettet også en pakke med nye faktorer: «Når torsken blir forsket på i laboratoriet, da har den en biomassebestemmelse av kjøtt, bein og innmat og det er denne biomassen som må legges til grunn for estimeringen av kvoten. Hvor mye torsken spiser av sløyd og lodde og utvikler regn og melke på turen fra fiskefaktoren og til gyltetilene må være likegyldig»

OMSTRID: Omregningsfaktoren skapte første sideoppdrag da den ble endret til dagens 1,5 fra 1, januar 1992. FISKEFAGLIGT

dig for torsken», heter det i vedtaket.

Lokalene reagerte også på forslaget om å påby samtidig levering og skiving av seddel. Mange fiskekjøpere opplyste om bruk av sløyd fisk fra sløyd fisk, fra sløyd fisk, og sløyd fisk som kjøperne har tatt på hånd fisk, og sløyd fisk som kjøperne har tatt på hånd fisk, og sløyd fisk som kjøperne har tatt på hånd fisk.

«Noe annet vil vi anse som et run fra fiskeindustri og det tror vi ikke var intensjonen fra fiskekjøperne når de påpekte at noe måtte gjøres med omregningsfaktoren, heter det i vedtaket.

«Vi vil presisere at problemet med omregningsfaktoren aldri har vært et problem for sløyd fisk, og det er det som kjøperne har tatt på hånd fisk, og sløyd fisk som kjøperne har tatt på hånd fisk, og sløyd fisk som kjøperne har tatt på hånd fisk.

«Noen av de som har vært et problem for fiskekjøperne og Fiskeridirektoratet i Lofoten har altså biomassen av torskefisk i dagens kvoter, heter det fra Flakstad Fisking.

Toppår for fisk

☐ Sunnmørsposten. 11.01.2016. Profil: Diverse - Klippfisk. Side: 29
1991

1990 ble et nytt toppår for eksporten av fisk fra Norge, viser ferske tall fra Fiskeridepartementet.

I forhold til rekordåret 1989 økte eksporten med nye to milliarder kroner og kom opp i over 13 milliarder.

Blant de som kan glede seg over denne utviklingen er lakseprodusentene som i fjor skaffet seg en eksportøkning med 900 millioner kroner (...) Også klippfisknæringen hadde økning, men her bremses utviklingen av mangen på råstoff.

© Sunnmørsposten

I DAG
Kontakt oss: 70 12 00 00 idag@smn.no

SUNNMØRSPOSTEN Mandag 11. januar 2016 **IDAG 29**

VIL DU DELE NOE MED OSS? SEND DET TIL:
E-post: idag@smn.no eller sms til 70 12 00 00 eller i nettleser: idag.no eller tilkall 70 12 00 00. For mer informasjon, se smn.no/idag

11. jan.

1941
Vær varsom
Enten må i denne tiden være på vakt mot alle rykter. La ikke noen til dem og vær ikke med og bringe løst snakk til tross.
Det er uansett å si fare omkring og snakke som ting som en har hørt av Per og Pål. Det er i seg selv en langt større interesse å holde tann for tungen i disse tiden.
En må også være merksam på at det er dødfarfar å bringe rykter videre.

Acharderen foreningen fredag og lørdag kl. 8

STOR SEANSE
Vår fids største skulpturmonter

ARNARDO
Sensasjonelle skulpturmonter med mennesker og dyr.
Frescos kaller hans skulptur de beste og mest utendommelige i sin art.
BIL: 2.000, 1.500, 1.000 i fjor. 2016.
Vedring, fra kl. 7.

LABYRINT
Bringer bud fra en verden som er mest uventelig enn rasjon og følelse.

1966
Usikkert med nytt dekke på Borgundvegen
Ved Byingenkontoret kan de ikke si noe om sikkerhet med hensyn til nytt dekke på Borgundvegen. Det er verken noe negativt eller positivt nytt.
En prøver nå å legge på alle hullet, og det er allerede blitt utredet godt med sand for å redde det øyeblikkelige situasjon.

1991
Toppår for fisk
1990 ble et nytt toppår for eksporten av fisk fra Norge, viser ferske tall fra Fiskeridepartementet.
I forhold til rekordåret 1989 økte eksporten med nye to milliarder kroner og kom opp i over 13 milliarder.
Blant de som kan glede seg over denne utviklingen er lakseprodusentene som i fjor skaffet seg en eksportøkning med 900 millioner kroner (...)
Også klippfisknæringen hadde økning, men her bremses utviklingen av mangen på råstoff.

FOR NOEN TID SIDEN

«Flere stønn er blitt stønna på vår Hellebro»

STATISTISKE SLENGER
I dag er bildet i klassen for bilanget. Altså er fann ham under letting etter noe ganske anna.
Vi viser å gjøre oss forfjell med 1990-tallet straks. Men dette bildet må få passere raskt som forbeleg sitertmann.
En antilla Øyel passerer Hellebro i ei høyt ordinær, nitrit skuddryg med en høyttalerenke fenginger på foran.
Utsett er orientert nordover. For godt og vel 25 år så lå det klippfisk-kontor fra Ødegaard i Aleksander fremdeles.
Av andre riktignok detaljer må også fremføres den gamle kiosken ved nedgangen til Lorchestorget.

Ekstra godt vokne bybrann kan minneret finne på å bruke stedsnavnet «kjertkontroll». Men på stas, får vi hjelpe.
På økset, samme plass som skaler ble gullkjert i sin tid, er det i dag så å si ingen egen bygd. Høvevesener byr barfok og andre på daj og dei i underkastet til den nye kiosken.
Vi utsetter det mest interessante poeng ved fotografiet lenger nellig. Først skal vi hørte Angen Olav Flatsmark minne. Han skrev jo den geniale teksten til en av våre kjæreste patriotiske sanger, Hellebro. Aleksander bygdens Gate, datt. Det aller mest spesielle ved dagens tilfælde er imidlertid datterens, 25. mai 1990. Mail. Været har vært rart for også.

DET HENDTE

Bretmesse
Dette er en gammel høytidsdag spesielt i Norge, opprinnelig til minne om den irske helgen St. Brictiva. Andre navn på denne dagen er brettmesse, brakkmesse og brakkmesse. Primstærkhet var gjerne en høst. Navnet Brictiva ble antakelig tatt i bruk som noe med brett eller brette å gjøre. Men midt i alle ligner med brett på brettmesse, da ville den brette brett.
Som navnet var denne ulivete dag etter nytår, kom navnet til å bli i brett ulivete brett.
Dagens formiddagsvar skal opp om novemberavert, mens ettermiddagen viser været i desember.

1856
Christian Sinding
Komponisten Christian Sinding ble født på Kongsberg 11. januar 1856.

1926
Filmsjarmar død
Tidens største filmsjarmar, Rudolph Valentino døde 11. januar 1926 - 31 år gammel. Tidens største filmstjerne var både gjetting og profesjonell sekskapandene før

han ble oppdaget og fikk sitt store gjennombrudd i «De fire rytterne» i 1921. Han miste film var sjokkens sønn.

1941
Grisepris
Den nye prisordningen som var jamar datt i år første rettsikk i 1941. En skogparader fra Talsmen hadde søgt et prisstykke til en Oslo-mann 11 overpris. Datt men led på 200 kroner i bot.

1963
USAs første diskotek
Nattklubben Whisky & Co. i San Francisco ble etablert som den første diskotek i USA. Sammen år oppretter Norge Oslo og enerådighetsformet og ferle stasikk for Ragnere Gjende fra Larssen.
På tross av at stedet betinget

Forsker videre på fangstbegrensning i snurrevad

🌐 Fiskeribladet Fiskaren. 09.01.2016 20:02. Profil: Konkurrenter - Havforskningsinstituttet

kl 19:45 Av Terje Jensen Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet arbeider videre med ytterligere forbedringer av fangstbegrensningssystemet i snurrevadfisket.

null

© Fiskeribladet Fiskaren

The screenshot shows the website 'Fiskeribladet Fiskaren' with a blue header. At the top, there is a banner for 'Norwegian Fish Auction - markedskanalen for omsetning av fisk.' with the website 'nfa.no' and the 'NORWEGIAN FISH AUCTION' logo. Below the header, the main content area features an article titled 'Forsker videre på fangstbegrensning i snurrevad' by Terje Jensen, dated 9. januar 2016 kl 19:45. The article text is partially visible, mentioning 'Havforskningsinstituttet og fiskeridirektoratet arbeider videre med ytterligere forbedringer av fangstbegrensningssystemet i snurrevadfisket.' Below the article, there is a login section with fields for 'Brukernavn/Epost' and 'Passord', a 'LOGG INN' button, and a 'Glemt passord? Vi sender deg nytt' link. There are also links for 'BESTILL GRATIS PRØVE' and 'BESTILL ABONNEMENT NÅ'. To the right, there is a sidebar with an advertisement for 'Rambørs Fisk' with the headline 'KJOPER FISK' and a list of services. Below the ad is a 'SISTE SAKER' section with a list of news items, including 'Forsker videre på fangstbegrensning i snurrevad', 'Norges tilsvetlag i en konkurransekraftig sjematindustri', 'Tror på sandberg gjennomslag i stillesaken', 'Fisket ut til for rekkefåten i sør', 'Sjematrådet vil ha folk i Afrika og India', 'Begn med fisken', 'Ser ikke på 37 mill. fiskemåttler som mist', 'Fiskeripolitik med eller uten legitimitet?', and 'Lenge leve de nakne'.

Skal sikre mer effektivt kjøp av levende fisk

Vesterålen Online. 09.01.2016 09:00. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur

Vidar Eliassen

Andre Reinholdtsen fra Øksnes har dannet selskap som skal omsette levende torsk mest mulig effektivt.

Sammen med kystreder Mikal Steffensen, skal øksnesværing Andre Reinholdtsen sikre et mer effektivt kjøp av levende fisk, skriver Kyst og Fjord.

De to har stiftet selskapet Wild Arctic Seafood, som skal påta seg rollen som kjøper av fangst. Slakting og pakking skal etter planen foregå hos Gunnar Klo AS, mens torskhotellet Myre Havbruk skal levere ren hotelltjeneste.

Må overbevise forsikringsbransjen

Utfordringen for duoen blir først å overbevise forsikringsbransjen at anleggene holder, siden bransjen er skeptisk til torsk i merd etter forsøkene med oppdrettstorsk.

- Men det har skjedd mye siden den gang, og min erfaring med den levendefangede villfisken er at den ikke har samme adferden i merd med gnaging på knuter og nøter. Jeg har personlig ikke hatt en eneste rømming i de årene vi har holdt på, sier Reinholdtsen til Kyst og Fjord.

Har vært i møter

Reinholdtsen har alt møtt representanter fra forsikringsbransjen i Oslo og har tro på at saken vil løse seg.

- For oss er spørsmålet om forsikring helt avgjørende. Vi planlegger å øke kjøpet fra 1.800 tonn i 2015 til nærmere 3.000 tonn i år. Det handler fort om fisk for 40- 50 millioner kroner, og den risikoen har vi ikke mulighet til å bære uten forsikring, understreker Reinholdtsen overfor Kyst og Fjord.

Andre Reinholdtsen.

© Vesterålen Online

- Gå gjennom pliktene før de oppheves!

Bladet Vesterålen. 08.01.2016 12:09. Oppdatert 09.01.2016 16:35. Profil: Diverse - Klippfisk

Tor Johannes Jensen

HADSEL: Ordførerne i Vesterålen vil ha en kommisjon til å gå gjennom hvordan trålernes forpliktelser virker i dag, før Stortinget vurderer å oppheve dem.

Regionrådsleder og Hadsel-ordfører Siv Dagny Aasvik fikk støtte fra de andre ordførerne til et slikt krav da arbeidsutvalget i regionrådet diskuterte regjeringas sjømatmelding fredag.

- Dette berører ikke bare de ansatte, men familier og leverandørbedrifter, sa hun.

- Det er mye i Sjømatmeldinga vi er enige om, som markedsadgang, forskning og fokus på nye arter, påpekte hun.

Aasvik mener faren for oppheving av trålerrederienes aktivitetsplikt vil være mest alvorlig.

- Det vil kunne få størst konsekvenser for lokalsamfunn, sier hun.

Kommisjon

- Men regionalisering av leveringsplikt vil innebære at Norway Seafoods vil kunne levere på færre anlegg, som eksempelvis bare Stamsund og Båtsfjord. Det er vi redd for med det nye forslaget. Og så vil man fjerne bearbeidingsplikten for å få mer fleksibilitet. Men det er allerede stor fleksibilitet.

Regionrådslederen ønsker at Stortinget setter ned en kommisjon som ser på hvordan pliktssystemet fungerer - både hvordan det er utformet og hvordan det handheves.

- Stortinget bør gå gjennom hvordan det kan fungere optimalt for alle parter før man vurderer å fjerne det. Jeg håper det går an å få tverrpolitisk enighet om det, sa hun.

Spilten mellom sjø og land

- Hovedproblemet for Vesterålen er at vi jubler hemningsløst for økt kvantum, mens stadig større andel av det forsvinner ubearbeidet ut av regionen og landet. Da snakker du om både arbeidsplasser og skatteinntekter. Det handler om tilrettelegging for at næringslivet skal finne det regningsssvarende å etablere helårige arbeidsplasser. Vi bør se en helhet og stå sammen i Vesterålen. Men vi må se på årsaken til utviklingen. I det øyeblikket regjeringen Stoltenberg ga Røkke lov til å skille konsesjonene fra landanlegget over til et nytt selskap der båtene ble lagt, var linken mellom sjø og land brutt. Det samme skjedde i Finnmark. Vi skal være veldig tydelige på at hensikten med leveringsbetingelsene var å skape aktivitet på land, men da Røkke fikk lov å omstrukturere, startet det som nå foregår, sa Andøys ordfører Jonni Solsvik.

Urettferdig

- Vi har to selskap i Vesterålen - Prestfjord og Andenes Havfiskeselskap - som har kjøpt dyre, frie kvoter. Og så skal et annet selskap gratis få frigjort sine kvoter som man har fått betydelig billigere! Du skaper ubalanse i konkurransesituasjonen. Det har store konsekvenser, og vi skal kreve en helhetlig tilnærming, tilføyde Solsvik.

Lønnsomhet

Sture Pedersen fra Bø pekte på den store utviklingen i Øksnes, der det ikke lenger er tilknyttet trålerforpliktelser.

- Alle ønsker at leveringsforpliktelsene skal være til stede. Problemet er å få lønnsomhet når frossenfisken kommer på land. Vi kan ikke pålegge bedrifter å drive med underskudd. I Bø har vi ikke sett en tråler på 15 - 16 år, men Nergård skal bygge ny fabrikk. Og den dagen det kommer lønnsomhet i å bruke frossenfisken, vil det skje. Vi skal også være oppmerksom på alle arbeidsplassene på havet, som Holmøy gjerne peker på, tilføyde Sture Pedersen.

Noen få måneder Karianne Bråthen, ordfører i Øksnes, støttet ideen om en kommisjon, og Aasvik fikk også klarsignal fra resten av arbeidsutvalget, om enn med noen forbehold.

- Det er ikke noen lykke å jobbe på fiskebruk noen måneder i året og så gå ledig. Og så er det ikke én enkel måte å løse dette på. Man må sørge for at det er mulig å drive, og så må vi ha igjen for at det er her naturressursene finnes, kommenterte Tove Mette Bjørkmo fra Sortland.

- Poenget er at vi bør ikke rive vekk regelverket før man ser på hvordan man eventuelt kunne utforme det bedre, og før man veit konsekvensene av å fjerne ordningene, påpekte Aasvik.

Mye positivt

Jonni Solsvik tok til orde for at regionrådet i tillegg uttaler seg om Sjømatmeldinga for øvrig.

- Hvis vi ikke gjør det, kan det bli oppfattet som at vi bare peker på det negative. Det er mye å uttale seg om innenfor verdiskapning. Mye av meldinga er nærmest laget for Vesterålen. Hvordan blir det oppfattet hvis vi ikke sier noe om det? spurte han og antydte at Fiskeriparken kan forberede en uttalelse. Og en helhetlig uttalelse skal det komme fra regionrådet i løpet av vinteren.

- Vi er enige om at vi ønsker størst mulig verdiskapning av fisken i Vesterålen, slo Sture Pedersen fast.

Fredag sendte Aasvik invitasjon til fiskeriminister Per Sandberg (Frp) om å komme til Hadsel.

- Jeg møtte ham i Oslo tidligere i uka og ønsket ham velkommen allerede da, sa hun.

Samtidig er også Stortingets næringskomité invitert. Hadsel, Hammerfest og Vestvågøy skal også møte hele Nord-Norges-benken på Stortinget i januar for å legge fram sine bekymringer og synspunkt.

Trålernes forpliktelser

Deltagerloven krever at bare aktive fiskere får ha fiskerettigheter.

Noen industriselskap har likevel dispensasjon fra kravet om å være aktiv fisker, og har fått konsesjoner for torsketråling for å kunne forsyne landanleggene sine med råstoff.

Disse konsesjonene er gitt med bestemte betingelser. Dette er betingelsene som nå er foreslått endret og fjernet.

Leveringsplikten skal sikre bestemte anlegg på bestemte steder tilførsel av rå stoff fra selskapets trålere. Tilbudspflicht framkommer av forskrift om

leveringsplikt for fartøy med torsketrål tillatelse, hvor det heter at eieren skal tilby fartøyets fangst i overensstemmelse med de vilkårene som er fastsatt i konsesjonsvilkårene for det enkelte fartøy. Av totalt 37 torsketrålkonsesjoner som er tildelt i Norge, er 21 tildelt med leveringsplikt, og av dem er 16 disponert av industriselskap.

Bearbeidingsplikten er landanleggenes plikt til å bearbeide fisk kjøpt av trålerne med leveringsplikt. Kravet er at 70 prosent av fangsten som kjøpes i henhold til leveringsplikten skal bearbeides med filétering, panering eller fritering, røyking, eller tilvirkning til tørrfisk, saltfisk eller klippfisk.

Aktivitetsplikten er selskapets plikt til å drive industriell drift på stedet, og er et selvstendig vilkår som selskapet må oppfylle. Den omtales også som industriplikt. Rederiet Havfisk ASA er det eneste som har aktivitetsplikt, som forplikter selskapet til å ha aktivitet på landanleggene i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Kjøllefjord og Båtsfjord. Andre rederi har fått fritak fra aktivitetsplikten etter å ha inngått avtaler med kommunen aktivitetsplikten var knyttet til.

Det er et begrenset antall foretak som har fått tillatelse for torsketrålerne med dispensasjon fra deltakerloven. Tre av dem er datterselskaper under Havfisk ASA, som eier Melbutrålere. I tillegg er det Nergård AS. Trålerne til disse konsernene har leveringsplikt til egne fiskeindustrielle anlegg, men også til andre anlegg eller distrikter.

Havfisk ASA har fiskerett til mer enn hver tiende torsk i Norge. Rederiet eier blant annet også landanleggene på Melbu og i Stamsund, og leier dem ut til Norway Seafoods AS, som driver industrien.

Nergård AS har fiskerett til rundt hver tyvende torsk som fiskes i Norge, og har anlegg blant annet i Bø og på Værøy.

Trålerne med leveringsplikt har ikke noe forbud mot å levere frossen fisk i stedet for fersk. Dermed kan alle ferskfisketrålerne i utgangspunktet bygges om til eller

skiftes ut med frysetrålere. Men filetanleggene har behov for ferskt råstoff. Ved å legge om til en ren frysetråler kan leveringsplikten til bedrifter som bare kan ta imot fersk fisk derfor bli illusorisk.

Kilde: Nordland fylkeskommune, Fiskeridirektoratet

Frossen fangst fra Havtind på Melbu. (Foto: Tor Johannes Jensen)

Sjømatindustrimeldinga

Antallet norske bedrifter med filet som viktigste produksjonsform er ifølge Sintef redusert fra 100 bedrifter til 10 bedrifter med 800 årsverk siden 1970-tallet.

Driftsundersøkelsen for fiskeindustrien viser at filetindustrien bare har hatt positivt resultat i to av de siste 12 årene, ca. 0,3 % inntjening i 2012.

Stortingsmeldinga En konkurransekraftig sjømatindustri tar for seg både kvitfiskindustri, oppdrett og pelagisk (sild og lodde).

Dette er noen av hovedpunktene:

Fjerne forbud mot ombordproduksjon for torsketrålere uten leveringsplikt

Regionalisere leveringsplikten for industrielle trålere til fylker i stedet for lokalsamfunn.

Fjerne bearbeidingsplikten for industrielle trålere.

Opprette en kommisjon for å se på kompensasjon ved å avvikle aktivitetsplikten.

Opprettholde fiskesalgslagenes enerett til førstehåndsomsetning av fisk, men skape en mer balansert markedsplass for villfisk.

Modernisere salgslagsloven. Det innebærer blant annet å fjerne salgslagenes eneretten til å fastsette minstepris på fisk. Fiskeriministeren vil også at

partene skal finne løsninger for pris og omsetningsform i fellesskap.

Økt satsing på forskning og innovasjon.

Videre forbedring av markedsadgang.

© Bladet Vesterålen

Ran av kysten, sjørøveri og det verste siden nazistene brant Finnmark

📍 Avisa Nordland. 07.01.2016 20:42. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Kronikk Allerede før fiskeriministeren la fram Sjømatindustrimeldinga, ble det protestert mot forventede forslag til endring av trålernes leveringsplikt.

Karakteristikk som ran av kysten, sjørøveri og det verste siden nazistene brant Finnmark, etterfulgte framleggelsen.

Holdt opp mot at pliktene knyttet til trålere eid av fiskeindustrien ikke har fungert etter hensikten de siste 20 årene, virker reaksjonen, mildt sagt overdrevet. Men det er likevel ikke likegyldig hvordan en eventuell avvikling skjer.

Torsketrålere eid av fiskeindustrien er, i motsetning til fiskereide fartøyer, pålagt leveringsplikt, men denne ble fra 2003 erstattet med en tilbudsplikt. Praksis i dag er at trålerne fryser fangsten om bord og plasserer den på fryseterminaler. Videreforedling skjer så i stor grad på Sunnmøre - og i Kina. Få, og aller minst nordnorske kommuner, er fornøyd med resultatene av pliktssystemet.

Gamvik kommune gikk rettens vei og saksøkte trålredier og staten for manglete leveringer og for at staten ikke hadde påsett at leveringsplikten ble etterlevd som forutsatt. I 2008 tapte kommunen på alle punkter. Rettens begrunnelse var at på tross av opprinnelige intensjoner for tildeling av rettigheter med tilhørende plikter, er ingen forskånet fra konsekvenser av senere endringer i markeder og politikk.

Med kunnskap om Gamvikdommen, valgte fem kommuner å gå i forhandlinger med trålredier om kompensasjon mot bortfall av plikter. Kommunene er ikke en juridisk part i kontraktene mellom staten, fangstleddet og fiskeindustrien, men Hasvik, Skjervøy, Bø, Øksnes og Andøy har likevel oppnådd kompensasjon fra rederiene.

The screenshot shows the an.no website interface. At the top, there is a navigation bar with 'an.no' logo and '88 abonnent for kr 109'. Below the navigation, there is a promotional banner for 'IKEA FAMILY-tilbud' offering a 200,- gift card for every 2,000,- spent. The main article headline reads: «Ran av kysten», «sjørøveri» og «det verste siden nazistene brant Finnmark». The article is dated 07. januar 2016 kl. 20:42. A purple box contains a quote: «Krav om at ulønnsomme og utdaterte løsninger skal beholdes, peker ikke på framtidig økonomisk bærekraft, bare mot vedlikehold av en gammel tapsfortelling.» Below the article text, there is a photo of a fishing boat docked at a pier.

Staten har i disse tilfellene benyttet anledningen til å oppheve enten leveringsplikten eller aktivitetsplikten forutsatt at trålredier, begunstiget anlegg og kommune har vært enige. Med unntak av Øksnes har dette medført en økonomisk kompensasjon til kommune og/eller anlegg. I Øksnes leveres fortsatt fisken i frossen tilstand til anlegg i kommunen, og rederiet holder til i regionen.

Det er denne praksisen, etablert fra 2008 av, som Tveteråsutvalget forslår som modell for avvikling av pliktregimet. Sjømatindustrimeldingen foreslår imidlertid å utvide tilbudsplikten til landing i fylket, men bortfall av bearbeidingsplikt. Samlet sett vurderer vi det slik at Sjømatindustrimeldingens forslag svekker forhandlingsgrunnlaget til begunstigede kommuner.

Legg igjen kvotene på kaikanten høres ofte i debatten om brutte plikter. Når befolkningen i

kystkommuner opplever at råstoff ikke tilføres i henhold til de opprinnelige intensjonene, appelleres det til at konsesjonene inndras og stilles til disposisjon for fiskerikommuner. Men forutsetningen for å ha kvote er at man er aktiv fisker og eier fiskefartøy.

Kaikanter eller kommuner oppfyller ingen av kriteriene. Det å refordele kvoter fra trålere til kystflåten vil også komme i strid med den såkalte trålstigen, den fastlagte fordelingsnøkkelen mellom hav -og kystflåte. Fiskarlaget, så vel som vekslende Storting og Regjeringer, har vegret seg for å bryte denne enigheten. Dermed vil et forslag om å refordele torsketrålkvoter til kystflåten utfordre gjeldende fiskeripolitikk. Krav om at ulønnsomme og utdaterte løsninger skal beholdes, peker ikke mot framtidig økonomisk bærekraft, bare mot vedlikehold av en gammel tapsfortelling.

Nordnorske kommuner har derimot vist at det er mulig å gjøre tapsfortellingen om til noe positivt og skape legitimitet til avvikling ved å bli kompensert. I så måte legger Tveteråsutvalgets forslag opp til et bredere grunnlag for en avvikling med legitimitet, enn Sjømatindustrimeldingen.

I løpet av det neste halvåret vil Stortinget måtte bli enige om en løsning, som uansett hva utfallet blir, mest sannsynlig vil møte høylytte protester. Løsninger som ikke er økonomisk bærekraftige, er populære hos mange, men ikke varige. Ordninger som uten videre fritar industrieide trålere plikter, på linje med fiskereide fartøyer vil savne legitimitet, i alle fall i Nord- Norge. En løsninger der kvoteandeler og/eller penger fordeles til kommuner mot sletting av plikter, vil heller ikke passere uten protester. Vi er spente resultatet!

Patrick B. Sør Dahl

forsker, Nofima Edgar Henriksen seniorforsker,
Nofima Nils Aarsæther professor, UiT

Regjeringen vil legge om fiskeripolitikken, og tre fiskeriforskere vurderer mulige effekter.

Endring: Forholdet mellom trålere og kystfiskere er i endring, i tråd med regjeringens ønske om en ny fiskeripolitikk. Illustrasjonsfoto.

© Avis Nordland

Stifter levendefiskselskap

📍 Kyst og Fjord. 1 like treff. 07.01.2016 15:28. Oppdatert 08.01.2016 19:38. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur

Øksnesværingene etablerer selskap skal sørge for effektiv omsetning i omsetningen av levende torsk. Fisker og torskhotelldirektør Andre Reinholdtsen går i kompaniskap med kystreder Mikal Steffensen.

Foto: Dag Erlandsen

Tweet

I dag kjøpes og selges det meste av levende torsk ved at fiskeren eier fisken så lenge den står i havet. Dermed kan det oppstå kryssende interesser mellom fisker, torskhotell og kjøper i forhold til for eksempel føring og sortering av fisken undervegs.

Å kjøpe fisken med en gang vil ifølge Andre Reinholdtsen derfor skape ryddigere roller, og dermed økt fart i levendefiskmottaket. Det må til dersom levendefisk skal ta den posisjonen i markedet mange ønsker.

Reinholdtsen og Steffensen har derfor stiftet selskapet Wild Arctic Seafood, som skal påta seg rollen som kjøper av fangst. Slakting og pakking ser de for seg at medeieren i Myre Havbruk, Gunnar Klo AS vil stå for. Torskhotellet Myre Havbruk skal levere ren hotelltjeneste.

Forsikringsproblemer Men først må de overbevise forsikringsbransjen om at anleggene holder. Bransjen er ifølge Reinholdtsen skeptisk til torsk i merd etter forsøkene med oppdrettstorsk. Fisken viste seg å være den reneste utbryterkunstner, og næringa slet med å holde kontroll.

- Men det har skjedd mye siden den gang, og min erfaring med den levendefangede villfisken er at den ikke har samme adferden i merd med gnaging på knuter og nøter. Jeg har personlig ikke hatt en eneste rømming i de årene vi har holdt på.

Strengere egenkrav Etter et møte i Oslo før jul fikk

Reinholdtsen overbevist representanter for forsikringsbransjen om å komme på besøk for å se anleggene, og han har derfor store forventninger til at saken løser seg. Mens oppdrettsbasert fiskehold i sjø er underlagt den såkalte Nytek-forskriften, er villfanget fisk unntatt fra denne. Reinholdtsen sier han likevel har valgt å legge seg på en grovere dimensjonering enn forskriften krever, for å feie all skepsis til side.

- For oss er spørsmålet om forsikring helt avgjørende. Vi planlegger å øke kjøpet fra 1.800 tonn i 2015 til nærmere 3.000 tonn i år. Det handler fort om fisk for 40- 50 millioner kroner, og den risikoen har vi ikke mulighet til å bære uten forsikring.

© Kyst og Fjord

Oversikt over like treff

Vil ha fart i kjøpet

Kyst og Fjord - 07.01.2016 15:28

Rekordverdi på torskeeksporten

□ Nordlys. 07.01.2016. Profil: Diverse - Klippfisk. Side: 3

Finn-Arne Egeness, Bransjeanalytiker Sjømat Nordea Bank Norge ASA

PÅ DEN 3. SIDE

Svak krone og høye kvoter bidro til rekordverdi på torskeeksporten i fjor.

Torsken er den viktigste arten i norsk hvitfiskindustri. Tall fra Norges Sjømatråd viser at norske bedrifter eksporterte torsk for NOK 7,9 milliarder i 2015. Det er ny eksportrekord. Rekorden kan forklares med høye torskekvote i et historisk perspektiv og en svak krone mot euro og dollar som gjør at norske bedrifter får bedre betalt for produktene, samtidig som forbruker i flere markeder skjermes for prisoppgangen i sin lokale valuta. Lavere oljepris har imidlertid redusert verdien på den lokale valutaen i land som er mer råvareavhengig enn Norge og skapt utfordringer for torsken i enkelte markeder.

Klippfisk var i 2015 det største torskeproduktet med en verdi på NOK 2,3 milliarder. Portugal er det viktigste markedet og Nordeas estimerer antyder at Portugal kjøpte 66 prosent av all norsk klippfisk av torsk i 2015. Brasil er det nest største markedet for klippfisk av torsk. Her møtte man store utfordringer i fjor, fordi en svekket brasiliansk valuta gjorde at importerte varer ble dyrere. Det bidro til at importen av norsk klippfisk falt med 34 prosent i mengde. Særlig problematisk var det at den brasilianske valutaen var på sitt aller svakest når supermarkedskjedene skulle kjøpe klippfisk til jul, den viktigste sesongen for norsk klippfisk av torsk i Brasil.

Fryst torsk var det nest største produktet av torsk i verdi i 2015, med en eksportverdi på NOK 1,6 milliarder. Til tross for at torskekvote ble redusert med 10 prosent, falt eksporten av fryst torsk med 38 prosent. En forklaring på reduksjonen er at flere av trålderierne valgte å fiske andre arter tidligere på året, og utsette deler av torskefisket til fjerde kvartal. Lavere fangsteffektivitet enn forventet bidro til at flere

NOBELS
TORSK 7. JANUAR 2016
DEBATT 3

” Lav oljepris har sendt tusevis av nordmenn ut i arbeidsledighet. Dette kommer til å påvirke også vår region. Men mest av alt kommer de lave prisene til å påvirke vår oljebaserte økonomi både på godt og vondt. For å ta det gode først. Lavere oljepris gjør at den norske krona er svekket. Det er rekorddyrt for oss nordmenn å kjøpe euro, dollar og pund, men dette er veldig bra for alle norske bedrifter som eksporterer i de samme valutaene.

FOLKEBLADET

” Det er imidlertid ikke nok. Slik Røde Kors har tatt til orde for ved flere anledninger er det for ved å lovgivning tar eksportkontrollregulering og til revisering. Et forbud mot eksport til land som begår krigsforbrytelse, bør på plass så fort som mulig.

DAGBLADET

Rekordverdi på torskeeksporten

PÅ DEN 3. SIDE

Finn-Arne Egeness, Bransjeanalytiker Sjømat i Nordea Bank Norge ASA

- Svak krone og høye kvoter bidro til rekordverdi på torskeeksporten i fjor.
- Torsken er den viktigste arten i norsk hvitfiskindustri. Tall fra Norges Sjømatråd viser at norske bedrifter eksporterte torsk for NOK 7,9 milliarder i 2015. Det er ny eksportrekord. Rekorden kan forklares med høye torskekvote i et historisk perspektiv og en svak krone mot euro og dollar som gjør at norske bedrifter får bedre betalt for produktene, samtidig som forbruker i flere markeder skjermes for prisoppgangen i sin lokale valuta. Lavere oljepris har imidlertid redusert verdien på den lokale valutaen i land som er mer råvareavhengig enn Norge og skapt utfordringer for torsken i enkelte markeder.
- Klippfisk var i 2015 det største torskeproduktet med en verdi på NOK 2,3 milliarder. Portugal er det viktigste markedet og Nordeas estimerer antyder at Portugal kjøpte 66 prosent av all norsk klippfisk av torsk i 2015. Brasil er det nest største markedet for klippfisk av torsk. Her møtte man store utfordringer i fjor, fordi en svekket brasiliansk valuta gjorde at importerte varer ble dyrere. Det bidro til at importen av norsk klippfisk falt med 34 prosent i mengde. Særlig problematisk var det at den brasilianske valutaen var på sitt aller svakest når supermarkedskjedene skulle kjøpe klippfisk til jul, den viktigste sesongen for norsk klippfisk av torsk i Brasil.
- Fryst torsk var det nest største produktet av torsk i verdi i 2015, med en eksportverdi på NOK 1,6 milliarder. Til tross for at torskekvote ble redusert med 10 prosent, falt eksporten av fryst torsk med 38 prosent. En forklaring på reduksjonen er at flere av trålderierne valgte å fiske andre arter tidligere på året, og utsette deler av torskefisket til fjerde kvartal. Lavere fangsteffektivitet enn forventet bidro til at flere

” Lav oljepris har sendt tusevis av nordmenn ut i arbeidsledighet. Dette kommer til å påvirke også vår region. Men mest av alt kommer de lave prisene til å påvirke vår oljebaserte økonomi både på godt og vondt. For å ta det gode først. Lavere oljepris gjør at den norske krona er svekket. Det er rekorddyrt for oss nordmenn å kjøpe euro, dollar og pund, men dette er veldig bra for alle norske bedrifter som eksporterer i de samme valutaene.

FOLKEBLADET

” Det er imidlertid ikke nok. Slik Røde Kors har tatt til orde for ved flere anledninger er det for ved å lovgivning tar eksportkontrollregulering og til revisering. Et forbud mot eksport til land som begår krigsforbrytelse, bør på plass så fort som mulig.

DAGBLADET

Rekordverdi på torskeeksporten

PÅ DEN 3. SIDE

Finn-Arne Egeness, Bransjeanalytiker Sjømat i Nordea Bank Norge ASA

- Svak krone og høye kvoter bidro til rekordverdi på torskeeksporten i fjor.
- Torsken er den viktigste arten i norsk hvitfiskindustri. Tall fra Norges Sjømatråd viser at norske bedrifter eksporterte torsk for NOK 7,9 milliarder i 2015. Det er ny eksportrekord. Rekorden kan forklares med høye torskekvote i et historisk perspektiv og en svak krone mot euro og dollar som gjør at norske bedrifter får bedre betalt for produktene, samtidig som forbruker i flere markeder skjermes for prisoppgangen i sin lokale valuta. Lavere oljepris har imidlertid redusert verdien på den lokale valutaen i land som er mer råvareavhengig enn Norge og skapt utfordringer for torsken i enkelte markeder.
- Klippfisk var i 2015 det største torskeproduktet med en verdi på NOK 2,3 milliarder. Portugal er det viktigste markedet og Nordeas estimerer antyder at Portugal kjøpte 66 prosent av all norsk klippfisk av torsk i 2015. Brasil er det nest største markedet for klippfisk av torsk. Her møtte man store utfordringer i fjor, fordi en svekket brasiliansk valuta gjorde at importerte varer ble dyrere. Det bidro til at importen av norsk klippfisk falt med 34 prosent i mengde. Særlig problematisk var det at den brasilianske valutaen var på sitt aller svakest når supermarkedskjedene skulle kjøpe klippfisk til jul, den viktigste sesongen for norsk klippfisk av torsk i Brasil.
- Fryst torsk var det nest største produktet av torsk i verdi i 2015, med en eksportverdi på NOK 1,6 milliarder. Til tross for at torskekvote ble redusert med 10 prosent, falt eksporten av fryst torsk med 38 prosent. En forklaring på reduksjonen er at flere av trålderierne valgte å fiske andre arter tidligere på året, og utsette deler av torskefisket til fjerde kvartal. Lavere fangsteffektivitet enn forventet bidro til at flere

” Lav oljepris har sendt tusevis av nordmenn ut i arbeidsledighet. Dette kommer til å påvirke også vår region. Men mest av alt kommer de lave prisene til å påvirke vår oljebaserte økonomi både på godt og vondt. For å ta det gode først. Lavere oljepris gjør at den norske krona er svekket. Det er rekorddyrt for oss nordmenn å kjøpe euro, dollar og pund, men dette er veldig bra for alle norske bedrifter som eksporterer i de samme valutaene.

FOLKEBLADET

” Det er imidlertid ikke nok. Slik Røde Kors har tatt til orde for ved flere anledninger er det for ved å lovgivning tar eksportkontrollregulering og til revisering. Et forbud mot eksport til land som begår krigsforbrytelse, bør på plass så fort som mulig.

DAGBLADET

(inkludert skrei) for NOK 1,4 milliarder. Økt eksport av fersk hel torsk i perioder med høye kvoter har vært en lønnsom strategi, fordi investeringer i produksjonskapasitet tilpasset et høyt kvotnivå gir overkapasitet og økte faste kostnader. Kort tid mellom kjøp og salg av ferske produkter har medført at likviditeten til flere hvitfiskbedrifter har blitt bedre. Parallelt gir fersktorskeksporten produsentene bedre muligheter til å påvirke tilbudet av tørrfisk, saltfisk og klippfisk. Det har bedret forhandlingsstyrken og forklarer deler av prisøkningen på torsk.

Filet var i flere år det største norske produktet av torsk. Globalisering av råvaremarkedet for fryst torsk og økt eksport av fersk torsk til EU har flyttet filetproduksjonen til land med lavere arbeidskraftkostnader. Det har økt eksporten av ubearbeidet torsk og reduserte produksjonen av både ferske og frysede filetprodukter i Norge. Samtidig har det vært en betydelig reduksjon i antall norske fabrikkskip de siste årene. Det har redusert eksporten ytterligere. Norske bedrifter eksporterte torskefileter for NOK 0,92 milliarder i 2015, en økning på en prosent i verdi. Målt i mengde var det en nedgang på nesten 4 000 tonn eller 19 prosent.

Eksporten av saltfisk av torsk har vært stabil på rundt 30 000 tonn de siste årene. Portugal er det viktigste markedet. Her tørkes saltfisken til klippfisk eller foredles til frysede filetprodukter som konsumeres lokalt eller eksporteres. Lavere lønnskostnader gir portugisisk industri et fortrinn i produksjonen av mer foredlede produkter enn det norske klippfiskindustri tilbyr.

Italia var i fjor det største markedet for tørrfisk av torsk. Nigeria var det nest største. Redusert verdi på den nigerianske valutaen skapte utfordringer for tørrfisknæringen og eksporten falt med 79 prosent. Det er problematisk fordi Nigeria har blitt et stadig viktigere marked som primært kjøper torsken som ikke har hatt tilstrekkelig kvalitet for det italienske markedet. Det nigerianske markedet for tørkede torskehoder har vært mer stabilt, først og fremst fordi det er en billig proteinkilde.

Valuta er stikkordet når 2015 oppsummeres. En svak krone bidro til høyere priser til fisker. Eksempelvis økte prisen på fryst torsk til Kina med 40 prosent, selv om kvotereduksjonen kun var 10 prosent. Hele 75 prosent av prisveksten kan relateres til valuta. Ser vi på fersk torsk kan kun 30 prosent av prisveksten relateres til valuta. For foredlingsindustrien har en svakere krone redusert lønnskostnadene i utenlandsk valuta og økt konkurransekräften. Samtidig har råstoffkostandene for bedriftene som konkurrerer om innsatsfaktorene i et globalt marked økt kraftig.

© Nordlys

Sjømaten skal ikke deles i stykker

□ Nordlys. 07.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima. Side: 4-5

Jarle Aarbakke Ordfører (Ap)

INNLEGG

Nordlys mener vi ikke bør ha som ambisjon å gjøre Tromsø til sjømatby nummer én. Det er jeg uenig i.

Før høstens valg satte Tromsø Arbeiderparti ned et næringsutvalg. Mandatet var å lytte til hva næringslivet etterlyser. Vi oppfattet at aktørene ønsker at Tromsø skal ha en sterkere økonomisk posisjon som sjømatby.

Derfor tok jeg dem på ordet og lovet før valget at Arbeiderpartiet ville jobbe for å gjøre Tromsø til sjømatby nummer én. Ikke bare fordi det er ønsket, men også fordi det er lønnsomt.

Maturismen øker og har reisende som bruker 25 prosent av pengene sine på mat og drikke, ifølge World Food Travel Association. En god matdestinasjon får flere tilreisende, økt salg, mer mediedekning, et unikt salgsargument, mer inntekter til fellesskapet, økt kunnskap og mer stolthet for sin matkultur. Bare for å nevne noe.

I Tromsø hadde Michelin-guiden De 4 roser under radaren. Ølhallen sies å ha størst utvalg fatøl i Europa. Vi ser mikrobryggerier popper opp, og at byen i dag har et bredt antall spisesteder du ikke finner like mange av ellers i nord. Vi har et fantastisk grunnlag å bygge på. I tillegg har vi lokale fagmiljøer å spille på i Norges sjømatråd, Norges Råfisklag, Nofima, UiT Norges arktiske universitet med blant annet Norges fiskerihøgskole, Visit Tromsø og Nordnorsk Reiseliv. Så hvorfor ikke? Det er å bryte ned verdiskapningen for et av Norges viktigste eksportprodukter til å gjelde også for restauranteiere i Tromsø.

Men Nordlys synes i sin leder 4. januar å mene at dette er et utsagn som med fordel bør trekkes tilbake

- angivelig fordi det er forvirrende for byens innbyggere. Her tror jeg avisen undervurderer folk. Det er selvsagt lett å være enig med lederskribenten i at det blir mange merkelapper på byen. Slik blir det jo med mange profilerte aktiviteter i en kommune med vel 73.000 innbyggere. Mitt poeng er ikke enda et navn, men å være med på å gi politisk støtte til å bygge videre opp under en viktig aktivitet. I en kronikk før valget viste jeg til New Orleans. Der viste en oversikt for noen år siden at de hadde én sjømatrestaurant per 1000 innbyggere. Byen kalles blant annet for «City of the Chefs», men har 19 andre klengenavn i tillegg. Minst. Hvis Nordlys sin tese holder, så burde ikke byen være den 8. mest populære som reisemål i USA, ifølge TripAdvisor.com.

Nord-Norge er langt. Det viser seg flere steder: lofoten, Senja og Finnsnes, for eksempel, er meget store på sjømat. Men potensialet for sjømatproduksjon og kvalitet i verdensklasse er stort over hele landsdelen. Sjømatnæringa er ikke én kake som fordeles stykkevis på enkeltsteder. Det er en kake som må bli større - da blir det mer til alle. Vi må sammen skape og dele på sjømatnæringa. Utenlandske og norske turister er aller mest fornøyde med ferien i Nord-Norge, viser Innovasjon Norges årlige Turistundersøkelse fra i fjor. Det er mitt håp og min tro at Nordlys vil være med alle her i landsdelen

på reisen med å gjøre sjømaten i nord enda viktigere og bedre. Jeg vil gjøre det jeg kan for at vi sammen når dette målet.

© Nordlys

Spinn om leveringsplikten

□ Fremover. 07.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Diverse - Fangstbasert akvakultur, Nofima. Side: 15

Sørdahl, Henriksen og Aarsæther viser med sin nylige kronikk om den besværlige leveringsplikten, en grunnleggende manglende forståelse om at norsk fiskeripolitikk viktigste oppgave er å forvalte folkets eiendomsrett til fiskeressursene.

Fisken eies av det norske folk i fellesskap og ikke av kvotearbeidene i fellesskap, som disse forskere synes å mene! Og med en slik total feilorientering som utgangspunkt vikler forfatterne seg inn i den ene misforståelse etter den andre. Forvaltningsansvaret innebærer å fastsette regler for hvordan og hvor mye som kan høstes av bestandene, og fordele fiskekvoter i tråd med Stortingets overordnede vedtak, konsesjonsbetingelser og sedvaner som fiskere og regioner har opparbeidet seg over tid.

leveringsplikten er en slik konsesjonsbetingelse, hvor noen av fellesskapets fiskekvoter er tildelt trålere for å sikre råstofftilgangen til noen fiskevær, basert på unntak fra fiskerilovgivningens grunnprinsipp om at det kun er aktive fiskere som skal eie fiskefartøy. Kvoterettigheter er med andre ord flyttet fra aktive fiskere til fiskeindustribedrifter for å sikre aktivitet på land. leveringsplikten fungerer ikke i dag. I stedet for å oppfylle intensjonene med leveranse av fersk fisk til foredlingsbedriftene, fryser Røkke & Co 80 % av fangsten om bord for direkte eksport, uten å tilgodese den nordnorske fiskeindustrien.

Kravet fra de tilgodesette distrikter er enkelt: Hvis ikke trålerne til Røkke & Co kan oppfylle sine leveringsbetingelser, må kvotene legges igjen på kaikanten og overføres til andre fartøy som kan påta seg denne forpliktelsen.

I stedet for å ta dette legitime samfunnskravet på alvor velger Sørdahl, Henriksen og Aarsæther å raljere med de fremsatte krav om at «kaikanten» ikke oppfyller kriteriene om tildeling av kvoter, så forslaget er i strid med «trålstigen», er i strid med «gjeldende fiskeripolitikk», at det «kan føre til interne konflikter i

Spinn om leveringsplikten

a over?

Sørdahl, Henriksen og Aarsæther viser med sin nylige kronikk om den besværlige leveringsplikten, en grunnleggende manglende forståelse om at norsk fiskeripolitikk viktigste oppgave er å forvalte folkets eiendomsrett til fiskeressursene.

Fisken eies av det norske folk i fellesskap og ikke av kvotearbeidene i fellesskap, som disse forskere synes å mene! Og med en slik total feilorientering som utgangspunkt vikler forfatterne seg inn i den ene misforståelse etter den andre. Forvaltningsansvaret innebærer å fastsette regler for hvordan og hvor mye som kan høstes av bestandene, og fordele fiskekvoter i tråd med Stortingets overordnede vedtak, konsesjonsbetingelser og sedvaner som fiskere og regioner har opparbeidet seg over tid.

Leveringsplikten er en slik konsesjonsbetingelse, hvor noen av fellesskapets fiskekvoter er tildelt trålere for å sikre råstofftilgangen til noen fiskevær, basert på unntak fra fiskerilovgivningens grunnprinsipp om at det kun er aktive fiskere som skal eie fiskefartøy. Kvoterettigheter er med andre ord flyttet fra aktive fiskere til fiskeindustribedrifter for å sikre aktivitet på land. leveringsplikten fungerer ikke i dag. I stedet for å oppfylle intensjonene med leveranse av fersk fisk til foredlingsbedriftene, fryser Røkke & Co 80 % av fangsten om bord for direkte eksport, uten å tilgodese den nordnorske fiskeindustrien.

Kravet fra de tilgodesette distrikter er enkelt: Hvis ikke trålerne til Røkke & Co kan oppfylle sine leveringsbetingelser, må kvotene legges igjen på kaikanten og overføres til andre fartøy som kan påta seg denne forpliktelsen.

Nytt år, samme regjering

Nytt år gir nye muligheter, men selv om 2016 skal bli et multemått år, så er vi overfor noen utfordringer. Jeg er redd dagens regjering kommer til å stå fritt fall, på samme måte som den forrige regjeringen. Bakgrunnen for min bekymring, er regjeringens løsningspolitikk. Som vanlig når regjeringen står overfor et problem, så er sentralisering løsningen.

Julefreden hadde så vidt sunket seg i året som var da regjeringen kom med forslag om denne politisentraliseringen. Det var større politidistrikter og færre lemmemønstre. Sentrertippet mente dette var fullt nok, og ønsket i stedet en fiskemodell for distrikte som en styrking av de lokale regjeringer fikk. Iføllert, med støtte fra Nofima, KIF og Arbeidsdepartet. Vi har så fått nye distrikter og nye politimester. Men kampen er ikke over. Problemet ligger ikke i distriktene, men i ansvaret for det de selv har bestemt seg for å gjennomføre. Sentrertippet vil i året som kommer fortsette kampen for det lokale politiet og trygghet for det nærmele. Lenestammen må bestå, foretøgg og bladet, ting av hvetingskriminalitet må ikke glemmes.

Men det var ikke nok med politiet. I 2015 kom Helse og med sin plan for trykkløst, det var ingen overordnede til lenestammen, og det som gikk var sentralisering. Ferske fiske skal miste skatt-ingen, og med det går flere lokaliteter i oppløsning. Det er ingen som går styrke regjeringens ansvaret foran seg til trykkløst, med helsetofte-

komponent med leveringsplikt og fryseinnetoder som kan sikre den ferske kvaliteten helt frem til forbrukerne belys det.

En slik endring forutsetter at staten, som folkets representant, fører en aktiv forvaltning av folkets eierkap og naturressurser, og hvorav styret kvotene til fiskerne som kan skaffe det råstoff som gir dem best betaltende anvendelse.

Sørdahl, Henriksen og Aarsæther drøfter også i en artikkel ettersom kvotene fra staten, på lik linje med folket som eier de ressursene. Det er som om en husker først skulle løse en økonomisk kompensasjon og så fiskerne dem for å forvalte dem. Dette er i motsetning til Nofima og departementet, som på bestemt betingelse har fått tildelt en disposisjonsrett til kvotene fra staten, på lik linje med folket som eier de ressursene. Det er som om en husker først skulle løse en økonomisk kompensasjon og så fiskerne dem for å forvalte dem. Dette er i motsetning til Nofima og departementet, som på bestemt betingelse har fått tildelt en disposisjonsrett til kvotene fra staten, på lik linje med folket som eier de ressursene. Det er som om en husker først skulle løse en økonomisk kompensasjon og så fiskerne dem for å forvalte dem. Dette er i motsetning til Nofima og departementet, som på bestemt betingelse har fått tildelt en disposisjonsrett til kvotene fra staten, på lik linje med folket som eier de ressursene.

Av Torbjørn Thomsen og Peter Th. Østebek, avdelingsleder i Norges Fiskeindustri, Steinar Røkke, administrerende direktør i Røkke & Co, tidligere regjeringsekspert i Fiskeridirektoratet, Øyvind Thomsen AS

utdaterte løsninger». Tvert imot er det vel dokumentert at de best betalende markedene etterspør fersk kvalitetsfisk som de leveringspliktige og energiintensive trålerne ikke kan levere etter 14 dager på havet.

Det er utnyttelse av dette markedet som har gitt oppdrettsnæringen vekst. Ferskfiskleveranser kan også revitalisere mange fiskevær på kysten. Kvotene må da overføres til fangst med miljø- og klimavennlige krokredskaper som kan levere fersk fisk daglig kombinert med levendelagring og fryse/tinemetoder som kan sikre den ferske kvaliteten helt frem til forbrukerne hele året.

En slik endring forutsetter at staten, som folkets representant, fører en aktiv forvaltning av folkets eierskap over naturressursene og bevisst styrer kvotene til fiskere som kan skaffe det råstoff som gir den best betalende anvendelse.

Sørdahl, Henriksen og Aarsæther drøfter også i en artikkel erfaringen med å overlate til kommunene å forhandle med de leveringspliktige rederne om økonomisk kompensasjon for å frigjøre dem for leveringsansvaret (Publisert i Nofimas husorgan «Økonomisk fiskeriforskning Årgang 25 Nr. 1-2015»). Dette er å likestiller rederne, som på bestemte betingelser har fått tildelt en disposisjonsrett til kvotene fra staten, på lik linje med folket som eierne av ressursen. Det er som om en huseier først skulle leie ut huset sitt, og deretter forhandle med leietakeren om hvor mye han skulle få i kompensasjon for å overlevere fremleieretten til leietakeren, vel å merke uten å ha muligheter for å si opp leietakeren.

Dette er en strategi for å sette kommunene under press og et forsøk fra statens side på å melde seg ut av oppgaven om å forvalte fisken på vegne av fellesskapet. Kommunene får i så fall stor frihet til å velge strategi, på lik linje med de som med pistolen mot panna «frivillig» gir fra seg penger til ranere! Av Torbjørn Trondsen og Peter Th Ørebech, professorer Norges fiskerihøgskole, Steinar Eliassen, adm.dir.

Norfra AS, Arne Luther, tidligere regiondirektør i Fiskeridirektoratet, Kystens Tankesmie AS

© Fremover

Besværlig avvikling

□ Avisa Nordland. 07.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 3

PATRICK B. SØRDAHL | EDGAR HENRIKSEN NILS AARSÆTHER

Nordlands Trompet

ALLEREDE FØR fiskeriministeren la fram «Sjømatindustrimelding», ble det protestert mot forventede forslag til endring av trålnernes leveringsplikt. Karakteristikkene som «ran av kysten», «sjørøver» og «det verste siden nazistene brant Finnmark», etterfulgte framleggelsen. Holdt opp mot at pliktene knyttet til trålere eid av fiskeindustrien ikke har fungert etter hensikten de siste 20 årene, virker reaksjonen, mildt sagt overdrevet. Men det er likevel ikke likegyldig hvordan en eventuell avvikling skjer.

TORSKETRÅLERE EID av fiskeindustrien er, i motsetning til fiskereide fartøyer, pålagt leveringsplikt, men denne ble fra 2003 erstattet med en tilbudsplikt. Praksis i dag er at trålerne fryser fangsten om bord og plasserer den på fryseterminaler. Videreforedling skjer så i stor grad på Sunnmøre - og i Kina. Få, og aller minst nordnorske kommuner, er fornøyd med resultatene av pliktssystemet.

GAMVIK KOMMUNE gikk rettens vei og saksøkte trålereidier og staten for manglete leveringer og for at staten ikke hadde påsett at leveringsplikten ble etterlevd som forutsatt. I 2008 tapte kommunen på alle punkter. Rettens begrunnelse var at på tross av opprinnelige intensjoner for tildeling av rettigheter med tilhørende plikter, er ingen forskånet fra konsekvenser av senere endringer i markeder og politikk.

MED KUNNSKAP om «Gamvikdommen», valgte fem kommuner å gå i forhandlinger med trålereidier om kompensasjon mot bortfall av plikter. Kommunene er ikke en juridisk part i kontraktene mellom staten, fangstleddet og fiskeindustrien, men Hasvik, Skjervøy, Bø, Øksnes og Andøy har likevel oppnådd kompensasjon fra rederiene. Staten har i disse tilfellene benyttet anledningen til å oppheve enten leveringsplikten eller aktivitetsplikten forutsatt at trålereidier, begunstigede anlegg og kommune har vært

Torsdag 7. januar 2016

MENINGER 3

FRA TWITTER

Nortrem
Sjømateren er en sjømatindustri. Børde betale skatt. Det ble litt mindre delt av dem.

Dyremat
Det er et fiskeritilbud som er viktig for dyr. Gulrot er for økonomi og for kvinner.

Flesketil
Det er et fiskeritilbud som er viktig for dyr. Gulrot er for økonomi og for kvinner.

Skurk?
Det er et fiskeritilbud som er viktig for dyr. Gulrot er for økonomi og for kvinner.

Kaldstart
Det er et fiskeritilbud som er viktig for dyr. Gulrot er for økonomi og for kvinner.

Balkandebrikken
@BalkanNordvik

Marius Sæther Få
@marisufa

Kenneth Hægger
@KennethHægger

Kristin Halvorsen
@kristin_klima

Christian Didrikson
@7Didri

Besværlig avvikling

Nordlands Trompet

PATRICK B. SØRDAHL
EDGAR HENRIKSEN
NILS AARSÆTHER
professor, UiT

ALLEREDE FØR fiskeriministeren la fram «Sjømatindustrimelding». Ble det protestert mot forventede forslag til endring av trålnernes leveringsplikt. Karakteristikkene som «ran av kysten», «sjørøver» og «det verste siden nazistene brant Finnmark», etterfulgte framleggelsen. Holdt opp mot at pliktene knyttet til trålere eid av fiskeindustrien ikke har fungert etter hensikten de siste 20 årene, virker reaksjonen, mildt sagt overdrevet. Men det er likevel ikke likegyldig hvordan en eventuell avvikling skjer.

TORSKETRÅLERE EID av fiskeindustrien er, i motsetning til fiskereide fartøyer, pålagt leveringsplikt, men denne ble fra 2003 erstattet med en tilbudsplikt. Praksis i dag er at trålerne fryser fangsten om bord og plasserer den på fryseterminaler. Videreforedling skjer så i stor grad på Sunnmøre - og i Kina. Få, og aller minst nordnorske kommuner, er fornøyd med resultatene av pliktssystemet.

GAMVIK KOMMUNE gikk rettens vei og saksøkte trålereidier og staten for manglete leveringer og for at staten ikke hadde påsett at leveringsplikten ble etterlevd som forutsatt. I 2008 tapte kommunen på alle punkter. Rettens begrunnelse var at på tross av opprinnelige intensjoner for tildeling av rettigheter med tilhørende plikter, er ingen forskånet fra konsekvenser av senere endringer i markeder og politikk.

MED KUNNSKAP om «Gamvikdommen», valgte fem kommuner å gå i forhandlinger med trålereidier om kompensasjon mot bortfall av plikter. Kommunene er ikke en juridisk part

ENDRING: Forholdet mellom trålere og kystfiskere er i endring. I bildet med regjeringens ønske om en ny fiskepolitikk.

foretatt imidlertid å utvide tilbudsplikten til landing i fylket, men bortfall av leveringsplikt. Samlet sett vurderer vi det slik at «Sjømatindustrimeldingen» forslag svekker forhandlingsgrunnlaget til begunstigede kommuner.

LEGG IGJEN kvotene på kaikanten» høres ofte i debatten om «brutte» plikter. Når befolkningen i kystkommuner opplever at råstoff ikke tilføres i henhold til de opprinnelige intensjonene, appelleres det til at konsesjonene inndras og stilles til disposisjon for fiskerikommunen. Men forutsetningen for å ha kvoter er at man er aktiv fisker og/eller fiskerelatert «kalkant» eller kommuner oppfyller kravene til kvotene. Det vil følgelig kvoter fra trålere til kystfiskere vil også komme i stand med den såkalte «utligningen», den fastlagte fordelingskalkulen mellom hav- og kystfiske. Fiskeriget, så vel som viktene i «Sjømatindustrimeldingen», har vegrer seg for å bryte denne enigheten. I tillegg vil et forslag om å reformere forordningen til kystfiskeriforordningen gjeldende fiskeripolitikk. Krav om at utlignings- og utdaterte løsninger skal beholles, peker ikke mot framtidig økonomisk bærekraft, bare mot vedlikehold av en gammel tapsfortelling.

DE ER denne praksisen, etablert fra 2008 av, som «Tveteråsutvalget» forslår som modell for avvikling av pliktregimet. «Sjømatindustrimeldingen» foreslår imidlertid å utvide tilbudsplikten til landing i fylket, men bortfall av leveringsplikt. Samlet sett vurderer vi det slik at «Sjømatindustrimeldingen» forslag svekker forhandlingsgrunnlaget til begunstigede kommuner.

«LEGG IGJEN kvotene på kaikanten» høres ofte i debatten om «brutte» plikter. Når befolkningen i kystkommuner opplever at råstoff ikke tilføres i henhold til de opprinnelige intensjonene, appelleres det til at konsesjonene inndras og stilles til disposisjon

for fiskerikommuner. Men forutsetningen for å ha kvote er at man er aktiv fisker og eier fiskefartøy. «Kaikanter» eller kommuner oppfyller ingen av kriteriene. Det å refordere kvoter fra trålere til kystflåten vil også komme i strid med den såkalte «trålstigen», den fastlagte fordelingsnøkkelen mellom hav -og kystflåte. Fiskarlaget, så vel som vekslende Storting og Regjeringer, har vegret seg for å bryte denne enigheten. Dermed vil et forslag om å refordere torsketrålkvoter til kystflåten utfordre gjeldende fiskeripolitikk. Krav om at ulønnsomme og utdaterte løsninger skal beholdes, peker ikke mot framtidig økonomisk bærekraft, bare mot vedlikehold av en gammel tapsfortelling. Nordnorske kommuner har derimot vist at det er mulig å gjøre tapsfortellingen om til noe positivt og skape legitimitet til avvikling ved å bli kompensert. I så måte legger «Tveteråsutvalgets» forslag opp til et bredere grunnlag for en avvikling med legitimitet, enn «Sjømatindustrimeldingen».

I LØPET av det neste halvåret vil Stortinget måtte bli enige om en løsning, som uansett hva utfallet blir, mest sannsynlig vil møte høylytte protester. Løsninger som ikke er økonomisk bærekraftige, er populære hos mange, men ikke varige. Ordninger som uten videre fritar industrieide trålere plikter, på linje med fiskereide fartøyer vil savne legitimitet, i alle fall i Nord-Norge. En løsning der kvoteandeler og/eller penger fordeles til kommuner mot sletting av plikter, vil heller ikke passere uten protester. Vi er spente resultatet! Regjeringen vil legge om fiskeripolitikken, og tre fiskeriforskere vurderer mulige effekter.

"Krav om at ulønnsomme og utdaterte løsninger skal beholdes, peker ikke mot framtidig økonomisk bærekraft, bare mot vedlikehold av en gammel tapsfortelling."

© Avis Nordland

Røst-torsk

☐ Lofotposten, 07.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 8

RØST: Røst Sjømat har søkt om å få disponere et område for mellomlagring av levende torsk. Fylkesmannen har foreløpig ikke behandlet søknaden, og viser i sitt foreløpige svar til at lokaliteten ligger i nærheten av et viktig artsområde for sjøfugl.

Den ligger også i et større skjellsandområde som er et viktig gyteområde.

© Lofotposten

9 NYHET
TORSdag 7. januar 2016
LOFOTPOSTEN

Brygge-ja

RENE: Bergen Kyttelkarlag har ingen innvendiger med sokkragen fra Fiske Erik Johnson om å få sine kort til å legge Ryttebrygge i Gravdalsbukta på Reine. Kommer det innvendiger om at tilskudd kommer i konflikt med annen finansiering, må det tas hensyn til, heter det i høringsuttalelsen.

Røst-torsk

RØST: Røst Sjømat har søkt om å få disponere et område for mellomlagring av levende torsk. Fylkesmannen har foreløpig ikke behandlet søknaden, og viser i sitt foreløpige svar til at lokaliteten ligger i nærheten av et viktig artsområde for sjøfugl. Den ligger også i et større skjellsandområde som er et viktig gyteområde.

Molomøte

STAMSLUND: Stamsund Bæstøring har Vestvågøy kommune orientert foreringen om framdriften når et gjeldet bygging av molo i Busøyhamn. Foreringen har sagt seg villig til å være med å finansiere moloen, og etterlyser blant annet kommunens beredning av hva moloen vil koste.

Løype

LEKNES: Vestvågøy legger og fiskerforening ønsker å fornye en kjøretørløype fra 2013. Sten Bakkenes er ny scooterfører. Foreningen ønsker ikke lenger å bruke kjøretøret fra Nylmand, i stedet søker den om å få kjøre fra Høgskare og fra Lofotfalten og til Gammen, langs samme løype som Leknes Skiklubb bruker.

Ansvalg

LOFOTEN: Fond for lyd og bilde i Kultur- og kulturutvalget fra Lofoten Piano Festival om økonomisk støtte til festivalen. I ansvalgsbrevet oppgis som grunn at valgsakene prioriteres ikke innenfor den aktuelle budsjettårets rammer. Ansvalget kan støtte instans klages til Kulturdepartementet.

■ Nordland trenger flere solide bysentra

BYSATSIING I NORDLAND: – Byene må styrkes for å beholde og øke innbyggertallet, mener fylkesråd for næring og utvikling, Mona Fagerås (SV). Fylkesrådet vil også invitere småkommuner til å lære av hverandre for å motivere befolkningsnedgangen.

FOTO: NORDLAND FYLKESKOMMUNE

VIL STYRKE LEKNES OG SVOLVÆR

Svolvær og Leknes får 100.000 kroner hver for å bli bedre byer for bosetting og næringsliv.

MALINAR JØRANSSEN
mgj@viburno.no

LOFOTEN: Nordland fylkeskommune vil denne opp for utfylling fra fylket. Nå skal hver av de ti byene i fylket få 100.000 kroner til å bli mer attraktiv for nylttere og næringsliv.

– I første omgang utfordrer vi bykommunene til å lage planer for å styrke by- og regionutviklingen hos den enkelte. Lek-

nes, Svolvær og de sju øvrige må legge fram planer for hvor de skal videreutvikle, sier fylkesråd for næring og utvikling, Mona Fagerås (SV).

Sentralisering

I sjuåren ble Lofotposten tall for befolkningsutviklingen i Rogne. Nord-Rogne har mistet 37 prosent av innbyggerne de siste 15 år, hok Rogne 40 prosent. Samtidig har Leknes økt med 29 prosent.

De siste 15 år har folketallet på Leknes økt fra 2264 til 3321 innbyggere. Svolvær har økt fra 4062 til 4290. Leknes og Svolvær har status som regionsetre i Lofoten.

I samme periode har innbyggertallet i Vestvågøy økt fra

10.750 til 11.140. I Vågan fra 9229 til 9285.

– Vi ser en sentralisering over hele landet. Da trengs det solide bysentra omlyst med tilbud som er attraktive. Vi ser av tallene at også de to byene i Lofoten spiller en viktig rolle. Denne rollen må styrkes. Leknes har hatt en meget positiv utvikling. Det er noe med byer/ småbyer som tiltrekker folk, og som vi må legge til rette for dersom vi skal beholde og øke innbyggertallet, sier Fagerås.

– Hva forventer dere av Vestvågøy og Vågan for styrke de to byene?

– Vi har et seminar med de ti bykommunene i Nordland, og tror de ser behovet for å styrke byene gjennom gode arealpla-

ner, tilrettelegging for boliger og utvikle areal for næring og industri.

Sønkommuner

Foruten Vestvågøy og Vågan har også Verøy (+) økt folketallet sammenlignet med år 2000. Flakstad har hatt en nedgang på 177. Moskenes økt og Røst 121. I omstillingskommunen Flakstad har nedgangen trentet, og folketallet har stabilisert seg rundt 2160.

Ifølge Fagerås vil fylkeskommunen også vie de mindre kommunene oppmerksomhet.

– Vi skal invitere kommuner som øster og kommuner i omstilling til å delta i en gruppe for å lære av hverandre. Flakstad som omstillingskommune og

Røst er to vi ønsker med. Befolkningsutviklingen på Røst bekymrer oss, med en nedgang på over 60 til 545 de siste fem årene, sier Fagerås.

Det vil også komme nye fylkeskommunale planer som vil omfatte Lofoten. Arbeidet med ny reiselivsstrategi starter i løpet av vinteren. Den vil i stor grad bygge på arbeidet som er i gang med omstillingen og mer aktivitetsbasert reiseliv. Fylkeskommunen håper at Lofoten går sammen om å lage felles regional byutviklingsplan.

– Helgeland er i gang. En felles regional plan kan blant annet dempe konkurranse mellom kommuner som bruker havet, mener Fagerås.

Side 130 av 147

Fiskerienes klimabidrag

□ Fiskeribladet Fiskaren. 06.01.2016. Profil: Konkurrenter - Havforskningsinstituttet. Side: 15

Professor Torbjørn Trondsen og tidligere regjondirektør i Fiskeridirektoratet, Arne Luther, står bak denne kronikken om fiskernes klimabidrag.

Paris-avtalen om klima pålegger alle land å utvikle nasjonale strategier for å redusere utslipp av klimagasser, blant annet gjennom utvikling av økonomisk mangfold og bærekraftig forvaltning av naturressurser.

Det tilligger samfunnet et ekstra ansvar for å utvikle strategier for bedre utnyttelse av energi og marine ressurser som tilhører det norske folk i fellesskap. Energiforbruket i fangst kan reduseres med opprettholdelse av bærekraftige fiskestammer og fiske med energieffektive redskaper.

Fire ganger mer klimautslipp i trålfiske enn i kystfiske

I løpet av de 10 siste årene har myndighetenes strukturpolitikk ført til at antall energiintensive havfiskefartøyer over 28 meter har økt fra 245 til 251, mens antallet registrerte kystfiskefartøyer under 28 meter med lavt energiforbruk er redusert med 1800 (en nedgang på 24 prosent). CO2 utslippet for hvert kilo fangst av storålere kan i gjennomsnitt beregnes til om lag 680 gram mot 180 gram for et kystfiskefartøyer under 15 meter.

Selv om motivet har vært å tilpasse innsatsen til et bærekraftig naturgrunnlag, har fiskeflåten samlede fangsteffektivitet målt i motorkraft, vært uforandret de siste 10 årene selv med den store reduksjonen av antall kystfiskefartøyer.

CO2-utslippene fra fiske- og fangst utgjør ifølge Statistisk Sentralbyrå 2,2% av de samlede norske klimautslipp på 53,2 millioner tonn. Klimaforliket i Stortinget fra juni 2015 fastslår at de norske utslippene skal reduseres med 12,6 prosent frem til 2020 (til høyst 47 million tonn). Et bidrag fra fiskeriene forutsetter endringer i fiskeripolitikken.

FISKERIBLAD FISKAREN ONSDAG 6. JANUAR 2016

Innlegg sendes Fiskeribladet Fiskaren
E-post: redaksjon@fbl.no
Telefon: 55 21 33 01
Adresse: Sandvegveien 51, 2002 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimert 1.000 tegn (350 ord).
Bidragsinnlegg/reaksi: Maksimert 1.000 tegn (350 ord).
Fiskeribladet Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Utsendelse forbeholdes i utover etter 14 dager innlegg.

Les innlegg i form, samt publisere dem på internett. Innlegg betraktes som årlig og opprettsrettet i 12 måneder. Innlegg som ikke er godkjent kan ikke publiseres på fbl.no. Innlegg som ikke er godkjent kan ikke publiseres på fbl.no. Innlegg som ikke er godkjent kan ikke publiseres på fbl.no.

DEBATT 15

Professor **Torbjørn Trondsen** og tidligere regjondirektør i Fiskeridirektoratet, **Arne Luther**, står bak denne kronikken om fiskernes klimabidrag.

Fiskerienes klimabidrag

Innlegg av **MILJØ**

Torbjørn Trondsen, tidligere regjondirektør i Fiskeridirektoratet og styremedlemmer i Norges Landbrukskassen, Trondheim.

Arne Luther, tidligere regjondirektør i Fiskeridirektoratet og styremedlemmer i Norges Landbrukskassen, Trondheim.

KLIMA: Forholdet mellom fiskerienes klimabidrag og havfiskeflåten må reguleres for å fremme en energieffektiv, klimavennlig og bærekraftig verdiskaping av våre kyst- og marine ressurser, mener skribentene. © FOTO: TROND ARNE

» Energi- forbruket i fangst kan reduseres med opprettholdelse av bærekraftige fiskestammer og fiske med energieffektive redskaper

Pariseravtalen om klima pålegger alle land å utvikle nasjonale strategier for å redusere utslipp av klimagasser, blant annet gjennom utvikling av økonomisk mangfold og bærekraftig forvaltning av naturressurser. Det tilligger samfunnet et ekstra ansvar for å utvikle strategier for bedre utnyttelse av energi og marine ressurser som tilhører det norske folk i fellesskap. Energiforbruket i fangst kan reduseres med opprettholdelse av bærekraftige fiskestammer og fiske med energieffektive redskaper.

Fire ganger mer klimautslipp i trålfiske enn i kystfiske

I løpet av de 10 siste årene har myndighetenes strukturpolitikk ført til at antall energiintensive havfiskefartøyer over 28 meter har økt fra 245 til 251, mens antallet registrerte kystfiskefartøyer under 28 meter med lavt energiforbruk er redusert med 1800 (en nedgang på 24 prosent). CO2 utslippet for hvert kilo fangst av storålere kan i gjennomsnitt beregnes til om lag 680 gram mot 180 gram for et kystfiskefartøyer under 15 meter.

Selv om motivet har vært å tilpasse innsatsen til et bærekraftig naturgrunnlag, har fiskeflåten samlede fangsteffektivitet målt i motorkraft, vært uforandret de siste 10 årene selv med den store reduksjonen av antall kystfiskefartøyer.

CO2-utslippene fra fiske- og fangst utgjør ifølge Statistisk Sentralbyrå 2,2% av de samlede norske klimautslipp på 53,2 millioner tonn. Klimaforliket i Stortinget fra juni 2015 fastslår at de norske utslippene skal reduseres med 12,6 prosent frem til 2020 (til høyst 47 million tonn). Et bidrag fra fiskeriene forutsetter endringer i fiskeripolitikken.

Virkemidlene

Drivkraften bak strukturrendringene i fiskeflåten er en politikk hvor myndighetene har tillatt en økning av fartøyenes størrelse, blant annet ved å tillate en kraftig omfordeling av fiskekvotene fra kystfiske til havfiskeflåten over 28 meter og ved fordeling av drivstoffsubsidier til den energiintensive havfiskeflåten.

I 2014 ble 75 prosent av havfiskeflåten fangst frosset på høvet (580 millioner kg) med alle som energikjøle. Dette alene produserer 13 millioner kg CO2, eller 25 gram per kilo frosset fisk! Denne inndrygningen reduserer råstoffutnyttelsen for landbruksindustrien som drives på elektrisk kraft. Resultatet er nedleggelse av fiskemakslagslag, og med dette

reduerte mottakemuligheter for den miljøvennlige mindre mobile kystflåte som ikke har mulighet for frysing og høvet. Økningen i havfiskeflåten har også skapt et økende press på de største kyst- og fjordressurser (de nære kystfartøyene). Mens størrelsen etter dagens reguleringer er beregnet til å fiske utværet av de nye størrelserne fiske helt inn til land og løsnene en fjord for fisk i noen få enheter. Fjord- og kystressurser er derfor truet og trenger økt beskyttelse med fjordfjer som begrenser de største fartøyenes adgang til å fiske innover i fjordfjellene. Havforskningssenteret anbefaler at kun fartøyer under 15 meter bør gis adgang til å fiske innover disse fjordene mens nyutvalgte fartøyer har hatt maksimal størrelse til 15 meter.

Hvor fjordflåtene skal trekke inn anbefales av en nasjonal fiskeripolitikken. Begrunningene utvides innledet ved at Fiskeridirektoraten på ønske fra reduserer av de største fartøyene, det disponeres på til fiske etter åld innover i fjordflåte. I og med at norsk set og uez kan bette på åld som vander inn i fjordene, er det vel dokumentert at denne type sidsfangst er oppholdt med fisk fra andre truede bestander. Myndighetenes praksis er derfor en trussel mot et bærekraftig ressursgrunnlag, verdiskaping og

og bosettingen langs våre fjorder.

En nasjonal strategi for å redusere klimabidraget må knyttes til de enkelte fangsttyper. I fiskerier kreves det strategier for optimal disponering av bærekraftig bosatt turisme og havfiskeflåten må der for reguleres for å fremme en energieffektiv, klimavennlig og bærekraftig verdiskaping av våre knappe marine ressurser.

Tiltakene

Viktige tiltak kan være:

- » Overføre kvoter fra havfiskeflåten med høyt CO2 utslipp til kystfiskeflåten med lavt CO2 utslipp som handler om fisk til fordeling på land.
- » Påregner av de miljøpne delige drivstoffsubsidier fra havfiskeflåten og overføring av disse midlene til investering i energieffektive teknologier i fiskeflåten fra fangst til marked.
- » Høvetstørrelse over 28 meter som bidrar med aktiv snurrevadtrålere til fiske stører 0 miligram på lik linje med den ordinære trålfiske for å beskytte kystressurser som vander ut og inn av fjordene.
- » Tilligger kystkommunen et større forvaltningsansvar for en klimatilpasset utnyttelse av fiske- og arealressurser i fjordene innover i fjordflåte som tillater hele folket i kommunene.

Virkemidlene

Drivkraften bak strukturrendringene i fiskeflåten er en politikk hvor myndighetene har tillatt en økning av fartøyenes størrelse, blant annet ved å tillate en kraftig omfordeling av fiskekvotene fra kystfiske til havfiskeflåten over 28 meter og ved fordeling av drivstoffsubsidier til den energiintensive havfiskeflåten:

n Kystfiskefartøyer under 28 meter er tillatt utskiftet med større fartøyer helt opp til 65 meter, noe som muliggjør at aktive snurrevadtrålere kan fiske på kystfiskekvoter med helt inn til fjordmunningene. I 2014 var det registrert 100 flere fartøyer over 28 meter enn de som Fiskeridirektoratet definerer som havfiskefartøyer.

n I 2015 subsidierer staten fiskeflåten med 2,22

kroner per liter bunkersolje som inkluderer refusjon av CO2-avgift som andre næringer må betale. Til sammen utgjør subsidien i gjennomsnitt om lag 3 million kroner til hver av de største trålerne over 28 meter. Til sammen utbetalte Garantikassen for fiskere 326 millioner kroner i drivstoffsubsidier i 2013. Trålerne bruker ifølge Fiskeridirektoratet, 17-18 prosent av fangsten til å dekke drivstoffkostnader sammenlignet med 5-6 prosent i den mindre kystfiskeflåten.

n Det er ikke noe økonomisk argument for å fiske kvotene med trålere. Verdiskapingen (lønn og kapitalrente) per kilo fangst er fortsatt mye større i den kystnære flåten under 15 meter sammenlignet med trålerne (54 prosent mot 45 prosent av gjennomsnittlig fangstverdi for 2007-2014)

Konsekvensene

De store havfiskefartøylene foredrer i økende grad fisken selv. I 2014 ble 75 prosent av havfiskeflåtens fangst frosset på havet (330 millioner kg) med olje som energikilde. Dette alene produserer 13 millioner kg CO2, eller 25 gram per kilo frosset fisk! Denne innfrysingen reduserer råstoffgrunnlaget for landindustrien som drives på elektrisk kraft. Resultatet er nedleggelse av fiskemottaksanlegg, og med dette reduserte mottaksmuligheter for den miljøvennlige mindre mobile kystflåte som ikke har mulighet for frysing om bord. Økningen i havfiskeflåten har også skapt et økende press på de sårbare kyst- og fjordressurser i de nære kystfarvann. Mens stortrålerne etter dagens reguleringer er henvist til å fiske utenfor seks nautiske mil kan mange av de nye storsnurpere fiske helt inn til land og tømme en fjord for fisk i noen få enkeltkast. Fjord- og kysttorsk er derfor truet og trenger ekstra beskyttelse med fjordlinjer som begrenser de største fartøyenes adgang til å fiske innenfor «fjordkjefte». Havforskningsinstituttet anbefaler at kun fartøy under 11 meter bør gis anledning til å fiske innenfor disse fjordlinjene mens myndighetene har satt maksimumsstørrelsen til 15 meter.

Hvor fjordlinjene skal trekkes anbefales av en nasjonal fjordfiskeremnd. Reguleringene uthules imidlertid ved at Fiskeridirektøren på ønske fra rederne av de større fartøyene, gir dispensasjoner til å fiske etter sild innenfor fjordlinja. I og med at torsk, sei og uer kan beite på sild som vandrer inn i fjordene, er det vel dokumentert at denne type sildefangst er oppblandet med fisk fra andre truede bestander. Myndighetenes praksis er derfor en trussel mot et bærekraftig ressursgrunnlag, verdiskapingen og bosettingen langs våre fjorder.

En nasjonal strategi for å redusere klimabelastningen må knyttes til de enkelte næringer. I fiskeriene kreves det strategier for optimal disponering av bærekraftige bestander og sjøarealet. Forholdet mellom kystfiske (inkludert turisme) og havfiskeflåten må derfor reguleres for å fremme en energieffektiv, klimavennlig og bærekraftig verdiskaping av våre knappe marine ressurser.

Tiltakene

Viktige tiltak kan være:

n Overføre kvoter fra havfiskeflåten med høyt CO2 utslipp til kystfiskeflåten med lavt CO2 utslipp som lander fersk fisk til foredling på land.

n Fjerning av de miljøskadelige drivstoffsubsidier fra havfiskeflåten og overføring av disse midlene til investeringer i energibesparende teknologi i hele kjeden fra fangst til marked.

n Henvise fartøy over 28 meter som fisker med aktiv snurrevadtrål til fiske utenfor 6 milsgrensa på lik linje med den ordinære trålerflåte for å beskytte kysttorsk som vandrer ut og inn av fjordene.

n Tillegge kystkommunene et større forvaltningsansvar for en klimatilpasset utnyttelse av fiske- og arealressursene i fjordene innenfor fjordlinjene som tilhører hele folket i kommunene.

KLIMA: Forholdet mellom kystfiske (inkludert turisme)

og havfiskeflåten må reguleres for å fremme en energieffektiv, klimavennlig og bærekraftig verdiskaping av våre knappe marine ressurser, mener skribentene.

ILL.FOTO: TERJE JENSEN

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Om prestisje, vitenskap og ansvar Omregningsfaktorer for torsk i 2016

□ Fiskeribladet Fiskaren. 06.01.2016. Profil: Konkurrenter - Havforskningsinstituttet. Side: 16

Fisker Torfinn Gangstad har flere kommentarer til intervjuet med Tore Nepstad i FiskeribladetFiskaren onsdag 30.12.

Jeg registrerer i et intervju som Kjersti Sandvik har med Tore Nepstad i FiskeribladetFiskaren onsdag 30.12.15, at han mener det i «sildesaken» har haglet med kritikk og at ledelsen ved Havforskningsinstituttet (HI) har blitt kalt «arrogante». Jeg er nok en av bidragsyterne til det, men jeg mener at Tore Nepstad må ta sin del av ansvaret for den kritikken som har kommet.

Hvorfor eksisterer «sildesaken»? Fordi fiskerne gjennom flere år har registrert betydelig større mengder sild, enn det de har gjort - de som har ansvaret for å «styre ressursene» og sørge for «bærekraftig forvaltning». Tore Nepstad må forstå at når vi fiskere mener at noe er alvorlig galt i forhold til forvaltningen av våre verdier, så sier vi ifra. Det skulle da ellers bare mangle, det er både vår rett og vår plikt. Jeg vil også påpeke at vårt syn om at noe er alvorlig galt, støttes fullt og helt av en av tungvektene i Norsk sildeforskning, tidligere seniorforsker og NVG-svarer ved HI, Jens Christian Holst. Når ledelsen i HI i full offentlighet, hevder at «sildesaken» dreier seg kun om at fiskerne er misfornøyde med at kvoterådene går ned, og at: «Vi liker Leif Nøttestad, (ansvarlig for makrellen) fordi der går kvotene opp, mens vi misliker Erling Kåre Stenevik, (ansvarlig for silda) fordi der går kvotene ned», likeså hevder de at, «saken er medieskapt», da sier dette det meste om hvorledes ledelsen i HI håndterer brukerne av ressursen og alvoret i «sildesaken».

Når ledelsen i HI i full offentlighet, hevder at «sildesaken» dreier seg kun om at fiskerne er misfornøyde med at kvoterådene går ned, og at: «Vi liker Leif Nøttestad, (ansvarlig for makrellen) fordi der går kvotene opp, mens vi misliker Erling Kåre Stenevik, (ansvarlig for silda) fordi der går kvotene ned», likeså hevder de at, «saken er medieskapt», da sier dette det meste om hvorledes ledelsen i HI håndterer brukerne av ressursen og alvoret i «sildesaken».

Når vi fiskere presset frem et gytetokt på NVG-sild og viste forskerne at noe er riv ruskende galt ang. størrelsen på bestanden, bruker ledelsen likevel all sin styrke på å offentliggjøre et resultat fra toktet, som er i tråd med det de har fra før. Det burde ikke være

16 DEBATT

Innlegg sendes FiskeribladetFiskaren E-post: redaksjon@fbl.no Telefon: 05 23 83 01 Adresse: Sandvegsgate 7, 2003 Bergen

Hovudringning/innsett: Maksimalt 1500 tegn (ca. 700 ord). Underinnlegg/repikk: Maksimalt 1500 tegn (ca. 250 ord). FiskeribladetFiskaren behandler og returnerer til forfatter alle innlegg som mottas. Uønskede kommentarer og e-poster vil bli slettet.

ONSDAG 6. JANUAR 2016 FISKERIBLADET FISKAREN

elektronisk form, samt publisere dem på internett. Innlegg hossettis ikke. Skriv gjerne oppforretts til sende innlegget med opp til redaksjon@fbl.no. Vi tar også med lagringsdato på alle typer.

Fisker **Torfinn Gangstad** har flere kommentarer til intervjuet med Tore Nepstad i FiskeribladetFiskaren onsdag 30.12.

Om prestisje, vitenskap og ansvar

Innlegg FORSKNING

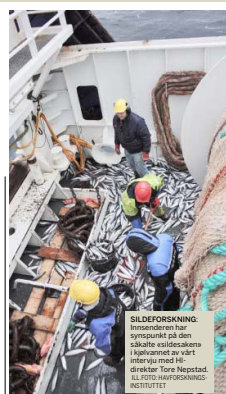
Torfinn Gangstad, leder og administrerende direktør i Fagligstiftelsen.

Jeg registrerer i et intervju som Kjersti Sandvik har med Tore Nepstad i FiskeribladetFiskaren onsdag 30.12.15, at han mener det i «sildesaken» har haglet med kritikk og at ledelsen ved Havforskningsinstituttet (HI) har blitt kalt «arrogante». Jeg er nok en av bidragsyterne til det, men jeg mener at Tore Nepstad må ta sin del av ansvaret for den kritikken som har kommet. Hvorfor eksisterer «sildesaken»? Fordi fiskerne gjennom flere år har registrert betydelig større mengder sild, enn det de har gjort - de som har ansvaret for å «styre ressursene» og sørge for «bærekraftig forvaltning». Tore Nepstad må forstå at når vi fiskere mener at noe er alvorlig galt i forhold til forvaltningen av våre verdier, så sier vi ifra. Det skulle da ellers bare mangle, det er både vår rett og vår plikt. Jeg vil også påpeke at vårt syn om at noe er alvorlig galt, støttes fullt og helt av en av tungvektene i Norsk sildeforskning, tidligere seniorforsker og NVG-svarer ved HI, Jens Christian Holst. Når ledelsen i HI i full offentlighet, hevder at «sildesaken» dreier seg kun om at fiskerne er misfornøyde med at kvoterådene går ned, og at: «Vi liker Leif Nøttestad, (ansvarlig for makrellen) fordi der går kvotene opp, mens vi misliker Erling Kåre Stenevik, (ansvarlig for silda) fordi der går kvotene ned», likeså hevder de at, «saken er medieskapt», da sier dette det

» Det viktigste for oss fiskere har aldri vært å ha rett, eller å fiske mest mulig, men at ressursene i havet forvaltes i forhold til de reelle mengdene av de ulike bestandene

at «Vi liker Leif Nøttestad, (ansvarlig for makrellen) fordi der går kvotene opp, mens vi misliker Erling Kåre Stenevik, (ansvarlig for silda) fordi der går kvotene ned, likeså hevder de at, «saken er medieskapt», da sier dette det

mente om hvorledes ledelsen i HI håndterer brukerne av ressursen og alvoret i «sildesaken». Når vi fiskere presset frem et gytetokt på NVG-sild og viste forskerne at noe er riv ruskende galt ang. størrelsen på bestanden, bruker ledelsen likevel all sin styrke på å offentliggjøre et resultat fra toktet, som er i tråd med det de har fra før. Det burde ikke være så vanskelig å forstå at dette fører til kritikk og at tilliten til havforskningsinstituttet, blir satt på prøve. Hadde ledelsen i HI derimot innrømmet at da merketoktet og gytetoktet på NVG-sild ble nedlagt, mistet de den nødvendige redskapen som må til for å foreta en bærekraftig forvaltning av NVG-bestanden, og i stedet samarbeidet med fiskerne inn mot benchmark for å få bevist hva som er feil, da hadde der ikke vært kritikk. Det hadde derimot vært det vi alle fiskere ønsker oss: samarbeide, dialog og tillit. Det viktigste for oss fiskere har aldri vært å ha rett, eller å fiske mest mulig, men at ressursene i havet forvaltes i forhold til de reelle mengdene av de ulike bestandene. Dette skjer ikke i dag, hverken når det gjelder NVG-sild eller makrell. «Sildesaken» har i stor grad vært basert på prestisje knyttet til enkeltpersoner i ansettelse i og i ledelse i Havforskningsinstituttet som silda. Det er mitt håp at den nye ledelsen i HI, som via nye stater, tar å se og håndtere sildesaken med egne øyne, og ikke lar seg påvirke av sine forgjengere. Vi fiskere vil vi har en god sak, og vi vil fortsette å jobbe målrettet mot et tett og tillitsfullt samarbeid med HI. Det er den gode vitenskapen som til slutt vil vinne, ikke prestisje knyttet til enkeltpersoner. Til de som har vært dette før, og som ønsker å samarbeide med oss, så vil vi gjerne se dem i samarbeid med HI og NVG.

SILDEFORSKNING: Instituttet har sypunkt på den skapte eksistensen i kjølvannet av vårt samarbeid med HI. Foto: Havforskningsinstituttet

kningsinstituttet som silda. Det er mitt håp at den nye ledelsen i HI, som via nye stater, tar å se og håndtere sildesaken med egne øyne, og ikke lar seg påvirke av sine forgjengere. Vi fiskere vil vi har en god sak, og vi vil fortsette å jobbe målrettet mot et tett og tillitsfullt samarbeid med HI. Det er den gode vitenskapen som til slutt vil vinne, ikke prestisje knyttet til enkeltpersoner. Til de som har vært dette før, og som ønsker å samarbeide med oss, så vil vi gjerne se dem i samarbeid med HI og NVG.

Omregningsfaktorer for torsk i 2016

Innlegg OMREGNING

Det er et eller gamalt tre, rundt juleider til mirakler sier. Og det har det gjort i det berømt år 2015 i Fiskeritilrådsrådet for en annen omregningsfaktor for torsk i vintermånedene, og miraklet i så henseende er at det kom et trekk rett og kystfisker som dette skal gjelde for. Det har vært en diskusjon i fiskeritilrådsrådet angående omregningsfaktoren siden det ble startet med levering av rund fisk

(usløydd fisk). Men det er med utgangspunkt i at fisken da inneholder rogn, lever og til dels mye uforbrukt mat, og kjeper mener dette har innvirkning på utbyttet de vil få sett i forhold til hva de må betale for fisken. Og det er forandring. Man kan jo mene at kjeperne vil få en større mulighet for å tjene noen ekstra kroner på bedre utnyttelse av lagringskapasitet, men det er en annen sak. Næringen har for å si vært svært enig i at man måtte få en omregningsfaktor ved levering av rund fisk som gir større utbytte, men det er en annen sak. Næringen har for å si vært svært enig i at man måtte få en omregningsfaktor ved levering av rund fisk som gir større utbytte, men det er en annen sak. Næringen har for å si vært svært enig i at man måtte få en omregningsfaktor ved levering av rund fisk som gir større utbytte, men det er en annen sak.

La omregningsfaktoren på 1,5 som gjelder i dag når det gjelder kvoteomregning være som den er, men tillat kjeper og fiskere å bruke den reelle faktoren i forbindelse med fastsettelse av pris. For øvrig er dette en faktor som ble vedtatt i Den skapte norske torskutvalgs kommisjon i Marsmannsk. 12-13 november 1999. Det er da et utvalg av silda og kjeper som skal innføres en faktor for kystfisker som vil medføre større økonomiske tap! For-Roger Viktun, forbannt kystfisker fra Lofoten

så vanskelig å forstå at dette fører til kritikk og at tilliten til havforskningen fra fiskernes side, blir satt på prøve.

Hadde ledelsen i HI derimot innrømmet at da merketoktet og gytetoktet på NVG-sild ble nedlagt, mistet de den nødvendige redskapen som må til for å foreta en bærekraftig forvaltning av NVG-bestanden, og i stedet samarbeidet med fiskerne inn mot benchmark for å få bevist hva som er feil, da hadde der ikke vært kritikk. Det hadde derimot vært det vi alle fiskere ønsker oss: samarbeide, dialog og tillit.

Det viktigste for oss fiskere har aldri vært å ha rett, eller å fiske mest mulig, men at ressursene i havet forvaltes i forhold til de reelle mengdene av de ulike bestandene. Dette skjer ikke i dag, hverken når det gjelder NVG-sild eller makrell.

«Sildesaken» har i stor grad vært hemmet av prestisje knyttet til enkeltpersoner innen HI og ikke Havforskningsinstituttet som sådan.

Det er mitt håp at den nye ledelsen i HI, samt vår nye statsråd, tør å se og håndtere «sildesaken» med egne øyne, og ikke lar seg påvirke av sine forgjengere. Vi fiskere vet at vi har en god sak, og vi vil fortsette å jobbe målrettet mot et tett og tillitsfullt samarbeid med HI. Det er den gode vitenskapen som til slutt vil seire, ikke prestisje knyttet til enkeltpersoner.

Til de som har hørt dette før, og som ønsker å sammenligne det med NVG kollapsen på slutten av 1960 tallet, vil jeg si: Ja, jeg deler den bekymringen, men ikke slik som beskrevet i historiebøkene fra den tiden. Min bekymring går på at det er bygget opp så store pelagiske bestander at det ikke er eksistensgrunnlag. Da vil etter hvert en kollaps bli et faktum, selv uten at der er fiskere på havet.

Etter et langt liv sammen med de pelagiske bestandene, er min erfaring at ressursbalanse har mye større innvirkning enn fiskerirelatert uttak av bestandene.

Det er, etter gammel tro, rundt juletider at mirakler skjer. Og det har det gjort i det herrens år 2015 !

Fiskeridirektoratet foreslår en annen omregningsfaktor for torsk i vintermånedene, og miraklet i så henseende er at det kun er torsk tatt av kystflåten som dette skal gjelde for. Det har vært en diskusjon i fiskerinæringen angående omregningsfaktoren siden det ble startet med levering av rund fisk (usløyd fisk). Men det er med utgangspunkt i at fisken da inneholder rogn, lever og til dels mye ufordøyd mat, og kjøperne mener dette har innvirkning på utbyttet de vil få sett i forhold til hva de må betale for fisken. Og det er forståelig.

Man kan jo mene at kjøperne vil få en større mulighet for å tjene noen ekstra kroner på bedre utnyttelse av biproduktene, men det er en annen sak. Næringen har for så vidt vært enig i at man måtte få en

omregningsfaktor, ved levering av rund fisk som gjenspeilet virkeligheten, men det forslaget Fiskeridirektoratet nå kommer med er å gå langt, langt utover det som var meningen. Når vi som fiskere nå har fått en lettere hverdag, ved at man kan levere fisken rund, og få betalt for rund vekt, skal altså saboteres med at Fiskeridirektoratet vil bruke en omregningsfaktor som KUN har betydning for pris på råstoff til å beregne landet kvantum (kvoteavregning) !

Noe som virkelig er forunderlig med tanke på dette grepet er at fisken skal veies rund når den kommer over kaikanten, man kan ikke levere den, også få den sløyd og få sløyd vekt på seddel, med vekt på rogn og lever i tillegg på seddel. I tillegg vil havfiskeflåten og trålerne, som ofte fisker i de samme områdene som kystflåten (Vesteråsegga og Røstbanken for eksempel) IKKE ha samme omregningsfaktoren. De skal være god de som klarer å overbevise undertegnede om at det er mindre rogn, lever og ufordøyd mat i torsken som havfiskeflåten får enn den fisken som kystflåten får.

Dette er en fiasko med stor F fra Fiskeridirektoratets side, og beviser til fulle at noen ganger skal ikke teoretikere og A4-mennesker prøve å rette opp noe som helst, for de lever alt for langt unna virkeligheten til at de lar det sige inn over seg.

La omregningsfaktoren på 1,5 som gjelder i dag når det gjelder kvoteavregning være som den er, men tillat kjøpere og fiskere å bruke den reelle faktoren i forbindelse med fastsettelse av pris.

For øvrig er dette en faktor som ble vedtatt i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i Murmansk, 15-19. november 1999. Det er da et overgrep uten sidestykke for kystfiskerne i Norge om myndighetene vedtar at det skal innføres en faktor for kystfiskerne som vil medføre store økonomiske tap !

Per-Roger Vikten, forbannet kystfisker fra Lofoten

SILDEFORSKNING: Innsenderen har synspunkt på den såkalte «sildesaken» i kjølvannet av vårt intervju

med HI-direktør Tore Nepstad.

ILL.FOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Kvotebonus

☐ Lofot-Tidende. 06.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 9

Nærings- og fiskeridepartementet endrer oppstartsdato for kvotebonus til levendelagring fra 1. mars til 1. januar.

I regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader i 2016 er det avsatt 4 000 tonn til kvotebonus til levendelagring av torsk. Med en kvotebonus på 50 prosent betyr dette at inntil 8 000 tonn kan gå inn under denne ordningen. Formålet med ordningen er å strekke sesongen for leveranser av torsk ut over vintermånedene som er hovedsesong. Dette bidrar til mulighet for høyere priser på råstoffet og mer stabile leveranser av fersk torsk til markedet.

© Lofot-Tidende

Krabbe
Fangst av kongekrabbe for 2015 blir cirka 2150 tonn, inkludert 1500 tonn eksport, melder Norges Råffislag. Prognosen for 2016 er 2500 tonn med 2000 tonn fra kvoteregulert område og resten fra 1500 tonn eksport. Ministerutvalget for kvotebonus 2016 avholdes 26. januar. Pris til fisker er på rekordnivå.

Medisin
Forvaltningen av statens eieskip i Veterinærmedisinsk oppdragsenter AS (VESO) overføres fra nyttår til Nærings- og fiskeridepartementet fra Landbruks- og matdepartementet. Det opplyser departementet i ei pressemelding. VESO selger legemidler fisk og utfører kliniske smittetester på fisk.

Torskematt
Havforskningsinstituttet skal undersøke hylte byttedyr torskens i Barentshavet har. De vil se på hvordan miljø- og klimaendringer påvirker dietten. Forskerne har fått tilgang til historiske data for det vestlige Barentshavet i perioden 1938 til 1950. Norges forskningsråd har bevilget 7,5 millioner kroner til studien.

NÆRINGA!

En fiskebåt med fem mann om bord fikk mandag formiddag problemer ved Lofotodden, med et hovedredningsseantralen.

Båten sto i færa et par hundre meter fra land og mannskapet ble ca. kl. 12.000 borte om bord i Sea King-belløpferet som ble styrt til Bocka for beredingsk.

Bergingen var dramatisk.

Båten hadde gått på grunn og hadde ganske god slagside. De fem som var om bord klamret seg fast på båten, så først på Sea King. Treer løst ble klappet til vann.

Båten skal ha fått motorstopp og drevet inn i færa. Fiskebåten er nå rustet.

Til Lofotposten bekrefter hovedredningsseantralen at det var fiskebåten «Sim Rogers» fra Sør-Ålgem som forliste.

Kvotebonus

Nærings- og fiskeridepartementet endrer oppstartdato for kvotebonus til levendelagring fra 1. mars til 1. januar. I regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader i 2016 er det avsatt 4 000 tonn til kvotebonus til levendelagring av torsk. Med en kvotebonus på 50 prosent betyr dette at inntil 8 000 tonn kan gå inn under denne ordningen. Formålet med ordningen er å strekke sesongen for leveranser av torsk ut over vintermånedene som er hovedsesong. Dette bidrar til mulighet for høyere priser på råstoffet og mer stabile leveranser av fersk torsk til markedet.

Fiskebrett

Etter ønske fra fiskerne lanserer Fiskeridepartementet nytt fiskebrett på nett. De oppfordrer fiskerne til å ta i bruk appen for håndberingen starter 1. februar 2016. Rapporteringskravet ble innført fra 1. januar 2015. Ved utgangen av 2015 var det fremdeles 522 fartøyer som ikke hadde registrert seg med appen.

Null kveis

Det er ikke funnet kveis i oppdrettslaksen berget til konsum, viser ny rapport fra NIFES. De har undersøkt 4184 oppdrettslaks, fra 37 lokaliteter, berget på alle lakseproduksjonsområder i landet. Det ble funnet kveis i en sporfisk fra en lokalitet på Sørlandet. Tapet fisk er laks som ikke går til konsum.

Nytt rekordår for torskeeksport

MyNewsdesk. 9 like treff. 05.01.2016 11:01. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur, Diverse - Klippfisk

Norge eksporterte torsk, sei, hyse og annen hvitfisk for 13 milliarder kroner i 2015. Dette er 8 prosent eller 1 milliard kroner mer enn i 2014. Aldri tidligere har eksportverdien vært høyere.

- 2015 ble et rekordår for torskesektoren, som etter flere år med lave priser nå får betalt for strevet med gode priser for de fleste produkter. Lavere kvoter, sent skreiinnsig, godt ferskmarked, kombinert med levendelagring har sammen med gunstig valutautvikling ført til gode priser og et rekordår for torskenæringen, sier analytiker Ove Johansen i Norges sjømatråd.

Klippfiskerekord i 2015

Samlet klippfiskeksport kom på 4 milliarder kroner i 2015, noe som er 9 prosent eller 345 millioner kroner mer enn i 2014. Totalt ble det eksportert 87 652 tonn klippfisk, en reduksjon på 11 091 tonn eller 11 prosent. Gjennomsnittlig prisvekst for all klippfisk var 23 prosent.

Det ble eksportert klippfisk av atlantehavstorsk for 2,24 milliarder kroner i 2015, en økning på 350 millioner. Prisen lå i gjennomsnitt 32 prosent over prisen i 2014. Verdien av klippfisk sei kom på 1,37 milliarder kroner, noe som er 50 millioner kroner mindre enn i 2014. Prisen på sei lå 13 prosent over prisen i 2014.

Portugal er vårt viktigste klippfiskmarked med en andel på 34 prosent og hadde i 2015 en vekst på 245 millioner kroner, opp 22 prosent.

- Det er tøffe økonomiske tider i Portugal, så disse tallene viser hvor robust dette torske markedet er. Portugiserne kjøper så mye fisk at de nå er blant de ti største eksportmarkedene for norsk sjømat. Det unike er at dette markedet er dominert av villfisk, sier Christian B. Nordahl i Norges sjømatråd.

God saltfiskeksport

Nytt rekordår for torskeeksporten

10-01-2016 11:01 EST

Norge eksporterte torsk, sei, hyse og annen hvitfisk for 13 milliarder kroner i 2015. Dette er 8 prosent eller 1 milliard kroner mer enn i 2014.

Aldri tidligere har eksportverdien vært høyere.

- 2015 ble et rekordår for torskesektoren, som etter flere år med lave priser nå får betalt for strevet med gode priser for de fleste produkter. Lavere kvoter, sent skreiinnsig, godt ferskmarked, kombinert med levendelagring har sammen med gunstig valutautvikling ført til gode priser og et rekordår for torskenæringen, sier analytiker Ove Johansen i Norges sjømatråd.

Klippfiskerekord i 2015

Samlet klippfiskeksport kom på 4 milliarder kroner i 2015, noe som er 9 prosent eller 345 millioner kroner mer enn i 2014. Totalt ble det eksportert 87 652 tonn klippfisk, en reduksjon på 11 091 tonn eller 11 prosent. Gjennomsnittlig prisvekst for all klippfisk var 23 prosent.

Det ble eksportert klippfisk av atlantehavstorsk for 2,24 milliarder kroner i 2015, en økning på 350 millioner. Prisen lå i gjennomsnitt 32 prosent over prisen i 2014. Verdien av klippfisk sei kom på 1,37 milliarder kroner, noe som er 50 millioner kroner mindre enn i 2014. Prisen på sei lå 13 prosent over prisen i 2014.

Portugal er vårt viktigste klippfiskmarked med en andel på 34 prosent og hadde i 2015 en vekst på 245 millioner kroner, opp 22 prosent.

- Det er tøffe økonomiske tider i Portugal, så disse tallene viser hvor robust dette torske markedet er. Portugiserne kjøper så mye fisk at de nå er blant de ti største eksportmarkedene for norsk sjømat. Det unike er at dette markedet er dominert av villfisk, sier Christian B. Nordahl i Norges sjømatråd.

God saltfiskeksport

Eksporten av saltfisk, både hel og filet, økte med 222 millioner kroner til totalt 1,13 milliarder kroner i 2015, noe som er en vekst på 24 prosent. Mengden ble redusert med 6 prosent til totalt 30 006 tonn, samtidig som prisen i snitt økte med 32 prosent, målt i norske kroner.

64 prosent av all saltfisken gikk til Portugal i 2015 og nasjonen hadde en vekst på 18 prosent i verdi, sammenlignet med 2014.

Sterkt år for tørrfisk

Salget av tørrfisk og andre tørkede produkter kom på totalt 975 millioner kroner i 2015 og fordeler seg på 687 millioner for hel tørrfisk, 25 millioner kroner på tørrfisk filet, 253 millioner på hoder og rygger og 10 millioner på avskjær til dyrefor. Totalt økte salget med 68 millioner kroner.

Det ble eksportert hel tørrfisk for 687 millioner kroner i 2015 og det er 8 prosent mer enn i 2014. Totalt salg kom på 5 251 tonn, ned 30 prosent fra 2014. Av hovedproduktet lofotrund torsk ble det eksportert 3 526 tonn til en verdi av 532 millioner kroner. Det er 11 prosent eller 54 millioner kroner mer enn i 2014. Prisen var i gjennomsnitt 150,94 kroner, som er 53 prosent høyere enn i 2014. Største marked var Italia som kjøpte hel tørrfisk for 396 millioner kroner.

I tillegg ble det eksportert tørkede hoder og rygger for 253 millioner kroner. Det er en økning på 5 prosent eller 12 millioner kroner. Nigeria er største kjøper av tørkede hoder og rygger.

Eksportrekord for ferske produkter

Eksportverdien av alle ferske torskfiskprodukter kom totalt på 2,82 milliarder kroner i 2015, noe som er ny rekord. Dette er 18 prosent eller 437 millioner kroner mer enn i 2014. Eksporten ble redusert med 3 prosent i volum, mens prisen i gjennomsnitt gikk opp 22 prosent.

Eksporten av fersk torsk kom på 1,5 milliarder kroner, opp 24 prosent fra 2014. Prisen for fersk torsk var i gjennomsnitt 26,73 kroner, 35 prosent over prisen i 2014. Eksporten av fersk hel sei økte fra 75 til 142 millioner kroner, mens eksporten av fersk hel hyse økte fra 323 til 331 millioner kroner.

Det ble eksportert fersk filet for 492 millioner kroner, opp 8 prosent eller 34,5 millioner kroner. Eksporten av torskfilet økte med 4 millioner til 370 millioner kroner, mens eksporten av fersk hysefilet gikk opp fra 78 til 103 millioner kroner. Prisen på torskfilet var i gjennomsnitt 73,46 kroner per kilo, 20 prosent mer enn i 2014. For hysefilet gikk prisen opp med 9 prosent til 63,48 kroner.

Reduksjon for fryste produkter

Eksporten av alle fryste torskfiskprodukter ble redusert med 89 millioner kroner til totalt 4,3 milliarder

kroner. Volumet gikk ned 19 prosent.

Hel fryst fisk ble redusert med 123 millioner kroner til totalt 3,46 milliarder kroner. Fryst hel torsk gikk ned fra 1,77 til 1,55 milliarder kroner og fryst hel hyse ble redusert fra 960 til 673 millioner. Fryst hel blåkveite gikk opp fra 367 til 560 millioner kroner, fryst hel sei gikk fra 221 til 347 millioner og uer økte fra 158 til 242 millioner i 2015.

Fryst filet økte fra 750 til 789 millioner kroner i 2015. Totalvolumet gikk ned 11 prosent, mens prisen i gjennomsnitt økte med 25 prosent.

Det er særlig Kina som reduserer kjøpet av fryste produkter. I 2014 kjøpte Kina om lag halvparten av all fryst hel torskfisk, i 2015 er andelen redusert til 36 prosent.

Norges sjømatråd jobber sammen med norsk fiskeri- og havbruksnæring for å utvikle markeder for norsk sjømat gjennom markedsinnsikt, markedsutvikling, beredskap og omdømmebygging. Sjømatrådet har sitt hovedkontor i Tromsø og har utsendinger i tolv av Norges viktigste sjømatmarkeder. Sjømatnæringen selv finansierer Sjømatrådets virksomhet gjennom en lovpålagt markedsavgift. Norges sjømatråd er et statsaksjeselskap eid av Nærings- og fiskeridepartementet

© MyNewsdesk

Oversikt over like treff

Rekordeksport av torsk i 2015
Lofotposten - 05.01.2016 14:37

Ny eksportrekord for torsk
Norges Fiskarlag - 05.01.2016 12:06

Rekordår for torskeeksport
Vesterålen Online - 05.01.2016 12:12

Nytt rekordår for torskeeksporten
Fiskebåt - 05.01.2016 11:12

Nytt rekordår for torskeeksporten

Kystmagasinet - 05.01.2016 12:14

Nytt rekordår for hvitfisk

Intrafish - Login - 05.01.2016 11:07

Nytt rekordår for hvitfisk

Fiskeribladet Fiskaren - 05.01.2016 11:26

Nytt rekordår for hvitfisk

Fiskeribladet Fiskaren - Login - 05.01.2016 11:20

Nytt rekordår for torskeeksporten

Norges Sjømatråd - 05.01.2016 11:42

Skreien er kommet, men all fisken sendes rett til utlandet

NRK Troms. 04.01.2016 21:01. Profil: Diverse - Klippfisk

Tom Søbstad

2015 ble et rekordår for torskefiskeriene, og 2016 ser ut til å bli like bra. Årets første fangster går rett til kjøpesterke europeere. Årets første skreifangster er nå kommet i land.

Både fiskerne og fiskekjøperne er svært fornøyd med resultatet etter årets første sjøvær.

Alt går til utlandet

Hos fiskekjøper Bengt Pettersen i Kvaløyvågen, får fiskerne betalt 24,50 for hvert kilo fisk. Den prisen kan han gi, fordi kjøperne i utlandet betaler enda mere.

- Vi tjener greit, sier han. Vi lider ingen nød.

Han forteller at alt som kommer i land, nå går til kjøpesterke utlendinger.

- Hvis det kommer en kar og vil ha seg mølje, så ordner vi det, men ellers går all fisken nå ut av landet, forteller Pettersen.

Nytt rekordår

Det året vi har bak oss, ble et strålende år for norsk fiskeeksport.

- 2015 ble et rekordår for torskenæringen, sier analytiker Ove Johansen i Norges sjømatråd.

Tirsdag klokken 11 legges tallene fram, men allerede nå kan sjømatrådet slå fast at vi går mot ny rekord.

- Fersk torsk slår nye rekorder, klippfisken er all time hight, og både saltfisk og tørrfisk står sterkt i markedene, sier kommunikasjonssjef Marit Rein.

Ser bra ut framover

The screenshot shows a news article on the NRK Troms website. The headline is "Skreien er kommet, men all fisken sendes rett til utlandet". The sub-headline reads: "2015 ble et rekordår for torskefiskeriene, og 2016 ser ut til å bli like bra. Årets første fangster går rett til kjøpesterke europeere." Below the text is a photo of two fishermen, Robin Svedin and Bengt Pettersen, smiling while handling fish. The article text is partially visible, matching the main text on the left of the page.

Og med den gode starten på 2016, håper fiskerne på nok et godt år.

- Skreifisken er veldig viktig for oss, det gir oss en stor del av årsinntekten, sier fisker Robin Svedin, som sammen med sine yrkesbrødre bringer til land mellom 1000 og 2000 kilo hver dag.

- Det var godt å komme i gang, særlig når fisket er så godt, og med de prisene vi nå får, ser det lyst ut, sier han.

Både fisker Robin Svedin (v) og fiskekjøper Bengt Pettersen gleder seg over gode fangster og gode priser.

Foto: Ørjan R. Hansen / nrk

Trangt om plassen ved fiskemottakene i Troms. Silda lokker hvalene helt inn på havna, der de konkurrerer om plassen med sjarkene som skal levere skrei.

Foto: Ørjan R. Hansen / nrk

Journalist Tom Søbstad

Journalist Sveinung Åsali

© NRK Troms

Over 150 til torskekonferanse

📍 Fiskebåt. 04.01.2016 14:48. Profil: Nofima/Akvaforforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima, Nofima faglig

Konferansen i Ålesund i neste veke om ombordproduksjon av torskefisk kjem til å samle over 150 deltakarar. Det er framleis mogleg å melde seg på. Arrangørar er Sjømatrådet, Fiskebåt og Nordea.

Det rikhaldige programmet for konferansen ser slik ut:

-Fremtiden for ombordproduksjon av fisk Ronny Berg, Nærings-og fiskeridepartementet - Utviklingstrekk i prising av råstoff fra den havgående flåten Vidar Naalsund, Surofi -Sentrale trender i lønnsomheten i den havgående flåten Finn Arne Egeness, Nordea Bank -Struktur og kapasitet i trålflåten - utvikling og drivkrefter John Roald Isaksen NoFima -Omlegging fra h/g - til filetproduksjon - en framtidrettet strategi? Paul Harald Leinebø, Leinebris/PHL-service -Fra filet til H/G-produksjon - en riktig strategi? Solveig Strand, Strand Fiskeriselskap -Er norske verft konkurransedyktige på bygging av fiskefartøy? Arve Holstad, Kleven Verft - Hvor går veien for trålflåten? Webjørn Barstad, Havfisk -Vil trålfisken kunne oppnå linekvalitet? Kjell Larssen, Nergård Havfiske -Hvilken kvalitetsheving på fisken kan oppnås med ny teknologi? Lasse Rindahl, SINTEF -Felles kvalitetsstandard for ombordfrost filet Ann Helen Hellevik, Møreforskning - Ombordproduksjon av torskefisk - kan det komme store teknologiske endringer? Kristjan Kristjansson, Valka Kjell Arthur Lind Olsen, Baader - Markedsmuligheter for restråstoff fra havfiskeflåten Jørgen Seliussen, Hordafor -Det britiske markedet for ombordfrost h/g Dominic Collins, Youngs Seafood LTD -Ombordfrost torsk - hvilke muligheter finnes i det norske markedet? Ivar Wulf, Hallvard Lerøy - Porsjonspakket fisk - pengemaskin eller tapssluk? Olav Steimler, Arctic Linefish -Hvordan vil en verden i endring påvirke markedsadgangen for torsk? Kristin Alnes, Sjømat Norge -Russisk torsk-trussel eller markedsbygger i fish n'chips-markedet? Harald Nissen, Unique Seafood -Videreforedling, ovetar Polen eller Norge for Kina? Klaus B Nielsen, Espersen Påmelding her (link)

© Fiskebåt

Fra besværlige plikter til besværlig avvikling?

□ Fremover. 02.01.2016. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk, Nofima (norske kilder), Nofima. Side: 11

Patrick B. Sør Dahl (forsker, Nofima) | Edgar Henriksen (seniorforsker, Nofima) | Nils Aarsæther (professor, universitetet Tromsø)

Samlet sett vurderer vi det slik at

«Sjømatindutrimeldingens» forslag svekker forhandlingsgrunnlaget til begunstigede kommuner.

Allerede før fiskeriministeren la fram «Sjømatindutrimeldinga» i Tromsø 13. november i år, ble det protestert mot forventede forslag til endring av trålernes leveringsplikt. Karakteristikk som «ran av kysten», «sjørøverier», «svik mot kystbefolkninga» og «det verste siden nazistene brant Finnmark», etterfulgte framleggelsen. Holdt opp mot at pliktene knyttet til trålere eid av fiskeindustrien ikke har fungert etter hensikten de siste 20 årene, virker reaksjonen, mildt sagt overdrevet. Men det er likevel ikke likegyldig hvordan en eventuell avvikling skjer.

De sterke utfallene er de siste i en føljetong i media som strekker seg helt tilbake til 90-tallet. Da kom det klare indikasjoner på at kombinasjonen ferskfisktråler/filetindustri ikke var økonomisk bærekraftig. Årsakene til tap av økonomisk bærekraft er mange og sammensatte og har ført til et intrikat og dårlig fungerende pliktsystem. Torsketrålere eid av fiskeindustrien er, i motsetning til fiskereide fartøyer, pålagt leveringsplikt, men denne ble fra 2003 erstattet med en tilbudsplikt. Foredlingsbedriftene er pålagt aktivitetsplikt og bearbeidingsplikt knyttet til det tilbudspliktige råstoffet. Men praksis i dag er at trålerne fryser fangsten om bord og plasserer den på fryseterminaler. Videreforedling skjer så i stor grad på Sunnmøre - og i Kina.

Få, og aller minst nordnorske kommuner, er fornøyd med resultatene av pliktsystemet. Gamvik kommune gikk rettens vei og saksøkte trålrederier og staten for manglete leveringer og for at staten ikke hadde påsett at leveringsplikten ble etterlevd som forutsatt. I 2008 tapte kommunen på alle punkter. Rettens begrunnelse var at på tross av opprinnelige intensjoner for tildeling av rettigheter med tilhørende plikter, er ingen forskånet fra konsekvenser av senere

elsessenter
Fra besværlige plikter til besværlig avvikling?

Samlet sett vurderer vi det slik at «Sjømatindutrimeldingens» forslag svekker forhandlingsgrunnlaget til begunstigede kommuner.

Av Patrick B. Sør Dahl (forsker, Nofima), Edgar Henriksen (seniorforsker, Nofima) og Nils Aarsæther (professor, universitetet Tromsø).

Indet og fiskeindustrien, men Hasvik, Skjervøy, Bø, Øksnes og Andøy har likevel oppnådd kompensasjon for trålrederier. Staten har i disse tilfellene benyttet anledningen til å oppheve enten leveringsplikten eller aktivitetsplikten forutsatt at trålreder, begunstigede anlegg og begunstigete kommuner har vært enige. Med unntak av Øksnes har dette medført en økonomisk kompensasjon til kommunene og/eller landanlegg. I Øksnes leveres fortsatt fisken i frossen tilstand til anlegg i kommunen, og rederiet holder til i regionen.

Det er denne praksisen, etablert fra 2008, som er foreslått å bli endret i 2016. Det er denne praksisen, etablert fra 2008, som er foreslått å bli endret i 2016. Det er denne praksisen, etablert fra 2008, som er foreslått å bli endret i 2016.

Fakta: Leveringsplikt
Pålagt for trålere å levere sine fangster ubehandlet til bestemte anlegg eller nærmer deføringsanlegg.

Tilbudsplikt fra 2003
Forslaget innebærer å legge pålagt å kjøpe fisken. Den som er eid av fiskeindustrien vil kjøpe, kan fiske og selte fisk.

70 % av torken omsett er kjøpt
70 % av torken omsett er kjøpt av fiskeindustrien og bearbejdet og eksportert til utlandet.

Attautvalg
Etter midten av 1990-tallet ble aktivitetstilrettelst og aktivitetstilrettelst som knyttet til trålere eid av Åker side Hasvik AS.

PROFESSOR: Nils Aarsæther (professor, universitetet Tromsø)

HV Ungdommen

Hvite ungdommer er det forsvunnet anker skal inn i fiskegangstretten? De med eller uten erfaring fra fiskeindustri?

Jeg har virkelig prøvd å forstå hvorfor vi må vekk. Men det blir mange flere spørsmål for hvert svar jeg finner. Jeg håper at de som har vært med på å bestemme at vi skal finne HVU tenker seg om en gang til. Se på tallene og tenk på hvor mye landom disse små pengene kan tilføre oss unge. Det er ikke HVU som tapper fiskeindustri, valgt inn kommuner og å bruke felletvett og f. ut. Vi vind i tide, det er en gullskum å søke.

Tom Thoresen

pliktrekregimet. «Sjømatindustrimeldingen» foreslår imidlertid å utvide tilbudsplikten til landing i fylket, men bortfall av bearbeidingsplikt. Samlet sett vurderer vi det slik at «Sjømatindustrimeldingens» forslag svekker forhandlingsgrunnlaget til begunstigede kommuner.

«legg igjen kvotene på kaikanten» høres ofte i debatten om «brutte» plikter. Når befolkningen i kystkommuner opplever at råstoff ikke tilføres i henhold til de opprinnelige intensjonene, appelleres det til at konsesjonene inndras og stilles til disposisjon for fiskerikommuner. Men forutsetningen for å ha kvote er at man er aktiv fisker og eier fiskefartøy. «Kaikanter» eller kommuner oppfyller ingen av kriteriene.

Det å refordere kvoter fra trålere til kystflåten vil også komme i strid med den såkalte «trålstigen», den fastlagte fordelingsnøkkelen mellom hav -og kystflåte. Fiskarlaget, så vel som vekslende Storting og Regjeringer, har vegret seg for å bryte denne enigheten om kvotefordeling. Dermed vil et forslag om å refordere torsketrålkvoter til kystflåten utfordre gjeldende fiskeripolitikk. Det vil trolig medføre sterke konflikter internt i Fiskarlaget og mellom Fiskarlaget og staten

Krav om at ulønnsomme og utdaterte løsninger skal beholdes, peker ikke mot framtidig økonomisk bærekraft, bare mot vedlikehold av en gammel tapsfortelling. Nordnorske kommuner har derimot vist at det er mulig å gjøre tapsfortellingen om til noe positivt og skape legitimitet til avvikling ved å bli kompensert. I så måte legger «Tveteråsutvalgets» forslag opp til et bredere grunnlag for en avvikling med legitimitet, enn «Sjømatindustrimeldingen».

I løpet av det neste halvåret vil Stortinget måtte bli enige om en framtidig løsning, som uansett hva utfallet blir, mest sannsynlig vil møte høylytte protester. Løsninger som ikke er økonomisk bærekraftige, er populære hos mange, men ikke varige. Ordninger som uten videre fritar industrieide trålere plikter, på linje med fiskereide fartøyer vil

savne legitimitet, i alle fall i Nord-Norge. En løsning der kvoteandeler og/eller penger fordeles til kommuner mot sletting av plikter, vil heller ikke passere uten protester. Vi er spente resultatet!

Fakta: Leveringsplikt

Plikt for trålerne å levere sine fangster ubearbeidet til bestemte anlegg eller nærmere definerte regioner.

Tilbudsplikt (fra 2003)

Industrieide trålere pålegges å tilby størsteparten av torsken og hysa til de begunstigede anleggene og definerte geografiske regioner i Nord-Norge. Anleggene er ikke pålagt å kjøpe fisken. Dersom ingen av de aktuelle bedriftene vil kjøpe, kan fisken omsettes fritt.

Bearbeidingsplikt (fra 2006)

70 % av torsken omsatt etter tilbudsplikten, og som kjøpes av en begunstiget bedrift, må bearbeides av bedriften som kjøper fangsten.

Aktivitetsplikt

Ble etter midten av 1990-tallet ble aktivitetsplikt satt som betingelse på noen anleggene. Nå er aktivitetsplikter kun knyttet til trålere eid av det Aker eide Havfisk ASA.

© Fremover

- Behold plikten

☐ Lofotposten. 02.01.2016. Profil: Diverse - Fangstbasert akvakultur. Side: 5

MAGNAR JOHANSEN

KABELVÅGLofotrådet advarer regjeringen mot å endre trålernes plikter.

Regionrådet henger seg på høringsuttalelsen fra fylkestinget til Sjømatmeldingen:

leveringsplikten må fortsatt være knyttet til enkeltanlegg, ikke fylker slik regjeringen foreslår.

Der trålerne har leveringsplikt til konkrete landanlegg må bearbeidingsplikten bestå.

Aktivitetsplikten for råstoffet må styrkes, ikke svekkes.

« ... vurdere om konsesjoner for industritrålere som ikke oppfyller forpliktelsene, bør inndras og reforderes slik at samfunnskontrakten kan oppfylles», heter det i vedtaket.

lofotrådet vil også ha flere rekrutteringskvoter for å få flere unge fiskere, og advarer mot strukturering for båter under 11 meter.

Levendelagring

- Det er viktig. Strukturering gir færre fiskebåter. Da kan det bli adskillig lengre mellom fiskebrukene i lofoten, mener nestleder i Norges Kystfiskarlag, Kjell Olav Halland.

Han var sammen med plassjef for Norway Seafoods i Stamsund, Steffen Andersen, hentet inn for å innlede om Sjømatmeldingen.

Halland mener meldingens ønske om på satse på levendelagring av torsk kan være positiv. Utfordringen er lagringsperioden. Ifølge forskere svekkes kvaliteten etter 10-12 uker. Nærings- og fiskeridepartementet ønsker en kvotebonus på 4000 tonn til fiskere og kjøpere som satser på levendelagring.

- Kvantumet må ikke hentes fra kystflåtens kvoter, understreket Helland.

Lønnsomt å stenge

Steffen Andersen trakk fram det han mener er et paradoks.

- Konvensjonelle fiskebruk sender fisk ubearbeidet ut av landet, men vi er underlagt bearbeidingsplikt. Hadde de som oss hatt krav om at minst 70 prosent av fangsten skal bearbeides, ville mindre blitt eksportert fra lofoten.

For industrien vil fjerning av bearbeidingsplikten være positivt, framholdt han på vegne av fiskerikonsernet med 550 ansatte og 1,2 milliarder i omsetning i Norge.

- Ser vi på økonomien vil det mest lønnsomme for

Norway Seafoods være å stenge filetproduksjonen fra april, og eksportere fisken.

Norway Seafoods kjøper fisk fra mottak i lofoten, foruten selv å kjøpe fra kystflåten i Stamsund og på Kleppstad. Resten av fisken til filetproduksjonen i Stamsund, kommer med trailere fra Finnmark. Ifølge Andersen jobber fabrikken i Stamsund med å bruke mer frosset råstoff i produksjonen. Stamsund har tinetank med kapasitet til 24 tonn i døgnet.

- Stamsund og Melbu har produsert 800 tonn frosset fisk i november. Vi planlegger med å bruke frosset råstoff neste høst når det er vanskelig å få fersk fisk. Det blir spennende, både når et gjelder produksjon og responsen i markedet, sa Andersen som trakk fram lav kronekurs i øyeblikket som viktig for eksportindustrien.

- Kvalitet på råstoffet blir også viktigere. Kjeden fisker, produsent og marked er avgjørende for om fiskerinæringen skal lykkes.

© Lofotposten